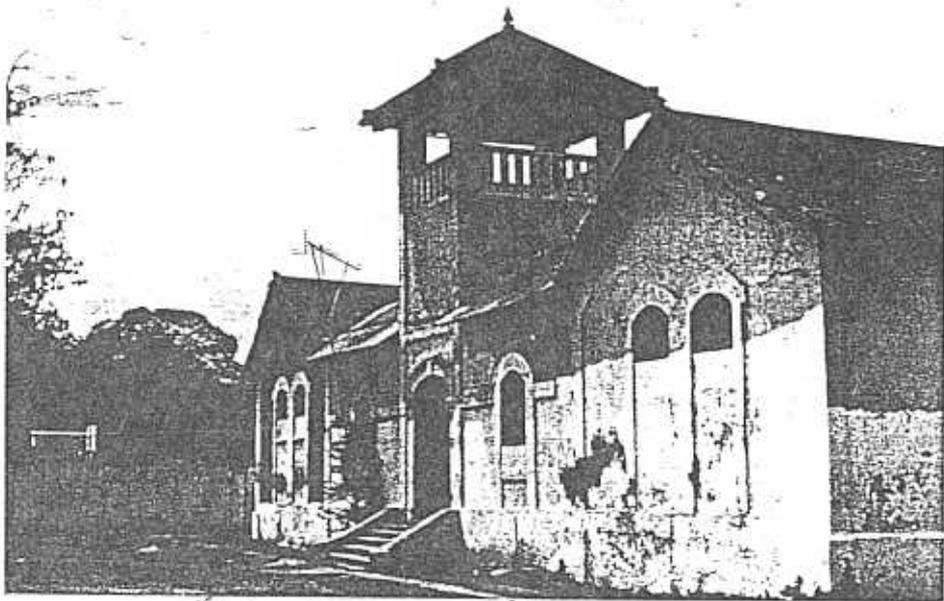

ស្ថានភាពពន្ធនាគារ

នៅកម្ពុជា

របាយការណ៍ដោយច្បាប់បណ្តុះបណ្តាលនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ

ដើម្បីសិទ្ធិមនុស្ស

ការិយាល័យប្រចាំនៅកម្ពុជា

បញ្ជីមាតិកា

មជ្ឈមណ្ឌល អ.ស.ប. ដើម្បីសិទ្ធិមនុស្ស	i
ការទទួលស្គាល់	ii
ពាក្យកាត់ដែលបានប្រើ	iii
ពន្ធនាគារដែល" ក្រុមកម្មវិធីផ្តល់ជំនួយខាងពន្ធនាគារ" បានចុះទៅពិនិត្យមើល	iv

	កថាខណ្ឌ	ទំព័រ
ជំពូក ១ ស្ថានភាពពន្ធនាគារនៅកម្ពុជា	១-១២	១-៧
ជំពូក ២ កម្មវិធីផ្តល់ជំនួយពន្ធនាគារ :		
ការបណ្តុះបណ្តាល ការស្រាវជ្រាវ និងការចេញធ្វើសកម្មភាព	១៣-១៤	៤-១៤
ជំពូក ៣ ចំនួនពន្ធនាគារ : តើពន្ធនាគារទាំងអស់នៅឯណាខ្លះ ?	២៥-៣៥	១៥-២៣
ជំពូក ៤ ការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារ និងបុគ្គលិកពន្ធនាគារ :		
រកមើលព្រៃដើម្បីសំគាល់ដើមឈើទុក	៣៦-៤៧	២៤-៣១
ជំពូក ៥ ស្ថានភាព : ចាប់វាឲ្យជាប់កុំឲ្យវាធ្លាក់ទាន់	៤៨-៦៤	៣២-៤៧
ជំពូក ៦ ការត្រួតពិនិត្យពន្ធនាគារ	៦៥-៨០	៤៤-៥៥
ជំពូក ៧ ការទាក់ទង : ការបំបាត់ត្រូវមានការច្បាស់លាស់	៨១-៩២	៥៦-៦០
ជំពូក ៨ ពន្ធនាគារ PJ : តើអ្វីៗអាចខុសយ៉ាងដូចម្តេច ?	៩៣-១១៤	៦១-៦៨
ជំពូក ៩ សៀមរាប : ទិណាមានវត្តបំណង ទីនោះមានមធ្យោបាយ	១១៥-១២៤	៦៨-៧១
អនុសាសន៍		
កម្មវិធីអក្ខរកម្ម	១(១.១-១.៣)	៧១
ពិធីសារស្តីពីសន្តិសុខ និងកាំភ្លើង	២(២.១-២.៣)	៧១-៧២
បញ្ញត្តិច្បាប់សំរាប់ពន្ធនាគារ	៣(៣.១-៣.៥)	៧២-៧៣
សុខភាពនៅពន្ធនាគារ និងសេវាខាងពេទ្យ	៤(៤.១-៤.១៤)	៧៣-៧៤

ការសាងសង់ពន្ធនាគារឡើងវិញ	៥(៥.១-៥.៣)	៧៤-៧៥
ការបំបែកចេញដោយឡែកពីគ្នា	៦(៦.១-៦.៥)	៧៥
បញ្ជីពន្ធនាគារ និងឯកសារ	៧(៧.១-៧.២)	៧៥
គ្រឿងប្រដាប់សំរាប់ដេក សំលៀកបំពាក់ និងការភ្ជួរការសំរាប់អ្នកទោស	៨(៨.១-៨.៣)	៧៥-៧៦
ចំណីអាហារ	៩(៩.១-៩.៦)	៧៦
ការហាត់ប្រាណ និងកីឡា	១០(១០.១-១០.២)	៧៦-៧៧
វិន័យ និងទណ្ឌកម្ម	១១(១១.១-១១.២)	៧៧
ទំនាក់ទំនងជាមួយមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅ	១២(១២.១-១២.៩)	៧៧-៧៨
បុគ្គលិកពន្ធនាគារ	១៣(១៣.១-១៣.១)	៧៨
អធិការកិច្ច	១៤(១៤.១-១៤.៣)	៧៨-៧៩
ការងារ	១៥(១៥.១-១៥.៤)	៧៩
រដ្ឋបាល	១៦(១៦.១-១៦.១)	៧៩-៨០
ច្បាប់	១៧(១៧.១-១៧.១)	៨០
ការលួចចេញ	១៨(១៨.១-១៨.៣)	៨០
ការផ្ទេរអ្នកទោស	១៩(១៩.១-១៩.១)	៨០
ស្រី	២០(២០.១-២០.៤)	៨០-៨១
យុវជន	២១(២១.១-២១.៣)	៨១
ការបិទពន្ធនាគារ T3 និងទៅពន្ធនាគារព្រៃស	២២(២២.១-២២.២)	៨១-៨២
អនាម័យ និងអនាម័យផ្ទាល់ខ្លួន	២៣(២៣.១-២៣.៦)	៨២-៨៣
ការឃុំឃាំងមុនពេលវិនិច្ឆ័យទោស (ការឃាត់ខ្លួន ការបង់ប្រាក់ធានា និងការសួរចម្លើយ)	២៤(២៤.១-២៤.៣)	៨៣
កម្មវិធីកាត់ទោស និងការដោះលែងមុនកំណត់	២៥(២៥.១-២៥.១)	៨៣
ពន្ធនាគារ PJ	២៦(២៦.១-២៦.២)	៨៤
នីតិក្រមធ្វើពាក្យបណ្តឹង	២៧(២៧.១-២៧.៣)	៨៤
អ្នកទោសបរទេស	២៨(២៨.១-២៨.១)	៨៤

ឧបសម្ព័ន្ធ
ឧបសម្ព័ន្ធ
ឧបសម្ព័ន្ធ
ឧបសម្ព័ន្ធ
ឧបសម្ព័ន្ធ
ឧបសម្ព័ន្ធ
ឧបសម្ព័ន្ធ
ឧបសម្ព័ន្ធ
ឧបសម្ព័ន្ធ
ឧបសម្ព័ន្ធ

I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IX
X

៤៥-៤៨
៤៩-៥៦
៥៧-១៣១
១៣២-១៣៥
១៣៦-១៤៥
១៤៦-១៤៧
១៤៨-១៤៩
១៥០
១៥១-១៥៣
១៥៤

មជ្ឈមណ្ឌល អ.ស.ប ដើម្បីសិទ្ធិមនុស្ស
ការិយាល័យសំរាប់ចុះសញ្ញាថ្នាក់ស្តង់ដារនៃប្រទេសកម្ពុជា

មជ្ឈមណ្ឌល អ.ស.ប. ដើម្បីសិទ្ធិមនុស្ស គឺជាសាខាមួយរបស់លេខាធិការដ្ឋាន អ.ស.ប. ដែលផ្តល់សេវាកម្មដល់អង្គការនានារបស់ អ.ស.ប. ដែលទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស និងជួយដោះស្រាយជាសមាជិកទាក់ទងនឹងបញ្ហាបែបនេះ ។

នៅថ្ងៃទី ២០ ធ្នូ ១៩៩៣ ផ្នែកតាមសេចក្តីសម្រេចលេខ 48/154 ក្រោមចំណងជើងថា "សភាពការណ៍សិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា" មហាសន្និបាត អ.ស.ប. ដោយបានរំលឹកពីសេចក្តីសម្រេច ចិត្តពីខាងដើមលេខ 93/6 របស់គណៈកម្មការ អ.ស.ប. ស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ចុះថ្ងៃទី ១៩ កុម្ភៈ ១៩៩៣ បានទទួលស្វាគមន៍ការបង្កើតមាននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា នូវវត្តមានរបស់មជ្ឈមណ្ឌល អ.ស.ប. ដើម្បីសិទ្ធិមនុស្ស ដើម្បីដំណើរការការងារ បន្ទាប់ពីអ៊ុនតាក់បានចប់បេសកកម្មចេញពីកម្ពុជាវិញ ។ អាណត្តិសំរាប់មជ្ឈមណ្ឌលនេះដំណើរការនៅកម្ពុជា មានកំណត់ដូចតទៅនេះ ៖

ក. គ្រប់គ្រងការអនុវត្តន៍កម្មវិធីអប់រំ និងជួយបច្ចេកទេស និងកម្មវិធីផ្តល់សេវាខាងកិច្ចការច្បាប់របស់ និងធានានូវការបន្តមានកម្មវិធីទាំងនេះតទៅទៀត.

ខ. ជួយដល់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនតាមឯកសារទាំងឡាយ ស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ដែលទើបតែបានរួមសច្ចាប័ន រួមមានរបាយការណ៍នានាទាក់ទងដល់គណៈកម្មាធិការតាមដាន ក្នុងកិច្ចការដែលជាប់ទាក់ទង.

គ. ផ្តល់ការគាំទ្រដល់ក្រុមសិទ្ធិមនុស្សពិតប្រាកដ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា.

ឃ. រួមវិភាគទានក្នុងការបង្កើត និង / ឬការពង្រឹងស្ថាប័នជាតិ សំរាប់ការជំរុញលើកកម្ពស់ និងការការពារសិទ្ធិមនុស្ស.

ង. បន្តជួយក្នុងការធ្វើពង្រឹង និងការអនុវត្តន៍ ដើម្បីលើកកម្ពស់ និងការការពារសិទ្ធិមនុស្ស.

ច. បន្តជួយក្នុងការហ្វឹកហ្វឺនអ្នកទទួលខុសត្រូវ លើការគ្រប់គ្រងច្បាប់តុលាការ ។

មជ្ឈមណ្ឌល អ.ស.ប. ដើម្បីសិទ្ធិមនុស្ស ត្រូវបង្កើតមាននៅទីក្រុងភ្នំពេញ នៅថ្ងៃទី ១ តុលា ១៩៩៣ ។ នៅថ្ងៃទី ២៣ វិច្ឆិកា ១៩៩៣ លោក Justice Michael Kirby នៃប្រទេសអូស្ត្រាលី ត្រូវចាត់តាំងជាតំណាងពិសេសរបស់លោកអគ្គលេខាធិការ អ.ស.ប. ខាងកិច្ចការសិទ្ធិមនុស្សនៅប្រទេសកម្ពុជា ។

របាយការណ៍ដែលដាក់ជូនមកនេះ គឺដោយអនុលោមតាមអាណត្តិនេះ ។

ការទទួលស្គាល់

មជ្ឈមណ្ឌល អ.ស.ប. ដើម្បីសិទ្ធិមនុស្ស (UNCHR) សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះ ឯកឧត្តម ស ខេង និងឯកឧត្តម យូ ហុកត្រី សហរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និងឯកឧត្តម ថែម ស្នួន រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ដែលបានជួយទ្រទ្រង់ និងជួយជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់កម្មវិធីផ្តល់ជំនួយខាងពន្ធនាគារ ។ យើងខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះបុគ្គលិកក្នុងនាយកដ្ឋានពន្ធនាគារ ក្នុងក្រសួងមហាផ្ទៃ និងជាពិសេសអតីតនាយក យិន ស្រីហ៊ង នាយករង ស្រែង ស្រីហ៊ង និងមន្ត្រីទទួលបន្ទុកភ្ជាប់ទំនាក់ទំនង វេសនីយឯក លីវ វ៉ាន់លី ។ សូមថ្លែងអំណរគុណផងដែរ ចំពោះមន្ត្រីជាច្រើនរបស់រដ្ឋាភិបាល បុគ្គលិកពន្ធនាគារ មន្ត្រីតុលាការ និងតំណាងរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលបានចូលរួម ដោយចំណាយពេលវេលា និងមតិយោបល់ដោយស្មោះស្ម័គ្រ ។ សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងច្រើន ចំពោះនិស្សិតរបស់យើងនៅក្នុងកម្មវិធី និងចំពោះអ្នកទោសទាំងឡាយ ដែលបាននិយាយរឿងរ៉ាវរបស់គេប្រាប់យើង ។

យើងខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណផងដែរចំពោះអង្គការគណៈកម្មាធិការជនភៀសខ្លួនអាមេរិកដែលមាន

រូបលោក ស៊ិន តិមហិន លោក សម សុភាព និងវេជ្ជបណ្ឌិត ហ្គេប្រៀល ជ. អធុរមែន មកពីក្រុម

គ្រូពេទ្យសម្រាប់សិទ្ធិមនុស្ស ។

បើមានសំណួរព័ត៌មានសាកសួរព័ត៌មាន សូមទាក់ទងតាមអាសយដ្ឋាន ៖

ការិយាល័យសម្រាប់មុខសញ្ញាផ្ទាល់នៅកម្ពុជា
មជ្ឈមណ្ឌល អ.ស.ប. ដើម្បីសិទ្ធិមនុស្ស
ប្រអប់សំបុត្រលេខ ១០៨
ទីក្រុងភ្នំពេញ
ទូរស័ព្ទ : ៨៥៥ ១៥ ៩១ ៣៨៨៦
ហ្វាក៖ : ៨៥៥ ២៣ ៦២១៧៦

ពាក្យកាត់ដែលបានប្រើ

ARC	គណៈកម្មាធិការជនភៀសខ្លួនអាមេរិក
ICRC	គណៈកម្មាធិការកាកបាទក្រហមអន្តរជាតិ
LICADHO	សម្ព័ន្ធកម្ពុជាដើម្បីលើកកម្ពស់ និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស
MDM	គ្រូពេទ្យពិភពលោក
MJ	ក្រសួងយុត្តិធម៌
MI	ក្រសួងមហាផ្ទៃ
PAP	កម្មវិធីផ្តល់ជំនួយខាងពន្ធនាគារ
PHR	គ្រូពេទ្យសំរាប់សិទ្ធិមនុស្ស
SMRTP	បញ្ញត្តិច្បាប់អប្បបរមាជាបទដ្ឋានសំរាប់ការប្រព្រឹត្តិចំពោះអ្នកទោស
SOC	រដ្ឋាភិបាលរបស់រដ្ឋកម្ពុជា
TCP	បញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងច្បាប់គុណភាព និងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ និងនីតិវិធី ដែលអាចអនុវត្តបាននៅកម្ពុជា ក្នុងរយៈពេលអន្តរកាល ឆ្នាំ១៩៩២
UNCHR	មជ្ឈមណ្ឌល អ.ស.ប. ដើម្បីសិទ្ធិមនុស្ស
UNTAC	អាជ្ញាធរបណ្តោះអាសន្នរបស់ អ.ស.ប. នៅកម្ពុជា
WATSAN	កម្មវិធីទឹក និងអនាម័យ របស់គណៈកម្មាធិការកាកបាទក្រហមអន្តរ ជាតិ នៅតាមពន្ធនាគារ នៅកម្ពុជា ។

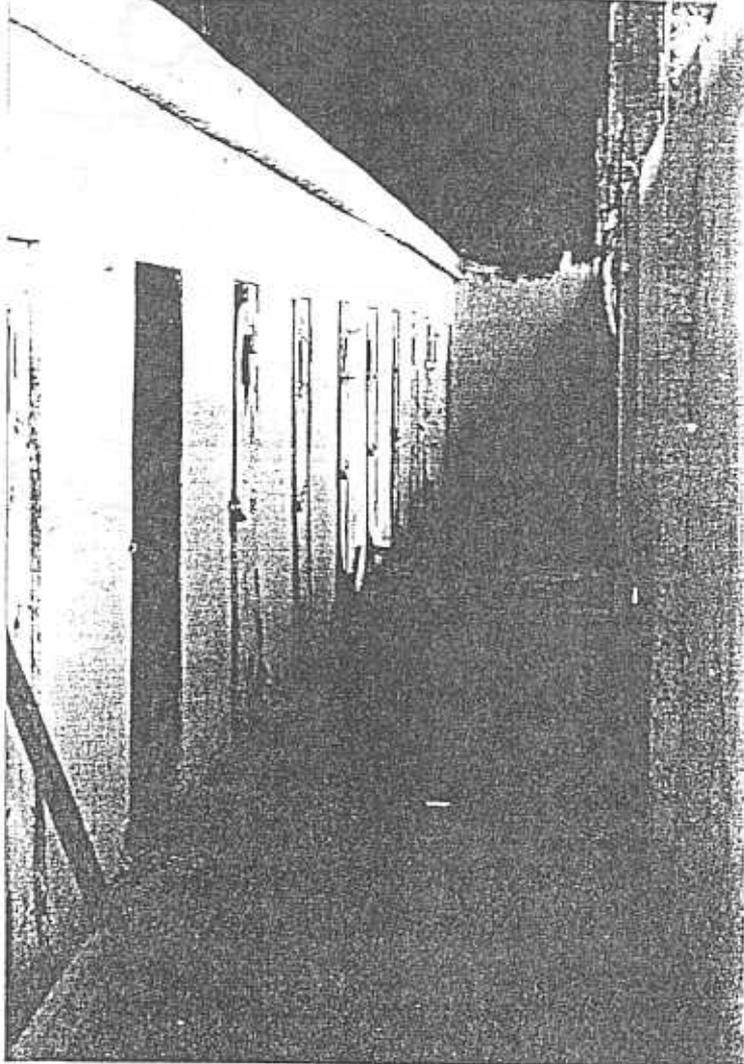
• ពន្ធនាគារដែលក្រុម "កម្មវិធីផ្តល់ជំនួយទាងពន្ធនាគារ" បានចុះទៅពិនិត្យមើល ។

ភ្នំពេញ : ពន្ធនាគារ ៣

ជំពូក ១

សេចក្តីផ្តើម : ស្ថានភាពពន្ធនាគារនៅកម្ពុជា

១. ពន្ធនាគារទាំងឡាយនៅកម្ពុជា ស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពមានវិបត្តិ ។ ការគ្រប់គ្រង ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ មានភាពច្របូកច្របល់ ។ អាគារទាំងឡាយនៃពន្ធនាគារ បើនិយាយឲ្យចំទៅ កំពុងតែបែកបាក់ធ្លាក់ចុះទ្រុឌទ្រោម ។ កិច្ចការថែទាំសុខភាព ច្រើនតែគ្មាន ហើយជម្ងឺ និង អាហារមិនគ្រប់គ្រាន់ កំពុងតែរីករាលដាលគ្មានទីកំណត់ ។

បន្ទប់តូចៗនៅជាប់គ្នាជាទីឃុំឃាំង-ពន្ធនាគារតាខ្មៅ

២. សារៈសំខាន់នៃពន្ធនាគារ ចំពោះអ្នកដែលមានការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងវិស័យសិទ្ធិ មនុស្ស និងក្នុងការគ្រប់គ្រងច្បាប់តុលាការ មិនអាចឲ្យគេព្រមើយកន្តើយបានទេ ។ វាជាចំណុចសំខាន់ ដែលឆ្លងតាមចំណុចនោះ គេអាចមើលឃើញដំណើររៀបចំអនុវត្តប្រព័ន្ធច្បាប់ តុលាការ ដូចដែលវាមាននៅទីនេះ ។ ការសិក្សាករណីដូចមានក្នុងទីនេះ គឺជាការឆ្លុះបញ្ចាំង

យ៉ាងច្បាស់បំផុត នូវការនិយាយស្តី ឬរឿងរ៉ាវអំពីយុត្តិធម៌ / អយុត្តិធម៌ទាំងនេះ ។ គឺជាករណី នៅក្នុងពន្ធនាគារ និងនៅក្នុងស្ថាប័នផ្សេងៗទៀត ដែលគេនឹងឃើញការឆ្លុះបញ្ចាំងពីសិទ្ធិ មនុស្ស នៅក្នុងប្រទេសបានច្បាស់លាស់បំផុត ។ គឺនៅក្នុងពន្ធនាគារនេះហើយដែលយើង អាចមើលឃើញបានរហ័ស និងច្បាស់លាស់នូវការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះសិទ្ធិមនុស្ស ។

៣. ពន្ធនាគារជាផលិតផលនៃរយៈកាលទាំងឡាយ នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រថ្មីៗនេះ របស់ប្រទេសជាតិ នៅពេលដែលស្ថិតក្រោមការជិះជាន់ ។ នោះគឺ ក្នុងអង្គពេលគ្រប់គ្រង ដោយរបបអាណានិគមនិយមបារាំង ឬថ្មីជាងនេះទៅទៀត ក្នុងរយៈពេលរៀនរាល់កាន់កាប់ ។ ជាការពិត ការប្រើប្រាស់ពន្ធនាគារតាមបែបប្រព័ន្ធនៅក្នុងសង្គមកម្ពុជា គឺវាទើបតែមានថ្មី ពេក ។ វាហាក់ដូចប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាខ្លួនឯង មិនសូវមានចំណូលចិត្តគិតគូរកសាងកន្លែង យ៉ាងនេះទេ ។ ទោះជាមានហេតុផលលើកឡើងសមស្របយ៉ាងណាក្តី ក៏ពន្ធនាគារ គឺពិតជា ការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋាភិបាលបច្ចុប្បន្ននេះ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ការយល់ដឹងថា ពន្ធនាគារត្រូវសាង សង់ជាសំខាន់ក្នុងអង្គពេលពីរខុសគ្នានៃប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជា គឺពិតជាបញ្ជាក់នូវការពន្យល់ តាមលទ្ធភាពច្រើនយ៉ាង ដូចជា ថាគឺហេតុអ្វីបានជាពន្ធនាគារឥឡូវនេះ ស្ថិតនៅក្នុងភាព មានវិបត្តិដូច្នោះ ។ ទីមួយ គឺពន្ធនាគារភាគច្រើនសុទ្ធតែចាស់ៗ មានតាំងពីជំនាន់ទសវត្សរ៍ឆ្នាំ ៣០ មកម៉្លេះ ។ ទីពីរ ភាគច្រើននៃពន្ធនាគារទាំងនេះ គឺជាសំណង់ដែលគេសាងសង់ឡើង យ៉ាងរហ័ស ដើម្បីផ្តល់ឲ្យទាន់សេចក្តីត្រូវការនូវពន្ធនាគារ ដែលត្រូវកើនឡើងយ៉ាងរហ័ស ក្នុងរយៈពេលក្រោយខ្មែរក្រហមកាន់កាប់ ។ ទីបី វាប្រហែលជាការតំណាងឲ្យជនជាតិខ្មែរជា ច្រើននៃរបបដ៏គួរឲ្យស្តប់ខ្ពើម និងរបបបរទេស ហើយដោយហេតុនេះ វាក៏ទៅជារឿងមួយ មិនគួរឲ្យនរណាយកចិត្តទុកដាក់គិតគូរពិចារណាអ្វីច្រើនប៉ុន្មាន ។ ប៉ុន្តែ រឿងរ៉ាវ និងបញ្ហា ដែលលេចចេញពីគំនិត និងពីសភាពការពិតនៃពន្ធនាគារ មិនងាយនឹងរលាយបាត់ទៅ វិញបាន ដោយធ្វើមិនដឹងមិនឮចំពោះរឿងពន្ធនាគារនោះទេ ។ រដ្ឋាភិបាលបច្ចុប្បន្ន នឹងមាន ការទទួលខុសត្រូវក្នុងការកសាងឡើងវិញនូវពន្ធនាគារចាស់ៗ និងសាងសង់ពន្ធនាគារថ្មីៗ ទៀត ។

អ៊ុនតាក់

៤. ស្ថានភាពមិនសមរម្យរបស់ពន្ធនាគារកម្ពុជា បានកើតមានឡើងក្នុងរយៈពេលពីខែ មីនា ១៩៧២ ដល់ ខែកញ្ញា ១៩៧៣ ពេលដែលអាជ្ញាធរបណ្តោះអាសន្នរបស់អង្គការសហ- ប្រជាជាតិ (អ៊ុនតាក់) បានផ្តល់ការត្រួតពិនិត្យ និងការគ្រប់គ្រងទីភ្នាក់ងាររបស់រដ្ឋាភិបាល ។ ការិយាល័យសិទ្ធិមនុស្ស និងទីបញ្ជាការដ្ឋានប៉ូលីសស៊ិវិលអ៊ុនតាក់ បានចាប់ផ្តើមធ្វើអធិការ- កិច្ច និងការត្រួតពិនិត្យមើលពន្ធនាគារនៅដើមឆ្នាំ ១៩៧២ ។ គេបានឃើញភ្លាមថា : ".....

ពន្ធនាគារកម្ពុជា ពុំមានលក្ខណៈឆ្លើយតបតាមបទដ្ឋានអន្តរជាតិទេ" ។ ការិយាល័យសិទ្ធិមនុស្សបានពិនិត្យឃើញ :

- ១) ការប្រើប្រាស់កន្លោះឃ្នាងដាក់អ្នកទោសនៅគ្រប់កន្លែង សំរាប់ជាការធ្វើទណ្ឌកម្មក៏ដូចជាវិធានការធានាសន្តិសុខដែលជារឿងជាទម្លាប់ទៅហើយ ។
- ២) ការប្រើគុកងងឹតជាបន្ទប់តូចៗ ដាក់តែមនុស្សម្នាក់ ឬដោយគ្មានចេញចូលសំរាប់រយៈពេលអូសបន្លាយយូរ ។
- ៣) អ្នកទោសដែលត្រូវគេដាក់ខ្លោះ ដាក់ប្រាក់ ឬបង្ខំទុកក្នុងបន្ទប់តូចងងឹត មិនត្រូវបានគេអនុញ្ញាតឲ្យចេញក្រៅដើម្បីហាត់ប្រាណទេ ។

៥. នៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍មួយ ចុះថ្ងៃទី ៥ កក្កដា ១៩៩៣ សម្តេចព្រះនរោត្តមសីហនុ មានព្រះបន្ទូលចំពោះស្ថានភាពទូទៅនៅក្នុងពន្ធនាគារថាជាប្រការ " គួរអោយសោកស្តាយ " ។

៦. មានខាហរណ៍ជាច្រើន ដែលគេរាយការណ៍ពីការស្លាប់ ទាក់ទងនឹងការផ្គត់ផ្គង់ស្បៀងអាហារមិនគ្រប់គ្រាន់ និងជម្ងឺដ្ឋាត់ផ្សេងៗដែលកើតមាន រួមជាមួយនឹងការខ្វះអាហារ ។ នៅខែមិថុនា ១៩៩២ រដ្ឋាភិបាលកាលណោះ គឺ " រដ្ឋកម្ពុជា " បានចេញសេចក្តីណែនាំមួយតាមរយៈក្រសួងសន្តិសុខជាតិ និងមហាផ្ទៃ ដើម្បីដោះស្រាយកន្លោះឃ្នាងចេញឲ្យអស់ ។ ប្រការនេះបាននាំឲ្យមានការថយចុះ តាមដែលគេរាយការណ៍អំពីការប្រើប្រាស់វា ទោះបីជាមានការបន្តប្រើមកទៀតក្តី ។ កំណត់សំគាល់មួយ លើករណីដែលដកស្រង់ចេញពីរបាយការណ៍ចុងក្រោយរបស់ការិយាល័យសិទ្ធិមនុស្ស បានបញ្ជាក់ពីភាពធ្ងន់ធ្ងរ នៃមញ្ញដែលត្រូវប្រឈមមុខក្នុងឆ្នាំ ១៩៩២ ។

ការកែលម្អ

៧. ការិយាល័យសិទ្ធិមនុស្ស បានដឹកនាំការត្រួតពិនិត្យមើលអ្នកទោសទាំងអស់ពីរដងនៅក្នុងខែសីហា ១៩៩២ និងខែកក្កដា ១៩៩៣ ហើយជាលទ្ធផលគឺ បានដោះលែងអ្នកទោសរាប់រយរាប់ពាន់នាក់ ដែលគេរកឃើញថាគ្មានភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ត្រូវចោទប្រកាន់គេ ឬក៏អ្នកទោសទាំងនោះត្រូវគេឃុំទុកក្នុងរយៈពេលអូសបន្លាយយូរមកហើយ ដោយគ្មានការជំនុំជំរះកាត់ទោសឡើយ ។ ទោះបីមានការត្រួតពិនិត្យមើលយ៉ាងនេះក៏ដោយ ក៏ប្រព័ន្ធតុលាការដែលខ្វះសមត្ថភាពដើម្បីដំណើរការជំនុំជំរះកាត់ទោស មិនអាចទប់ស្កាត់បាននូវភាពដូចគ្នានេះ នៃ

1. អាជ្ញាធរបណ្តោះអាសន្នរបស់ អ.ស.ប. នៅកម្ពុជា របាយការណ៍ចុងក្រោយរបស់ការិយាល័យសិទ្ធិមនុស្ស (អ៊ុនតាក់) ខែកញ្ញា ១៩៩៣ ភ្នំពេញ ទំព័រ ១៨

2. ក្នុងរបាយការណ៍ដដែល ទំព័រ ១៩

ដំណើរដែលនៅតែមានអ្នកទោសច្រើនលើសលុបដដែល ហើយនិងមិនអាចរាំងស្ងាត់បាននូវ
ការខ្វះការគិតគូរដល់ជំនួយខាងសិទ្ធិតាមផ្លូវច្បាប់ ។

៤. ក្នុងខែមករា ១៩៩៧ គណៈកម្មាធិការកាតព្វកិច្ចក្រហមអន្តរជាតិ (ICRC) បានចាប់
ផ្តើមដំណើរការកម្មវិធីទឹក និងអនាម័យ (WATSAN) នៅតាមពន្ធនាគារនៃកម្ពុជា ។ ពន្ធនា
គារ ១៤ ដែលគេបានចុះទៅមើលមានអណ្តូងថ្មីៗ មានបន្ទប់ទឹក និងអាងទទួលទឹកស្អុយ
ដែលគេបានរៀបចំឲ្យមានតាមទីណាដែលចាំបាច់ និងដែលមានលទ្ធភាពអាចធ្វើបាន ។ ក្រៅ
ពីនេះ នៅមានកម្មវិធីលាបថ្នាំពណ៌សនៅក្នុងបន្ទប់តូចៗជាគុកងងឹត ការព្យាបាលជម្ងឺកមរមាន់
ការចែកសាប៊ូ កន្ទេល និងមុង និងការរៀបចំឡើងវិញ នូវការចំអិនអាហារ និងទឹកផ្តល់
ចោលកាកសំណល់ ។ កម្មវិធីនេះមានតម្លៃនេះ បានបញ្ចប់ក្នុងត្រីមខែមិថុនា ១៩៩៨ ។

កំណត់សំគាល់លើករណី ១ :

រយៈកាលអ៊ីនតាក់ : នៅថ្ងៃទី ១ កក្កដា ១៩៩២ មន្ត្រីការិយាល័យសិទ្ធិមនុស្សបាន
ចុះទៅមើលពន្ធនាគារក្រុង T3 នៅក្រុងភ្នំពេញ ។ ក្នុងពេលនិយាយជាមួយអ្នកទោស គេបានដឹង
ថា អ្នកទោសប្រាំនាក់បានស្លាប់ក្នុងទីយុវឃាំង កាលពីពេលបឺសប្តាហ៍កន្លងទៅហើយនេះ ដោយ
សំអាងថា ស្លាប់មកពីជម្ងឺផ្សេងៗ ផ្សំជាមួយនិងចំណីអាហារមិនគ្រប់គ្រាន់ផង ។ អ្នកទោស
ម្នាក់បានស្លាប់ទាំងនៅជាប់ខ្លោះ ដែលភ្ជាប់នៅនឹងស៊ីម៉ង់ក្រាលនៅក្នុងគុក ។ មនុស្សបួននាក់
ទៀតស្លាប់នៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យនៅនឹងពន្ធនាគារ ។ ការស្លាប់នេះ ត្រូវបញ្ជាក់អះអាងបន្ថែមដោយ
អាជ្ញាធរពន្ធនាគារ ។ អ្នកទោសបានអះអាងថា មនុស្សទាំងនោះមានខ្លួនប្រាណហើមព្រលមុន
ពេលគេស្លាប់ ហើយថាឃាំងហោចណាស់ក៏មានម្នាក់ដែលនិយាយលែងរួចអស់ពេលបឺ
សប្តាហ៍មុនស្លាប់ ។ ភាគច្រើននៃអ្នកទោសដែលនៅសល់ ១៤៣ នាក់ គឺសុទ្ធតែមានសុខភាព
ទ្រុឌទ្រោមហួសនិយាយ ។ អ្នកទោសទាំងអស់ សុទ្ធតែត្រូវដាក់ខ្លោះជើងរៀងរាល់យប់ចាប់
ពីម៉ោង ៣:៣០ រសៀលដល់ម៉ោង ៧:០០ ព្រឹក ។ នៅក្នុងអាគារមួយ អ្នកទោស ២៧ នាក់
លើ ៣៤ នាក់ បានត្អូញត្អែរអំពីកន្លែងផ្សេងៗនៃខ្លួនប្រាណរបស់គេដែលហើម ភាពស្លឹកដែល
ឥតដឹងញាណ និងមានការលំបាកក្នុងការដកដង្ហើម ។ អ្នកទោស ១៩ នាក់ បានឲ្យដឹងថា គេ
បានក្អួតចង្កោរជាទិចកាលក្រោយពេលបរិភោគរួចហើយ ។ អ្នកទោស ៣៣ នាក់ បញ្ជាក់ថា
ខ្លួន គេមានជម្ងឺគ្រុនចាញ់ប្រចាំកាយ ។ មន្ត្រីពន្ធនាគារបានបញ្ជាក់ប្រាប់អ៊ីនតាក់ថា អ្នកទោស
៣១ នាក់ ទើបតែត្រូវបញ្ជូនទៅកាន់កន្លែងព្យាបាលនាពេលថ្មីៗនេះ ប៉ុន្តែ ៤ នាក់ក្នុងចំណោម
៣១ នាក់ ត្រូវគេរាប់បញ្ចូលក្នុងចំនួនអ្នកស្លាប់ទៅហើយ ។ ក្រៅពីនេះទៀត
ដោយផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការស៊ើបអង្កេតពីខាងដើមរបស់អ៊ីនតាក់ នៅក្នុងពន្ធនាគារ PJ
នៅភ្នំពេញ គេបានគូស បញ្ជាក់ប្រាប់មន្ត្រីពន្ធនាគារថា អ្នកទោស ១៤ នាក់ លើ ២៧ នាក់
ដែលឈឺ ឥឡូវនៅក្នុង គុក PJ ដោយមានការសំអាងថា ត្រៀមទទួលការព្យាបាល ។

អ្នកទាំង ១៤ នាក់នោះ ត្រូវ បានវេជ្ជបណ្ឌិតអ៊ិនតាក់ពិនិត្យមើល ហើយឃើញថា គេមានសុខភាពធ្លាក់ក្នុងសភាពយ៉ាង ធ្ងន់ធ្ងរ ។

៩. អនុសញ្ញា អ.ស.ប. ដែលប្រទេសកម្ពុជាបានរួមសច្ចាប័នក្នុងឆ្នាំ ១៩៧២ និងដែល ចែងពីបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធនោះ គឺគតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ អនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម និងអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិរបស់កុមារ ។ បទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធផ្សេង ទៀតរបស់ អ.ស.ប. រួមមាន បញ្ញត្តិច្បាប់អប្បបរមាជាបទដ្ឋានសំរាប់ប្រព្រឹត្តចំពោះអ្នកទោស និងអង្គនៃគោលការណ៍សំរាប់កិច្ចការពារអនុស្សទាំងអស់ ដែលត្រូវស្ថិតក្នុងរូបភាពណាមួយ នៃការឃុំឃាំង ឬការដាក់ពន្ធនាគារ ។ មានការព្រមព្រៀងជាទូទៅ ហើយថានៅត្រឹម ដំណាច់កំណត់ពេលអ៊ិនតាក់ ស្ថានភាពពន្ធនាគារបានប្រែប្រួលមានចំណុចល្អឡើងគួរឲ្យកត់ សំគាល់ ។ ប្រការនេះ ឃើញមានជាពិសេសនៅក្នុងបញ្ហាសុខភាព ដែលការស្លាប់ដោយជម្ងឺ និងចំណីអាហារមិនគ្រប់គ្រាន់ បានធ្លាក់ចុះយ៉ាងច្រើន ។ អធិការកិច្ចទៀងទាត់ធ្វើដោយ ប៉ូលីសស៊ីវិលអ៊ិនតាក់ និងការិយាល័យសិទ្ធិមនុស្សបានបន្ថយចុះនូវការបំពានដ៏ធ្ងន់ធ្ងរបំផុត និងក្នុងករណីខ្លះ បានបង្កើតជាបរិយាកាសកែទម្រង់ ដែលបង្កលក្ខណៈឲ្យអ្នកគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារមួយចំនួន អាចកែលំអមធ្យោបាយសម្ភារៈសំរួលការងារបានជាពិសេស ។ យ៉ាងណា មិញ ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងរដ្ឋាភិបាលថ្មីនៅឆ្នាំ ១៩៧៣ ក៏ឃើញមានការកែទម្រង់ថ្មីដែរ នៅថ្នាក់មជ្ឈឹម រួមមានស្ថាប័ននៃអធិការកិច្ចទៀងទាត់ខាងពន្ធនាគារ ការបង្កើតប្រាក់ឧបត្ថម្ភ ប្រចាំថ្ងៃសំរាប់អ្នកទោសម្នាក់ៗ និងការរៀបចំឡើងវិញនូវប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារ និងប្រព័ន្ធហិរញ្ញកិច្ច ។ ប៉ុន្តែ ទោះជាមានការកែលំអយ៉ាងនេះក្តី ក៏របាយការណ៍ចុងក្រោយនេះបាន បញ្ជាក់ថា ស្ថានភាពនៅក្នុងពន្ធនាគារកម្ពុជា បានបន្តលក្ខណៈដែលគ្មានបទដ្ឋានអន្តរជាតិដែរ ។ របាយការណ៍នេះ ក៏បានបង្ហាញឲ្យឃើញពីការចាំបាច់ត្រូវធ្វើច្រើនថែមទៀត ។ រដ្ឋាភិបាលនិង មានសំណូមពរឲ្យជួយ បើសិនជាចំនួនដ៏លើសលុបជាទីបំផុតនៃអតីតកាល មិនមានកើតឡើង ដដែលៗទៀត ។

១០. ចាប់តាំងពីខែវិច្ឆិកា ១៩៧៤ តទៅ មានអ្នកទោសជិត ១៩០០នាក់ នៅក្នុងពន្ធនាគារស៊ីវិលចំនួន ២៤ របស់កម្ពុជា ។ នេះជាចំនួនមួយដ៏ទាបខុសពីធម្មតា បើនិយាយតាម បទដ្ឋានអន្តរជាតិ (មើលជំពូក៣) ។ ចំនួនដ៏ទាបនេះ ឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញលក្ខណៈសំគាល់បី យ៉ាង ដែលជាប់ទាក់ទងរវាងគ្នានិងគ្នា នៃប្រព័ន្ធច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ។ លក្ខណៈសំគាល់ ទាំងនេះ មានជាសង្ខេបដូចតទៅនេះ ៖

3. មើលរបាយការណ៍ដដែល ទំព័រ ២០

4. មើល : កម្រងឧបករណ៍អន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស មជ្ឈមណ្ឌល អ.ស.ប. ដើម្បីសិទ្ធិ មនុស្ស

- ១. ភាពទង់ខ្សោយស្រាប់របស់ប្រព័ន្ធជាប្រមូលនៃការតម្រូវឲ្យសាធារណៈជនប្រតិបត្តិ តាមច្បាប់ និងការវិនិច្ឆ័យទោស ។
- ២. ការពឹងផ្អែកលើប្រព័ន្ធអត្តនោនាថៅ"ក្រៅផ្លូវការ ដើម្បីដោះស្រាយជម្លោះ និង
- ៣. ជាលទ្ធផល គឺការខ្វះបទដ្ឋានសាធារណៈ និងដែលអាចមានកម្លាំងពង្រឹងដល់ការ ប្រតិបត្តិ ។

១១. ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា មិនចង់ទទួលទោសទណ្ឌកម្មតាមការដាក់ពន្ធនាគារទេ ពី ព្រោះមធ្យោបាយដើម្បីដាក់ និងឃុំឃាំងគេទុកនៅទីនោះមានការខ្វះខាត និងពីព្រោះរូបភាព ផ្សេងទៀតនៃការដាក់ទណ្ឌកម្ម និងការត្រួតត្រា ត្រូវបានគេយកមកប្រើ ។ លទ្ធផលមួយ ដែលលេចចេញមក គឺថាប្រព័ន្ធនៃការតម្រូវឲ្យប្រតិបត្តិច្បាប់ និងការវិនិច្ឆ័យទោស ត្រូវបាន កែលម្អ និងត្រូវបានធ្វើឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពថែមទៀត ដោយហេតុនេះ គេឃើញហាក់បីដូចជា មានអ្នកទោសកាន់តែច្រើននៅក្នុងពន្ធនាគារនៅកម្ពុជា ។ ឧទាហរណ៍ តុលាការខេត្តសៀមរាប មកដល់ឥឡូវនេះ បានធ្វើសវនាការជំនុំជំរះទោសបានជិតហុកសិបករណ៍ព្រហ្មទណ្ឌ ក្នុងមួយ ឆ្នាំ ។ បើសិនជាតុលាការនេះ បានកែលម្អពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនរហូតដល់អាចធ្វើសវនា- ការបានមួយករណីក្នុងមួយឆ្នាំ ដោយបន្ថែមចំនួនអ្នកទោសសាមសិបនាក់ទៀតទៅក្នុងបញ្ជី នោះមានន័យថា ឥទ្ធិពលលើពន្ធនាគារខេត្ត ដែលបានល្អសមស្របតាមនោះ ប៉ុន្តែនៅមាន ចំនួនអ្នកទោសច្រើនកកកុញនៅឡើយ មុនជាងទទួលប៉ះពាល់មិនខាននៅទីបំផុត ។ ដូច្នេះ រាល់ការកែលម្អ និងការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌនៅកម្ពុជា ត្រូវតែមានអមដោយការកែ ទម្រង់ប្រព័ន្ធពន្ធនាគារ សំរាប់ជាការបំពេញបន្ថែម ។ និយាយម្យ៉ាងវិញ ប្រព័ន្ធពន្ធនាគារ គឺជា ផ្នែកមួយទាំងស្រុងនៃប្រព័ន្ធច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ។ ពន្ធនាគារជាអ្នកឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញប្រព័ន្ធច្បាប់ ព្រហ្មទណ្ឌទាំងអស់ ។ ការស៊ើបអង្កេត ការកំណត់ដាក់ទោស និងការតម្រូវឲ្យប្រតិបត្តិច្បាប់ តុលាការ ទាមទារថា ជនណាដែលបានទទួលខុសត្រូវក្នុងការដាក់ឲ្យជាប់ពន្ធនាគារ មិនបាន ទទួលជោគវាសនានៃការបន្ទាបបន្ថោកទាំងស្រុងឡើយ ហើយដែលឥឡូវគេបានឃើញក្នុង ពន្ធនាគារជាច្រើននៅកម្ពុជា ។

១២. របាយការណ៍នេះ សរសេរមកដើម្បីជាជំនួយដល់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក៏ដូចជាដល់ អ្នកធ្វើវិភាគទានទាំងឡាយដែលមានមកហើយ និងដែលអាចមាន និងអង្គការទាំងឡាយនោះ ដែលកំពុងតែបំពេញការងាររួចមកហើយនៅក្នុងពន្ធនាគារ ។ ជំពូកផ្សេងៗនៃរបាយការណ៍ នេះ ក៏នឹងបញ្ជាក់ផងដែរអំពីវិស័យដែលអាចឲ្យកែទម្រង់បាន ហើយនឹងមានបន្ថែមពីលើនេះ នូវ បញ្ជីអនុសាសន៍លើគ្រប់វិស័យ ។ របាយការណ៍នេះ បានផ្ដើមចេញអំពីកម្មវិធីជំនួយខាងពន្ធនាគារ (PAP) របស់ការិយាល័យនៃមជ្ឈមណ្ឌលដើម្បីសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា (UNCHR) ដោយ មានជំនួយពីគណៈកម្មាធិការជនភៀសខ្លួនអាមេរិក (ARC) និងគ្រូពេទ្យសំរាប់សិទ្ធិមនុស្ស

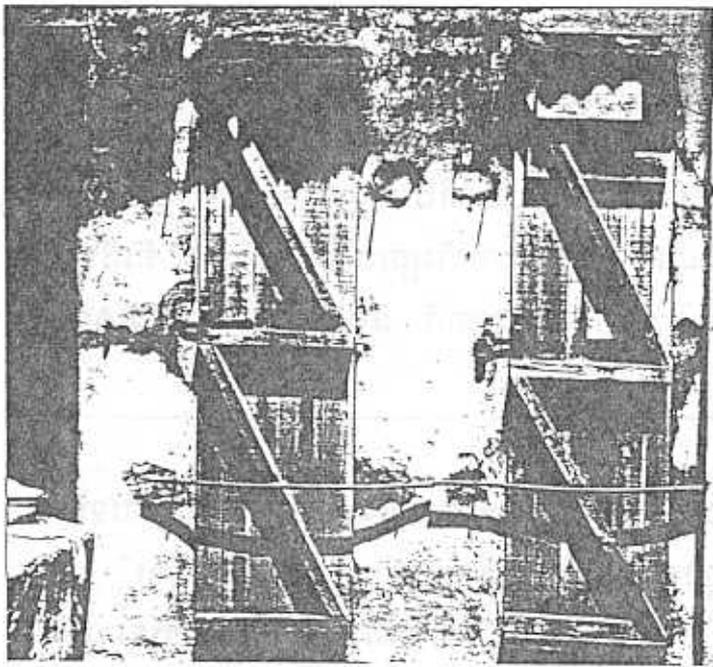
(PHR) ។ គឺពិតជាកម្លាំងរបស់ក្រុមមួយ និងជាការបញ្ជាក់ពីតម្លៃនៃសហប្រតិបត្តិការ រវាងទី
ភ្នាក់ងារ និងរវាងផ្នែកវិន័យ ហើយនិងជាវិធីដោះស្រាយមួយ ដែលរួមបញ្ចូលការហ្វឹកហ្វឺន
ការស្រាវជ្រាវ និងការធ្វើសកម្មភាពនៅជាមួយគ្នា ។ វាក៏ជាកម្លាំងរួមសហការជាមួយនា
យកដ្ឋានពន្ធនាគារនៃក្រសួងមហាផ្ទៃ (MI) និងក្រសួងយុត្តិធម៌នៃ (MJ) ។ បុគ្គលិកដែលជាប់
ពាក់ព័ន្ធ វិធីសាស្ត្រដែលប្រើប្រាស់ និងរឿងរ៉ាវផ្សេងៗទៀតបែបនេះ ក៏មានចែងក្នុងជំពូក
ខាងក្រោយនេះ ។

ជំពូក ២

**កម្មវិធីជំនួយខាងពន្ធនាគារ (PAP) : ការហ្វឹកហ្វឺន ការស្រាវជ្រាវ
និងការធ្វើសកម្មភាព**

សេចក្តីផ្តើម :

១៣. PAP ត្រូវបានគេផ្តើមឡើងនៅក្នុងខែធ្នូ ១៩៩៧ ទុកដូចជាកម្មវិធីសំរាប់បង្កើត ហាត់មន្ត្រីពន្ធនាគារ និងមន្ត្រីទៀតដូចជា ព្រះរាជអាជ្ញា និងមន្ត្រីតុលាការ ដែលមានមុខ នាទីទទួលខុសត្រូវ ទាក់ទងនឹងពន្ធនាគារ ។ ប៉ុន្តែ បន្ទាប់ពីមានការពិគ្រោះយោបល់មក គេ បានជ្រួតជ្រាបថា ចំពោះលទ្ធផលភាគច្រើនជាអតិបរមា កម្មវិធីនេះ គួរតែត្រូវពង្រឹងបន្ថែម តាមវិធីសំខាន់ៗបីយ៉ាង ។ ទីមួយ គេបានសំរេចថា ត្រូវដាក់បញ្ចូលផ្នែកស្រាវជ្រាវទៅក្នុង កម្មវិធីនេះ ដើម្បីបញ្ជាក់ឲ្យពិតប្រាកដពីស្ថានភាពទាំងឡាយ ដែលមាននៅក្នុងពន្ធនាគារ កម្ពុជា ។ ទីពីរ ARC ដែលជាអង្គការអន្តរជាតិក្រៅរដ្ឋាភិបាល (NGO) ដែលបានពង្រឹង កោសល្យវិច័យយ៉ាងច្រើនក្នុងការហ្វឹកហ្វឺនសិទ្ធិមនុស្សខាងពេទ្យនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាននោះ ត្រូវ បានអញ្ជើញឲ្យចូលរួម ។ ប្រការនេះក៏បានជួយសំរួលដល់ការចូលរួមពីអន្តេរាសិក ដែលស្ថិត នៅក្នុង ARC គឺវេជ្ជបណ្ឌិត ហ្គាប្រឺយ៉ែល អត់តឺរម៉ែន មកពី PHR ដែលជាក្រុមសិទ្ធិមនុស្ស ខាងពេទ្យ មានមូលដ្ឋានបង្អែកនៅអាមេរិក ។ អង្គការ NGO ទាំងនេះ នឹងទទួលខុសត្រូវជា

បន្ទប់តូចជាគុកងងឹត-ពន្ធនាគារព្រៃវែង

បឋមចំពោះការពិនិត្យស្ទាបស្ទង់សុខភាពរបស់អ្នកទោស ។ ទីបី"ធាតុផ្សំសំរាប់បញ្ចេញសកម្មភាព" ត្រូវបង្កើតឲ្យមាននៅក្នុងកម្មវិធីនេះ ។ ប្រការនេះ បានគ្រោងទុកឲ្យមានអ្នកគ្រប់គ្រងសំរាប់ផ្តល់យោបល់ដល់ពន្ធនាគារតាមមូលដ្ឋាន បុគ្គលិកតុលាការ និងប៉ូលីសខាងស្ថានភាពពន្ធនាគារក្នុងមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន វិស័យដែលត្រូវគិតគូរ និងដំណោះស្រាយ ដែលអាចមានព្រមទាំងធនធានដែលអាចរកបានផង ។ ប្រការនេះនឹងឡើងដល់កំរិតខ្ពស់បំផុត ក្នុងការចេញរបាយការណ៍ដោយការិយាល័យកម្ពុជា និងការធ្វើសិក្ខាសាលាដើម្បីជួបជុំសមាជិករបស់អាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាល របស់រដ្ឋបាលពន្ធនាគារ ផ្នែកខាងគ្រប់គ្រងច្បាប់តុលាការ និងអង្គការ NGO ដែលមានបំណងចូលរួម ក៏ដូចជាទីភ្នាក់ងារផ្សេងៗរបស់ អ.ស.ប. ដែរ ។ PHR ក៏បានសំរេចធ្វើការរៀបចំរបាយការណ៍មួយដាច់ដោយឡែក ដើម្បីដាក់ជូនទៅការិយាល័យកម្ពុជាដែរ ។

១៤. ទិសដៅរបស់ PAP មានដូចតទៅនេះ គឺ :

១. ជួយមន្ត្រីកម្ពុជាក្នុងការពង្រីកផែនការមួយមានរូបភាពគ្រប់វិស័យ សំរាប់ការកែទម្រង់ពន្ធនាគារ.
២. ជួយកែលំអការងារសំរាប់សំរួល និងសហប្រតិបត្តិការរវាងមន្ត្រីពន្ធនាគារ ប៉ូលីស និងតុលាការនានា និង
៣. ជួលដល់ការបង្កើតចំណុចពិសេសៗអាចវាស់ស្ទង់បាន សំរាប់កម្មវិធីហ្វឹកហ្វឺនបន្តទៅទៀត ដល់មន្ត្រីពន្ធនាគារ ។

កម្មវិធីជំនួយខាងពន្ធនាគារ (PAP)	
ការហ្វឹកហ្វឺន	កម្មវិធីហ្វឹកហ្វឺនមានរយៈពេលម្ភៃបួនម៉ោងនៅក្នុងពន្ធនាគារ ដែលគេបានជ្រើសរើសក៏ជាការអនុវត្តដូចជាដំណើរការមួយ នៃការពិគ្រោះយោបល់ដែរ ។ គឺដើម្បីប្រមូលផ្តុំលើច្បាប់កម្ពុជាដែលមានស្រាប់ ឧបករណ៍អន្តរជាតិ និងចំណងទាក់ទងរវាងឧបករណ៍ ទាំងនេះ និងស្ថានភាពនៅមូលដ្ឋាន ។
ការស្រាវជ្រាវ	អ្នកទោសប្រហែល ១០% ជ្រើសរើសតាមចៃដន្យនៅក្នុងពន្ធនាគារទាំងអស់ ដែលគេបានចុះទៅមើល ។ ចំនួនពាក់កណ្តាល គឺសំរាប់"សម្ភាសន៍ខាងពេទ្យ" និងពាក់កណ្តាល សំរាប់"សម្ភាសន៍ទូទៅ" ។ ការពិគ្រោះជាមួយនាយកពន្ធនាគារ ប៉ូលីសតុលាការ និងជួន កាលខ្លះជាមួយនឹងមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល ។

សកម្មភាពជាក់ស្តែង

ការពិគ្រោះយោបល់តាមមូលដ្ឋាន ការផ្តល់យោបល់ណែនាំ និងជួយទ្រទ្រង់ យុទ្ធនាការផ្តល់ព័ត៌មាន ដើម្បីសង្កត់ធ្ងន់លើបញ្ហាសំខាន់ៗ លើការធ្វើសិក្ខាសាលាជាបន្តបន្ទាប់ ។

១៥. ការជួយគាំទ្រពីក្រសួងមហាផ្ទៃ និងក្រសួងយុត្តិធម៌ គឺជាចំណុចដ៏មានសារសំខាន់ណាស់ ។ ល្អដែរ ដែលក្រសួងទាំងពីរនេះបានជួយជ្រោមជ្រែងយ៉ាងច្រើន ។ ការរៀបចំឲ្យមាននិស្សិតចូលរួមជាមួយ មានមន្ត្រីភ្ជាប់ទំនាក់ទំនង ដើម្បីរួមដំណើរជាមួយក្រុម PAP និងការជួយជ្រោមជ្រែងបន្តទៅទៀត ត្រូវបានព្រាងទុករួចអស់ហើយ ។

ការហ្វឹកហាត់

១៦. ជារួម មានមន្ត្រីពន្ធនាគារ ៣១៣ នាក់ និងមន្ត្រី ៣៨ នាក់ផ្សេងទៀត បានចូលរួមក្នុងកម្មវិធីវិម្ព័យប្រយោជន៍ ដូចដែលមានគ្រោងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ I ។ អ្នកចូលរួមម្នាក់ៗ ត្រូវបានផ្តល់ឲ្យនូវឯកសារ ស្តីពីបញ្ញត្តិច្បាប់អប្បបរមាជាបទដ្ឋាន អ.ស.ប. សំរាប់ប្រព្រឹត្តចំពោះអ្នកទោស ក៏ដូចជាអត្ថបទសង្ខេបនៃច្បាប់ និងនីតិវិធីដែលមានជាប់ពាក់ព័ន្ធនៅកម្ពុជា ។ កម្មវិធីដូចដែលគ្រោងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ I មានការរែកសំរួលដោយមកពីបញ្ហាសន្តិសុខ ពេលដែលពន្ធនាគារខេត្តកំពតត្រូវផាត់ចេញ ហើយដាក់ជំនួសដោយគុក T5 នៅខេត្តកំពង់ចាមវិញ ។ ខេត្តពោធិសាត់ក៏ត្រូវតែមានការពិនិត្យស្ទាបស្ទង់ដែរ ប៉ុន្តែគ្មានកម្មវិធីហ្វឹកហ្វឺនណាត្រូវអនុវត្តឡើយ ។

១៧. ពន្ធនាគារដែលបានចុះទៅមើល និងចំនួនអ្នកចូលរួមក្នុងកម្មវិធីនីមួយៗ មានចុះក្នុងតារាង ២.១ ដូចមានខាងក្រោម ។

តារាង ២.១ ពន្ធនាគារដែលបានចុះទៅមើល និងចំនួនអ្នកចូលរួម

ឈ្មោះពន្ធនាគារ	ចំនួនភ្នាក់ងារពន្ធនាគារជាអ្នកចូលរួម	ចំនួនសរុបរបស់ភ្នាក់ងារពន្ធនាគារក្នុងពន្ធនាគារនីមួយៗ	ចំនួនមន្ត្រីតុលាការជាអ្នកចូលរួម
បាត់ដំបង	២២	៥៥	១
កំពង់ចាម	២៦	៤៥	៣
កំពង់ចាម (T5)	៤៤	៤៤	៣
កំពង់ឆ្នាំង	១៣	២៩	១៧
កំពង់សោម	១០	២៥	៣
PJ	៣៧	៤៤	៣
ព្រៃវែង	១៩	២៧	២
ព្រៃស	២៦	៦៧	២
ពោធិសាត់	២៦	៣០	២
ស្វាយរៀង	១៤	៣២	២
សៀមរាប	៣៥	៥៤	៥
T3	៣០	៧៤	៥
តាកែវ	៣៣	៣៣	២
សរុប	៣១៣	៦០៣	៣៨

១៨. កម្មវិធីហ្វឹកហាត់មានបីចំណែកសំខាន់ៗ គឺ :

១. សេចក្តីផ្តើមអំពីច្បាប់ និងនីតិវិធី ដែលមានជាប់ពាក់ព័ន្ធនៅកម្ពុជាទាក់ទងដល់ការឃុំឃាំង និងការដាក់ពន្ធនាគារ
២. សេចក្តីផ្តើមចូលបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ
៣. ការពិគ្រោះយោបល់លើស្ថានភាពពន្ធនាគារក្នុងមូលដ្ឋាន ។

១៩. ចំណែកពីរខាងដើម ត្រូវបំពេញបង្រួបតាមរយៈបាត់ដំបង ការពិភាក្សាតាមក្រុមតូចៗ ការធ្វើតាមលំហាត់ធ្វើនៅផ្ទះ និងការប្រកួតប្រជែង ។ ចំណែកទីបី ត្រូវបំពេញបង្រួបដោយវិធីប្រើសំណួរតូចៗមានការរៀបចំពិសេស ដែលត្រូវផ្តល់ទៅឲ្យនិស្សិតទាំងអស់ ដែលបញ្ចប់វាដោយចាត់ទុកដូចជាផ្នែកមួយនៃលំហាត់ធ្វើនៅផ្ទះ និងលំហាត់ធ្វើតាមក្រុមតូចៗ ។ ក្រុមនីមួយៗ នៅពេលដែលក្រុមមានការផ្តល់ចម្លើយឯកភាពគ្នាហើយ ត្រូវកត់ត្រារាល់

"មេគំនិត" ទុកនៅក្នុងក្រដាសមួយ ។ មើលឧបសម្ព័ន្ធ២ សំរាប់ជាគំរូនៃឧបករណ៍មួយដែលគេពិនិត្យស្ទាបស្ទង់ ។ វិធីដំណើរការពិគ្រោះយោបល់នេះ (ព្រមជាមួយនឹងការតាមដានពិនិត្យមើលអ្នកទោសជង-មើលខាងក្រោម) ក៏ជួយសំរួលដល់ការរៀបចំឲ្យមាន "ចាងហ្វាងគុក" សំរាប់ពន្ធនាគារនីមួយៗ ដែលមានប្រមូលផ្តុំនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ៣ ។

ការស្រាវជ្រាវ

២០. ត្រូវមានការអនុញ្ញាតពីក្រសួងមហាផ្ទៃ ដើម្បីដំណើរការធ្វើសម្ភាសន៍ជាមួយអ្នកទោស ។ មានការព្រមព្រៀងថា ទីណាដែលអាចធ្វើបាន អ្នកទោសប្រហែល ៥% នៅក្នុងពន្ធនាគារនីមួយៗ គួររៀបចំទុកជាគំរូ ដោយប្រើមធ្យោបាយ"ការពិនិត្យស្ទាបស្ទង់ជាទូទៅ" (មើលឧបសម្ព័ន្ធ៤) ។ ចំនួន ៥% ទៀតគួរត្រូវបានពិនិត្យស្ទាបស្ទង់ដោយប្រើវិធី"ចោទសំណួរតូចៗស្តីពីការថែទាំសុខភាពនៅពន្ធនាគារក្នុងប្រទេសកម្ពុជា" ដឹកនាំធ្វើដោយ PHR និង ARC (មើលឧបសម្ព័ន្ធ៥) ។ តារាង ២.២ បង្ហាញពីគំរោងធ្វើការ"ស្ទាបស្ទង់ទូទៅ" ។

ឈ្មោះពន្ធនាគារ	ចំនួនដងចុះទៅមើល	ចំនួនសរុបនៃអ្នកទោស	% នៃអ្នកទោសបានធ្វើសម្ភាសន៍
បាត់ដំបង	១០	២០៥	៤,៨៧%
កំពង់ចាម	៦	៧៣	៦,៤៥%
កំពង់ចាម (T5)	១៣	២៥១	៥,១៧%
កំពង់ឆ្នាំង	៥	៤៧	១០,៦៣%
កំពង់សោម	៣	៥៩	៥,០៨%
PJ	៧	២១៦	៤,១៦%
ព្រៃវែង	៦	៧៥	៦,៣១%
ពោធិសាត់	៦	៥៦	១០,៧១%
ស្វាយរៀង	៣	៣១	៧,៦៧%
សៀមរាប	៥	៦៧	៧,២៤%
T3	៥	៧៤	៥,១០%
តាកែវ	៤	១៥៤	៥,១៩%
តាខ្មៅ	៦	១០១	៥,៩៤%
សរុប :	៤៥	១៤៧៥	៥,៧៦

២១. PHR បានសំរេចរៀបចំរបាយការណ៍មួយ ដោយប្រើឧបករណ៍ស្ថាប័នជាមូលដ្ឋាន និងដាក់ជូនរបាយការណ៍នោះដោយឡែកពីគ្នា ទៅការិយាល័យកម្ពុជា ។

២២. ការធ្វើវិភាគលើទិន្នន័យដែលទទួលបានពីការពិនិត្យស្ថាប័នទាំងពីរយ៉ាងនេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយប្រើកម្មវិធី EPI INFO ពង្រីកដោយការិយាល័យកម្មវិធីពេទ្យពេទ្យពេទ្យ មជ្ឈមណ្ឌលសំរាប់គ្រូពិនិត្យជម្ងឺ និងកម្មវិធីរួមស្តីពីពេទ្យពេទ្យ អង្គការសុខភាពពិភពលោក ដែលនៅក្នុងវិស័យសាធារណៈ ។ ទោះបីការពិនិត្យស្ថាប័នទូទៅ មានការទាក់ទងបានតែមួយផ្នែកនៃទិន្នន័យសុខភាពក៏ដោយចុះ ក៏កម្មវិធី EPI INFO មានលក្ខណៈសមស្របណាស់ ចំពោះគំរូរបាយការណ៍ PAP ដូចដែលវាបានបញ្ចូលលក្ខណៈពិសេសៗនៃកម្មវិធីបែបនេះ ដូចជា SAS SPSS និងកម្មវិធីជាមូលដ្ឋាន នៃទិន្នន័យដូចជា dBase.

កំណត់សំគាល់លើករណីទី ២

មនុស្សថ្លង់ផង គផង

ការិយាល័យកម្ពុជា បានផ្ដើមបើកដំណើរការពិនិត្យស្ថានភាពពន្ធនាគារ នៅក្នុងខែមីនា ១៩៩៤ ។ ដោយប្រើសំណួររៀបចំហើយ អ្នកទោសទីមួយ (ជ្រើសយកតាមចែង) បានបង្ហាញឲ្យគេស្គាល់ ។ ឆ្ងល់ណាស់ គេឥតអាចឆ្លើយសំណួរណាមួយបានសោះ ! គេទំនងដូចជាគ ហើយប្រហែលជាថ្លង់ផង ឬក៏មិនអាចឆ្លើយនឹងសំណួរបាន ។ ចំពោះសំណួរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ក៏គេមិនចេះឆ្លើយ ។ បញ្ហាដែលប្រការនេះបានចោទឡើងគ្នាមតិ បើសិនជាអ្នកជំនាញបកប្រែរបស់យើង មិនអាចនិយាយឆ្លើយឆ្លងគ្នាបានទៅហើយ តើនៅមាននរណាទៀតដែលអាចនោះ ? តើមានការគិតគូរពិចារណាយ៉ាងណាដែរ ចំពោះរឿងនេះ ក្នុងរយៈពេលឆ្លងកាត់របស់គេ តាមរយៈប្រព័ន្ធច្បាប់កម្ពុជានោះ ? តើមានប៉ុន្មាននាក់ទៀត ដូចមនុស្សនេះ នៅក្នុងប្រព័ន្ធនេះ ?

ការធ្វើសកម្មភាព

២៣. រាល់ការចុះពិនិត្យពន្ធនាគារ ត្រូវតែផ្ដើមដោយការពិគ្រោះដោយសង្ខេបជាមួយនាយកពន្ធនាគារពាក់ព័ន្ធ និង / ឬស្នងការរងប៉ូលីសមូលដ្ឋាន-មន្ត្រីប៉ូលីសទទួលខុសត្រូវលើពន្ធនាគារ ។ ក្នុងរយៈពេលកំពុងមានកម្មវិធីហ្វឹកហ្វឺន និងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវបញ្ហាមូលដ្ឋាន ក៏ដូចជាបញ្ហាទូទៅ និងចម្លើយដែលអាចមាន ត្រូវបានលើកយកមកពិភាក្សា ។ ឧទាហរណ៍ក្នុងករណីជាច្រើន អ្នកទោសដែលឈឺ និងរងរបួស ត្រូវគេបញ្ជូនទៅមន្ទីរពេទ្យនៅមូលដ្ឋានខ្លោះឃ្នាងត្រូវគេដោះចេញ បន្ទប់ឃុំឃាំងដ៏តូចនៅឯកោជាថ្មីគេត្រូវគេបិទទ្វារ កម្មវិធីកីឡា ត្រូវផ្ដើមឲ្យមាន អ្នកទោសត្រូវបំបែកចេញដោយឡែកពីគ្នា ច្បាប់បញ្ញត្តិ ពន្ធនាគារត្រូវប្រែប្រួល

អ្នកទោសត្រូវដោះលែង និងសន្តិសុខចំពោះគេក៏មានការធានា ។ ចំណុចគួរជាទីកត់សំគាល់ ជាពិសេស គឺការសំរាលស្ថានភាពដែលមានលក្ខណៈគួរឱ្យសោកស្តាយ នៅពន្ធនាគារ PJ នៅភ្នំពេញ ដែលគេបានចុះទៅមើលលើកដំបូងនៅថ្ងៃទី ២២ មេសា ១៩៩៤ ។ អន្តរាគមន៍ នេះ បានឆ្លៀតមានការចូលរួមអំពីតំណាងពិសេសរបស់អគ្គលេខាធិការ អ.ស.ប. ខាងសិទ្ធិ មនុស្សនៅកម្ពុជា លោក Justice Michael Kirby និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលមួយចំនួននៅក្នុង ស្រុក និងអន្តរជាតិ ។ លទ្ធផល គឺការជួសជុលកែលំអផ្នែកសំខាន់ៗនៃពន្ធនាគារ និងការ បន្ថយចំនួនមនុស្សក្នុងពន្ធនាគារជាងពី ២០០ ក្នុងពេលចុះទៅមើលលើកដំបូង មកនៅត្រឹម ១៥ នាក់ នៅពេលសរសេរនេះ ។ ជំពូកទីប្រាំពីរ បានចែងពីការគិតគូរបានកាន់តែលំអិត ទៀត ដល់ឧបករណ៍ (ហេតុការណ៍បន្ទាប់បន្សំ) វិសាមញ្ញនេះ ។ ប្រហែលជាមានក្នុងទិដ្ឋ- ភាពរបស់ PAP នេះដែរ គឺការបន្តជួយជ្រោមជ្រែងដោយក្រសួងមហាផ្ទៃ និងក្រសួងយុត្តិ- ធម៌ ។ ទំនុកទុកចិត្ត និងការសម្ងាត់របស់ក្រសួងទាំងពីរនេះនៅក្នុងកម្មវិធី គឺជាការចាំបាច់ ហើយដែលត្រូវសំរួលដោយគោលការណ៍ច្បាស់លាស់ នៃការចែកចាយព័ត៌មានមិនមែនជា រឿងសម្ងាត់ ។ ជាពិសេស គឺវាសំខាន់ជាទីបំផុតដែលត្រូវបញ្ជូនដំណឹងទៅឱ្យអ្នកគ្រប់គ្រង ពន្ធនាគារ និងបុគ្គលិក ដែលជាបញ្ហាដ៏ធ្ងន់ធ្ងរប្រឈមមុខដោយប្រព័ន្ធពន្ធនាគារ (និងប្រព័ន្ធ ច្បាប់តុលាការជំរុំ) មុខជាដោះស្រាយមិនបាន បើសិនជាបញ្ហាទាំងនេះនៅកប់បាត់ ។

សន្និដ្ឋាន

២៤. ការប៉ុនប្រសប់ក្នុងការបញ្ជូនកម្មវិធីហ្វឹកហ្វឺនជាមួយកម្មវិធីស្រាវជ្រាវ និងកម្ម វិធីធ្វើសកម្មភាព បានជួយឱ្យ PAP អាចដំណើរការបានក្នុងរបៀបម្យ៉ាងដែលរស់រវើក និងដូច ជាយានមួយសំរាប់ឈានទៅដល់ការប្រែប្រួលបន្តខាងផ្ទាល់ខ្លួន ខាងមូលដ្ឋាន និងប្រព័ន្ធ សវនកម្មកាត់ទាំងមូល ដោយសេចក្តីសង្ឃឹម ។

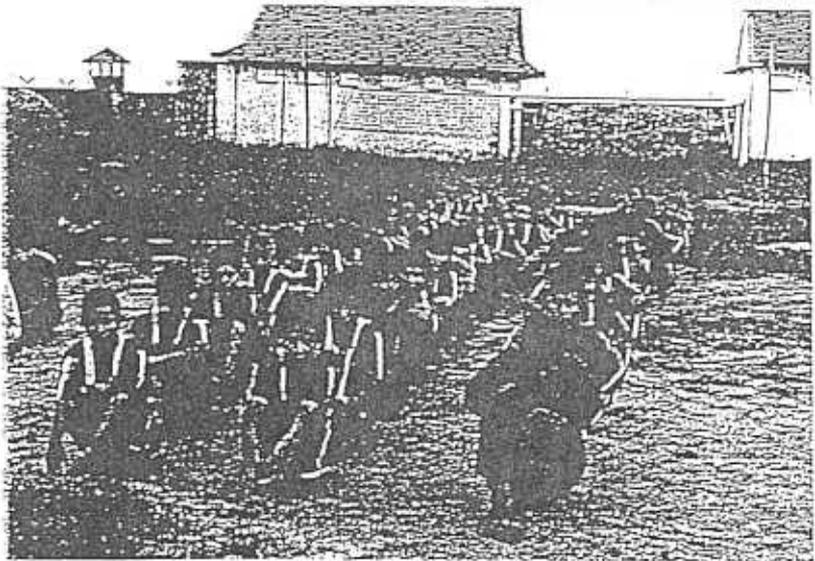
ជំពូក ៣

ចំនួនពន្ធនាគារ : តើពន្ធនាគារទាំងអស់នៅឯណា ?

សេចក្តីផ្តើម

២៥. អាជ្ញាធរពន្ធនាគារកម្ពុជា មិនដូចជាអាជ្ញាធរពន្ធនាគារជាច្រើនក្នុងពិភពលោក គឺមានគំនិតលាក់លៀមពីចំនួនអ្នកទោស ដែលជាប់នៅក្នុងពន្ធនាគារស៊ីវិលទាំងមូល ។ នាយកដ្ឋានពន្ធនាគារ និងក្រសួងមហាផ្ទៃ ក៏នៅបានរក្សាឯកសារកំណត់ចំនួនពន្ធនាគារ បានសមស្របតាមពេលវេលា ។ អ្វីដែលតួលេខទាំងនេះបានបង្ហាញឲ្យដឹង, និយាយជារួម គឺលក្ខណៈពិសេសពីរយ៉ាងដ៏មានសារៈសំខាន់ ។

២៦. លក្ខណៈពិសេសទីមួយ គឺថាមានលេចឡើងនូវកំណើនជាលំដាប់ នូវចំនួនពន្ធនាគារ បន្ទាប់ពីមានការថយចុះយ៉ាងខ្លាំង ដែលកើតមានជាសំខាន់ ដោយសារការដោះលែងអ្នកទោសនយោបាយ និងអន្តរាគមន៍របស់អ៊ីនតាក់ ក្នុងរយៈពេលពីរឆ្នាំក្រោយកិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាពទីក្រុងប៉ារីសក្នុងឆ្នាំ ១៩៧១ ។ នៅថ្ងៃទី ២០ មករា ១៩៧៤ នាយកដ្ឋានពន្ធនាគារបានរាយការណ៍ឲ្យដឹងថា មានអ្នកទោសសរុបទាំងអស់ចំនួន ១៧៧៩ រួមទាំងអ្នកទោសស្រី ៤១ នាក់ផង ។ តួលេខចុងក្រោយចេញដោយប្រភពដដែល នៅថ្ងៃទី ៧ កញ្ញា ១៩៧៤ បញ្ជាក់ថា មានអ្នកទោសចំនួន ១៩៤១ នាក់ រួមទាំងស្រី ៧៣ នាក់ផង ។ ចំនួននេះតំណាងឲ្យកំណើន ១២% នៃចំនួនពិតក្នុងរយៈពេលមិនដល់មួយឆ្នាំ ។ មានមតិអាចឲ្យសន្និដ្ឋានបានពីការទាក់ទងជាមួយអាជ្ញាធរពន្ធនាគារ តុលាការ និងអាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាល ថានិន្នាការនេះ នឹងមានបន្តទៅទៀត (មើលតារាង ៣.១ ខាងក្រោម) ។

ការរៀបចំអ្នកទោសតាមលំដាប់លំដោយ-ពន្ធនាគារកំពង់សោម

តារាង ៣.១ អ្នកទោសក្នុងពន្ធនាគារសុរិល-ថ្ងៃទី ៧ កញ្ញា ១៩៩៤

លេខរៀង	ឈ្មោះពន្ធនាគារ	ចំនួនអ្នកទោស	អ្នកទោសស្រី
១	បាត់ដំបង	២១៣	១០
២	បន្ទាយមានជ័យ	៩២	១
៣	កំពង់ចាម	១២៣	១៣
៤	កំពង់ឆ្នាំង	៥៧	២
៥	កំពត	៥៧	៤
៦	កំពង់ស្ពឺ	៥៩	០
៧	កំពង់ធំ	៤៩	១
៨	កណ្តាល (តាខ្មៅ)	៩៦	៦
៩	កោះកុង	៤៦	៣
១០	ក្រចេះ	២៣	១
១១	មណ្ឌលគិរី	១៥	០
១២	P.J.	៣៦	១០
១៣	ព្រះវិហារ	៥	០
១៤	ព្រៃស	១៥៧	០
១៥	ព្រៃវែង	៧២	១
១៦	ពោធិសាត់	៤៤	២
១៧	រតនៈគិរី	១៩	០
១៨	សៀមរាប	៩៧	៣
១៩	ក្រុងព្រះសីហនុ	៦០	៣
២០	ស្ទឹងត្រែង	២៦	២
២១	ស្វាយរៀង	៦៤	២
២២	តាកែវ	៧៥	៥
២៣	T.1 (អតីត T3)	២៣៧	២០
២៤	T.5 (ត្រពាំងថ្មង)	២៥៥	០
សរុប		១៩៨១	៩៣
* តួលេខរាយការណ៍ត្រឹមតែខែមិថុនា ១៩៩៤ ប៉ុណ្ណោះ			

២៧. លក្ខណៈពិសេសទីពីរ គឺចំនួនអ្នកទោស បើប្រៀបធៀបជាមួយប្រទេសដទៃទៀត ។ អត្រាអ្នកទោស ប្រៀបទៅបណ្តាប្រជាពលរដ្ឋ (គិតចំនួនអ្នកទោសក្នុងចំនួនប្រជាពលរដ្ឋ ១០០.០០០ នាក់) ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា គឺប្រហែល ២២ ។ វត្ស ខាងសិទ្ធិមនុស្សបានប៉ាន់ស្មានថា ក្នុងឆ្នាំ ១៩៨៦ អនុបាតជាមធ្យមនៃអ្នកទោស ប្រៀបទៅបណ្តាប្រជាពលរដ្ឋនៅគ្រប់តំបន់ក្នុងពិភពលោក មានប្រហែល ១០៦^៥ ។ គេបានសន្និដ្ឋានថា គួរលេខអំពីការដាក់ពន្ធនាគារក្នុងប្រទេសជាច្រើន មិនបានថយចុះ ចាប់តាំងពីពេលនោះមក ហើយប្រហែលជាមានការបញ្ជាក់មិនបានច្បាប់លាស់ទៀតផង^៦ ។

២៨. ហេតុផលបញ្ជាក់ពីចំនួនដ៏ទាបនេះ ដោយបទដ្ឋានអន្តរជាតិមានការសុគ្រស្មាញ ប៉ុន្តែទាក់ទងនឹងការរួមបញ្ចូលកត្តាទាំងឡាយ រួមមានដំណោះស្រាយរឿងព្រហ្មទណ្ឌជាច្រើន (និងជម្លោះផ្នែករដ្ឋប្បវេណី) តាមរយៈមធ្យោបាយក្រៅផ្លូវការ និងការផ្អែកលើប្រព័ន្ធហត្ថនោនាថា^៧ ។ ជាមួយនេះដែរ ក៏មានភស្តុតាងគួរឲ្យចាប់អារម្មណ៍មួយចំនួនធំ ដើម្បីបង្ហាញថា ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាភាគច្រើន ខ្វះទាំងមធ្យោបាយ ទាំងទំនុកទុកចិត្ត ឬជាធម្មតា ខ្វះទាំងអំណាចដើម្បីធ្វើបណ្តឹងតវ៉ា ។ គេតែងតែមានការភ័យខ្លាចជាប់ជា ថើងធ្វើយ៉ាងនោះមុខជាឥតបានផល ឬនឹងទទួលការផ្តាច់រឹតសំណាក់អ្នកដែលអាចមានការប៉ះពាល់លើខ្លួន ។ ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជារស់នៅក្នុងសង្គមមួយ ដែលសំរាប់គោលបំណងច្រើនយ៉ាង (មានការលើកលែងដែលអាចធ្វើបាននូវការលែងលះ និងរឿងផ្នែករដ្ឋប្បវេណីខ្លះៗ) ពុំមានលក្ខណៈដិតដាប់ដោយប្រព័ន្ធច្បាប់ ឬដំណោះស្រាយខាងផ្លូវច្បាប់ដ៏មានប្រសិទ្ធភាពឡើយ ។ ការបង្កើតឲ្យមានប្រព័ន្ធបែបនេះ តម្រូវឲ្យរដ្ឋាភិបាលប្រើពេលវេលាវែង រឹងតស៊ូប្តេជ្ញាពិតប្រាកដ ។

២៩. ប៉ុន្តែ មានការបង្ហាញថា ស្នាដៃ និងការរីកចំរើនខ្លះ ត្រូវបានសំរេចក្នុងវិស័យនេះ ។ តុលាការកំពូល និងសាលាឧទ្ធរណ៍ ត្រូវបានបង្កើតហើយ ។ អ្នកការពារក្តី ត្រូវបានបណ្តុះបណ្តាល ហើយកំពុងតែឈរតំណាងឲ្យកូនក្តីកាន់តែច្រើនឡើងៗ យ៉ាងទៀងទាត់ ។ ប៉ូលីស ព្រះរាជអាជ្ញា និងចៅក្រម កំពុងទទួលការបណ្តុះបណ្តាល ។ សាលាច្បាប់មួយដែលទើបតែរៀបចំជាថ្មីឡើងវិញ នឹងចាប់ផ្តើមក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ ដើម្បីចែកសញ្ញាប័ត្រឲ្យនិស្សិតហើយឯក្រុមសិទ្ធិមនុស្សក៏ជាសេចក្តីត្រូវការ ដែលមានការកំណត់ច្បាស់ហើយ ។ ដោយមានជំនួយឧបត្ថម្ភដល់ប៉ូលីស តុលាការ និងមន្ត្រីតុលាការដែលបានរីកចំរើនដល់កំរិតកាលពីពីរបីឆ្នាំកន្លងមកនេះ គេអាចមានការរំពឹងទុកថា ប្រព័ន្ធច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌនឹងកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព និងកាន់តែឲ្យផលល្អ ។ ប៉ុន្តែ ការកែលំអរទាំងនេះ នឹងបោទជាទ្វេគ្រោះតទៅទៀតដល់ប្រព័ន្ធពន្ធនាគារ ពីព្រោះស្ថានភាពវានឹងធ្លាក់ចុះយ៉ាងយឺតយ៉ាវទៀត ដោយពុំមាន

5. របាយការណ៍រួមរបស់វត្ស ឱយាយពីសិទ្ធិមនុស្សនៅតាមពន្ធនាគារ វត្សឱយាយពីសិទ្ធិ មនុស្ស ខែមិថុនា ១៩៩៧ ទំព័រ ១២៥-១២៧ ។
 6. របាយការណ៍ដដែល ទំព័រ ១២៧.

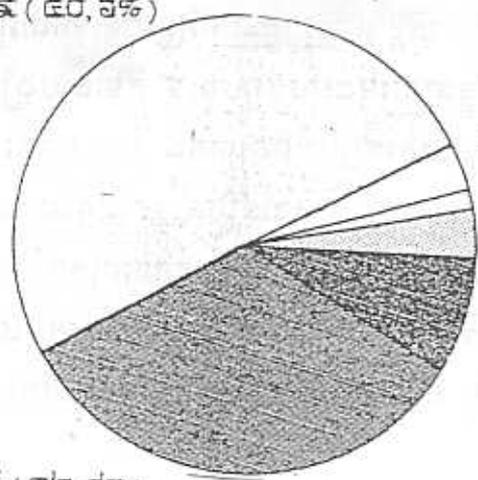
កំណើនស្មើគ្នាក្នុងបញ្ហាផងដែរ ។ រដ្ឋាភិបាលទាំងឡាយជាអ្នកធ្វើអំណោយនិងទីភ្នាក់ងារ ផ្តល់ជំនួយជាទូទៅ នៅស្នាក់ស្មើក្នុងការរួមវិភាគទានផ្តល់ទុនសំរាប់ប្រព័ន្ធពន្ធនាគារ តាម ហេតុផលមួយចំនួន រួមមានភាពនៃការមិននិយមជំនួយឧបត្ថម្ភបែបនេះដែលគេបានដឹងហើយ នៅក្នុងប្រទេសរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ។ ប៉ុន្តែ ប្រព័ន្ធពន្ធនាគារត្រូវបានចាត់ទុកជាផ្នែកមួយនៃប្រព័ន្ធច្បាប់ តុលាការ ។ បើពុំមានប្រព័ន្ធពន្ធនាគារមួយសមស្របទេ គឺមានសង្ឃឹមតិចណាស់ក្នុងការ ពង្រីកប្រព័ន្ធច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌមួយសមស្របពិតប្រាកដ ។ ការកាត់ទោសមនុស្សឲ្យទទួល ទោសតាមដំណើរការវិនិច្ឆ័យទោស កាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពចំពោះពន្ធនាគារដែលមានមនុស្ស ច្រើនហួស និងកំពុងតែមានស្ថានភាពធ្លាក់ចុះ គឺជាបាតុភូតអាក្រក់ដែលកម្ពុជា (និងប្រទេសដទៃ ច្រើនទៀត) ត្រូវប្រឈមមុខ ។ ការប្តឹងប្រសប់របស់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការផ្គត់ផ្គង់លុយ កាក់សំរាប់ការកែលំអចាំបាច់ៗ និងការពង្រីកបន្ថែមប្រព័ន្ធពន្ធនាគារគឺមានកំរិត ហើយត្រូវការ ឲ្យមានជំនួយឧបត្ថម្ភ ។

ការពិនិត្យស្ទាបស្ទង់របស់ PAP : ទិដ្ឋភាពអ្នកទោស

៣០. ក្នុងចំណោមអ្នកទោសប៉ែតសិបប្រាំនាក់ ដែលពិនិត្យតាមចែដឡ មាន ៣,៥%(3) ជាភារីភេទ ។ ចំនួននេះ ទាបជាងបន្តិចនៃចំនួនប៉ាន់ស្មានរបស់នាយកដ្ឋានពន្ធនាគារ ដែលក្នុង ខែមករា ១៩៩៤ បានបង្ហាញពីចំនួន ៤,៥%(81) នៃចំនួនស្រ្តី និង ៤,៦%(93) នៅក្នុងខែកញ្ញា ។ ចំនួនកុមារ (ក្រោមអាយុ ១៨ ឆ្នាំ) គឺលំបាកនឹងប៉ាន់ស្មានបាន ពីព្រោះនាយកដ្ឋានពន្ធនាគារ គ្មានតួលេខគួរឲ្យទុកចិត្តបាន ។ ឌីយ៉ាក្រាម ៣.១ ដូចតទៅនេះ ចង្អុលប្រាប់ពីដំណើរធ្លាក់ចុះ នៃក្រុមអាយុ ។ វាបង្ហាញថា ៣,៥%(3) នៃមនុស្សជាតំណាង មានអាយុរវាងពី ១០ និង ១៩ ឆ្នាំ ។ លើតួលេខទាំងនេះ គេអាចប៉ាន់ស្មានបានថា មានកុមារប្រហែលពី ៦០ ដល់ ៩០ នាក់ នៅក្នុងពន្ធនាគារកម្ពុជា ។ ចំនួននេះ មិនបានបញ្ចូលកុមារដែលបច្ចុប្បន្ននេះ កំពុងរស់នៅជា មួយម្តាយរបស់គេ ដែលក្នុងនោះមានមួយចំនួនតូច ។

ឌីហ្សាំងក្រាមផ្ទៃដីមូល ៣.១ = ក្រុមអាយុរបស់អ្នកទោសជាសំណាក

២០ ទៅ ២៩ (៥០,៦%)

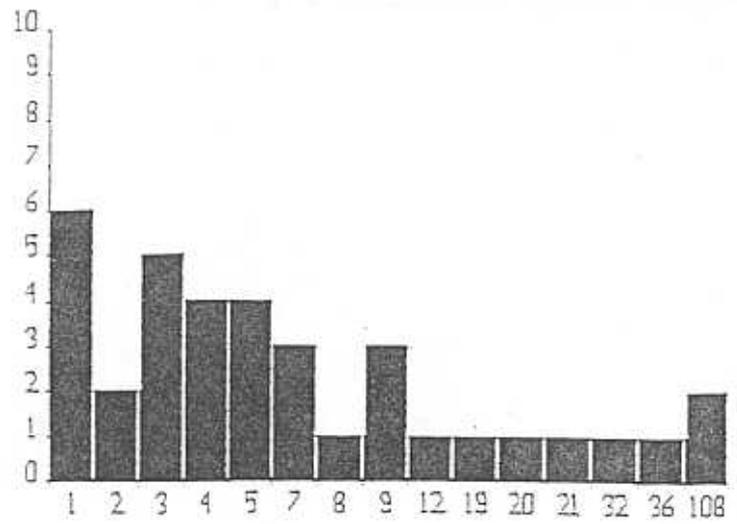
៣០ ទៅ ៣៩ (៣២,៣%)
 ៦០ ទៅ ៦៩ (៤,២%)
 ៥០ ទៅ ៥៩ (៣,២%)
 ៤០ ទៅ ៤៩ (៣,២%)

៣០ ទៅ ៣៩ (៣២,៣%)

ក្រុមតែមួយដ៏ធំបំផុត គឺក្រុមអាយុ ២០-២៩ ឆ្នាំ ដែលមាន ៥០,៦% (43) នៃចំនួនសំណាកសរុប ។

៣១. ៤២% (36) នៃចំនួនអ្នកទោសដែលគេចាត់តាំងក្រុមសំណាក មិនត្រូវបានកាត់ទោសទេ (ហៅថាអ្នកជាប់ឃុំ) ម្នាក់ៗរង់ចាំពេលជាមធ្យម ចំនួនជាង ៣០ ខែ (អ្នកទាំងនេះសំរាប់បង្កើតឲ្យទៅនៃណាដែលនៅជិតបំផុត) ។ ឌីហ្សាំងក្រាម ៣.១ ខាងក្រោមបញ្ជាក់ថា តើអ្នកជាប់ឃុំម្នាក់ៗបានចំណាយពេលអស់ប៉ុន្មាន ដើម្បីរង់ចាំការជំនុំជំរះកាត់ទោស ។ អ្នកទោសពីរនាក់បានរង់ចាំអស់ពេល ១០៨ ខែ ! ចំនួនជាង ១០% កំពុងតែបានរង់ចាំអស់ពេលជាងពីរឆ្នាំហើយ ។

ឌីហ្សាំងក្រាមបង្ហាញផ្នែក ៣.១ : រយៈពេលរង់ចាំការជំនុំជំរះកាត់ទោស

- រយៈពេលរង់ចាំ-ជាខែ

តារាង ៣.២ ខាងក្រោមបញ្ជាក់ប្រាប់ការវិភាគនៃតួលេខទាំងនេះ ។

តារាង ៣.២ : ការរង់ចាំការជំនុំជំរះទោស

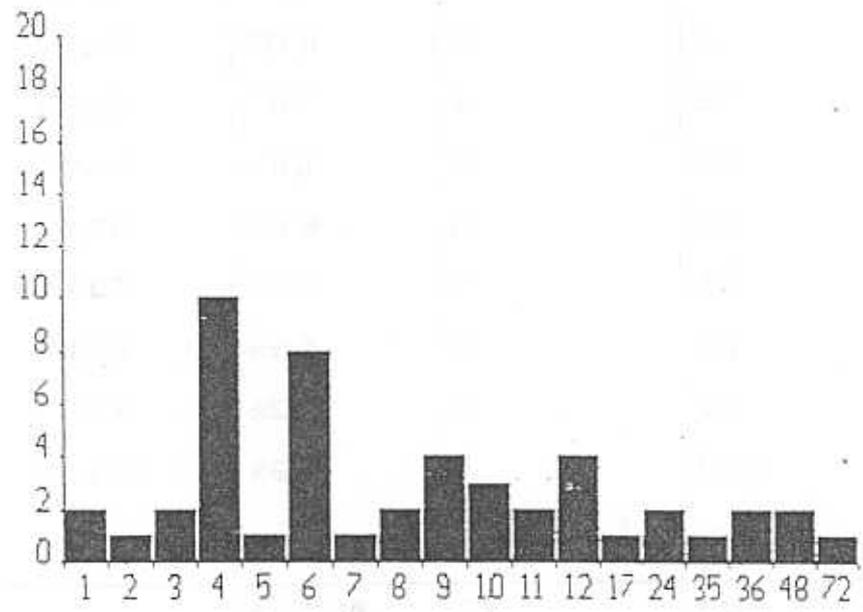
រយៈពេលរង់ចាំ (ជាខែ)	ចំនួនរាប់ជំងឺ	ភាគរយ	ចំនួនដែលកើនឡើង
១	៦	១៦,៧%	១៦,៧%
២	២	៥,៦%	២២,២%
៣	៥	១៣,៩%	៣៦,១%
៤	៤	១១,១%	៤៧,២%
៥	៤	១១,១%	៥៨,៣%
៧	៣	៨,៣%	៦៦,៧%
៨	១	២,៨%	៦៩,៤%
៩	៣	៨,៣%	៧៧,៤%
១២	១	២,៨%	៨០,៦%
១៩	១	២,៨%	៨៣,៣%
២០	១	២,៨%	៨៦,១%
២១	១	២,៨%	៨៨,៩%
៣២	១	២,៨%	៩១,៧%
៣៦	១	២,៨%	៩៤,៤%
១០៨	២	៥,៦%	១០០,០%
សរុប	៣៦	១០០,០%	

៣២. តាមការពិត ភាគរយនៃចំនួនមនុស្សជាប់ឃុំក្នុងពន្ធនាគារ ដែលរង់ចាំការជំនុំជំរះទោស មានលក្ខណៈកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរចំពោះប្រព័ន្ធទាំងមូល ជាងភាគរយដែលបញ្ជាក់នៅទីនេះ ។ ពន្ធនាគារ T5 ដែលត្រូវបញ្ចូលក្នុង PAP គឺជាទីកន្លែងមួយទុកសំរាប់អ្នកទោសជាទណ្ឌិត ។ គ្មានអ្នកជាប់ឃុំទេ នៅក្នុងចំនួនអ្នកទោសដំបូងដែលសម្ភាសន៍នៅទីនោះ ។ បើសិនជាយើងដឹកតុក T5 ចេញពីសំណាក នោះភាគរយនៃជនជាប់ឃុំឡើងដល់ ៥០% ។ ជាការពិតហើយ ដែលប្រការនេះជាការបញ្ជាក់ពីប្រព័ន្ធមួយដែលស្ថិតក្នុងភាពច្របូកច្របល់ ។ តួលេខទាំងអស់

នេះ គឺជាដីកាចោទប្រកាន់បណ្តោះអាសន្ន ពីប្រព័ន្ធច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ។ នេះគឺជាចំនួនដ៏តូចនៃជនជាប់ឃុំ ដែលគេបានផ្តល់ឲ្យ ជាពិសេសដូចយ៉ាងនេះ ។

៣៣. អ្នកទោសចំនួន ៥៨% (49) ដែលត្រូវជំនុំជំរះកាត់ទោសហើយនៅក្នុងតួលេខជាសំណាក មានការរង់ចាំជាមធ្យមក្នុងការឃុំឃាំងមុនពេលវិនិច្ឆ័យទោស អស់រយៈពេលជាងដប់ពីរខែ ។ ការរង់ចាំចែកចំណុចនេះ ត្រូវបង្ហាញនៅក្នុងឱឃើយក្រាមបន្ទាត់ផ្តេក ៣.២ ខាងក្រោម ។ តួលេខនេះ អាចបញ្ជាក់ប្រាប់ថា មានការធ្លាក់ចុះខាងការប៊ុនប្រសប់ក្នុងការរៀបចំដើម្បីដំណើរការលើអ្នកជាប់ឃុំ ។ ការរង់ចាំប្រាក់ធានា ឬការដោះលែងស្របតាមលក្ខខណ្ឌមុនពេលជំនុំជំរះ កម្រមានគេយកមកប្រើណាស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

ឱឃើយក្រាមបន្ទាត់ផ្តេក ៣.២ : ការឃុំឃាំងមុនពេលវិនិច្ឆ័យទោស

ស្ត្រី និងកុមារ

៣៤. ស្ត្រីចំនាត់ក្នុងការពិនិត្យសិក្សានេះ ស្ថិតនៅក្នុងគុកខេត្តកំពង់ចាម ព្រៃវែង និងសៀមរាប ។ ស្ត្រីពីរនាក់បានទទួលការវិនិច្ឆ័យទោសរួចហើយ ។ ម្នាក់ទៀតបានរង់ចាំប្រាំខែក្នុងទីឃុំឃាំង មុនពេលជំនុំជំរះទោស ។ ក្នុងចំនួនអ្នកទោសបីនាក់ដែលមានអាយុក្រោម ដប់

ប្រាំបួនឆ្នាំ មានម្នាក់បានទទួលការវិនិច្ឆ័យទោសហើយ រីឯពីរនាក់បានរង់ចាំអស់ពេលតាម រៀងម្នាក់ៗ គឺប្រាំបួនខែ និងបីខែ នៅក្នុងទីឃុំឃាំង មុនពេលជំនុំជម្រះទោស ។

កំណត់សំគាល់លើករណីទី៣

ការឃុំឃាំងអនីតិជនចំនួន ៧ ខែ

ក្នុងពេលចុះទៅមើលពន្ធនាគារ PJ មួយ នារីម្នាក់អាយុ ១៧ ឆ្នាំ ត្រូវឃើញជាប់ឃុំអស់ រយៈពេលជាង ៧ ខែហើយ ។ នៅពេលសាកសួរព័ត៌មានទើបគេបានដឹងថា នាងត្រូវគេ ឃាត់ខ្លួនដោយជាមួយនឹងស្រ្តីជាប់ឃុំម្នាក់អាយុ ២៨ ឆ្នាំ ក្នុងបទត្រូវគេចោទថា បានឃុំអនីតិ ជនក្នុងបំណងលក់នាងទៅឲ្យពេស្យាស្ថាន ។ នៅពេលចុះទៅមើលពន្ធនាគារនោះក្រោយ ទៀត គេបានប្រាប់យើងថា អ្នកទាំងពីរនោះត្រូវបានតុលាការក្រុងដោះលែងនៅពេលវិនិច្ឆ័យ ទោស ។

ចៅក្រមបានឲ្យដឹងថា អ្នកទាំងពីរនេះត្រូវគេឃុំឃាំងតាមបញ្ជារបស់ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ម្នាក់ ក្នុងពេលរង់ចាំការវិនិច្ឆ័យទោស គឺបទត្រូវចោទប្រកាន់តាមមាត្រា ៣៥ ពីការបង្ខំឯមនុស្ស ទុកខុសច្បាប់ ។ នៅពេលសវនាការ ព្រះរាជអាជ្ញាបានចោទអ្នកទាំងពីរតាមមាត្រា ៤២(3) អំពី បទដើររកស្រីក្មេងទុកសំរាប់គោលបំណងពេស្យាចារ ។ ចៅក្រមបាននិយាយថា លោកបាន ដោះលែងអ្នកទាំងពីរឲ្យរួចទោស ព្រោះគ្មានភស្តុតាង ។ លោកបានបន្តទៀតថា ជនរងគ្រោះ ត្រូវចោទប្រកាន់នោះមានអាយុ ២១ ឆ្នាំ ។ បើតាមចៅក្រម ជនជាប់ចោទទីមួយ គឺម្ចាស់ផ្ទះ ដែលបានជួលបន្ទប់សំរាប់ដាក់ស្រីពេស្យា ។ ជនជាប់ចោទទីពីរ គឺស្រីពេស្យាម្នាក់ដែលបាន ជួលបន្ទប់ក្នុងផ្ទះនេះ ហើយជនរងគ្រោះត្រូវចោទប្រកាន់ក៏បានជួលបន្ទប់ក្នុងផ្ទះតែមួយនេះ ដែរ ។

ទោះបីជាចៅក្រមបាននិយាយថា លោកបានដោះលែងឲ្យអ្នកទាំងពីររួចទោស ព្រោះ តែគ្មានភស្តុតាងជាក់ស្តែងក៏ដោយ ក៏ការចោទប្រកាន់តាមមាត្រា ៤២ មិនអាចត្រូវការពារបាន ដែរ ដោយហេតុថា ជនរងគ្រោះត្រូវគេចោទនោះមានអាយុ ២១ ឆ្នាំ ហើយមិនមែនជាអនីតិ ជនទៀត ។ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតក៏បានឲ្យគេឃុំឃាំងអនីតិជនម្នាក់ (អ្នកជាប់ចោទទីពីរ អាយុ ១៧ ឆ្នាំ) អស់រយៈ ពេលជាង ៧ ខែ ក្នុងបទប្រព្រឹត្តល្មើស (បទលហ) ត្រង់មាត្រា ១៤(4) នៃបញ្ញត្តិច្បាប់ ព្រហ្មទណ្ឌជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលបានកំណត់រយៈពេលអតិបរមាត្រឹមពីរខែ សំរាប់ការឃុំ ឃាំងអនីតិជនមុនពេលជំនុំជម្រះ ។

ចក្ខុវិស័យពន្ធនាគារ

៣៥. ពន្ធនាគារនីមួយៗត្រូវមានបញ្ជីពន្ធនាគារមួយ ។ តាមធម្មតាបញ្ជីនេះ គឺជាសៀវ ភៅមួយធំ ដោយមានព័ត៌មានមួយឬពីរបន្ទាត់អំពីអ្នកទោសម្នាក់ៗ ។ ដោយត្រូវមានលក្ខណៈ

ជំពូក ៤

ការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារ និងបុគ្គលិកពន្ធនាគារ : វេលាព្រៃជើងឃ្លីករណី
សេចក្តីផ្តើម

៣៦. ការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារស៊ីវិលទាំងមូល ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា មានការសុក្រស្មាញណាស់ ។ នោះគឺជាប្រព័ន្ធមួយ ដែលគេឃើញមានរវាងក្រសួងប៊ី និងស្រទាប់នៃការិយាធិបតេយ្យ គឺជាប្រព័ន្ធដែលត្រូវការកែលម្អទាំងស្រុង ។ ទោះបីវាស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃលើវិស័យច្រើនយ៉ាងក្តី ក៏ពន្ធនាគារជាច្រើន ហាក់បីដូចជាអង្គភាពស្ទើរតែស្វយ័ត ក្រោមការត្រួតត្រារបស់ស្នងការប៉ូលីសនៅមូលដ្ឋានទៅហើយ ។ គឺជាប្រព័ន្ធមួយដែលត្រូវតែមានជាប់ទាក់ទិននឹងបញ្ហាជាច្រើនដោយជៀសមិនរួច ដូចជាទំនាក់ទំនងយ៉ាងតឹងតែងជាទូទៅជាមួយពន្ធនាគារ និងការផ្តល់ភស្តុតាងយ៉ាងត្រឹមត្រូវទៅឲ្យពន្ធនាគារ កំរិតសីលធម៌យ៉ាងទាបរបស់ភ្នាក់ងារពន្ធនាគារ និងការហ្វឹកហ្វឺនស្តើងដែលគេបានទទួល ។

កំណត់សំគាល់លើករណីទី ៤
កុមារ និងសេចក្តីដោះសារ : ករណីសំរាប់សហការរវាងខាងពេទ្យ និងខាងច្បាប់

នៅពន្ធនាគារខេត្តកំពង់ឆ្នាំងក្មេងប្រុសតូចម្នាក់ និងម្តាយរបស់វា ត្រូវគេឃាត់ខ្លួនពីបទត្រូវជាប់ក្នុងការសង្ស័យក្នុងរឿងចោរកម្ម ។ ក៏នៅមានក្មេងប្រុសម្នាក់អាយុបីឆ្នាំ រស់នៅជាមួយអ្នកទាំងពីរនេះ ដូចជាសមាជិកគ្រួសាររបស់គេដែរ ។ គេមិនឃើញមានការចោទប្រកាន់ជាផ្លូវការណាមួយត្រូវបានដាក់មកទេ ។ ផ្អែកតាមការស៊ើបអង្កេតផ្សេងទៀត ដែលបានរាប់បញ្ចូលទាំងសម្ភាសន៍ជាមួយក្មេងប្រុសនោះ ព្រមទាំងម្តាយរបស់វា និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលខាងសិទ្ធិមនុស្សនៅមូលដ្ឋាន ដែលបានរួមពាក់ព័ន្ធក្នុងករណីនេះ ការបញ្ជាក់ថា អ្នកទាំងពីរនេះមានអ្នកការពារក្តីម្នាក់យ៉ាងល្អ ក្នុងករណីក្នុងពេលដែលចោរកម្មត្រូវគេចោទនោះ គឺមានរបាយការណ៍ជាច្រើនរបស់កសិណគួរឲ្យទុកចិត្ត ដែលតាមការពិតពួកគេបាននៅទីផ្សេងទៀតសោះ ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះរាជអាជ្ញា និងចៅក្រមដែលមានភារៈក្នុងរឿងនេះ គ្មានភស្តុតាងរឹងមាំដើម្បីការពារការចោទប្រកាន់ទេ ។ គ្រាន់តែមានបណ្តឹងពីម្ចាស់តូបដែលជាប្រភពកើតមានចោរកម្មជាប់ក្នុងការចោទប្រកាន់ អមដោយការផ្តល់ព័ត៌មានទៅតុលាការ ដោយមន្ត្រីយោធាទាក់ទងទៅនឹងអ្នកកាន់កាប់តូប ។

ស្របតាមនោះ ក្នុងខណៈដែលចុះទៅពិនិត្យមើលតុលាការ យើងបានឃើញថាករណីនេះ ត្រូវបានលើកយកមកពិចារណា ។ ជាពិសេសគេបានគូសបញ្ជាក់ថា :

១. អាយុរបស់ក្មេងប្រុសនោះ មិនអនុញ្ញាតឲ្យវាជាប់ពន្ធនាគារទេ ដោយអនុលោមតាមមាត្រា ១៤(4) នៃបញ្ញត្តិច្បាប់ទាក់ទងនឹងតុលាការ និងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ និង

នីតិក្រម ដែលចូលជាធរមាននៅកម្ពុជាក្នុងរយៈពេលអន្តរកាល ។

២. ភស្តុតាងប្រឆាំងទៅលើអ្នកទាំងពីរប្រហែលជាមិនគ្រប់គ្រាន់ ហើយមានភស្តុតាង
ជាប់ទាក់ទិនផ្សេងទៀត ដែលអាចត្រូវផ្តល់ដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលផ្នែកសិទ្ធិ
មនុស្ស ។

ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានសួរថា តើគេអាចបញ្ជាក់ពីអាយុរបស់ក្មេងនេះបានដែរឬទេ ។
យើងបាននិយាយថា គឺពិតជាអាចបាន ហើយការពិនិត្យសុខភាពត្រូវបានរៀបចំតាមរយៈគ្រូ
ពេទ្យខាងសិទ្ធិមនុស្ស ដែលបានបញ្ជាក់ពីអាយុរបស់ក្មេងនោះ ។ ចៅក្រមបាននិយាយថា
លោកបានពិនិត្យសាកសួរទៅឯសាលារៀននៅក្នុងមូលដ្ឋាន អំពីថាតើវាបានរៀននៅថ្នាក់ណា ។
បន្តិចក្រោយមកគេក៏បានដោះលែងក្មេងនោះទៅ ។ ឯម្តាយត្រូវគេឃាត់ទុកមួយរយៈពេលទៀត
ក៏ប៉ុន្តែ ត្រូវដោះលែងជាយប់ហែត បន្ទាប់ពីមានការបង្ហាញហេតុផលក្នុងនាមរបស់ស្រីជាម្តាយ
នោះ ដោយអ្នកការពារក្តីម្នាក់ ដែលបំរើការនៅក្នុងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលខាងសិទ្ធិមនុស្សមួយ
ទៀត ។

ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងសន្តិសុខជាតិ

៣៧. ក្រសួងមហាផ្ទៃគឺជាមជ្ឈមណ្ឌលគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារ ។ នាយកដ្ឋានពន្ធនាគារ
របស់ក្រសួងដែលមានបុគ្គលិកជិតចិតសិបនាក់ មានការទទួលខុសត្រូវជាមួយ រួមមានការ
ផ្គត់ផ្គង់ភស្តុតាង បុគ្គលិកពន្ធនាគារ (រួមមានការដោះស្រាយសំរាប់ស្បៀងប្រចាំថ្ងៃទៅអ្នក
ទោស) និងការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាល ។ ក្រសួងមានការគ្រប់គ្រងផ្ទាល់
លើ T3 ពន្ធនាគារព្រៃស និង T5 (កំពង់ចាម) និងបុគ្គលិក ៣៤៧ នាក់របស់ពន្ធនាគារទាំង
នេះ ។ នាយកដ្ឋាននេះ ចែកចេញជាភារិយាល័យបីតាមលំដាប់រៀងៗគ្នា ប្រាក់ខែនិងការតម្កើង
ឋានន្តរសក្តិ ការប្រមូលឯកសារសំរាប់ពន្ធនាគារ និងការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារ ។ ប៉ុន្តែនិយាយ
តាមពិតអំពីពន្ធនាគារទាំងបីនេះ ពន្ធនាគារមួយទៀតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងដ៏មានប្រសិទ្ធិ
ភាព ពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ ពីអនុស្សងការនគរបាលមូលដ្ឋាន ដែលនាយកពន្ធនាគារត្រូវមានការ
ទទួលខុសត្រូវ ហើយរាយការណ៍ចំពោះមកខ្លួន ។ ប្រព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រងនេះ ត្រូវពង្រឹងតាម
រយៈការយល់ឃើញក្នុងចំណោមបុគ្គលិករបស់ពន្ធនាគារ ដែលជាផ្នែកមួយនៃកម្លាំងនគរបាល
ដែរ ។ ឯកសណ្ឋានរបស់គេ ប្រព័ន្ធលំដាប់ថ្នាក់ និងការកំណត់រដ្ឋបាលរបស់នាយកដ្ឋានពន្ធ-
នាគារក្នុងក្របខណ្ឌក្រសួងមហាផ្ទៃជាអ្នកពង្រឹងការយល់ដឹងនេះ ។ ការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារ
ដោយអាជ្ញាធរនគរបាល គឺជាប្រការមួយគួរឲ្យស្តាយ ជាពិសេសនៅពេលដែលអ្នកទោសជា
ច្រើនជាប់ឃុំ គឺនៅក្នុងការឃុំឃាំងមុនពេលជំនុំជម្រះវិនិច្ឆ័យទោស ។ ជាពិសេស វានាំឲ្យកើត
មាននិន្នាការពីរយ៉ាងដែលគេមិនចង់បាន ។ ទីមួយ គឺជាការមើលទៅអ្នកទោសដូចជា " ការ
ដាក់គុកនគរបាល " ហើយដោយហេតុនេះ វាគ្រាន់តែជាការពង្រីកបន្ថែមការគ្រប់គ្រងច្បាប់

របស់នគរបាល ផ្ដើមចេញអំពីដំណាក់កាលឃាត់ខ្លួន និងការឃុំខ្លួនជាដំបូង ។ ទីពីរ គឺការខ្វះ
 ការសំរុះសំរួលនៃកម្លាំងនគរបាល តាមរយៈវត្តមាននៃប្រព័ន្ធពន្ធនាគារ ដែលមានភាពទុសភ្លា
 ទាំងស្រុង ។

៣៨. ក្រៅពីតួនាទីរបស់អាជ្ញាធរនគរបាលមូលដ្ឋាន ការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារនៅមាន
 ភាពស្មុគ្រស្មាញទៀត ដោយតួនាទីរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងសុខាភិបាល និងតាមខ្លឹម
 សារនៃបញ្ញត្តិ ៣១ នាពេលថ្មីៗនេះ (មើលកថាខណ្ឌ៤២) ។

មហាផ្ទៃ-ពន្ធនាគារ T3

ក្រសួងយុត្តិធម៌ និងប្រព័ន្ធអធិការកិច្ច

៣៩. ក្រសួងយុត្តិធម៌ អនុវត្តតួនាទីមួយមានលក្ខណៈជាអធិការត្រួតពិនិត្យមើល និង
 ស្របតាមរដ្ឋមន្ត្រី "អនុវត្តច្បាប់ ត្រួតពិនិត្យមើលបញ្ជី និងស្ថានភាពពន្ធនាគារ"⁷ ។ តួនាទីនេះ
 ត្រូវដើរដោយឆ្លងតាមរយៈអាជ្ញាធររបស់រាជអាជ្ញាមូលដ្ឋានអមតុលាការ ។ រាជអាជ្ញាទាំងនេះ ក៏
 មានការត្រួតពិនិត្យមើលជាក់ស្ដែងលើការផ្ទេរពន្ធនាគារដែរ ។ តួនាទីអធិការនេះ ត្រូវប្រកាស
 ជាដំបូងដោយសេចក្ដីថ្លែងការណ៍មួយរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌នៅថ្ងៃទី ៧ កក្កដា ១៩៧៣⁸ ។
 ពេលដែលឃើញថា ក្រិត្យច្បាប់នេះ មិនមានការពិនិត្យឲ្យបានល្អិតល្អន់ទាំងស្រុង ដោយព្រះ

7. សម្ភាសន៍ជាមួយឯកឧត្តម ថែមស្នួន រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ៧/២/៩៤ ភ្នំពេញ
 8. សេចក្ដីថ្លែងការណ៍រួមលេខ ២៧៤ តំណាង ៩៣ ៧.៧.៧៣ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

រាជរដ្ឋា ទេនោះ ក៏មានសេចក្តីថ្លែងការណ៍មួយទៀត ឈ្មោះហៅថា សេចក្តីថ្លែងការណ៍ ៥០៧ ត្រូវប្រកាសនៅពាក់កណ្តាលខែកញ្ញា ១៩៧៣ ដោយបញ្ជាក់ច្បាស់ពីភារកិច្ចជាអធិការរបស់រាជរដ្ឋា។ សេចក្តីថ្លែងនៃសេចក្តីថ្លែងការណ៍នេះ មានជួនភ្ជាប់ជាមួយរបាយការណ៍នេះគ្រង ឧបសម្ព័ន្ធ ៦ ។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍ ៥០៧ គឺជាព្រឹត្តិការណ៍ដ៏សំខាន់ក្នុងការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារកម្ពុជា ពីព្រោះវាបានគូសបញ្ជាក់ជាលើកទីមួយនូវចំនួនទស្សនកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ (មួយខែពីរដង) ការបញ្ជាក់ចំនួនអ្នកជាប់ឃុំ (ពួកអ្នកដែលឥតមានការជំនុំជំរះកាត់ទោស) ស្ថានភាពរស់នៅ ការបំបែកចេញដោយឡែកពីគ្នា អនាម័យ និងផ្នែកសុខភាព ។ PAP បានបញ្ជាក់ថា អ្នកទោសដំបូងៗនៃចំនួនដប់បីនាក់ ត្រូវបានត្រួតពិនិត្យមើលពីរដងក្នុងមួយខែ ។ មានករណីលើកលែងមួយគឺ ពន្ធនាគារ T5 ក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ដែលព្រោះតែវានៅឯកោះជាចំរើន ហើយផ្លូវថ្នល់ចេញចូលទៅទីនោះមានការលំបាកជាទីបំផុត ធ្វើឲ្យការចុះធ្វើអធិការកិច្ចជួបការលំបាកក្រលែង ។ មួយទៀត គឺពន្ធនាគារ T3 (ភ្នំពេញ) ដែលគេមិនបានចុះទៅមើលឲ្យបានទៀងទាត់ ពីរដងក្នុងខែទេ ប៉ុន្តែបានធ្វើអធិការកិច្ចទៀងទាត់យ៉ាងតិចបំផុតមួយខែម្តង ។ មានបញ្ហាជាច្រើនចំពោះប្រព័ន្ធអធិការកិច្ចនេះ រួមមាន :

១. របាយការណ៍របស់ព្រះរាជរដ្ឋា កម្រើងបានឃើញ (បើសិនជាមាន) ដោយបុគ្គលិកក្រសួងមហាផ្ទៃ ឬនាយកពន្ធនាគារណាស់ ។ ប៉ុន្តែ វាទៅជាលេចចេញជាទំនាក់ទំនងផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌ទៅវិញ,
២. ព្រះរាជរដ្ឋាច្រើនតែខកខានមិនបានជួបជាមួយនឹងអ្នកទោសទេ ហើយបែរជាចូលចិត្តទារកសេចក្តីលំអិតពីនាយកពន្ធនាគារទៅវិញ ។ លើសពីនេះទៀត ព្រះរាជរដ្ឋាក៏មិនឃើញចេញមុខជាទូទៅ ថាមានទំនាក់ទំនងជាសម្ងាត់ ជាមួយអ្នកទោសក៏ទេដែរ ហើយសម្ភាសន៍ភាគច្រើនជាមួយអ្នកទោស ច្រើនតែធ្វើនៅចំពោះមុខនាយកពន្ធនាគារ ។ ប្រការនេះជាធម្មតា ធ្វើឲ្យអ្នកទោសរាមិនហ៊ានរៀបរាប់អ្វីជាបញ្ហាពិតរបស់ព្រះរាជរដ្ឋាឡើយ ។
៣. ក្រសួងយុត្តិធម៌មិនបានបញ្ជូនលទ្ធផលរកឃើញពីរបាយការណ៍ទាំងនេះ ទៅឲ្យក្រសួងមហាផ្ទៃ,
៤. របាយការណ៍មានការប្រែប្រួលយ៉ាងច្រើន ខាងគុណភាពរបស់វា,
៥. ព្រះរាជរដ្ឋា និងក្រសួងយុត្តិធម៌គ្មានអំណាច ឬធនធាន ដើម្បីតែតម្រូវរឿងរ៉ាវណាមួយ ដែលត្រូវរកឃើញតាមរយៈអធិការកិច្ច,
៦. ពុំមានការពាក់ព័ន្ធខាងតុលាការចូលក្នុងប្រព័ន្ធរបាយការណ៍ឡើយ, ប្រព័ន្ធធើររបាយការណ៍ ដោយហេតុនេះ វាទៅជាគ្មានប្រសិទ្ធភាពមួយចំណែកធំ ។

9. សេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមលេខ ៥០៧ តំណាង៦១០៦-៧៣ ១៣.៧.៧៣ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

៤០. មិនយូរប៉ុន្មាន ក្រោយពេលបោះឆ្នោតនាខែឧសភា ១៩៩៣ និងការបង្កើតរដ្ឋាភិបាល ការរួមបញ្ចូលនាយកដ្ឋានពន្ធនាគារទៅក្នុងក្រសួងយុត្តិធម៌ ត្រូវបានពិភាក្សាក្នុងក្របខណ្ឌ ឋានៈជាឧត្តមនៃផ្នែកគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល និងខាងរដ្ឋាភិបាល ។ ប្រការនេះ ក៏ត្រូវបានអនុម័ត យល់ព្រមនៅក្នុងសិក្ខាសាលារួមមួយ រវាងក្រសួងយុត្តិធម៌ និងក្រសួងមហាផ្ទៃ នាខែ មករា ១៩៩៤ រៀបចំឡើងដោយមជ្ឈមណ្ឌល ។ គ្មានអ្វីបានលេចចេញបានទាន់ពេល អំពីការពិភាក្សា នេះឡើយ ។

ក្រសួងសុខាភិបាល

៤១. ក្រសួងសុខាភិបាល តាមរបាយការណ៍ គឺទទួលខុសត្រូវក្នុងការផ្តល់សេវាខាង ពេទ្យដល់ពន្ធនាគារ ។ ក៏ប៉ុន្តែ នៅតាមពន្ធនាគារទាំងឡាយដែលចុះទៅមើល ពុំឃើញមាន ភស្តុតាងណាមួយនិយាយពីរឿងនេះទេ ។ នៅតាមឱកាសដែលគេបានពិនិត្យមើលការផ្ទេរអ្នក ទោសទៅឲ្យមន្ទីរពេទ្យ គេឃើញថា ការចុះឈ្មោះទទួលពួកគេ ត្រូវធ្វើដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាន ដូចៗគ្នានឹងមូលដ្ឋានរបស់អ្នកដទៃទៀតដូច្នោះដែរ ពោលគឺគេបានតម្រូវឲ្យអ្នកជំងឺ ឬគ្រួសាររបស់ ថ្លៃថ្នាំ ថ្លៃជំនុំ គឺថ្លៃសេវាជំនុំទៀត និងមន្ទីរពេទ្យផ្លូវការដែលគេផ្ទេរអ្នកទោសឈឺទៅទី នោះ ។ ក្រសួងមហាផ្ទៃខ្លួនឯង បានលេចតម្រូវថវិកាសំរាប់ផ្គត់ផ្គង់ថ្នាំសង្កូវដល់ស្ថាប័ន ដែល ខ្លួនបានតម្រូវឲ្យផ្តល់សេវាមកឲ្យអ្នកទោស ។ គ្មានឃើញភស្តុតាងណាថា ប្រការនេះកំពុងកើត មានទេ ។

បញ្ញត្តិ៣១

៤២. ភាពច្របូកច្របល់ដែលមានក្នុងប្រព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារនាបច្ចុប្បន្នមាន កំរិតកាន់តែធ្ងន់ឡើងៗ ដោយបញ្ញត្តិ៣១ ចេញដោយក្រសួងយុត្តិធម៌នៅថ្ងៃទី១៥ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៤^{១០} ។ បញ្ញត្តិនេះមានបំណងកំណត់មុខងាររបស់អភិបាល និងអភិបាលរងរបស់ ខេត្ត- ក្រុង ។ ភារៈទទួលខុសត្រូវមួយដែលប្រគល់ទៅឲ្យអភិបាល ដោយអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនេះ គឺ "ត្រួតមើលពន្ធនាគារ និងធ្វើសហការជាមួយក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្រសួងសុខាភិបាល និង ក្រសួងពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតដើម្បីអនុវត្តកិច្ចការនេះឲ្យបានត្រឹមត្រូវស្របតាមច្បាប់" ។ បញ្ញត្តិជា ទូទៅនេះ គឺត្រូវរៀបចំថែមទៀតដោយការបង្កើតឲ្យមាន " ការិយាល័យសាលាក្តី និងកិច្ចការ ពន្ធនាគារ" ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យដោយផ្ទាល់ពីសំណាក់អភិបាលរងទី២ ។ ការិយា ល័យនេះ គឺក្នុងចំណោមបញ្ជាដទៃទៀតត្រូវ :

10. បញ្ញត្តិ ៣១ លើតួនាទីនៃអភិបាល និងអភិបាលរងរបស់បណ្តាខេត្ត-ក្រុង

- ទទួលបានការណែនាំពីសភាពការណ៍អ្នកទោស និងអ្នកត្រូវកាត់ព្យាបាលជាប់ទោស ក្នុងពន្ធនាគារ និងត្រូវរាយការណ៍បញ្ហាទាំងនេះទៅអគ្គលេខា (របស់ការិយាល័យ)
- ទទួលបានការណែនាំពីឆ្នាំពន្ធនាគារអំពីពន្ធនាគារ និងទណ្ឌិត ដែលបានល្អចរត់ ចេញពីពន្ធនាគារ និង
- ប្រមូលផ្តុំរបាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចការទាំងអស់របស់ខ័ណ្ឌ ស្រុក សង្កាត់ ឃុំ ទាក់ទង និងកិច្ចការរបស់តុលាការ និងពន្ធនាគារសំរាប់អគ្គលេខា ។

៤៣. ការសាកសួរអំពីការអនុវត្តន៍បញ្ញត្តិនេះជាមួយអភិបាលរង និងរដ្ឋមន្ត្រីណាចពន្ធនាគារបានគូសបញ្ជាក់ថា មានបញ្ហាសុត្រស្មាញខ្លះក្នុងរឿងដំណើរការនៃបញ្ញត្តិនេះ ។ ក្នុងខណៈដែលតាមរបាយការណ៍វាជាប់ណាងមួយដើម្បីបង្វែរការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារ (និងស្ថាប័នដទៃទៀត) ឲ្យទៅជាប្រព័ន្ធមួយដូចដែលមានដំណើរការនៅក្នុងទសវត្សរ៍ឆ្នាំ ៥០ និងឆ្នាំ ៦០ គេពុំបានលែងទុកមូលនិធិណា ដើម្បីជួយសំរួលឲ្យគំរោងការដំណើរការទៅមុខរួចបានច្រើនគួរសម ។ ប៉ុន្តែ តាមធាតុពិតរបស់វា បញ្ញត្តិនេះពិតជាផ្តល់មកការិយាល័យរបស់អភិបាលមូលដ្ឋាននូវតួនាទី ព្រមជាមួយនឹងតួនាទីរបស់មន្ត្រីដទៃទៀតៗផង ។ តាមនាយកពន្ធនាគារ បញ្ហាលុយកាក់ទាំងអស់ក្រៅពីប្រាក់ខែរបស់ភ្នាក់ងារពន្ធនាគារ ឥឡូវត្រូវអនុម័តដោយការិយាល័យរបស់អភិបាល ។ ប្រការនេះរួមមានការកសាង និងកែប្រែពន្ធនាគារឲ្យបានថ្មីឡើងវិញ ។ តាមមន្ត្រីថ្នាក់ខ្ពស់របស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ឥទ្ធិពលរបស់បញ្ញត្តិបានផ្អែកយ៉ាងច្រើនលើអត្ថធិករបស់អភិបាលខេត្តនៅមូលដ្ឋាន ប៉ុន្តែ បើពុំមានការផ្តល់លុយកាក់ គំរោងនេះមួយភាគធំគឺពិតជាមិនអាចដំណើរការបាន ។ អភិបាលរងដែលយើងបានប្រាស្រ័យទាក់ទង ក្នុងពេលដែលបានដឹងច្បាស់ពីបញ្ញត្តិនេះ ហាក់ដូចជាមិនពិតពីតួនាទីរបស់ខ្លួនឡើយ ។

បុគ្គលិកពន្ធនាគារ

៤៤. ដោយមិនគិតពីបុគ្គលិកថ្នាក់ខ្ពស់ ភ្នាក់ងារពន្ធនាគារភាគច្រើនឥតបានដឹងអំពីរបៀបរៀបចំរដ្ឋបាលសុត្រស្មាញ ដែលដាក់ចុះដើម្បីគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារទេ ។ ភាគច្រើនរួមមានឋានៈខ្ពស់ មានត្រឹមតែគំនិតទូលំទូលាយនៃតួនាទីរបស់ប្រព័ន្ធផ្សេងៗ នៃការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារ ។

៤៥. កាលបើភ្នាក់ងារថ្នាក់ខ្ពស់ខ្លះបានទទួលការហ្វឹកហ្វឺនជាអយ្យការៗរហូតដល់ ៦ ខែ ដោយក្រសួងមហាផ្ទៃ ភ្នាក់ងារភាគច្រើនឥតបានទទួលទេ ។ ស្ទើរតែពុំមានការលើកលែង គឺគ្មានការហ្វឹកហ្វឺនណាត្រូវផ្តល់ឲ្យទៅថ្នាក់ក្រោមទេ ។ ក្នុងខណៈដែលក្រសួងមហាផ្ទៃមាននាយកដ្ឋានអប់រំហ្វឹកហ្វឺន គេមើលឃើញដូចជាពុំមានការហ្វឹកហ្វឺនជំនាញ ឬតាមបែបប្រព័ន្ធលាជល់ភ្នាក់ងារពន្ធនាគារទេ ។ ចំណុចនេះជាការសរុបបញ្ជាក់ឲ្យឃើញកម្លាំងឥរិយាបថមួយជា

រួម ប៉ុន្តែមានលក្ខណៈកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរឡើង ក្នុងករណីរបស់ភ្នាក់ងារពន្ធនាគារ ពីព្រោះគេជា ផ្នែកមួយតូចនៃកម្លាំង ហើយមានស្ថានភាពទន់ទាបផងទៀត ។ ដូច្នេះ កត្តាដ៏សំខាន់មួយនៃ ប្រព័ន្ធដែលអាចកើតឡើងបាន នៃការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារ ពេលគឺកម្លាំងការងារដែលមាន ការអប់រំហ្វឹកហ្វឺន គឺពុំឃើញមាន ។ ពេលដែលសួរឲ្យរៀបរាប់ចាត់លំដាប់ថ្នាក់សីលធម៌របស់ ពួកគេសមាជិកក្រុមដែលបានចូលរួមប្រាំបីនាក់ លើដប់បីនាក់ បានចាត់ថ្នាក់វាថា "ល្អ" ហើយ ឯប្រាំនាក់ទៀតបាននិយាយថា "គ្រប់គ្រាន់ល្មម" ។ (មើលឧបសម្ព័ន្ធ ២ សំណួរ M) ក៏ប៉ុន្តែ ក្រុមទាំងអស់បានត្អូញត្អែរអំពីប្រាក់ខែមិនគ្រប់គ្រាន់ ខ្វះសម្ភារៈប្រើប្រាស់ និងធនធានសំរាប់ អនុវត្តភារកិច្ចរបស់គេ និងខ្វះការអប់រំហ្វឹកហ្វឺន ។ ប្រការនេះបានលេចឲ្យឃើញច្បាស់ នៅ ពេលទៅពិនិត្យពន្ធនាគារណាមួយ ។ គ្មានប្រដាប់ប្រដា សម្ភារៈ សមស្របសំរាប់ប្រើក្នុង ការិយាល័យទេ ។ អ្នកជួយធ្វើការផ្សេងៗ សូម្បីបឋមវិធានក៏គ្មានដែរ ។ លើសពីនេះទៀត គេក៏ឃើញមានកំរិតដ៏សំខាន់មួយនៃបុគ្គលិក ដែលខ្វះសមត្ថភាពការងារ ។ ក្នុងដំណើរចុះ ពិនិត្យភាគច្រើនគេឃើញមានភ្នាក់ងារពន្ធនាគារតែមួយចំនួនតូចដែលបានបំពេញភារកិច្ចជាក់ ស្តែង ។ គេអាចរំពឹងទុកថា ប្រហែលមានបុគ្គលិកក្នុងបញ្ជីតែមួយភាគបីទេដែលកំពុងបំពេញ ភារកិច្ចក្នុងពេលម្តងណាដែលគេចុះទៅមើល ប៉ុន្តែការពិតគឺករណីដូចគិតទុកនេះ គ្មានទេនៅ តាមពន្ធនាគារជាច្រើន ។ ឯប្រព័ន្ធចាត់តាំងវេនបំពេញភារកិច្ចនៅតាមពន្ធនាគារភាគច្រើនវិញ ក៏ហាក់ដូចជាគ្មានរបៀប ឬមិនសមហេតុសមផល ។ ជារឿយៗ តាមរបាយការណ៍ គេបាន ដឹងថាមានបុគ្គលិកមួយចំនួនតូចបំពេញភារកិច្ចនៅម៉ោងរាត្រី ។ តំបន់សន្តិសុខគន្លឹះ ហាក់ដូច ជាពុំសូវមានការយាមកាមឲ្យបានម៉ឺងម៉ាត់ទេ នៅតាមពន្ធនាគារភាគច្រើន ។ លក្ខណៈ ពិសេសមួយ នៃពន្ធនាគារទាំងអស់ដែលយើងបានចុះទៅពិនិត្យ លើកលែងតែសៀមរាប និងបាត់ដំបងចេញ គឺទម្លាប់ទុកទ្វារធំ ឬទ្វារមុខនៃពន្ធនាគារឲ្យនៅចំហរ ទោះបីជាមានទំហំធំ នៃការងារលើក្រដាសស្នាមនៅក្នុងតំបន់ផ្សេងៗ ទៀតនៃការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារយ៉ាងណាក៏ ដោយ ក៏វាហាក់ដូចជាមានឯកសារតែបន្តិចបន្តួច និងយាយពិចលនារបស់មនុស្សចូល ឬ ចេញពីពន្ធនាគារ ។

ការវិនិច្ឆ័យពន្ធនាគារ T3 និងការផ្ទេរទៅព្រៃស

៤៦. ការលំបាកដែលនាយកដ្ឋានពន្ធនាគារបានប្រឈមមុខមានបង្ហាញច្បាស់ ដោយ ផែនការជ្រោមជ្រែងដោយរដ្ឋាភិបាលដើម្បីបិទពន្ធនាគារ T៣ ដែលស្ថិតនៅចំកណ្តាលទីក្រុង ភ្នំពេញនៅលើដីមួយដុំដ៏ល្អ ហើយនិងផ្ទេរអ្នកទោសទៅកាន់ពន្ធនាគារព្រៃស ដែលមាន លក្ខណៈពាក់កណ្តាលជនបទស្ថិតនៅប្រហែលដប់ប្រាំគីឡូម៉ែត្រពីមណ្ឌលទីក្រុង ។ ផែនការ នេះគ្រោងពង្រីកអាគារមួយថ្មីនៅព្រៃសសំរាប់អ្នកទោសជាង ១០០០ នាក់ ។ តែគួរឲ្យស្តាយ ទីតាំងភូមិសាស្ត្រព្រៃស ជាតំបន់មួយដែលខ្វះទឹកជាប្រចាំ ដោយមកពីមានលក្ខណៈពុំអាចឲ្យ

គេរកទឹកល្អ សំរាប់ហូបចុកបានដោយយកទឹកពីអណ្តូង ។ ទោះបីជាទីនោះមានប្រជាពលរដ្ឋ
 តិចក៏ដោយ ក៏អ្នកទោស ត្រូវតែជាធម្មតាទៅរកទឹកពីកន្លែងមួយដែលស្ថិតនៅចម្ងាយជាងប្រាំ
 រយម៉ែត្រអំពីអាងទឹកមួយដ៏ធំល្អល្អ ទៅជាប់ក្បែរវត្តមួយ ។ លើសពីនេះទៀតការផ្ទេរទៅ
 កាន់ព្រៃស និងនាំមកនូវការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងខាងផ្នែកភ័ស្តុភារ ជាពិសេសក្នុងការផ្ទេរអ្នក
 ទោសទៅ និងមកពីទីក្រុង ។ ពន្ធនាគារគ្មានធានាជំនិះសំរាប់ដឹកជញ្ជូនទេ ហើយពីងផ្នែកលើ
 យានជំនិះរបស់នគរបាល ឬយានជំនិះឯកជន សំរាប់គោលបំណងនេះ ។ ឯលទ្ធភាពរបស់
 គ្រួសារដើម្បីទៅសួរសុខទុក្ខញាតិមិត្តរបស់គេនៅឯពន្ធនាគារនោះ ក៏មានការលំបាកច្រើនជាង
 ឯពន្ធនាគារ T៣ ដែរ ។ មើលទៅទំនងដូចជាអ្នកជាប់ក្នុងពន្ធនាគារជាមួយគ្នាពិតជាមិនអាច
 ទទួលបាននូវកំរិតដូចគ្នានៃការគាំទ្រ និងការបន្ថែមបង្រួបភ័ស្តុភារខាងស្បៀង ដូចដែលគេ
 អាចទទួលបាននាពេលនេះនៅឯ T៣ ។ លទ្ធភាពដើម្បីដឹកជញ្ជូនអ្នកទោសទៅ និងមកពី
 តុលាការ គឺជាការលំបាកមួយទៀតជាពិសេស ។ នៅទីបំផុត ក៏គ្មានលុយកាក់សំរាប់អនុវត្ត
 កិច្ចការនេះដែរ ។ បើសិនជាចំណូលបានមកពីការលក់ពន្ធនាគារ T៣ មិនបានយកទៅបំរើ
 ដោយផ្ទាល់ក្នុងគំរោងទេនោះ គេមិនសូវរំពឹងថាគំរោងនេះនឹងបានទទួលជោគជ័យទេ ។ មិន
 តែប៉ុណ្ណោះ ចំណូលបានមកពីការលក់នេះ ប្រហែលជាមិនអាចឆ្លើយតបបាននឹងតម្លៃសំរាប់
 គ្រប់គ្រងកិច្ចការនេះក្នុងរយៈពេលយូរបានឡើយ ។

មណ្ឌលសំរាប់អ្នកប្រព្រឹត្តបទល្មើស

៤៧. ឧទាហរណ៍មួយទៀតនៃបញ្ហាប្រឈមមុខចំពោះរដ្ឋបាលពន្ធនាគារ គឺអនុក្រឹត្យ
 ១៧ ចុះថ្ងៃ ១៩ មេសា ១៩៩៤ ។ បន្ទាប់ពីមានសំណូមពរពីគណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សរបស់
 សភាជាតិ រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុញ្ញាតឲ្យបង្កើត "មណ្ឌលសំរាប់យុវជនដែលបានប្រព្រឹត្ត
 ល្មើស" ដែលតាមមាត្រា ១ នៃអនុក្រឹត្យ ត្រូវ :

"មានសមត្ថកិច្ចក្នុងការគ្រប់គ្រងកុមារពីអាយុ ៧ ដល់ ១៧ ឆ្នាំ ដែលបាន
 ប្រព្រឹត្តអំពើចាកកន្លងធម៌ដូចជា អំពើមានខុសសីលធម៌ អំពើចោរកម្ម និង
 អក់ប្លន់ នៅទូទាំងប្រទេស ហើយនិងមានភារកិច្ចត្រូវពង្រីកធនធានខាង
 វិស័យមនុស្ស ទាំងការចិញ្ចឹមជីវិតខាងស្មារតី និងសម្ភារៈ កែប្រែមនុស្ស
 ដែលគ្មានវិន័យ និងគ្មានសីលធម៌ឲ្យប្រជាមនុស្សសុចរិត មានវិន័យល្អត្រឹម
 ត្រូវ" ។

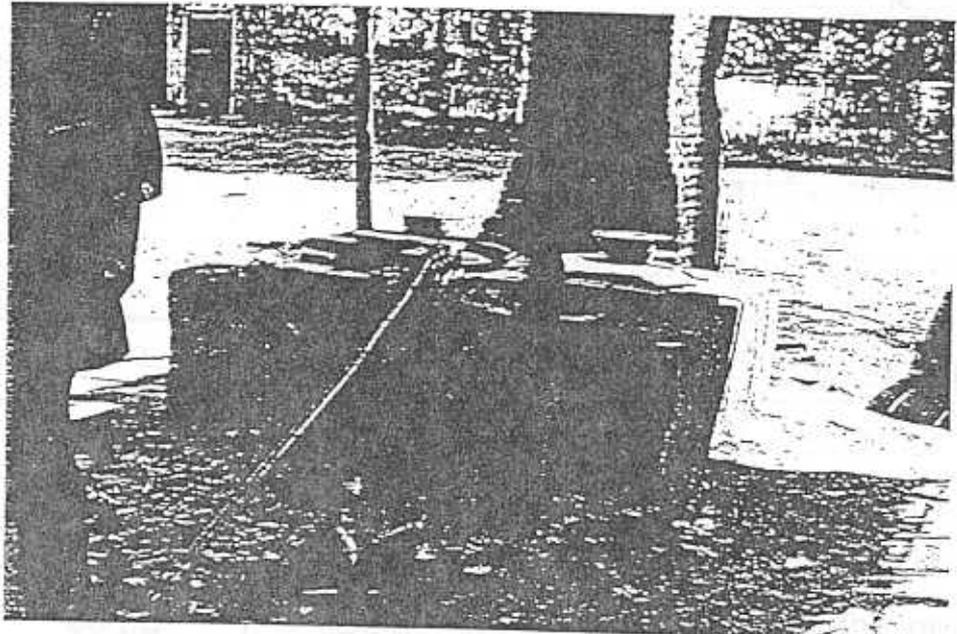
ក្នុងខណៈដែលអនុក្រឹត្យបានចែងបន្ថែមទៀតពីទិសដៅ និងរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង
 របស់មណ្ឌលនេះ គេពុំឃើញមានការរើសតម្រូវមូលនិធិបែបណាមួយសំរាប់គំរោងនេះឡើយ ។
 បើពុំមានមូលនិធិ ឬជំនួយឧបត្ថម្ភពីអន្តរជាតិទេ យុវជននៅក្នុងពន្ធនាគារកម្ពុជា នឹងបន្តនៅ
 ជាប់តុកជាមួយមនុស្សចាស់ៗ ក្នុងករណីច្រើនយ៉ាង ។

ជំពូក ៥

លក្ខខណ្ឌ : ចាប់ផ្តើមដំបូងគ្រប់គ្រងធនធាន

សេចក្តីផ្តើម

៤៤. ពន្ធនាគារស៊ីវិលទាំងឡាយ ជាសំខាន់គឺជាសំណងតាមបែបផែនការសម្ព័ន្ធ ចំរុះតាមលំដាប់ពេលវេលានៃយុគសម័យត្រូវកាន់កាប់នាពេលថ្មីៗ ដោយអាណានិគមនិយម បារាំង និងវៀតណាម (ទសវត្សរ៍ឆ្នាំ ៨០) ។ ពន្ធនាគារទាំងអស់សុទ្ធតែចាំបាច់ត្រូវមានកែច្នៃ ឲ្យថ្មីតាមកំរិតខ្លះ ។ សំណងខ្លះបានបាក់ស្រុតរលំទៅតែម្តង ។ ការត្រួតពិនិត្យក្នុងចំណោម ការត្រួតពិនិត្យដែលគេព្យាយាមជាគេតិដាយកពន្ធនាគារ និងអភិបាលរងទី២ គឺនៅគ្រងគេ គ្មានមូលនិធិសំរាប់ការជួសជុលជាមូលដ្ឋានលើរបស់អស់ទាំងនេះដូចជាដំបូលលិចទ្វារបែក បាក់ចង្ក្រានពុក និងប្រព័ន្ធលូទឹកស្អុយត្រូវស្ទះ ។

ចង្ក្រាន - ពន្ធនាគារស្វាយរៀង

៤៥. កំណត់អាហារកាលគិតជាមធ្យម នៃពន្ធនាគារទាំងដប់បីដែល PAP បានចុះទៅ ពិនិត្យមើលគឺ ៤០ ឆ្នាំប្តូរហើយ ។ ប៉ុន្តែ អាហារកាលនេះមិនសូវជាទាក់ទងសំខាន់ប៉ុន្មានទៅ នឹងស្ថានភាពរបស់ពន្ធនាគារទេ ។ ឧទាហរណ៍ពន្ធនាគារតាខ្មៅ ដែលត្រូវសាងសង់ក្នុងឆ្នាំ ១៩៨០ នៅលើទឹកដីនៃរោងចក្រផលិតក្រណាត់អំបោះកប្បាសមួយដ៏ចាស់ ឥឡូវស្ថិត ក្នុងស្ថានភាពមួយគួរឲ្យស្តាយ ។ បញ្ហានេះបណ្តាលមកយ៉ាងខ្លាំងពីប្លង់ និងសំណង់ដែលគេ មិនបានយកចិត្តទុកដិតគួរឲ្យបានដិតដល់ ហើយព្រមទាំងគ្មានកម្មវិធីថែទាំផង ។ ម្យ៉ាងវិញ ទៀត ពន្ធនាគារបាត់ដំបងសង់ឡើងប្រហែលនៅឆ្នាំ ១៩៣០ ដោយពួកបារាំង គឺស្ថិតនៅក្នុង

ស្ថានភាពដ៏ល្អគួរឲ្យគត់សំគាល់ លើកលែងតែស្រទាប់ជញ្ជាំងពីខាងក្រៅប៉ុណ្ណោះ ។ គេអាច មានមតិស្របគ្នាទាំងស្រុងទៅលើតម្រូវការជួសជុលតូចតែបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ ។ នៅពន្ធនា គារខ្លះដូចជា T៣ និងពន្ធនាគារព្រៃស បន្ទប់ឃុំឃាំងតូចៗដែលអាចមានចំនួនមួយភាគមិន អាចឲ្យប្រើប្រាស់បានដោយជួសជុលមិនកើត ។

៥០. ស្ថានភាពយ៉ាប់យឺនខាងរូបរាងនៃពន្ធនាគារកម្ពុជា មានផលប៉ះពាល់ដល់សុខ ភាពរបស់មនុស្សដែលរស់នៅក្នុងទីនោះជាពិសេស និងសុខុមាលភាពជាទូទៅរបស់គេ ។ វា ក៏មានចំណែកមួយក្នុងការខ្វះសន្តិសុខ មិនបានគ្រប់គ្រាន់ ។ ដោយជញ្ជាំង និងដំបូលពុក ហើយក្នុងករណីខ្លះ ត្រូវបែកបាក់រលំដួលតែម្តង លទ្ធភាពដើម្បីធានាសន្តិសុខដល់ពន្ធនាគារ កាន់តែមានការលំបាកខ្លាំងឡើងៗ ។ បញ្ហានេះកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរថែមទៀតកាលបើមនុស្សរស់នៅ ក្នុងពន្ធនាគារកាន់តែមានចំនួនកើនឡើងៗ ។

ទំហំរបស់ក្រុមបន្ទប់តូចៗ

៥១. ចំនួនភាគច្រើននៃអ្នកទោសខ្មែរក្នុងពន្ធនាគារត្រូវគេដាក់ឃុំក្នុងបន្ទប់តូចៗ ជា ក្រុមៗ ដែលមានជាងសែសិបភាគរយរស់នៅក្នុងបន្ទប់តូចៗច្រើន ដោយមានមនុស្សពីដប់ ទៅសាមសិបនាក់ (មើលតារាង ៥.១) ។

តារាង ៥.១ : ទំហំរបស់ក្រុមបន្ទប់តូចៗ

ក្រុមបន្ទប់តូចៗ	ចំនួនអ្នកនៅ	ភាគរយ	CUM.
០ ដល់ ៩	១៧	២០,០%	២០,០%
១០ ដល់ ១៩	១៥	១៧,០%	៣៧,៦%
២០ ដល់ ២៩	២០	២៣,៥%	៦១,២%
៣០ ដល់ ៣៩	៤	៤,៧%	៦៥,៩%
៤០ ដល់ ៤៩	៤	៤,៧%	៧០,៦%
៦០ ដល់ ៦៩	១២	១៤,១%	៨៤,៧%
៧០ ដល់ ៧៩	៥	៥,៩%	៩០,៦%
សរុប	៨៥	១០០,០%	

៥២. ប៉ុន្តែ ចំនួននៅក្នុងបន្ទប់តូចៗបានធ្លាក់ចុះ ។ ចំនួនគ្រួសារ គិតជាមធ្យមនៃទំហំ ក្រុមបន្ទប់តូចៗ ជារួមបាយថយចុះរហូតដល់ចំនួនម្ភៃមួយនាក់ ពីចំនួនសែសិបប្រាំបីជាមធ្យម ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃស្មារតីរបស់អ្នកដែលត្រូវគេរើសជាសំណាក់ ។ ចំនួនហាសិបប្រាំបីនៃអ្នក

ឆ្លើយតបបានបញ្ជាក់ថា ឥឡូវនេះមានមនុស្សនៅក្នុងបន្ទប់តូចៗច្រើនជាងពីពេលមុនដែលនៅក្នុងដំណាក់របស់គេ ជាប់ពន្ធនាគារ ។

ពេលវេលានៅបន្ទប់តូចៗ

៥០. អ្នករស់នៅក្នុងគុកត្រូវគេបង្ខំឱ្យចាក់សោទុកក្នុងបន្ទប់តូចៗ ជាមធ្យម ២១ ម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ ។ សំដាប់សំដោយនៃពេលវេលានេះមានបង្ហាញក្នុងតារាង ៥.២ ។

តារាង ៥.២ : ពេលវេលានៅក្នុងបន្ទប់តូច

ពេលវេលានៅក្នុងបន្ទប់តូចៗ	អ្នកនៅ	ភាគរយ	CUM-
០	១	១,២%	១,២%
១៤	១	២,៤%	២,៤%
១៥	៣	៣,៥%	៥,៩%
១៦	៣	៣,៥%	៩,៤%
១៨	១	១,២%	១០,៦%
១៩	១៣	១៥,៣%	២៥,៩%
២០	១០	១១,៦%	៣៧,៥%
២១	៨	៩,៤%	៤៦,៩%
២២	១១	១២,៩%	៥៩,៨%
២៣	១៤	១៧,២%	៧៧,០%
២៤	១៦	១៩,៤%	១០០,០%
សរុប	៨៥	១០០,០%	

៥៤. ពន្ធនាគារខ្លះមានភាពធ្ងន់ធ្ងរជាងពន្ធនាគារដទៃទៀត ក្នុងរឿងនេះ ។ ឧទាហរណ៍ អ្នកទោសទាំងអស់នៅក្នុងពន្ធនាគារតាខ្មៅ និងពន្ធនាគារ ៧ ត្រូវបង្ខំឱ្យចាក់សោក្នុងបន្ទប់តូចចំនួនម្ភៃបួនម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ គេមានឱកាសបានរួចខ្លួនពីបន្ទប់នោះតែក្នុងពេលទៅរកទឹក និងបន្ទោររបងលាមកតែប៉ុណ្ណោះ ។ បើសិនជាយើងចាត់ទុកការបង្ខំឱ្យអ្នកទោសចាក់សោជាប់ក្នុងបន្ទប់តូចចំនួនម្ភៃម៉ោង ឬលើសពីនេះថាច្រើនហួសហេតុនោះ នោះចំនួនហុកសិបបី (៧៤%) នៃអ្នកទោសសំណាក ត្រូវទទួលបានការឈឺចាប់ពីអំពើនេះ ។ ជាពិសេសពន្ធនាគារអាក្រក់ៗក្នុងវិស័យនេះ ត្រូវបានបង្ហាញក្នុងតារាង ៥.៣ ។

តារាង ៥.៣ : ពន្ធនាគារដែលអនុវត្តទាំងបន្ទប់តូចច្រើនហួសហេតុ

ឈ្មោះពន្ធនាគារ	ចំនួនអ្នកទោស > ១៩ ទាំងក្នុងបន្ទប់តូច	ចំនួនអ្នកទោស ត្រូវ ធ្វើសម្ភាសន៍
បាត់ដំបង	៨	១០
កំពង់ចាម	៦	៦
កំពង់ចាម (T5)	១០	១៣
កំពង់សោម	៣	៣
P.J.	៩	៩
ព្រៃវែង	៤	៦
ពោធិសាត់	២	៣
ស្វាយរៀង	៥	៥
T3	៧	៨
តាកែវ	៦	៦

៥៥. ពន្ធនាគារដប់នៃចំនួនដប់បីដែលត្រូវត្រួតពិនិត្យបានបង្វែងអ្នកទោសចាក់សោចោលក្នុងរយៈពេលមួយហួសហេតុក្នុងមួយថ្ងៃ ។ តាមពិត ចំនួនសាមសិបបួន (៤៤%) នៃក្រុមជាសំណាក ត្រូវចាក់សោជាប់ពីម្តែបីទៅម្តែបួនទៅក្នុងមួយថ្ងៃ ហើយការធ្វើបែបនេះកើតមានចំពោះអ្នកទោសនៅពន្ធនាគារប្រាំបីដែលបានត្រួតពិនិត្យមើលដូចមានបង្ហាញក្នុងតារាង៥.៤ ។

**តារាង៥.៤ : ពន្ធនាគារដែលអ្នកជាប់ឃុំត្រូវបង្វិះទុកចាក់សោជាប់ជាងម៉្លៃពីរ
ម៉ោង**

នាមពន្ធនាគារ	ម៉ោងពេល		សរុប
	២៣	២៤	
បាត់ដំបង	៣	០	៣
កំពង់ចាម	២	១	៣
កំពង់ចាម (T5)	៤	០	៤
កំពង់សោម	២	០	២
P.J.	០	៤	៤
ព្រៃវែង	២	០	២
T3	៥	០	៥
តាខ្មៅ	០	៦	៦
សរុប	១៤	១៦	៣០

ស្ថានភាពអនាម័យ

៥៦. ស្ថានភាពអនាម័យនៅក្នុងពន្ធនាគារកម្ពុជាមានការខុសៗគ្នាយ៉ាងច្រើន ។ នៅពន្ធនាគារ P.J. ករណីដែលធ្ងន់ធ្ងរបំផុតគឺ ប្រព័ន្ធលូទឹកស្អុយសិចហូរហៀរ និង/ឬ ស្ទះ មានការខ្វះទឹក ហើយគ្មានសាប៊ូ ។ នៅខេត្តព្រៃវែង ពួកអ្នកទោសត្រូវគេបង្ខំឲ្យជុះដោមលើទីកំណលនៃបន្ទប់តូចទុកឲ្យវាហូរទៅតាមបំពង់បង្ហូរទឹកដែលហូរចុះទៅខាងក្រោមទ្វារចូលធំ ។ ប៉ុន្តែ អ្នកទោសនៅស្ងៀមរាបមានសិទ្ធិអាចទៅបន្ទប់ទឹកដែលដើរ ហើយការផ្គត់ផ្គង់ទឹកក៏មានការធានាបានជាទូទៅ ។ នៅព្រៃស បន្ទប់តូចត្រូវសំអាតបានស្អាតបាន ។

៥៧. ជាទូទៅ ការផ្តល់សាប៊ូប្រើប្រាស់មិនបានគ្រប់គ្រាន់ ឯភ្នាក់ងារបោសសំអាតក៏មិនសូវមានដែរ ។ បន្ទប់តូចភាគច្រើនគ្មានបន្ទប់ទឹកបង្គន់ទេ ឬក៏មានគ្រប់គ្រាន់ ។ លាមកជាធម្មតាត្រូវប្រមូលដាក់ក្នុងថង់ប្លាស្ទិក ហើយចាក់វាចោលម្តង ឬពីរដងក្នុងមួយថ្ងៃ ។ អ្នកទោសទាំងអស់ត្រូវគេតម្រូវជាទូទៅឲ្យហូបចុកក្នុងបន្ទប់តូចរបស់គេជាញឹកញយ ត្រូវរួមគ្នាប្រើសម្ភារៈសំរាប់ហូបចុក និងបានជាមួយគ្នាដោយសម្ភារៈ និងបានត្រូវខ្លះទូទាំងប្រព័ន្ធ ។ ក៏មានការខ្វះជាទូទៅនូវសំលៀកបំពាក់សំរាប់ពន្ធនាគារ (ខោខ្លី ក្រណាត់អំបោះទេសឯកណ៍ ខ្សែទឹកសមុទ្រ និងអាវកាក់) ភួយ កន្ទេល និងមុង ។ អ្នកទោសភាគច្រើនដេកលើកន្ទេលផ្ទាល់លើកម្រាលស៊ីម៉ង់ ។ កន្លែងរៀបចំម្ហូបអាហារច្រើនតែគ្មានអនាម័យ និងទ្រុឌទ្រោម ។

ពន្ធនាគារភាគច្រើនៗ តែគ្មានរបបស្តារប្រព័ន្ធលូទឹកស្អុយ និងកើបកាកសំណល់ចោល ។
នេះមិនមែនគ្រាន់តែជាបញ្ហានៃផលប៉ះពាល់ប៉ុណ្ណោះទេ តែក៏ជាបញ្ហានៃអគ្គចរិត និងចំណេះដឹង
ផងដែរ ។ កម្មវិធីសិក្សាក្នុងវិស័យសុខាភិបាល អាចទប់ស្កាត់ជម្ងឺដ៏ម្តាត់ និងមរណភាពបាន
មួយចំនួនធំក្នុងពន្ធនាគារកម្ពុជា ។

៥៨. អ្នកទោសភាគច្រើនអាចដូតទឹកបានទៀងទាត់ ។ ពីរភាគនៃអ្នកដែលគេចាត់ជា
សំណាក ដូតទឹកពីរដង ឬលើសពីរដងក្នុងមួយថ្ងៃ ។ តាមការពិតប្រការនេះគឺជា "សកម្មភាព
លំហែកំសាន្ត" ដ៏សំខាន់ ។ ប៉ុន្តែ គួរឲ្យស្តាយអ្នកទោសជាច្រើនឥតបានទទួលសាប៊ូ ឬគ្រឿង
សំអិតសំអាងសំអាតកាយទេ ។ មានតែពន្ធនាគារនៅឯបាត់ដំបង រយ កំពង់សោម ព្រៃស
ពោធិសាត់ សៀមរាប និងពន្ធនាគារ រយ ទេ ដែលគេបានផ្តល់សាប៊ូបានទៀងទាត់ ។ ដោយ
ហេតុនេះ អ្នកទោសជាច្រើនត្រូវទុកចោលដោយមានតែទឹក (ច្រើនតែទឹកកខ្វក់) សំរាប់តែ
សំអិត សំអាតខ្លួនប៉ុណ្ណោះ ។ អ្នកសួរសុខទុក្ខគ្រួសារ បានផ្តល់វត្ថុចាំបាច់ៗ ដូចយ៉ាងនេះបាន
ត្រឹមតែចំនួនក្រោម ៥% ប៉ុណ្ណោះ ។ សំណាកនៃការត្អូញត្អែររបស់អ្នកទោសដូចមាននៅក្នុង
តារាង ៥.៥ ស្តីពីស្ថានភាពអនាម័យបានក្តោបបញ្ជាជាច្រើនដែលប្រឈមមុខចំពោះអាជ្ញាធរ
ពន្ធនាគារ ។ ពាក្យត្អូញត្អែរ ដែលគេតែងតែឮច្រើនជាងគេបំផុត គឺខ្លិនស្អុយ កណ្តុរមួយ
ឬពីរ និងកន្តាត គ្មានសាប៊ូ និងខ្វះទឹក ។

តារាង ៥.៥ : ពាក្យត្រូវត្រូវរបស់អ្នកទោសអំពីស្ថានភាពអនាម័យ

កណ្តុរ/កូនមាត់ក្នុងបន្ទប់តូច
 ក្លិនស្អុយ គ្មានបង្គន់
 គ្មានថ្នាំសង្កូវសំរាប់រមាស់
 គ្មានកន្សែងអនាម័យ
 គ្មានសាប៊ូ
 ជួនកាលគ្មានទឹកប្រើប្រាស់ ក្លិនស្អុយ
 សាប៊ូមិនគ្រប់គ្រាន់
 ទឹកមិនគ្រប់គ្រាន់
 ចំណីអាហារជួនកាលចំអិនមិនបានត្រឹមត្រូវ កន្លែងមុជទឹក-បង្គន់មិនស្អាត
 មានមូសច្រើន ហើយអ្នកទោសគ្មានមុង
 មានកណ្តុរ និងកន្ត្រាចច្រើន
 មានសត្វល្អិតចង្រៃ ដូចជាសង្កើច ស្រមើលយ៉ាងច្រើន ទឹកមិនគ្រប់គ្រាន់
 សំរាប់ងូតដុសលាងខ្លួនប្រាណ
 ពេលវេលានៅខាងក្រៅបន្ទប់តូចមិនគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ដុសលាងខ្លួន
 មិនអាចប្រើបង្គន់ បន្ទប់ទឹក ក្នុងពេលត្រូវចាក់សោយ៉ុំជាប់ក្នុងបន្ទប់
 គ្មានបន្ទប់ទឹក-បង្គន់នៅក្នុងបន្ទប់តូច/អ្នកទោសនោមជាក់លើទីដែលខ្លួន
 ដេកនៅ
 គ្មានបន្ទប់ទឹក-បង្គន់ ឬធុង សំរាប់ជុះនោម

៥៩. អ្នកទោស ៧៨ នាក់ដែលគេបានជួបសម្ភាសន៍បានឲ្យដឹងថាស្ថានភាព បន្ទប់តូច បានផ្លាស់ប្តូរទៅតាមរដូវ ភាគច្រើនបានបកស្រាយថា បន្ទប់តូចរបស់ខ្លួនបានក្លាយទៅជាក្តៅ ជាពិសេសក្នុងរដូវក្តៅ ។

កម្មវិធីទឹក និងអនាម័យរបស់គណៈកម្មាធិការការពារបាណក្រហមអន្តរជាតិ (ICRC)

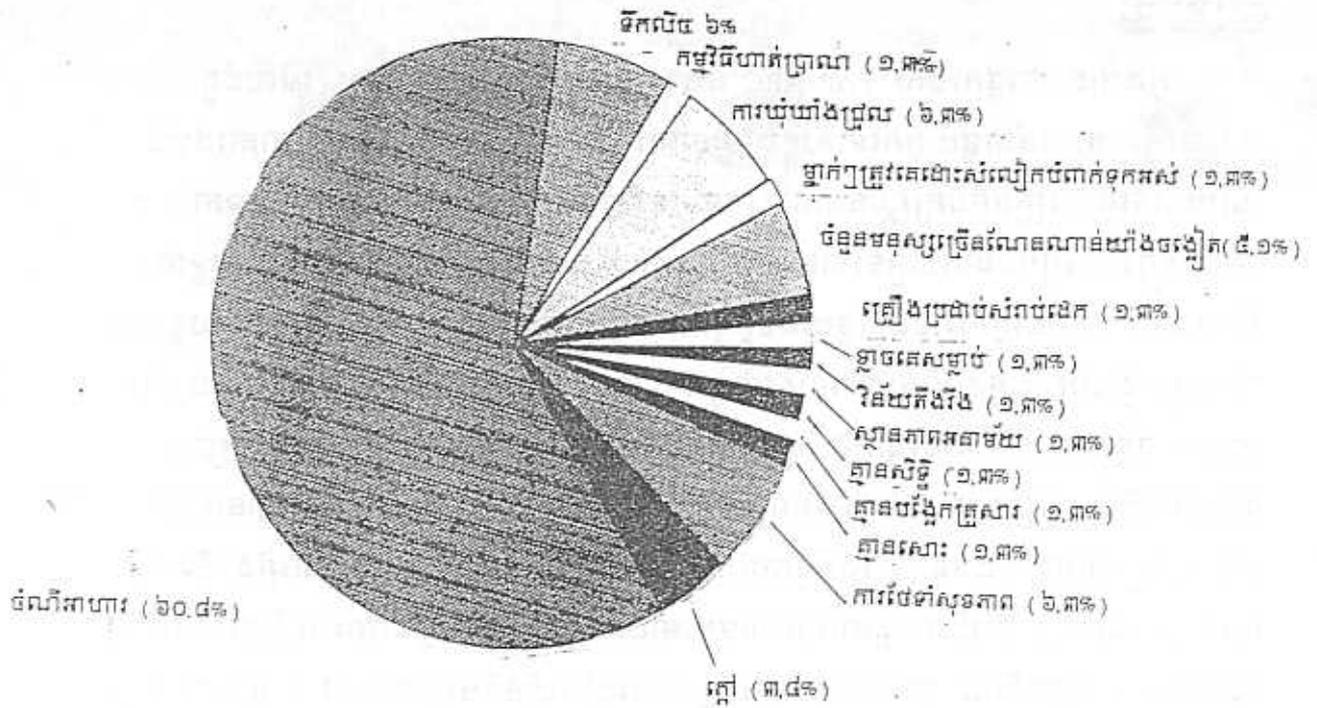
៦០. កម្មវិធីទឹក និងអនាម័យ (WATSAN) អនុវត្តជាក់ស្តែងដោយ ICRC គឺជាឧទាហរណ៍មួយដ៏ល្អនៃការប្រើប្រាស់បុគ្គលិក និងមូលនិធិតាមរបៀបថ្មី ដើម្បីបង្កើតឲ្យបាននូវការកែលំអរនៅក្នុងពន្ធនាគារកម្ពុជា ហើយទីបំផុតបានសង្គ្រោះអាយុជីវិតមនុស្ស ។ ICRC បានជួលវិស្វករម្នាក់ និងបុគ្គលិកជាច្រើនសំរាប់ជួយជ្រោមជ្រែងក្នុងរយៈពេលលើសពីដប់ពីរខែ បន្តិចក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៣-១៩៩៤ និងចាត់ចែងការកែលំអឡើងវិញ (ទាំងស្រុង ឬជាផ្នែក) នូវ

ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធខាងទឹក និងអនាម័យនៅពន្ធនាគារដប់ប្រាំបី ។ ការធ្វើអន្តរាគមន៍តាមបែប
នេះអាចមានម្តងហើយម្តងទៀតនៅតំបន់ផ្សេងៗទៀតដែលទាមទារការយកចិត្តទុកដាក់បន្ទាន់
ដូចប្រក់ដំបូល ចង្រ្កាន ។ល។

ចំណីអាហារ

៦១. អ្នកទោសកម្ពុជាភាគច្រើនមានការអត់ឃ្លានជានិច្ចកាល ។ គេបានលៃប្រាក់
១.០០០រៀល សំរាប់អ្នកទោសកម្ពុជាម្នាក់ៗ ក្នុងមួយថ្ងៃ ភាគច្រើននៃចំនួនទឹកប្រាក់នេះធ្លាក់
ទៅលើតម្លៃអាហារ អុសដុត/ធូបថ្ម សំរាប់ចំណីអាហារ ។ អ្នកទោសស្ទើរតែទាំងអស់ហូប
ចុកចំណីអាហារនៅក្នុងបន្ទប់តូចរបស់គេចំនួនពីរពេលក្នុងមួយថ្ងៃ ជាធម្មតានៅម៉ោង ប្រ
ហែល ១០.៣០នាទី និង ៣.៣០នាទី ។ មានការប្រែប្រួលបន្តិចបន្តួច ។ ម្ហូបចំណីជាធម្មតា
មានសម្ល ម្ហូប ឬបាយ ដោយមានបន្លែដូចជាស្ពៃ ខាត់ណា ជួនកាលមានត្រី មាន់ សាច់
គោ ។ នៅឯពន្ធនាគារ P.I. អ្នកទោសទទួលបានអាហារក្នុងមួយថ្ងៃតែមួយពេលទេ ។
ប្រការនេះត្រូវបញ្ជាក់ បានដោយឈរលើមូលដ្ឋានដែលវាជាអាហារមួយពេលទេ ។ ប្រការ
នេះត្រូវបញ្ជាក់បានដោយ ឈរលើមូលដ្ឋានដែលវាជាអាហារមួយពេលដ៏ធំហូបសំរាប់ឆ្អែត
មួយថ្ងៃ ។ ពាក្យសំដីត្អូញត្អែរ សំខាន់ៗរបស់អ្នកទោសគឺការខ្វះអាហារ ដែលផ្តល់មិនបាន
គ្រប់គ្រាន់ ។ អ្នកទោសហុកសិបប្រាំមួយ (៧៨%) បានត្អូញថាគេហូបមិនឆ្អែត ដោយអាហារ
មិនគ្រប់គ្រាន់ ។ ពេលដែលគេហៅអ្នកទោសឲ្យប្រាប់បញ្ជីធំបំផុតនៅក្នុងពន្ធនាគារ " ម្ហូប
ចំណី" ក៏ត្រូវបានដោះស្រាយមុនអ្វីៗទាំងអស់ (មើលឌីយ៉ាក្រាមរង្វង់មូល ៥.១)

វិធានការក្នុងមូល ៥.១ សេចក្តីផ្តើមបញ្ជាក់បញ្ហាដោយពន្ធនាគារ

៦២. សម្ភារៈចំនីអាហារ ស្ទើរតែគ្រប់ករណីកាន់តែហោចទៅៗ ហើយជារបស់ចាស់ អន់ថយ ។ ជាសំខាន់ វាមានតែខ្លះផ្សំ លើចង្កៀនឥដ្ឋដុតខុស/ធូលី ។ ចំណីអាហារជាធម្មតា ត្រូវបែងចែកជាពីរផ្ទាំងធំៗ ទៅតាមបន្ទប់ រួចហើយត្រូវបែងចែកបន្តទៅក្នុងបន្ទប់តូច ។ កន្លែងរៀបចំម្ហូបអាហារមិនបានដាក់សំណាញ់ឲ្យគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបញ្ជាសការច្រៀតចូលដោយ មានទា និងជ្រូកទេ ។

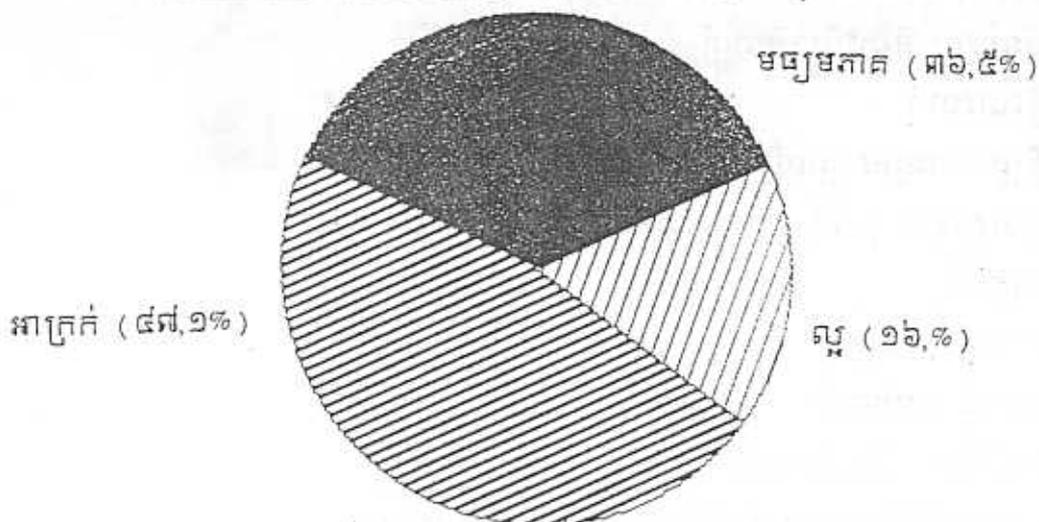

ច្បារជណី - ពន្ធនាគារកំពង់ចាម

ផ្នែកពេទ្យ

ក្នុងឋានៈជាផ្នែករបស់ PAP ARC និង PHR ត្រូវបានស្នើឲ្យចូលរួម (មើលជំពូក២) ។ គេបានធ្វើសម្ភាសន៍ជាមួយអ្នកទោសក្នុងពន្ធនាគារប្រហែលប្រាំភាគរយនៃពន្ធនាគារដប់បី ហើយបានធ្វើការត្រួតពិនិត្យស្ថានភាពដែលទាក់ទងជាពិសេសទៅនឹងការថែទាំសុខភាព ។ (PHR កំពុងតែរៀបចំដាក់បញ្ជូនរបាយការណ៍មួយទៅកាន់ការិយាល័យកម្ពុជាស្តីពីលទ្ធផល ដែលគេបានរកឃើញសំរាប់ជំនួយឧបត្ថម្ភដល់រាជរដ្ឋាភិបាល) ។ (ប៉ុន្តែ ការសរុបលទ្ធផល ដោយសង្ខេបពីការត្រួតពិនិត្យអ្នកទោសជាទូទៅបានផ្តល់ឲ្យនូវទស្សនៈជារួមលើវិស័យទាំង នេះ) ។ ពន្ធនាគារទាំងអស់នៅក្នុងកិច្ចការត្រួតពិនិត្យឃើញថាមានប្រដាប់ប្រដារប្រើប្រាស់ ខាងពេទ្យមិនបានគ្រប់គ្រាន់ទេ ។ រីឯពន្ធនាគារដប់មួយដែលបានចុះទៅមើល បានរៀបចំ ចាត់ចែងឲ្យមានអ្នកជួយធ្វើការក្នុងកិច្ចការថែទាំសុខភាព (លើកលែងតែស្វាយរៀង និងព្រៃ សចេញ) នោះវិញ ពុំឃើញពន្ធនាគារណាមួយមានសម្ភារៈបរិក្ខារ ឬសម្ភារៈប្រើប្រាស់បំរើកិច្ច ការនេះទេ ។ ក្រៅពីនេះ អ្នកទាំងនេះបានទទួលការហ្វឹកហ្វឺនតិចតួចណាស់ ។ អ្នកទោសក្នុង ពន្ធនាគារភាគច្រើន ច្រើនតែពឹងផ្អែកលើគ្រួសាររបស់គេដើម្បីរកថ្នាំសង្កូវជាមូលដ្ឋាន ។ អ្នក ទោស តែងតែត្រូវបញ្ជូនទៅមន្ទីរពេទ្យមូលដ្ឋានពេលដែលគេឈឺធ្ងន់ ប៉ុន្តែកិច្ចការនេះមិនមែន មិនប្រែប្រួលទេ ។ ក្រុមរបស់ PAP បានរកឃើញករណីជាច្រើននៃអ្នកទោសឈឺធ្ងន់ ឬរហូស ធ្ងន់ដែលទាមទារឲ្យសំរាកពេទ្យជាបន្ទាន់ រ៉ាំរ៉ៃ ក្នុងពន្ធនាគារ ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ គេក៏បាន ឃើញថា អ្នកទោសដែលមានជម្ងឺឆ្លងដូចជាជម្ងឺរបេង ភាគច្រើនគឺមិនត្រូវធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ ឬ បំបែកឲ្យនៅដោយឡែកពីគេទេ ។ អ្នកទោសហាសិបភាគរយបានរាយការណ៍ឲ្យដឹងថា សុខ ភាពរបស់គេមិនល្អ (មើលឌីយ៉ាក្រាមរង្វង់មូល ៥.២) ។ អ្នកទោសចាត់ជាសំណាកចំនួនហា សិបនាក់ បានបញ្ជាក់ថាគេមានការឈឺចាប់ដោយមានជម្ងឺ ។ បញ្ហាទាំងនេះត្រូវសរុបក្នុង តារាង ៥.៦ ។

វិឃ័យក្រាមក្នុងមូល ៥.២ សុខភាពរបស់អ្នកទោសតាមការរាយការណ៍

៦៤. ក្រសួងមហាផ្ទៃបានដាក់ឱ្យដំណើរការនូវ "មន្ទីរពេទ្យធនធានមួយ" នៅទីក្រុងភ្នំពេញ ប៉ុន្តែមន្ទីរពេទ្យខ្លះធនធានយ៉ាងច្រើន ហើយមានសម្ភារៈប្រើប្រាស់តែបន្តិចបន្តួច ។ ការផ្គត់ផ្គង់អគ្គីសនីដល់មន្ទីរពេទ្យនេះគឺស្ទើរតែគ្មាន ។ មានផ្នែកផ្សេងៗជាច្រើនសំរាប់បំរើអ្នកទោសក្នុងមន្ទីរពេទ្យនេះ ប៉ុន្តែមានតែអ្នកទោសមួយចំនួនទេ ដែលត្រូវទទួលជាក់ស្តែង ព្រោះតែបញ្ហាខ្វះសម្ភារៈប្រើប្រាស់នេះឯង ។ អ្នកទោសភាគច្រើននៅទីក្រុងភ្នំពេញមានសុខភាពល្អ បើសិនជាគេស្នាក់នៅក្នុងពន្ធនាគាររៀងៗរបស់គេ ហើយទទួលការព្យាបាលពីក្រុមគ្រូពេទ្យ លីកាដូ និងក្រុមគ្រូពេទ្យពិភពលោកដែលបានចុះមកមើល ។

៦៦. អង្គការ លីកាដូ ជាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលខាងសិទ្ធិមនុស្ស និងអង្គការគ្រូពេទ្យពិភពលោក ជាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលខាងពេទ្យ បានទទួលត្រួតពិនិត្យសុខភាព និងចែកថ្នាំជាមូលដ្ឋានដល់អ្នកទោសក្នុងពន្ធនាគារនៅភ្នំពេញ ២៧ ពន្ធនាគារព្រៃស ពន្ធនាគារតាខ្មៅ និងពន្ធនាគារ (យោធា) ទួលស្ទែង ។ តែគួរឱ្យស្តាយ បើសិនជាមានវិញ គឺមានតិចពេកនូវជំនួយឧបត្ថម្ភដល់ពន្ធនាគារខេត្ត ។

តារាង ៥.៦ : ជម្ងឺរបស់អ្នកទោសតាមការរាយការណ៍

ជម្ងឺស្លឹក
ភ្នែកស្រវាំង-ព្រិល ជម្ងឺវិលមុខ
ជម្ងឺស្លឹក ជម្ងឺគ្រឿងជួង/ជម្ងឺក្អក
ជម្ងឺបួសកញ្ជឹងករវ៉ែរ
ជម្ងឺឈឺទ្រូង
ឈឺទ្រូងបណ្តាលមកពីការវាយដំក្នុងពេលស្រវឹងស្រា
ជម្ងឺគ្រុនរងា វិលមុខ ឈឺពោះ

ជម្ងឺវិលមុខ បំណែកត្រាប់បែកជាប់នៅនឹងជើង
 ជម្ងឺរាគរូស និងជម្ងឺគ្រុនចាញ់
 ជម្ងឺហេវហាត់
 ជម្ងឺគ្រុន រាគរូស ត្រចៀកស្តាប់មិនបាន
 ឈឺចង្កេះខ្នង ចុកដៃ ជួនកាលគ្រុនពេលយប់/ឈឺក្បាល
 ឈឺក្រពះ
 ឈឺក្បាល និងគ្រុន
 គ្រុនសន្ធឹំ កមរមាស
 ស្លឹកជើងទាំងពីរ ជួនកាល
 ប៉ះក្បាលខ្លាំង (ដោយត្រូវប៉ូលីស និងប្រជាជនវាយដំ)
 ជម្ងឺបេះដូងខ្សោយ
 ជម្ងឺបួសដូងបាត កួនលូន និងជម្ងឺបេះដូង
 សម្ពាធឈាមឡើងខ្ពស់
 ជម្ងឺគ្រុនចាញ់តាំងពីខែសីហា ១៩៧៣
 ជម្ងឺស្លឹក ឈឺសន្លាក់ឆ្អឹង ហេវហាត់ជានិច្ចកាល
 របួសចាស់នៅលើខ្លួនប្រាណ និងភ្នែកស្រវាំងមើលមិនច្បាស់
 ជើងម្ខាងខ្សោយ
 ឈឺចាប់ត្រង់របួសចាស់នៃក្បាល
 ជម្ងឺហើមពងស្វាស
 ជម្ងឺហើមជើង និងហើមពោះ
 កមរមាស
 មិនអាចដេកផ្លូវបាន
 មិនអាចដេកផ្លៀងទៅខាងឆ្វេងបាន
 ឈឺទ្រូង
 ឈឺទ្រូងក្រោយពេលត្រូវវាយដំដោយភ្នាក់ងារចាប់ខ្លួន
 ក្អក និងគ្រុន
 ដឹងថាខ្លួនចុះខ្សោយ
 ដឹងថាក្តៅស្មៅក្នុងក្បាល
 ដឹងថាក្តៅស្មៅក្នុងខ្លួនប្រាណ
 ជម្ងឺស្វាយប្រមេះ
 ជម្ងឺបេះដូង និងធ្លាក់ឈាមតាមយោនី

បួសដឹងបាត

មានប្រវត្តិក្នុងក្រាមណាម

រហូសនៅលើពោះបណ្តាលមកពីជម្ងឺគ្រុនចាញ់ រហូសដោយមិន

ឈឺចាប់មួយចំហៀងខ្លួនខាងឆ្វេង ២-៣ ដងក្នុងមួយខែ

ឈឺចាប់ក្នុងទ្រូង និងស្មាស្តាំ

ឈឺចាប់ក្នុងទ្រូង ដោយត្រូវគេវាយដំក្នុងពេលចាប់ចង ស្រែង និងឈឺចាប់ក្នុងពោះ

ជម្ងឺសើស្បែក

ជួនកាលដឹងឈឺពេលដកដង្ហើម

ឈឺក្រពះ

កំណត់សំគាល់លើករណីទី ៥

អ្នកជាប់ឃុំមានរបួស

នៅពេលដំណើរការធ្វើសម្ភាសន៍នៅពន្ធនាគារខេត្តព្រៃវែង យើងបានឃើញគេនាំអ្នកជាប់ឃុំម្នាក់ទៅកាន់ពន្ធនាគារ ដឹកនាំដោយទាហានម្នាក់ ឬប៉ូលីសម្នាក់ក្នុងឯកសណ្ឋានយោធា ។ អ្នកជាប់ឃុំនោះមានរបួស ហើយបន្ទាប់ពីបានពិនិត្យដោយវេជ្ជបណ្ឌិត ជ. អុត្តិរម៉ាន់ និងជំនួយការរបស់លោកមកពី ARC យើងបានស្នើថា នៅម៉ោង ១.១៥ នាទីរសៀលនៃថ្ងៃនោះ ចាំបាច់ត្រូវតែយកជននោះទៅឲ្យសំណាកពេទ្យ ។ ជននោះត្រូវរបួសដោយគ្រាប់កាំភ្លើងដែលគេបាញ់ពីទីយ៉ាងជិតត្រូវចម្លែកជើងខាងស្តាំ ។ តាមជននោះ យើងបានដឹងថា គេបានចាប់ខ្លួនជននោះប្រាំមួយថ្ងៃមកហើយ ហើយបានចោទប្រកាន់ជននោះ ពីបទប្រើអាវុធខុសច្បាប់ ។ តាមជននោះឲ្យដឹង គឺគេស្រវឹង ហើយបានបាញ់កាំភ្លើង ១៧ គ្រាប់ចេញពីកាំភ្លើងរបស់ខ្លួនគេទៅលើអាកាសមុននឹងនគរបាលបានមកដល់ ។ នគរបាលបានឡោមព័ទ្ធផ្ទះគេ ក្នុងពេលគេកំពុងងូតទឹក ។ នគរបាលបានស្រែកប្រាប់ឲ្យគេលើកដៃឡើងលើ ហើយនិទចុះទៅក្រោម ។ ក្នុងពេលដែលគេកំពុងធ្វើយ៉ាងនេះ គេក៏ត្រូវនគរបាលបាញ់គ្រប់កែងជើង នគរបាលបានបាញ់ទៅ លើជននេះពីក្រោយ និងពីលើបណ្តាលឲ្យមានរបួសយ៉ាងនេះ ។ គេមិនបានលាងសំអាតមុខរបួសនោះឲ្យបានត្រឹមត្រូវទេ ហើយបើតាមដែលយើងអាចដឹងច្បាស់ គឺមុននេះពុំមានក្បួនពេទ្យទេ ។ គឺជាយោបល់របស់វេជ្ជបណ្ឌិត អុត្តិរម៉ាន់ ដែលយល់ថាជននោះ ចាំបាច់ត្រូវការព្យាបាលពីពេទ្យជាបន្ទាន់ ។ សំណូមពរមួយបានលើកឡើងចំពោះនា យកពន្ធនាគារដើម្បីធ្វើការរៀបចំផ្ទះអ្នកជម្ងឺទៅកាន់មន្ទីរពេទ្យព្រៃវែង ។ នាយកពន្ធនាគារបាននិយាយថា គាត់ត្រូវការសេចក្តីអនុញ្ញាតពីតុលាការព្រៃវែង ។ រាជរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋានត្រូវបានគេទាក់ទង ហើយបានចេញសេចក្តីបង្គាប់ឲ្យផ្ទេរដែលត្រូវប្រគល់ទៅពន្ធនាគារនៅម៉ោងប្រហែល ២.៤៥ រសៀល ។ អ្នកទោសនោះក៏ត្រូវបានដោះលែងឲ្យទៅ មន្ទីរពេទ្យភ្លាមក្រោយពីនោះ ។

ការិយាល័យមូលដ្ឋានរបស់ ADHOC ដែលជាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលខាងសិទ្ធិមនុស្សក៏ត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីសភាពការណ៍នេះដែរ ហើយត្រូវបានគេសួរថាតើការិយាល័យនេះអាចធានាច្បាស់ថាជនជាប់ឃុំនោះបានទទួលការព្យាបាលនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យតាមដែលចាំបាច់មែន ឬមិនមែន ហើយនិងត្រូវការិយាល័យនេះទៅទាក់ទងនឹងគ្រួសារគេផងទៀត ។ មន្ត្រីអង្គការ ADHOC ពីរនាក់បានចុះទៅមើលអ្នកទោសនៅពន្ធនាគារព្រៃវែងមុនពេលគេបញ្ជូនជននោះទៅមន្ទីរពេទ្យ ។

ក្រោយមក ADHOC បានរាយការណ៍ថា នៅឯមន្ទីរពេទ្យជននោះបានទទួលថ្នាំគ្រាប់
 ខ្លះ ពីគ្រួសាររបស់គេ ។ ប្រពន្ធ និងម្តាយរបស់ជនជាប់ឃុំនោះបាននៅកំដរនៅពេល
 នេះ ហើយគេកំពុងតែគិតគូររកទៅទិញថ្នាំសង្កូវ ។ ប៉ុន្តែ ពុំមានឃើញការព្យាបាល
 តាមការស្នើ x ឬការព្យាបាលណាផ្សេងៗទៀតពីមន្ទីរពេទ្យទេ ។ បុគ្គលិកមន្ទីរពេទ្យ
 បានទារយក ៥.០០០ រៀលដើម្បីទិញសាំងមកចាក់បញ្ឆេះម៉ាស៊ីនភ្លើង ដើម្បីចម្រុះបំបៅ
 កិច្ចការព្យាបាលតាមការស្នើ x ។ បុគ្គលិកនៅមន្ទីរពេទ្យក៏បានឲ្យមន្ត្រី ADHOC ដឹងថា
 ជើងរបស់ជននោះនឹងត្រូវកាត់ចោល ។ តមកទៀតជននោះត្រូវគេបញ្ជូនមកមន្ទីរពេទ្យ
 កាលម៉ែតនៅភ្នំពេញ ។ នៅព្រៃវែងគេមិនបានធ្វើការព្យាបាលជននេះទេ លើកលែង
 តែការឲ្យថ្នាំផ្សះផ្សាយ ដោយគ្រួសាររបស់គេ ។ មុខរបួសនៅតែមិនទាន់បានដុះសលាង
 សំអាត ឬរុះរើបួសដដែល ។

អ្នកទោសនោះ តមក ក៏បានគេចខ្លួនចេញពីមន្ទីរពេទ្យកាលម៉ែត ពីព្រោះគ្មានឃ្នាំណា
 មួយត្រូវគេចាត់ឲ្យតាមឃ្នាំមើលខ្លួនគេ ។

ការឈប់សំរាក និងការធ្វើការ

៦៦. ដោយអ្នកទោសជាច្រើនត្រូវដាក់បង្ខំឯចាក់សោជាប់ក្នុងបន្ទប់តូច អស់ពេល
 ច្រើនម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ គឺមានឱកាសតិចណាស់សំរាប់ការសំរាកលំហែនៅខាងក្រៅ ។ ទោះ
 បី បើមានការអនុញ្ញាតឲ្យគេចេញក្រៅបន្ទប់តូចរបស់គេក៏ដោយ ក៏គ្មានសម្ភារៈ និង/ឬ ទី
 កន្លែងសំរាប់សំរាកលំហែដែរ ។ ពន្ធនាគារជាច្រើនមានធ្នូសំរាប់កីឡាបាល់ទះ ប៉ុន្តែធ្នូទាំង
 នេះ ហាក់បីដូចជាសំរាប់តែផ្ទាំប៉ុណ្ណោះ ។ ពន្ធនាគារនៅព្រៃវែង សៀមរាប និងបាត់ដំបង
 មានរោងជាងធ្វើកិច្ចការជាងឈើ ។ ពន្ធនាគារសៀមរាបមាន ម៉ាស៊ីនដេរមួយសំរាប់នារី ។
 ប៉ុន្តែ ជាទូទៅ គឺគេឃើញថាស្ទើរតែគ្មានឱកាសសំរាប់ឈប់លំហែ ឬសំរាប់ធ្វើការទេ ។ ទោះ
 បីចំនួនសាបសិបប្រាំ (៥១%) បានរាយការណ៍ថា គេអាចលេងកីឡាបានក៏ដោយ ក៏គ្មានកម្ម
 វិធីរៀបចំសំរាប់លំហែកំសាន្តដែរ ។ ពន្ធនាគារជាច្រើនមានធ្វើការហាត់ប្រាណរយៈខ្លីៗ ។
 "កីឡា" ជាធម្មតាត្រូវកំណត់នៅត្រឹមតែ ការទាត់សី ឬលេងបាល់ទះខ្លះ តែប៉ុណ្ណោះ ។ ពន្ធនា
 គារប្រាំមួយលើដប់បីដែលគេបានត្រួតពិនិត្យហើយ មិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទោសលេងកីឡា
 សោះឡើយនោះ គឺពន្ធនាគារបាត់ដំបង កំពង់ចាម P ស្វាយរៀង T3 និងតាខ្មៅ ។ ពន្ធនា
 គារពីរទៀតគឺ ព្រៃវែង និងពោធិសាត់ បានអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទោសតែមួយចំនួនប៉ុណ្ណោះលេង
 កីឡា ។ ផ្ទុយទៅវិញគេបំពេញ "ការងារ" របស់ពន្ធនាគារដូចជា ដាំស្ពៃ កិច្ចការថែទាំបោស
 សំអាត ដើររកទឹក ។ល។ ភារកិច្ចទាំងនេះច្រើនតែជាការបន្តបរិយាកាស ចំពោះអ្វីដែលជា
 ការសុគ្រស្មាញនាំឲ្យផុតទ្រាន់ ។

សាសនា

៦៧. ការគោរពប្រណិបត្តិសាសនាជាទូទៅ មិនមានកំហិតព្រំដែនទេនៅក្នុងពន្ធនាគារ កម្ពុជានោះ ទោះបីជាភាគច្រើនគ្មានកន្លែងសំរាប់ការគោរពបូជាចំពោះសាសនាក៏ដោយ ។ លើកលែងតែខេត្តបាត់ដំបង ត្រង់ករណីដែលខេត្តនេះហាក់ដូចជាអនុម័តយកវិធីដោះស្រាយ ដោយបង្ខិតបង្ខំចំពោះការគោរពសាសនា ។ នៅក្នុងបន្ទប់តូចៗ នៅខេត្តបាត់ដំបងមាន អាសនៈតូចៗខាងពុទ្ធសាសនា នៅពីមុខអាសនៈនេះអ្នកទោសទាំងអស់ត្រូវគោរពបូជាទាំង ចិត្តទាំងស្មារតីឲ្យបានល្អ ។

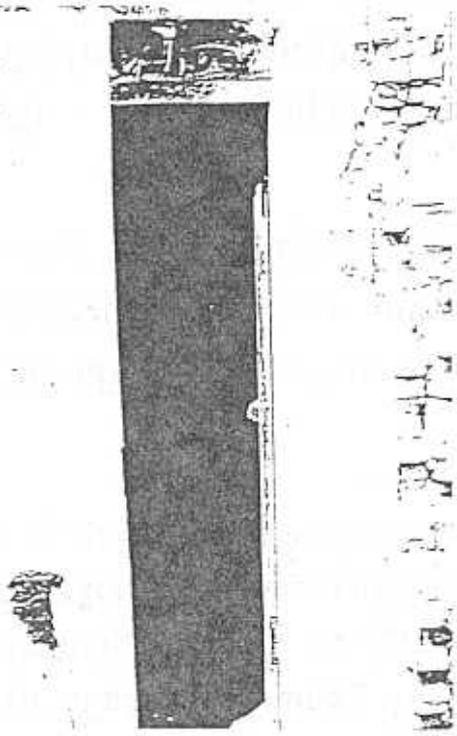
សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

៦៨. ស្ថានភាពយ៉ាប់យឺតដែលស្ថិតនៅមានក្នុងពន្ធនាគារកម្ពុជា គឺច្រើនតែជារឿង ខ្វះធនធាន ផែនការមិនគ្រប់គ្រាន់ និងគ្មានបើកការហ្វឹកហ្វឺនបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកទេ ។ បើ សិនជាស្ថានភាពនេះមិនបានធ្វើស្រាលទេ គេប្រាកដជាអាចរំពឹងយ៉ាងសមស្របថា ចំនួនអ្នក ទោសនៅក្នុងពន្ធនាគារនៅតែបន្តមានជម្ងឺឈឺចាប់ ដោយសុខភាពធ្លាក់ចុះទ្រុឌទ្រោមយ៉ាង ខ្លាំង ។ អ្នកទោសជាច្រើនបានស្លាប់ក្នុងកាលដំបូងក្នុងស្ថានភាព ។ ប៉ុន្តែ មានពន្ធនាគារមួយចំនួន តូចដែលការគ្រប់គ្រងមានការយល់ដឹងពីបច្ច័យទាក់ទងផ្ទៃក្នុងរវាងស្ថានភាពរូបកាយ ស្ថាន ភាពអនាម័យ សន្តិសុខធានាខាងសុខភាព និងទិដ្ឋភាពផ្សេងៗទៀតនៃការគ្រប់គ្រងពន្ធនា គារ ។ ឧទាហរណ៍គំរូនៃខេត្តសៀមរាប ដូចមានចែងក្នុងជំពូក៧ គឺជាមតិណែនាំក្នុងវិស័យ នេះ ។

ការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារ

សេចក្តីផ្តើម

៦៩. មានលក្ខណៈពិសេសៗគួរឱ្យកត់សំគាល់ចំពោះអំពីពន្ធនាគារកម្ពុជា ។ លក្ខណៈពិសេសទាំងនេះ គឺជាកំរិតទាបតាមលំដាប់នៃអំពើហិង្សាលើអ្នកទោស របបសន្តិសុខផ្ទះស្រាលក្នុងបញ្ញត្តិច្បាប់ភាគច្រើន និងភាពងាយស្រួលដែលគ្របដណ្តប់លើអាកប្បកិរិយារបស់អ្នកទោសក្នុងពន្ធនាគារ ។

បន្ទប់តូចជាគុកងងឹត - ពន្ធនាគារស្វាយរៀង

បញ្ញត្តិច្បាប់ពន្ធនាគារ

៧០. ការចែងពីបញ្ញត្តិច្បាប់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរលើគ្រប់វិស័យ និងដែលអាចទទួលយកបានចំពោះអ្នកទោសក្នុងពន្ធនាគារ គឺជាការចាំបាច់ដល់ការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស ។ តែគួរឱ្យស្តាយក្នុងខណៈដែលអ្នកទោសភាគច្រើនបានជ្រុតជ្រាបពីបញ្ញត្តិទាំងនេះ នៅក្នុងពន្ធនាគារកម្ពុជាហើយនោះ វាបែរជាបញ្ញត្តិពន្ធនាគារខ្លួនឯងទៅជាមិនត្រឹមត្រូវភាគច្រើនទៅវិញ ។

៧១. អ្នកទោសចាត់ជាសំណាកចំនួនចិតសិបប្រាំ (៤៤%) បានរាយការណ៍ថា គេបានដឹងពីបញ្ញត្តិច្បាប់ទាំងនេះជាធម្មតា ដោយការអប់រំណែនាំអំពីឆ្នាំពន្ធនាគារ ឬអ្នកទោសផ្សេងៗ ឬពីព្រោះតែគេត្រូវចាត់តាំងអោយនៅឈរតែក្នុងឋានៈមួយដែលគេស្គាល់ច្រើនដើម្បីឱ្យគេ

បានធ្វើការសិក្សាស្វែងយល់ ។ បញ្ញត្តិទាំងនេះ ដោយខ្លួនឯងត្រូវផ្អែកលើបញ្ញត្តិច្បាប់មួយ
ចង្កោមផ្ដើមបង្ហាញ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៩-៨០ និងមានបញ្ញត្តិដប់ពីរយ៉ាងពីពន្ធនាគារស្វាយរៀង
ដែលមានក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនោះ ។ បញ្ញត្តិទាំងនោះមានន័យទូលំទូលាយពេក ហើយពុំមានសំណូម
ពរណាមួយទាមទារឲ្យពិនិត្យពិចារណាពីអំពើល្មើស ឬបណ្ដឹងណាមួយឡើយ ។ សក្ខណៈ
ពិសេសតែម្យ៉ាងរបស់បញ្ញត្តិដែលគួរទទួលយកនេះ គឺថាវាងាយយល់ និងងាយចាំ ។ គួរឲ្យ
យកចិត្តទុកដាក់ពិសេស គឺបញ្ញត្តិទី២ ដែលចែងថា អ្នកទោស"ត្រូវតែថ្លែងបញ្ជាក់ឲ្យបាន
ច្បាស់ពីអ្វី (អំពើល្មើសច្បាប់) ដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្ត និងថ្កោលទោសក្នុងរឿងល្បិច អត្ថចរិត
នៃសេចក្ដីលំអៀង និងមនុស្សដទៃទៀតដែលពាក់ព័ន្ធ ដែលខ្លួនអាចស្គាល់អាចដឹង" ។ ជា
ការល្អ នាយកដ្ឋានពន្ធនាគារ កំពុងស្នើបង្កើតបញ្ញត្តិច្បាប់មួយចង្កោមថ្មីទៀត ហើយបានទាក់
ទងជាមួយការិយាល័យកម្ពុជាដើម្បីរកជំនួយឧបត្ថម្ភ ។ បញ្ញត្តិទាំងនេះ ឥឡូវកំពុងដំណើរការ
ធ្វើពង្រឹង ។

៧០. រដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជាមានបញ្ញត្តិទូទៅមួយ (មាត្រា៣១) ចែងពីការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស
និងឧបករណ៍សហប្រជាជាតិ¹¹ ។ វាក៏មានចែងពីការធានាជាក់ច្បាស់ថែមទៀតអំពីបូរណភាព
ខាងរូបកាយរបស់អ្នកទោស និងអ្នកជាប់ឃុំ¹² ។ ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌដែលមានស្រាប់ ផ្ដើម

11. មាត្រា ៣១ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវទទួលស្គាល់ និងគោរពសិទ្ធិមនុស្សដូចដែលមានចែង
ក្នុងធម្មនុញ្ញ អ.ស.ប សេចក្ដីថ្លែងការណ៍ជាសាកលស្ដីពីសិទ្ធិមនុស្ស កតិកាសញ្ញា និងអនុសញ្ញាទាក់ទង
និងសិទ្ធិមនុស្ស សិទ្ធិស្ត្រី និងសិទ្ធិកុមារ ។ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរគ្រប់រូបត្រូវស្នើភាពត្នាចំពោះមុខច្បាប់ មាន
សិទ្ធិដូចគ្នា មានសេរីភាពដូចគ្នា និងបំពេញកាតព្វកិច្ចដូចគ្នា ដោយមិនគិតពីជាតិសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ
ភេទ ភាសា ជំនឿសាសនា មិនគ្នាការនយោបាយ ដើមកំណើត ស្ថានភាពសង្គម សុខុមាលភាព ឬស្ថាន
ភាពផ្សេងទៀត ។ ការប្រើសិទ្ធិ និងសេរីភាពផ្ទាល់ខ្លួនដោយបុគ្គលណាមួយមិនត្រូវឲ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ
និងសេរីភាពរបស់អ្នកដទៃឡើយ ។ ការប្រើសិទ្ធិ និងសេរីភាពបែបនេះ ត្រូវតែឲ្យស្របតាមច្បាប់ ។

12. មាត្រា៣៨ : ច្បាប់ធានាថា នឹងពុំមានការរំលោភលើរូបកាយរបស់បុគ្គលណាមួយឡើយ ។
ច្បាប់នឹងការពារអាយុជីវិត កិត្តិយស និងសេចក្ដីថ្លៃថ្នូររបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ។ ការយកមកកាត់ទោស ការ
ចាប់ចង ឬការឃុំឃាំងមនុស្សណាម្នាក់ មិនត្រូវឲ្យមាន លើកលែងតែមានការសម្របតាមច្បាប់ ។
ការបង្ខិតបង្ខំ ការធ្វើទុក្ខទោសលើរូបកាយ ឬការប្រព្រឹត្តទុសឆ្គងបែបណាមួយដែលដាក់ទណ្ឌកម្មបន្ថែម
លើជនជាប់ឃុំ ឬលើអ្នកទោសត្រូវតែហាមឃាត់ ។ ជនណាដែលប្រព្រឹត្តចូលដៃ ឬរួមគំនិតយុបយិត
ក្នុងអំពើបែបនេះត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មតាមច្បាប់ ។ ការឆ្លើយ សារភាពបានមកពីការប្រើកម្លាំងធ្វើបាប
លើរូបកាយ ឬស្មារតីមិនត្រូវទទួលយកបានជាភស្តុតាងបញ្ជាក់ទោសកំហុសទេ ។ ករណីណាដែលមាន
ជាប់មន្ទិលសង្ស័យត្រូវតែដោះស្រាយអនុគ្រោះដល់ជនជាប់ចោទ ។ ជនជាប់ចោទត្រូវចាត់ទុកថាគ្មាន
ទោសរហូតដល់តុលាការសំរេចជាចុងក្រោយលើករណីនេះ ។ ប្រជាពលរដ្ឋម្នាក់ៗត្រូវតែមានសិទ្ធិទទួល
ការពារក្តីតាមការពឹងប្រាស្រ័យតាមរយៈតុលាការ ។

បញ្ចូលដោយអ៊ុនតាក់ ក៏មានបញ្ញត្តិមួយចំនួនដ៏សំខាន់ដល់កិច្ចការពារអ្នកទោសដែរ¹³ ។ ជាសំខាន់ ច្បាប់នេះដែលនឹងមានប្រសិទ្ធភាពរហូតដល់ពេលត្រូវបដិសេធចោលដោយច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌថ្មីដែលត្រូវដាក់ចេញនៅក្នុងឆ្នាំក្រោយ មានបញ្ញត្តិមួយដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះដល់សុខុភាព និងសិទ្ធិមនុស្សរបស់អ្នកទោស និងដែលតំរូវការចាប់ចង និងការឃុំឃាំងនោះ បានកើតមានឡើងស្របតាមបញ្ញត្តិអប្បបរមាជាបទដ្ឋាន សំរាប់ប្រព្រឹត្តចំពោះអ្នកទោស (SMRTP) និងគោលការណ៍ជាមូលដ្ឋានសំរាប់ប្រព្រឹត្តចំពោះអ្នកទោស (BPTP)¹⁴ ។

សន្និសុខ

៧៣. សន្និសុខក្នុងពន្ធនាគារលេចចេញឲ្យឃើញថាខ្សោយជាលំដាប់ ហើយការរត់គេចចេញពីពន្ធនាគារក៏មានជាញឹកញាប់ ។ នេះគឺបណ្តាលមកពីស្ថានភាពយ៉ាប់យឺតរបស់ពន្ធនាគារនោះឯង ក៏ដូចជារបស់សន្តិសុខទន់ខ្សោយយ៉ាងច្រើនក្នុងពន្ធនាគារជាច្រើន ។ ឧទាហរណ៍នៃការដាក់ខ្នោះឃ្នាំងដែលគេមិនបានបង្ហាញគឺមានស្ទើរតែក្នុងគ្រប់ករណីដែលទាក់ទងដល់ការចាំបាច់ត្រូវបង្ខំអ្នកទោសឲ្យជាប់មានការធានាជាជាងការដាក់ទណ្ឌកម្ម ។ នៅគ្រប់ពន្ធនាគារទាំងអស់លើកលែងតែពីរចេញ (បាត់ដំបង និងសៀមរាប) ទ្វារធំសំរាប់ចូលពន្ធនាគារត្រូវទុកចោលចំហ យ៉ាងហោចណាស់ក៏ក្នុងពេលថ្ងៃ ហើយនៅគ្រប់ទីពន្ធនាគារទាំងអស់គ្មានឃើញការយកចិត្តទុកដាក់ត្រួតឃ្នាំមើលបរិមាត្រពន្ធនាគារឲ្យបានជិតដល់ទេ ។

កំណត់សំគាល់លើករណីទី ៦
ការរត់គេចពីពន្ធនាគារនៅកំពង់ចាម

នាថ្ងៃទី ២០ មេសា ១៩៩៤ អ្នកទោសមួយចំនួនធំ (គ្មានការបញ្ជាក់ថា ប៉ុន្មានៗទេ ប៉ុន្តែ បើស្មានគឺប្រជាម្ភៃប្រាំ) បានរត់ចេញតាមច្រកដំបូលដែលពុកពីពន្ធនាគារកំពង់ចាម ។

13. បញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងច្បាប់តុលាការ និងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ និងនីតិក្រមដែលចូលជាធរមានហើយនៅកម្ពុជាក្នុងរយៈពេល ថ្ងៃទី ១០ ធ្នូ ១៩៩២ : មើលជាពិសេស មាត្រា ៩ ១២ ដល់ ២២ ។

14. មាត្រា១២(1) គ្មានជនជាប់ឃុំណាត្រូវដាក់ឲ្យទទួលការធ្វើទុក្ខទោស ឬការដាក់ទណ្ឌកម្ម យោងលើ ថោកទាប ឬត្រូវវាយដំ ឬធ្វើទារុណកម្មឡើយ ។ ជនជាប់ឃុំម្នាក់ត្រូវមានសិទ្ធិទទួលការថែទាំសុខភាពសមស្រប ។ មិនត្រូវដាក់ខ្នោះជើងដល់អ្នកទោស ឬមិនត្រូវទុកគេចោលឯកោទេ ទោះនៅក្នុងការឃុំឃាំងមុនការកាត់ទោស ឬកាត់ទោសរួចហើយក៏ដោយ ។ ទោះក្នុងករណីណាក៏ដោយមិនត្រូវតំរូវបំភ័យគ្រួសាររបស់ជនជាប់ឃុំ ឬអ្នកទោសដោយចាត់ទុកថាជាលទ្ធផលនៃអាកប្បកិរិយារបស់អ្នកទោសទេ ។

(2) ការចាប់ចង ឬការឃុំឃាំងត្រូវធ្វើឲ្យស្របទៅតាមបញ្ញត្តិអប្បបរមាជាបទដ្ឋានសំរាប់ប្រព្រឹត្តចំពោះជនជាប់ឃុំ ក៏ដូចជាស្របតាមគោលការណ៍ជាមូលដ្ឋានសំរាប់ប្រព្រឹត្តចំពោះអ្នកទោស អនុម័តដោយ អ.ស.ប. ។

ជាលទ្ធផល នាយកដ្ឋាននានាត្រូវផ្លាស់ចេញ ហើយទាំងគាត់ទាំងប្រធានគាត់ ២ នាក់ ត្រូវ
 បន្ថយឋានន្តរសក្តិយ៉ាងធ្ងន់ ។ តមក បុគ្គលិកម្ភៃប្រាំពីរនាក់នៃពន្ធនាគារនោះបានធ្វើបញ្ជីស្នើ
 ឡើងដើម្បីគាំទ្រចៅហ្វាយរបស់ខ្លួនដែលត្រូវទម្លាក់បុណ្យ ដោយទាមទារយ៉ាងទទួចថា គ្មាន
 ការយុបយិតរួមគំនិតគ្នាជាមួយអ្នកទោសដែលល្មើសនោះទេ ។ ក្រោយមកទៀត អ្នកទោស
 ភាគច្រើនត្រូវបានឃុំជាប់ក្នុងបន្ទប់តូចមួយច្រករបស់គេ ដោយមានការហាត់ប្រាណនៅខាង
 ក្រៅបន្តិចបន្តួច ឬគ្មានសោះ ហើយអ្នកទោសយ៉ាងច្រើន (លើសពីហាសិបនាក់) ត្រូវគេដាក់
 ផ្ទុកចូលជាមួយគ្នាក្នុងបន្ទប់ឃុំយ៉ាងដ៏តូចសែនចង្អៀតហើយមានការយាមកាមយ៉ាងតឹងរ៉ឹង ។

អំពើហិង្សាដោយលើអ្នកជាប់គុក

៧៤. ការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារបានល្អ ច្រើនតែផ្អែកលើសមត្ថភាពអាចបន្តរបន្ថយ
 លក្ខណៈបំបាត់សេរីភាពរហូតដល់កំរិតមួយដែលយ៉ាងហោចណាស់ ក៏អ្នកជាប់គុកមិនឈ្លោះ
 វាយគប់គ្នាដែរ ។ ក្នុងរឿងនេះពន្ធនាគារកម្ពុជាបានរួចផុតពីអំពើហិង្សាបែបនេះបានគួរឲ្យកត់
 សំគាល់ ។ លើកលែងតែពន្ធនាគារបាត់ដំបងចេញដែលប្រព័ន្ធ "អ្នកត្រួតត្រា (ឬកាប់)" មាន
 កំហុសយ៉ាងខ្លាំង ហើយពន្ធនាគារ ៧ ដែលមានលក្ខខណ្ឌតឹងរ៉ឹងជាទីបំផុតរហូតដល់បណ្តាល
 ឲ្យកើតមានភាពតានតឹងជាប្រចាំក្នុងចំណោមអ្នកជាប់គុកជាមួយគ្នា (មើលជំពូក៧) ។ នៅឯ
 ពន្ធនាគារបាត់ដំបង ការគ្រប់គ្រងវិន័យត្រូវស្ថិតក្នុងដែនរបស់ "អ្នកទោសដែលគេប្រគល់ឲ្យ
 ត្រួតត្រា" ដែលបានកៀបសង្កត់អ្នកទោសជាប់គុកដូចគ្នា ដោយវាយដំយ៉ាងសាហាវព្រៃផ្សៃ
 ជាទីបំផុត ។ មានការវាយដំខ្លះ ត្រូវគេធ្វើចំពោះការរំលោភបន្តិចបន្តួចដូចជាមិនសុំសុំរូល
 ត្រឹមត្រូវក្នុងពេលធ្វើពិធីសក្ការៈប្រចាំថ្ងៃ ។ ទោះបីមានការណែនាំពីនាយកដ្ឋាននានា ក្នុង
 ពេលទស្សនកិច្ចរបស់មជ្ឈមណ្ឌល អ.ស.ប. ដើម្បីសិទ្ធិមនុស្សដើម្បីបញ្ចប់ការអនុវត្តនៃបែប
 នេះយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏នៅតែមានរបាយការណ៍លើកឡើងថា អំពើនេះនៅតែមានបន្ត ។
 អ្នកឆ្លើយតបហាសិបនាក់ (៥៩%) បាននិយាយថា គ្មានអំពើហិង្សាប្រព្រឹត្តដោយអ្នកទោស
 ទៅលើអ្នកទោសដូចគ្នាតាមកំរិតណាមួយគួរឲ្យកត់សំគាល់នេះទេ ។ មានចំនួន ២៥% (១)
 បានរាយការណ៍ថា នេះគឺគ្រាន់តែជាការជជែកគន្លឹះ ឬឈ្លោះប្រកែកគ្នាប៉ុណ្ណោះ ។ កំរិតនៃ
 របួសក៏ថយចុះដល់កំរិត អប្បបរមាតាមការសង្កេតឃើញ និងការរាយការណ៍ដែលថា វាជា
 លទ្ធផលនៃការវាយគប់គ្នានេះ ។ រាវុធ៍ក៏ដូចជាពុំសូវឃើញប្រើដែកក្នុងការវាយគប់គ្នា គឺមាន
 តែការវាយគ្នាដោយប្រើកញ្ចប់ដៃ ។

វិន័យ និងការដាក់ទណ្ឌកម្ម

៧៥. ដោយគ្មានប្រសិទ្ធភាពនៃច្បាប់ ទំរង់បែបបទពន្ធនាគារ បញ្ញត្តិ និងបទបញ្ជា
 សមត្ថភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារឲ្យមានវិន័យត្រឹមត្រូវ និងដាក់ទណ្ឌកម្មអ្នកជាប់ឃុំដែល

ប្រតិភូលើស ឬបំពានបញ្ញត្តិច្បាប់ពេលដែលនៅក្នុងពន្ធនាគារនោះមានកំរិត ។ និយាយផ្ទុយទៅវិញមានកំហិតបន្តិចបន្តួចលើភ្នាក់ងារពន្ធនាគារក្នុងការប្រកាន់អាកប្បកិរិយារបស់ខ្លួន ។ នោះបើមានបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរទាំងនេះក៏ដោយ ក៏បញ្ជាចំបងក្នុងពន្ធនាគារកម្ពុជាត្រូវប្រមូលផ្តុំលើលក្ខខណ្ឌដូចដែលមានពិភាក្សាក្នុងជំពូក ៥ ។ អ្នកជាប់គុក ដូចជាកាន់តែរងការលំបាកវេទនាខ្លាំងថែមទៀតព្រោះគ្មានសម្ភារៈប្រើប្រាស់ ខ្វះស្បៀង និងត្រូវតែទុកចោលច្រើនជាងតាមការធ្វើទណ្ឌកម្មដោយចេតនា តាមផ្លូវច្បាប់ក្តី ឬតាមផ្លូវផ្សេងៗពីនេះក្តី ។ ប៉ុន្តែ នេះមិនមែននិយាយថាទិដ្ឋភាពនៃជីវភាពក្នុងពន្ធនាគារកម្ពុជាមិនមែនជារឿងមួយដែលត្រូវតែគិតគូរយកចិត្តទុកដាក់នោះទេ ។ គឺជារឿងដែលត្រូវតែគិតគូរ ហើយពិតជាទាមទារឲ្យធ្វើជាបន្ទាន់ផងទៀត ។ របាយការណ៍បានពីអ្នកឆ្លើយតបបានបញ្ជាក់ពីអំពើរំលោភមួយចំនួនដែលនាំឲ្យឃឺក្យាល ។

៧៦. ចម្លើយបតវិការត្រួតពិនិត្យទូទៅបញ្ជាក់ថាការដាក់ទណ្ឌកម្មដូចតទៅ ត្រូវតែប្រើនាពេលនេះ ៖

- ៤៦% (៣៨) បានរាយការណ៍ពីការប្រើវិធីធ្វើទារុណកម្ម
- ៦៥% (៥៣) បានរាយការណ៍ពីការប្រើវិធីវាយដំ
- ៥២% (៤២) បានរាយការណ៍ពីការដាក់យុំរងគោជាចំពើគេ
- ២៥% (២០) បានរាយការណ៍ពីការប្រើកម្លាំងកាយច្រើនហួសហេតុ
- ៤០% (៣២) បានរាយការណ៍ពីការបង្ខំរំលើរូបកាយ, ទាហរណ៍ ច្រវាក់ ខ្នោះ ឃ្នាំង) ។

ការបំពានតាមការពោលអាងនេះ មានការប្រែប្រួលរវាងពន្ធនាគារ និងពន្ធនាគារដូចដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងតារាង ៦.១ ។ ការដាក់ទណ្ឌកម្មផ្សេងទៀតដែលច្រើនប្រើដែរ គឺការផ្អាកមិនឲ្យមាននរណាមកសួរសុខទុក្ខ រាយការណ៍ដោយអ្នកឆ្លើយតប ៤៣ នាក់ និងមិនសូវមានញឹកញាប់ គឺការបន្ថយរបបថ្នាំអាហារ ។

ប្រវាក់ខ្លោះឃ្នាងពីលើ - កំពង់ឆ្នាំង

តារាង ៦.១ : របាយការណ៍ស្តីពីការបំពានលើរូបកាយក្នុងពន្ធនាគារនីមួយៗ

របាយការណ៍ស្តីពីការបំពានលើរូបកាយ*										
ឈ្មោះពន្ធនាគារ	ទារុណកម្ម		ការរាយជំ		ដាក់ឃុំឯកោ		ការប្រើកម្លាំង		ការបង្ខាំង	
	មែន	មិនមែន	មែន	មិនមែន	មែន	មិនមែន	កាយហួស ហេតុ	លើរូបកាយ	មែន	មិនមែន
ចាត់ដំបង	១	៩	១០	០	០	១០	៩	១	០	១០
កំពង់ចាម	៤	១	៤	១	២	៣	០	៥	៤	១
កំពង់ចាម : TS	១០	៣	៩	៤	១១	២	២	១១	១២	០
កំពង់ឆ្នាំង	៤	១	៤	១	៤	០	០	៤	៣	២
កំពង់សោម	១	២	១	២	០	៣	០	៣	០	៣
PJ	៥	៤	៩	០	៦	៣	៣	៦	២	៧
ព្រៃវែង	០	៤	១	៣	២	២	០	៤	០	៤
ព្រៃស	០	៦	០	៦	១	៥	០	៦	០	៦
ពោធិសាត់	២	១	១	២	០	៣	០	៣	៣	០
ស្វាយរៀង	៥	០	៥	០	៥	០	៥	០	៥	០
សៀមរាប	០	៥	០	៥	០	៥	០	៥	២	៣
TS	២	៦	៤	៤	៥	៣	០	៤	០	៤
តាកែវ	៤	២	៥	១	៦	០	១	៥	១	៥
សរុប	៣៤	៤៤	៥៣	២៩	៤២	៣៩	២០	៦១	៣២	៤៩

* ចំនួនសរុបនៃមនុស្សត្រូវសម្ភាសន៍បានមាន ៤៥ ។ មួយចំនួនក្នុងប្រភេទនីមួយៗ ឥតបានឆ្លើយទេ ព្រោះគេឥតបានដឹង ។

៧៧. ការដាក់ឱ្យឈរហាលថ្ងៃ (ជួនកាលឈរជើងម្ខាង នៅដៃមានកាន់វត្ថុមួយច្រើន ផង) អស់រយៈពេលយូរៗ គឺជាការធ្វើទារុណកម្មដែលមានញឹកញាប់ជាងគេ ។ ការប្រើឱ្យ ហាត់ប្រាណច្រើនហួសហេតុមានស្ទើរតែជាធម្មតា គឺឱ្យលូតលាស់ទៅលូតមក រត់ជើងបួន ឬកាត់ ស្មៅនឹងដៃ ។ តួលេខនេះក៏បានបញ្ជាក់ពីការបន្តប្រើប្រាស់យ៉ាងច្រើននៅគ្រប់កន្លែងនូវវិធី ដាក់យ៉ុំឯកោដាច់ពីគេ និងដាក់ច្រវាក់ខ្លោះឃ្នាំង ។ ច្រវាក់ ខ្លោះឃ្នាំង ត្រូវបានក្រុម PAP ទទួលបាននៅក្នុងពន្ធនាគារបួន-គី កំពង់ចាម TS កំពង់ឆ្នាំង និងពោធិសាត់ ។

៧៨. អ្នកផ្តល់ចម្លើយសាមសិបនាក់បានបញ្ជាក់ថា ការដាក់ទណ្ឌកម្មតាមបែបទាំង នេះម្យ៉ាង ឬច្រើនយ៉ាង គឺជាការធ្វើទណ្ឌកម្មលើខ្លួនគេនេះឯង ។ ប៉ុន្តែ មានតែនៅក្នុងពន្ធនា គារមួយ (ស្វាយរៀង) ដែលដូចជាមានការបំពានលើអ្នកទោស តាមការរៀបចំតាមបែបផែន របស់វា ។ នៅទីនោះ អ្នកទោសថ្មីៗ គ្រប់ៗគ្នាសុទ្ធតែត្រូវវាយដំ ហើយមានទម្លាប់មួយដែល គេតែងតែប្រើញឹកញាប់ គឺដាក់ឱ្យអ្នកទោស " ឈរហាលថ្ងៃជាទារុណកម្ម " ហើយច្រើនតែឱ្យ កាន់ដុំដីផង ឬឈរជើងមួយក្នុងរយៈពេលយូរៗ ។

៧៩. ក្នុងពន្ធនាគារដទៃទៀត ដោយមិននិយាយពី TS ការដាក់ទណ្ឌកម្មទាំងនេះត្រូវ ប្រើដោយចៃដន្យទៅលើអ្នកទោសដែលបានរំលោភបញ្ញត្តិច្បាប់ ជាធម្មតាច្រើនតែការឈ្លោះ ប្រកែកគ្នា ឬវាយតប់គ្នា ។ ច្រវាក់ ខ្លោះ ឃ្នាំង ច្រើនតែត្រូវគេប្រើដើម្បីវាងស្អាតអ្នកទោសកុំ ឱ្យគេច្រូចពីគុក ឬជាឧបករណ៍សំរាប់ដាក់ទណ្ឌកម្ម និងសំរាប់ធានាសន្តិសុខផង ក្រោយ ពេលមានការលួចរត់ចេញ ។ ប៉ុន្តែ នៅក្នុងពន្ធនាគារមួយ (TS) គេបានប្រើឧបករណ៍ទាំងនេះ តាមរបៀបម្យ៉ាងកាន់តែមានប្រព័ន្ធ ឬក៏ប្រើជាមធ្យោបាយសំរាប់ត្រួតពិនិត្យអ្នកទោសជា ទូទៅ ។ ការដាក់យ៉ុំឯកោដាច់ពីគេ ត្រូវបានគេប្រើនៅទីណាក៏មាន ហើយជាបញ្ហាមួយជា ពិសេសនៅគុកតាខ្មៅ និងគុកស្វាយរៀង ដែលបន្ទប់ដាក់យ៉ុំដ៏តូចចង្អៀត ឯឆ័តឈឹង និង ខ្លះខ្វះខាតចេញចូលត្រូវបានគេប្រើក្នុងគោលបំណងយ៉ាងនេះ ។

ប្រព័ន្ធដោះលែងមុនពេល

៨០. ចំណុចមួយទៀតក្នុងការត្រួតត្រាអ្នកជាប់ពន្ធនាគារកម្ពុជា គឺការប្រើ " វិធីដោះ លែងមុនពេល " ។ ផ្នែកលើក្រិត្យច្បាប់មួយចេញក្នុងរបបមុន វិធីនេះអនុញ្ញាតឱ្យមានការ បន្ថយឱ្យបានជាអតិបរមា នូវចំនួនដល់ទៅពីរភាគបីនៃការជំនុំជំរះទោស^{១៥} ។ ជាការលំបាកក្នុង ការរកឱ្យបានសេចក្តីលំអិតជាក់ស្តែងស្តីពី ថាតើវិធីនេះដំណើរការដូចម្តេច ប៉ុន្តែជាក់ស្តែង ការអនុវត្តន៍ការដោះលែងមុនពេលត្រូវធ្វើតាមរយៈនាយកពន្ធនាគារ ទៅក្រសួងយុត្តិធម៌ដែល បើសិនជាក្រសួងអនុម័តបញ្ជានេះ នឹងដាក់ឆ្លងរឿងនេះទៅព្រះមហាក្សត្រដើម្បីសូមរាជានុ

១៥. ក្រិត្យទី ២៨ រដ្ឋកម្ពុជា

ម៉ត ។ បើសិនជាមានវាជាមុនអ្នកទោសនឹងត្រូវដោះលែងតាម "ព្រះរាជក្រឹត្យ" តាមរយៈ
លិខិតបង្គាប់មួយចេញក្នុងនាមព្រះមហាក្សត្រដោយក្រសួងយុត្តិធម៌ទៅតុលាការមូលដ្ឋាន ។
វិធីនេះត្រូវប្រើដូចគ្នាទូទាំងប្រព័ន្ធ ។ នាយកដ្ឋាននគរបាលខ្មែរហាក់ដូចជាឥតបានដឹងពីអត្ថិភាព
របស់វាទេ ។ ប៉ុន្តែ នៅពន្ធនាគារ ព្រៃស កំពង់ឆ្នាំង និងសៀមរាប គេបានប្រើវិធីនេះយ៉ាង
ទូលំទូលាយ ។ សេចក្តីចម្លងនៃលិខិតបង្គាប់នេះមានចុះក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ១ មាត្រា ៧១ នៃ
TCP អនុញ្ញាតដល់ "ការដោះលែងអ្នកទោសដោយមានលក្ខខណ្ឌ" តាមរយៈលិខិតបង្គាប់
ពីតុលាការ ។ លិខិតបង្គាប់នេះអាចត្រូវឱ្យក្រោយពេលគេបានទទួលទោសជាប់គុកពាក់
កណ្តាលពេលហើយ ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តទោសលហុ និងក្រោយពីបានទទួល
ទោសពីវិភាគបីនៃពេលត្រូវទទួលទោស ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើឧក្រិដ្ឋ ។ គ្មាន
ភស្តុតាងអ្វីបញ្ជាក់ថាវិធីនេះកំពុងត្រូវប្រើប្រាស់ទេ ។ ប៉ុន្តែ នាយកដ្ឋាននគរបាល រឺ បានធ្វើលិខិត
មួយទៅក្រសួងយុត្តិធម៌ និងទៅឱ្យតុលាការមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន ក្នុងនាមរបស់អ្នកជាប់គុកហាសិប
បីនាក់នាខែមីនា ១៩៩៤ ដោយស្នើសុំពីការដោះលែងគេទាំងនេះតាមមាត្រានេះ ។ តែគួរឱ្យ
ស្តាយសំណូមពរនេះត្រូវបដិសេធដោយតុលាការដោយសំអាងថា "ការដោះលែងមានលក្ខ-
ខណ្ឌ" នៅក្នុង TCP មានន័យដូចនឹងពាក្យ "សន្តោសលើកលែងទោស" ហើយថាការដោះ
លែងបែបនេះត្រូវតែដឹកនាំធ្វើដោយលោករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃប៉ុណ្ណោះ ។ មានទទ្ទឹករណី
ទប់ទល់ទៅលើពួកគេថា ការដោះលែងមានលក្ខខណ្ឌនេះ គឺសំរាប់តែអ្នកទោសឈឺ ដោយ
អនុលោមសេចក្តីណែនាំមួយរបស់រដ្ឋាភិបាលនាឆ្នាំ ១៩៨៤ ។

៧៧. ការដាក់ឱ្យឈរហាលថ្ងៃ (ជួនកាលឈរជើងម្ខាង នៅដៃមានកាន់វត្ថុមួយច្រើន ផង) អស់រយៈពេលយូរៗ គឺជាការធ្វើទារុណកម្មដែលមានញឹកញាប់ជាងគេ ។ ការប្រើឱ្យ ហាត់ប្រាណច្រើនហួសហេតុមានស្ទើរតែជាទិចកាល គឺឱ្យលូតលាស់ទៅលូតមក រត់ជើងបួន ឬកាត់ ស្មៅនឹងដៃ ។ តួលេខនេះក៏បានបញ្ជាក់ពីការបន្តប្រើប្រាស់យ៉ាងច្រើននៅគ្រប់កន្លែងនូវវិធី ដាក់យ៉ុំឯកកោដាច់ពីគេ និងដាក់ច្រវាក់ខ្លោះឃ្នាំង ។ ច្រវាក់ ខ្លោះឃ្នាំង ត្រូវបានក្រុម PAP ទទួលបាននៅក្នុងពន្ធនាគារបួន-គី កំពង់ចាម TS កំពង់ឆ្នាំង និងពោធិសាត់ ។

៧៨. អ្នកផ្តល់ចម្លើយសាមសិបនាក់បានបញ្ជាក់ថា ការដាក់ទណ្ឌកម្មតាមបែបទាំង នេះម្យ៉ាង ឬច្រើនយ៉ាង គឺជាការធ្វើទណ្ឌកម្មលើខ្លួនគេនេះឯង ។ ប៉ុន្តែ មានតែនៅក្នុងពន្ធនា គារមួយ (ស្វាយរៀង) ដែលដូចជាមានការបំពានលើអ្នកទោស តាមការរៀបចំតាមបែបផែន របស់វា ។ នៅទីនោះ អ្នកទោសថ្មីៗ គ្រប់ៗគ្នាសុទ្ធតែត្រូវវាយដំ ហើយមានទម្លាប់មួយដែល គេតែងតែប្រើញឹកញាប់ គឺដាក់ឱ្យអ្នកទោស " ឈរហាលថ្ងៃជាទារុណកម្ម " ហើយច្រើនតែឱ្យ កាន់ដុំដីផង ឬឈរជើងមួយក្នុងរយៈពេលយូរៗ ។

៧៩. ក្នុងពន្ធនាគារដទៃទៀត ដោយមិននិយាយពី TS ការដាក់ទណ្ឌកម្មទាំងនេះត្រូវ ប្រើដោយចៃដន្យទៅលើអ្នកទោសដែលបានរំលោភបញ្ញត្តិច្បាប់ ជាធម្មតាច្រើនតែការឈ្នោះ ប្រកែកគ្នា ឬវាយតប់គ្នា ។ ច្រវាក់ ខ្លោះ ឃ្នាំង ច្រើនតែត្រូវគេប្រើដើម្បីវាងស្អាតអ្នកទោសកុំ ឱ្យគេច្រូចពីគុក ឬជាឧបករណ៍សំរាប់ដាក់ទណ្ឌកម្ម និងសំរាប់ធានាសន្តិសុខផង ក្រោយ ពេលមានការលួចរត់ចេញ ។ ប៉ុន្តែ នៅក្នុងពន្ធនាគារមួយ (TS) គេបានប្រើឧបករណ៍ទាំងនេះ តាមរបៀបម្យ៉ាងកាន់តែមានប្រព័ន្ធ ឬក៏ប្រើជាមធ្យោបាយសំរាប់ត្រួតពិនិត្យអ្នកទោសជា ទូទៅ ។ ការដាក់យ៉ុំឯកកោដាច់ពីគេ ត្រូវបានគេប្រើនៅទីណាក៏មាន ហើយជាបញ្ហាមួយជា ពិសេសនៅគុកតាខ្មៅ និងគុកស្វាយរៀង ដែលបន្ទប់ដាក់យ៉ុំដីតូចចង្អៀត ងងឹតលឿង និង ខ្លះខ្វះខាតចេញចូលត្រូវបានគេប្រើក្នុងគោលបំណងយ៉ាងនេះ ។

ប្រព័ន្ធដោះលែងមុនពេល

៨០. ចំណុចមួយទៀតក្នុងការត្រួតត្រាអ្នកជាប់ពន្ធនាគារកម្ពុជា គឺការប្រើ " វិធីដោះ លែងមុនពេល " ។ ផ្អែកលើក្រិត្យច្បាប់មួយចេញក្នុងរបបមុន វិធីនេះអនុញ្ញាតឱ្យមានការ បន្ថយឱ្យបានជាអតិបរមា នូវចំនួនដល់ទៅពីរភាគបីនៃការជំនុំជំរះទោស¹⁵ ។ ជាការលំបាកក្នុង ការរកឱ្យបានសេចក្តីលំអិតជាក់ស្តែងស្តីពី ថាតើវិធីនេះដំណើរការដូចម្តេច ប៉ុន្តែជាក់ស្តែង ការអនុវត្តន៍ការដោះលែងមុនពេលត្រូវធ្វើតាមរយៈនាយកពន្ធនាគារ ទៅក្រសួងយុត្តិធម៌ដែល បើសិនជាក្រសួងអនុម័តបញ្ជានេះ នឹងដាក់ឆ្លងរឿងនេះទៅព្រះមហាក្សត្រដើម្បីសូមរាជាជានុ

15. ក្រិត្យទី ២៨ រដ្ឋកម្ពុជា

មតិ ។ បើសិនជាមានវាជាមតិអ្នកទោសនឹងត្រូវដោះលែងតាម "ព្រះរាជក្រឹត្យ" តាមរយៈ
លិខិតបង្គាប់មួយចេញក្នុងនាមព្រះមហាក្សត្រដោយក្រសួងយុត្តិធម៌ទៅតុលាការមូលដ្ឋាន ។
វិធីនេះត្រូវប្រើដូចគ្នាទូទាំងប្រព័ន្ធ ។ នាយកដ្ឋាននគរបាលខ្មែរហាក់ដូចជាឥតបានដឹងពីអត្ថិភាព
របស់វាទេ ។ ប៉ុន្តែ នៅពន្ធនាគារ ព្រៃស កំពង់ឆ្នាំង និងសៀមរាប គេបានប្រើវិធីនេះយ៉ាង
ទូលំទូលាយ ។ សេចក្តីចម្លងនៃលិខិតបង្គាប់នេះមានចុះក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ១ មាត្រា ៧១ នៃ
TCP អនុញ្ញាតដល់ "ការដោះលែងអ្នកទោសដោយមានលក្ខខណ្ឌ" តាមរយៈលិខិតបង្គាប់
ពីតុលាការ ។ លិខិតបង្គាប់នេះអាចត្រូវឱ្យក្រោយពេលគេបានទទួលទោសជាប់គុកពាក់
កណ្តាលពេលហើយ ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តទោសលហុ និងក្រោយពីបានទទួល
ទោសពីរភាគបីនៃពេលត្រូវទទួលទោស ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើឧក្រិដ្ឋ ។ គ្មាន
ភស្តុតាងអ្វីបញ្ជាក់ថាវិធីនេះកំពុងត្រូវប្រើប្រាស់ទេ ។ ប៉ុន្តែ នាយកដ្ឋាននគរបាល រដ្ឋបាល
មួយទៅក្រសួងយុត្តិធម៌ និងទៅតុលាការមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន ក្នុងនាមរបស់អ្នកជាប់គុកហាសិប
បីនាក់នាខែមីនា ១៩៩៤ ដោយស្នើសុំពីការដោះលែងគេទាំងនេះតាមមាត្រានេះ ។ តែគួរឱ្យ
ស្តាយសំណូមពរនេះត្រូវបដិសេធដោយតុលាការដោយសំអាងថា "ការដោះលែងមានលក្ខ-
ខណ្ឌ" នៅក្នុង TCP មានន័យដូចនឹងពាក្យ "សន្តោសលើកលែងទោស" ហើយថាការដោះ
លែងបែបនេះត្រូវតែដឹកនាំធ្វើដោយលោករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃប៉ុណ្ណោះ ។ មានទស្សនវិស័យ
ទប់ទល់ទៅលើពួកគេថា ការដោះលែងមានលក្ខខណ្ឌនេះ គឺសំរាប់តែអ្នកទោសឈឺ ដោយ
អនុលោមសេចក្តីណែនាំមួយរបស់រដ្ឋាភិបាលនាឆ្នាំ ១៩៨៤ ។

ការដាក់ទង : ការចាំបាច់ក្រុមមានការបញ្ជាក់ច្បាស់

សេចក្តីផ្តើម

៨១. ទោះបីជាត្រូវបិទទ្វារយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ពន្ធនាគារតាមទិដ្ឋភាពភាគច្រើនចាំបាច់ត្រូវបើកចំហឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធានាក្តាប់បាននូវការរំលោភលើសិទ្ធិមនុស្ស ។ ប្រព័ន្ធពន្ធនាគារទាំងនោះ ដែលត្រូវបិទបាំងដោយការសម្ងាត់ហាក់បីដូចជាធ្វើឲ្យគេដឹងពីការរំលោភលើសិទ្ធិមនុស្សយ៉ាងខ្លាំងបំផុត ។

៨២. ចាប់តាំងពីកិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាពទីក្រុងប៉ារីសឆ្នាំ ១៩៩១ មកអាជ្ញាធរពន្ធនាគារកម្ពុជាជាទូទៅបានបើកទ្វារចំហដល់អ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិពីសហប្រជាជាតិ និងពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលខ្លះ ។ ប៉ុន្តែ ការចុះទៅពិនិត្យមើលពន្ធនាគារ ជាពិសេសដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក ហើយក្នុងករណីខ្លះ ការិយាល័យកម្ពុជាខ្លួនឯងជួនកាលត្រូវគេបដិសេធមិនឲ្យចូលទៅមើលទេ ។ មានការខ្វះគោលនយោបាយច្បាស់លាស់ក្នុងវិស័យនេះ ដែលចាំបាច់ត្រូវតែលើកមកបញ្ជាក់ជាការពិតហើយថាកម្ពុជាមុខជាមិនអាចរកទុនសំរាប់ស្ថាប័នច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌរបស់ខ្លួន ឬក៏ទំរង់វាឲ្យបានសមស្របបានទេបើសិនជាវាទៅតែមិនបើកចំហឲ្យបានសមហេតុសមផលដល់ពិភពលោកទេនោះ ។ នេះមានន័យជាសំខាន់ដល់ការចូលរួមពីសំណាក់ក្រុមសិទ្ធិមនុស្សក្នុងស្រុក ក៏ដូចជាក្រុមអន្តរជាតិដែរ ។

៨៣. ចំណុចត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសដែរ គឺចំនួននៃករណីទាំងឡាយដែលអ្នកទោសត្រូវដាក់ឃុំឯកោដាច់ពីគេពីឯង ។ ពោលគឺ ដោយគ្មានទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកណាបានឬក្នុងករណីនៃជនបរទេស ដោយពុំមានអ្វីជាការបញ្ជាក់ឲ្យស្ថានទូតរបស់គេបានដឹងទេ ។ នេះក៏ជាបញ្ហាមួយធ្ងន់ធ្ងរដែរ ចំពោះការធ្វើមិនដឹងមិនឮយ៉ាងនេះ ហើយក៏ជាប្រព័ន្ធទាក់ទងអាស្រ័យដូចជាការបំពានមួយមានការត្រៀមទុកដែរ ។ គឺជាស្ថានភាពមួយដែលចាំបាច់ត្រូវតែកែលំអ ។ ទិដ្ឋភាពមួយទៀតនៃបញ្ហានេះគឺសិទ្ធិ ដែលអ្នកទោសខ្លួនឯងអាចទាក់ទងបានពីមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅតាមរយៈវិទ្យុ កាសែត ។ល។ សិទ្ធិទទួលបានប្រភពព័ត៌មានបែបនេះ គឺជាការសំខាន់ដល់ការបន្ថយគំនិតដាក់ឲ្យឯកោ និងគំនិតដែលមិនរស់គិតដល់បទដ្ឋានសង្គមរបស់ក្រុម ដែលអ្នកទោសជាច្រើនធ្លាប់បានឆ្លងកាត់ជាធម្មតាទៅហើយ ។

កំណត់សំណាល់លើករណីទី ៧

អ្នកនេសាទថែក្នុងពន្ធនាគារក្រុងព្រះសីហនុ

ក្នុងពាក់កណ្តាលខែមីនា ១៩៩៤ គេបានឃាត់ខ្លួនអ្នកនេសាទថែចំនួនម្ភៃនាក់ក្នុងដែនទឹកកម្ពុជាពីបទនេសាទខុសច្បាប់ ។ គេពុំបានធ្វើការចោទប្រកាន់ណាមួយជាផ្លូវការទេ ។ គេត្រូវដាក់ឃុំអស់បួនថ្ងៃមក ហើយពេលដែលប្រធានថែរបស់គេ បានចូលមកដល់ពន្ធនាគារ ។ ក្រោយមកគេបានដោះលែងអ្នកទាំងនេះចេញពីពន្ធនាគារ ។ ពួកគេប្រាំនាក់ត្រូវទុកឲ្យនៅមើលទូកដែលត្រូវគេរឹបអូសនៅកំពង់ផែក្រុងព្រះសីហនុ ឯដប់បួននាក់ ទៀតបានវិលត្រឡប់ទៅលំនៅដ្ឋានវិញ នៅឯប្រទេសថៃ ។ ពីរថ្ងៃក្រោយមកថៃប្រាំនាក់ដែលនៅសល់ ត្រូវបានគេចោទប្រកាន់ម្តងទៀត ហើយត្រូវដាក់ឃុំនៅឯពន្ធនាគារទៀត ។ ឯការចោទប្រកាន់ក៏នៅតែគ្មានធ្វើដដែល ។ ស្ថានទូតក៏មិនបានដឹងពីរឿងឃុំឃាំងអ្នកទាំងនេះដែរ ទាល់តែក្រុម PAP បានប្រទះឃើញគេនៅពេលក្រោយមកជិតពីរសប្តាហ៍ក្នុងពន្ធនាគារ ។

៤៤. អ្នកទោសកម្ពុជា ជាទូទៅបានទទួលការចុះសាកសួរសុខទុក្ខមួយចំនួនតូចពីមិត្តភក្តិ និងញាតិសារលោហិត ។ បើគិតជាមធ្យមចំពោះអ្នកទោសម្នាក់ៗ គេបានចុះសួរសុខទុក្ខលើសពីពីរដងក្នុងមួយខែ ។ តារាង ៧.១ បានបង្ហាញពីការបែងចែកទស្សនកិច្ចនៅពន្ធនាគារនីមួយៗ ចំពោះអ្នកទោស (៧៨នាក់) ដែលបានឆ្លើយ នឹងសំណួរទាក់ទងនឹងទស្សនកិច្ចនេះ ។ ករណីលើកលែង គឺពន្ធនាគារ TS ដែលនៅឯកោ នៅខេត្តកំពង់ចាម ដែលសង់សំរាប់ដាក់ទណ្ឌិត ។ នៅទីនេះអ្នកទោសជាច្រើនឥតដែលបានឃើញមុខគ្រួសាររបស់គេអស់រយៈពេលយ៉ាងយូរ ។

៤៥. ការចុះសួរសុខទុក្ខនេះមានបិទផែនដៅជាលំដាប់លំដោយពីពន្ធនាគារមួយទៅពន្ធនាគារមួយ ។ ប៉ុន្តែ នៅស្ទើរតែគ្រប់ករណីបិទផែនដៅនេះគឺជាឯសាមសិបនាទី ហើយក្នុងករណីខ្លះ វាខ្លីៗ ពីប្រាំទៅដប់នាទី ។ គេតែងតែឆែកឆេរអ្នកទោសក្រោយពេលចុះសួរសុខទុក្ខ ទោះបីជាគេមិនឆែកអ្នកចុះទៅមើលក៏ដោយ ។ ដោយមានការលើកលែងចំពោះអ្នកទោសខ្លះដែលត្រូវគេយាមកាមឃាំងតឹងរឹងចេញ គេឃើញហាក់ដូចជាពុំសូវមានការដាក់កំហិតប៉ុន្មានទៅលើអ្នកដែលអាចទៅមើលអ្នកទោស ឬទៅលើអ្នកទោសណាដែលគេអាចចុះទៅមើលទេ ។

តារាង ៧.១ : ចំនួននៃការចុះសួរសុខទុក្ខនៅពន្ធនាគារនីមួយៗ តាមការរាយការណ៍

ពន្ធនាគារ	ចំនួននៃការចុះសួរសុខទុក្ខត្រូវអនុញ្ញាត ឲ្យក្នុងមួយខែៗ							សរុប
	០	១	២	៣	៤	៥	៦	
បាត់ដំបង	០	០	០	១០	០	០	០	១០
កំពង់ចាម	០	០	០	៣	០	១	១	៥
កំពង់ចាម (TS)	៦	៥	០	០	០	០	០	១១
កំពង់ឆ្នាំង	០	៤	០	០	០	១	០	៥
កំពង់សោម	១	០	០	០	១	០	០	២
PJ	០	០	០	០	៤	០	០	៤
ព្រៃវែង	០	១	០	០	៤	០	០	៥
ព្រៃស	០	០	២	០	០	២	០	៤
ពោធិសាត់	០	១	១	០	១	០	០	៣
ស្វាយរៀង	០	៥	០	០	០	០	០	៥
សៀមរាប	០	០	០	៥	០	០	០	៥
T3	០	៣	២	០	៣	០	០	៨
តាកែវ	០	០	០	៦	០	០	០	៦
សរុប	៧	១៤	១១	១៨	១៨	៤	១	៧៨

៨៦. ទិដ្ឋភាពម្យ៉ាងទៀត គឺឧបសម្ព័ន្ធនៃនរដ្ឋអំណាចពន្ធនាគារក្នុងការបដិសេធការចុះសួរសុខទុក្ខដែលជាផ្នែកមួយនៃរបបវិន័យ ។ អ្នកទោសជាសំណាក ប្រហែលពាក់កណ្តាល (៤៣) បានរាយការណ៍ថា វិធីនេះត្រូវប្រើជាវិធានការវិន័យ ។ ប្រការនេះត្រូវបែងចែកទៅតាមពន្ធនាគារទាំងអស់លើកលែងតែពន្ធនាគារកំពង់សោម ព្រៃវែង ព្រៃស និងស្វាយរៀង ។ នាយកពន្ធនាគារបានរាយការណ៍ថា គេបានប្រើវិធីផ្អាកការចុះសួរសុខទុក្ខនេះក្រោយពេលដែលមានអ្នកទោសល្អចរត់គេចចេញ ឬមានការច្របូកច្របល់ចំបងៗ ។

សិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន

៨៧. សិទ្ធិស្តាប់វិទ្យុ អាចស្ងៀមកៅ និងកាសែត មានការខុសៗគ្នាពីពន្ធនាគារមួយទៅពន្ធនាគារមួយ ។ មានចំនួនតែសែសិបប្រាំបី (៥៧%) ទេ ដែលមានច្បាប់អនុញ្ញាតិឲ្យប្រើ

វិទ្យុ ។ ចំនួនហុកសិបបួន (៧៥%) មានសិទ្ធិអាចសៀវភៅ និងកាសែត ។ ការបែងចែកតាម ពន្ធនាគារត្រូវបង្ហាញក្នុងតារាង ៧.២ ។

តារាង ៧.២ : ច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យមានសៀវភៅ កាសែត និងវិទ្យុក្នុងពន្ធនាគារនីមួយៗ

ឈ្មោះពន្ធនាគារ	សៀវភៅ/កាសែត		សរុប	វិទ្យុ		សរុប
	មាន	អត់		មាន	អត់	
បាត់ដំបង	១០	០	១០	១០	០	១០
កំពង់ចាម	៤	២	៦	៦	០	៦
កំពង់ចាម (TS)	១៣	០	១៣	១	១២	១៣
កំពង់ឆ្នាំង	៥	០	៥	៥	០	៥
កំពង់សោម	០	៣	៣	១	២	៣
PJ	៦	៣	៩	៣	៦	៩
ព្រៃវែង	៤	២	៦	៥	១	៦
ព្រៃស	៦	០	៦	៥	១	៦
ពោធិសាត់	២	១	៣	១	១	២
ស្វាយរៀង	៤	១	៥	៥	០	៥
សៀមរាប	៥	០	៥	៥	០	៥
TS	៥	៣	៨	១	៧	៨
តាខ្មៅ	០	៦	៦	០	៦	៦
សរុប	៦៤	២១	៨៥	៤៤	៣៦	៨៤

៨៤. នៅពន្ធនាគារខ្លះ ប្រភេទអ្នកទោសមានការអនុគ្រោះខ្លះមានសេរីភាពជាងនេះ ហើយសិទ្ធិទទួលប្រតិបត្តិការក៏ច្រើនជាងដែរ ។ ពន្ធនាគារតាខ្មៅ និងពន្ធនាគារកំពង់សោម ហាក់ដូចជាមានកំហិតជាពិសេសក្នុងការអនុវត្តន៍របស់គេ ។ TS បានអនុញ្ញាតឱ្យមានសៀវភៅ និងកាសែត ប៉ុន្តែ គ្មានវិទ្យុទេ លើកលែងតែមួយចំនួនតូចដែលមានបុព្វសិទ្ធិ ។

ការចុះសួរសុខទុក្ខ

៨៥. គណៈកម្មាធិការកាកបាទក្រហមអន្តរជាតិចុះសាកសួរសុខទុក្ខ ពន្ធនាគារ កម្ពុជា ។ វត្តមានរបស់អង្គការនេះជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់ក្នុងការរក្សាការពារសិទ្ធិរបស់អ្នក ទោស ។

៩០. ព្រះរាជអាជ្ញាពីតុលាការមូលដ្ឋានចុះសាកសុខទុក្ខយ៉ាងទៀងទាត់ពីរដងក្នុងមួយខែ ។ ប៉ុន្តែ ដូចដែលបកស្រាយហើយពីខាងដើម (មើលជំពូក ៤) ប្រសិទ្ធភាពនៃការចុះសួរសុខទុក្ខទាំងនេះនៅមានកំរិត ។

៩១. អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សនៅមូលដ្ឋាន ជាសំខាន់អង្គការលីកាដូ និង ADHOC បានចុះសួរសុខទុក្ខពន្ធនាគារយ៉ាងទៀងទាត់ទាំងនៅភ្នំពេញ ទាំងនៅតាមខេត្ត ។ ប៉ុន្តែ លទ្ធភាពដើម្បីធ្វើឲ្យបានយ៉ាងនេះ គឺស្ថិតនៅក្នុងរង្វង់នៃការខ្វះគោលនយោបាយច្បាស់លាស់ពីរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងវិស័យនេះ ហើយនិងអាស្រ័យលើការប្រុងប្រយ័ត្នយ៉ាងខ្លាំងដែលចេះតែនៅមានបន្តនៃរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋានក្នុងការបដិសេធយ៉ាងសមស្រប មិនឲ្យអង្គការទាំងនេះចេញចូលបាន ។ ក្នុងចំណួនកាន់តែច្រើនឡើងៗ អង្គការដែលមានច្បាប់ការពារដូចជាអង្គការបណ្តុះបណ្តាលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា និងសមាគមអ្នកការពារក្តីកម្ពុជា បានចុះទៅមើលពន្ធនាគារ ដើម្បីសម្ភាសន៍ជាមួយអតិថិជន ។ ការធ្វើយ៉ាងនេះ នឹងមានតទៅទៀត បើកាលណាធនធានសំរាប់ធ្វើយ៉ាងនេះមានការរីកចំរើនឡើង ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

៩២. ប្រព័ន្ធពន្ធនាគារកម្ពុជាមិនមែនទទួលបានទេ ។ អាជ្ញាធរទាំងឡាយកាន់តែមានទំនោរទទួលឲ្យមានការចុះសួរសុខទុក្ខដល់អ្នកទោសតាំងតែពីពេលចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាពទីក្រុងប៉ារីសមក ។ គោលនយោបាយបើកចំហរដល់ការទាក់ទងយ៉ាងនេះ ផ្ទុយទៅវិញនឹងបាត់ទៅវិញ បើកាលណាគ្មានគោលនយោបាយ និងការដឹកនាំច្បាស់លាស់ពីរដ្ឋាភិបាល ។

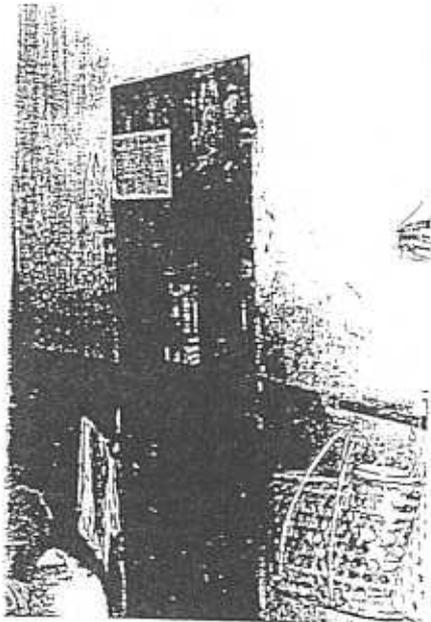
ជំពូក ៨

ពន្ធនាគារ PJ : បញ្ហានានាអាចខុសដូចម្តេចទេ !

សេចក្តីផ្តើម

៩៣. ពន្ធនាគារ PJ (ពីប៉ូលីសតុលាការបារាំង) ស្ថិតនៅក្នុងកំផែងនៃទីស្នាក់ការប៉ូលីស ភ្នំពេញ នៅលើផ្លូវលេខ ៥១ កណ្តាលក្រុងភ្នំពេញ ។ ពន្ធនាគារនេះបានកសាងក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៣ ធ្វើជាពន្ធនាគារប៉ូលីសរយៈពេលខ្លី និងត្រូវគេបង្កើតឡើងសំរាប់ដាក់អ្នកទោសពី ៣០ ទៅ ៤០ នាក់. អាគារ ហើយនិងបន្ទប់ជាប់ៗគ្នាសំរាប់អ្នកទោសស្រ្តី បានដាក់អ្នកទោស ២១៦ នាក់ នៅ ពេលដែលកម្មវិធី PAP បានចុះស្ទុះសុខទុកជាលើកដំបូងបង្អស់កាលពីថ្ងៃទី ៤ មេសា ១៩៩៤ នោះ ។

៩៤. ប្រវែងរបងពន្ធនាគារ បណ្តោយ ៣៥ ម៉ែត្រ និងទទឹង ១២ ម៉ែត្រ ហើយប្រវែង អាគារខាងក្រៅនៃបុកពន្ធនាគារ ទទឹង ១០ ម៉ែត្រ បណ្តោយ ១៩ ម៉ែត្រ (មើលឧបសម្ព័ន្ធលេខ ៤) ។ ចំពោះពួកអ្នកជាប់ពន្ធនាគារដែលស្ថិតនៅទីនោះមាន ១៩៣ នាក់ជាបុរស ត្រូវបានដាក់ក្នុង បុកធំនៃពន្ធនាគារ ហើយនិង ២៣ នាក់ជាស្រ្តី ត្រូវបានគេដាក់ឲ្យនៅក្នុងអាគារទ្រុឌទ្រោម ។ មានអ្នកទោសតែ ៤១ នាក់ប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវបានគេកាត់ឲ្យជាប់ទោស ។ ពួកអ្នកទោសដែល មានអាយុជាមធ្យម ២៦ ឆ្នាំ ហើយនិងអ្នកទោសបុរស ៤ នាក់មានអាយុក្រោម ១៨ ឆ្នាំ ។ រយៈពេលមធ្យមនៃការឃុំឃាំងមានរយៈពេល ៩ ខែ ។

បញ្ហានានា

៩៥. បញ្ហានានាដែលកំពុងតែប្រឈមមុខចំពោះពន្ធនាគារ និងពួកអ្នកគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារត្រូវគេបែងចែកជា ៧ បញ្ហា : ការដាក់អ្នកទោសលើសចំណុះ បញ្ហាសុខភាព អំពើហិង្សារវាងអ្នកទោសនិងអ្នកទោស ការខ្វះខាតទឹក ហើយនិងម្ហូបអាហារ អនាម័យ ការរំលោភលើអ្នកទោស ហើយនិងការគ្រប់គ្រង ។

ការដាក់អ្នកទោសលើសចំណុះ

៩៦. ការរំលោភលើសិទ្ធិមនុស្សដែលកើតឡើងនៅក្នុងពន្ធនាគារនេះហើយ ដែលធ្វើឲ្យកាន់តែអាក្រក់បំផុតនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជានោះ គឺពាក់ព័ន្ធដោយផ្ទាល់ទៅនឹងការដាក់អ្នកទោសលើសចំណុះនៅក្នុងពន្ធនាគារ ។ បញ្ហានេះពុំមែនជាបាតុភូតមួយរយៈពេលខ្លីទេ បញ្ហានេះកើតមានជានិច្ច ហើយនិងមានរយៈពេលយូរ ។

សំណុំរឿងកសាវដែលបានទទួលពីផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សរបស់អ៊ុនតាក់ បានបង្ហាញឲ្យឃើញថានៅពេលជិតចប់អាណត្តិរបស់អ៊ុនតាក់ មានអ្នកទោសចំនួន ១៧១ នាក់ នៅក្នុងពន្ធនាគារ នៅខែកញ្ញា ១៩៩៣ ។ ចំនួននេះមានការកើនឡើងជាលំដាប់ ទោះជាពន្ធនាគារមួយចំនួនដែលអ្នកទោសច្រើន ឬតិច ត្រូវបានបិទទៅហើយក៏ដោយ (ពន្ធនាគារ T3 ហើយនិងពន្ធនាគារព្រៃស) ។

ករិយាល័យការដាក់អ្នកទោសហួសចំណុះនេះ គេអាចយល់បានយ៉ាងច្បាស់ ដោយសារគេបានចុះទៅសួរសុខទុក្ខដល់ពន្ធនាគារតែម្តង ។ ដូចដែលបានឃើញនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធលេខ ៨ ស្រាប់ ពន្ធនាគារ PJ ត្រូវគេបែងចែកជា ១០ បន្ទប់ធំៗ ហើយ ៨ បន្ទប់ក្នុងចំណោម ១០ បន្ទប់នេះ មានទំហំប្រហែល ៨ ម៉ែត្របួនជ្រុង (បន្ទប់ពន្ធនាគារ ១-៧-៩) ។ បន្ទប់ពន្ធនាគារទាំងនេះ ដាក់អ្នកទោសបុរសចំនួន ១៤៦ នាក់ ដោយទុកឲ្យអ្នកទោស ៤៧ នាក់ទៀតនៅក្នុងរបៀងពន្ធនាគារ ។ របៀងនេះត្រូវបានគេចាត់ទុកថា ជាទីកន្លែងដ៏ប្រសើររបស់ពួកអ្នកទោសព្រោះថាវាមានកន្លែងស្រឡះ មានខ្យល់ចេញចូល និងពន្លឺល្អប្រសើរ ហើយពួកអ្នកទោសមានសេរីភាពចេញចូលរកទឹកលុបលាងនិងផឹក ។ ពួកអ្នកទោសនៅតាមរបៀងនេះ បានចំណាយពេលច្រើន ដោយអង្គុយជាជួរនិងពុំមានធ្វើអ្វី ទោះបីជាអ្នកខ្លះមានវិទ្យុហើយនិងប្លៀកក៏ដោយ ។ ពួកអ្នកទោសនៅក្នុងបន្ទប់វិញមានការធុញថប់ ពីព្រោះពុំមានខ្យល់ចេញចូលស្រួល ខ្វះពន្លឺ បន្ទប់ចង្អៀត ។ ខ្យល់ចេញចូលហើយនិងពន្លឺជះចូលនោះគឺ តាមចន្លោះទ្វារតូចៗ ហើយនិងរបងខាងក្រៅ ។ ការដាក់អ្នកទោសហួសចំណុះនៅក្នុងបន្ទប់ដ៏តូចបែបនេះ

វាមានសភាពអាក្រក់ណាស់ ដែលអ្នកទោសត្រូវតែដេកនៅលើបង្គន់ ។ គេពុំបានផ្គត់ផ្គង់
កន្លែង ឬមុងទេ ។ ហេតុដូច្នេះហើយ ពួកអ្នកទោសមួយភាគបីត្រូវដេកផ្ទាល់នឹងដី ។ ពួក
អ្នកទោសត្រូវបានគេចាក់សោរជាប់នៅក្នុងបន្ទប់របស់គេ ហើយនិងនៅក្នុងរបៀងរយៈពេល
២៨ ម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ ។ ពួកអ្នកទោសដែលអាចចេញក្រៅប្រកបដំនោះបាន គឺពួកអ្នកដែលដាំ
ស្ពៃ ឬអ្នកដងទឹក ។ ពុំមានអ្នកទោសណាម្នាក់អាចហាត់ប្រាណបានឡើយ ។

សុខភាព

៩៧. គិលានុបដ្ឋាយិកាម្នាក់ដែលធ្វើការបំរើអ្នកទោស ត្រូវបានគេចាត់ឱ្យដាក់វេនប្រ-
ចាំថ្ងៃ ហើយនិងពិនិត្យអ្នកទោសដែលឈឺ ។ នាងពុំមានសម្ភារៈបរិក្ខារពេទ្យ ឬថ្នាំពេទ្យប្រើ
ប្រាស់ទេ ។ នៅពេលចុះពិនិត្យព្យាបាលអ្នកទោសម្តងៗ គិលានុបដ្ឋាយិកាត្រូវទិញសម្ភារៈនិង
ថ្នាំខ្លះៗ ដោយពុំមានការធានាចំពោះសំណាងទេ នូវទឹកថ្នាំសំរាប់ចាក់សរសៃឱ្យអ្នកទោស
ដែលកើតជម្ងឺរាគ ហើយខ្លះជាតិទឹកនោះ ។

៩៨. ក្រុមចម្រុះមួយក្រុមមកពីគ្រូពេទ្យពិភពលោក (MDM) ហើយនិងសម្ព័ន្ធកម្ពុជាសំរាប់
ការជម្រុញ ហើយនិងការពារសិទ្ធិមនុស្ស (LICADHO) បានទៅសួរសុខទុក្ខនៅពន្ធនាគារពិ-
ល្លាច ក្នុងសប្តាហ៍នីមួយៗ ។ ក្រុមចម្រុះនេះមានរួមទាំងវេជ្ជបណ្ឌិតម្នាក់ខាងវះកាត់ គិលានុបដ្ឋាយិ-
កាម្នាក់ ហើយនិងខុសថករម្នាក់ ។ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលទាំងនេះ បានធ្វើការស្ថិតក្រោម
ភាពប្រឹងប្រែងអស់ពីសមត្ថភាព ហើយនិងអាចចូលរួមនៅក្នុងបញ្ហាបន្ទាន់ៗបំផុតផងដែរ ។

៩៩. ពុំមានការពិនិត្យ ឬជ្រើសរើសពួកអ្នកទោសនៅពេលមកដល់ទេ ហើយពួកអ្នក
ទោសដែលមានសញ្ញា ឬអាការរោគនៃជម្ងឺឆ្លង ក៏គេមិនដាក់ឱ្យនៅដោយឡែកពីគ្នាដែរ ។

១០០. គេគិតថា សភាពរស់នៅក្នុងពន្ធនាគារ គឺជាកត្តាមួយសំរាប់ការចម្លងនៃជម្ងឺ
របេង ។ នៅក្នុងចំណោមពួកអ្នកទោសទាំងនោះ គេមិនសូវយកចិត្តទុកដាក់ពិនិត្យទេ អង្គការ
ARC ហើយនិង PHR បានពិនិត្យឃើញអ្នកជាប់គុកម្នាក់កើតជម្ងឺរបេងក្រពេញ (Scrofula)
ហើយនិងក្អករ៉ាំរ៉ៃ ។ តាមការពិនិត្យរបស់គេឱ្យដឹងថា អ្នកទោសមួយភាគបី (33.3%) កើត
ជម្ងឺក្អករ៉ាំរ៉ៃនេះ ។

១០១. ពួកអ្នកទោស ៥០% មានស្បែកខុសពីធម្មតា នៅពេលដែលអង្គការ ARC
ហើយនិងអ្នក PHR ចុះពិនិត្យ ។ អ្នកទោសពីរនាក់កើតជំងឺរមាស់ពេញខ្លួន ដែលអាចចម្លង
រាលដាលដល់អ្នកដទៃ ដែលស្ថិតនៅក្រោមសភាពកកកុញមានកំដៅ ហើយនិងសំណើម

នោះ ។ ពួកអ្នកទោសជាងពាក់កណ្តាលបានប្រកាសថា ខ្លួនគេបានកើតជំងឺរមាស់នេះនៅក្នុង ពន្ធនាគារ ។ (កង្កែបកង្កែប ICRC ហើយនិង MDM បានផ្តល់ថ្នាំរមាស់រួចមកហើយ ។

១០២. ពួកអ្នកទោសគិតជាមធ្យម បានរកគ្រួសារអស់ពេលជាងបីថ្ងៃ នៅក្នុងអំឡុង ពេលមួយខែ មុនការចុះត្រួតពិនិត្យ ។ ពួកអ្នកទោសមួយភាគបួនរាយការណ៍ថា ទឹកដាំ ឬ ទឹកសុទ្ធអាចផឹកបាន ចំណែកអ្នកទោសបីភាគបួនវិញនិយាយថា ទឹកប្រភេទនេះផឹកមិនកើត ទេ ។ គេនិយាយថា កន្លែងធ្វើម្ហូបគ្រេច ហើយមានរុយ ធុងដាក់ម្ហូបអាហារ ហើយនិង គ្រឿងសម្ភារៈផ្ទះបាយអត់លាងសាប៊ូ ងាយស្រួលឲ្យជម្ងឺឆ្លងតទៅទៀត ។ នៅក្នុងចំណោម អ្នកទោស ៩ ឆាក ដែលត្រូវបានគេសម្ភាសន៍នៅក្នុងការត្រួតពិនិត្យទូទៅនោះ មាន ៦ ឆាក និយាយថា សុខភាពរបស់គេ "មិន ល្អ" ។

ការខ្វះខាតម្ហូបអាហារហើយនិងទឹក

១០៣. អ្នកទោសនៅក្នុងពន្ធនាគារ PJ បានទទួលទានបាយជាមួយសម្លម្ហូបតែមួយ ពេលប៉ុណ្ណោះ ក្នុងមួយថ្ងៃ ។ នៅតាមពន្ធនាគារទាំងអស់គេបានទទួលទានពីរពេល ។ គេ បានសម្ភាសន៍អ្នកទោសទាំងអស់ ហើយពួកអ្នកដែលត្រូវទាក់ទងក្រៅផ្លូវការ បានអ្នកទាំ ថា ពុំសូវមានម្ហូបអាហារគ្រប់គ្រាន់ទេ ។ ផ្ទះបាយគុកដែលជាប់នឹងប្តូកជំនិះពន្ធនាគារ គឺ ច្បាស់ជាមិនគ្រប់គ្រាន់ សំរាប់ចំនួនអ្នកទោសដ៏ច្រើននោះទេ ។ ទោះបីជាមានការស្តារឡើង វិញនូវអណ្តូងដែលមានស្រាប់ ចាក់សាបជុំវិញអណ្តូង តម្លើងស្នប់សប័រដៃ ហើយនិងជួស ជុលប្រព័ន្ធទទួលទឹកភ្លៀងនៅចុងឆ្នាំ ១៩៩៣ ដោយអង្គការ ICRC ក៏ដោយ ក៏នៅតែមានការ ខ្វះខាតទឹកដដែល ពួកអ្នកទោសហើយនិងមន្ត្រីគុកនិយាយ ។ ប្រព័ន្ធទឹកដែលភ្ជាប់ទៅនឹងការ ផ្គត់ផ្គង់ទឹកក្នុងទីក្រុង គឺច្បាស់ជាមិនគ្រប់គ្រាន់ទេ សំរាប់ចំនួនអ្នកទោសទាំងនោះ ។

១០៤. អ្នកទោស ១០ ឆាក ក្នុងចំណោមអ្នកទោស ១២ ឆាក ដែលត្រូវអង្គការ ARC ហើយនិង PHR សម្ភាសន៍នោះនិយាយថា ពួកគេស្រេកទម្ងន់នៅក្នុងអំឡុងពេលជាប់គុកនោះ ។ អ្នកទោស ៥ ឆាកនិយាយថា គេកើតរោគស្លឹក ដោយសារខ្វះវីតាមីន B ។

អនាម័យ

១០៥. បន្ទប់គុកនីមួយៗមានបង្គន់មួយ ហើយនិងទឹក ប៉ុន្តែការផ្គត់ផ្គង់ទឹកជួលកាល រអាក់រអួល ។ បន្ទប់លេខ ៨ ហើយនិងលេខ ៩ បានរាំងស្ទះប្រព័ន្ធទឹក ហើយនិងលូទឹកស្អុយ ហើយក៏ត្រូវពួកមន្ត្រីពន្ធនាគារ ប្រើធ្វើជាបន្ទប់ធ្វើទារុណកម្មទៅវិញ ។

ពួកអ្នកទោសនៅក្នុងរៀង មានសិទ្ធិប្រើស្លាកទឹកខាងក្នុងមួយ ដែលជាវិធានការគ្មាន ទឹកនៅពេលគេមកមើល ហើយដៃស្លាកនោះមានទឹករម្យតែប៉ុណ្ណោះ ។ ទឹកដែលគេប្រើនោះ គឺដងមកពីស្លាកខាងក្រៅមួយទៀត ជាប់នឹងប្លុកផែនពន្ធនាគារ ។ ពួកអ្នកទោសមានការខ្វះខាត បានបាយ ហើយនិងសម្ភារៈផ្សេងៗ ដូច្នោះគេត្រូវតែប្រើមន្ត ។ នៅកន្លែងនោះមានក្លិនស្អុយ ដែលបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថា មានសភាពគ្មានអនាម័យ ។ បន្ទប់គុកស្រ្តីចង្អៀត ប៉ុន្តែមានពន្លឺ ហើយ និងខ្យល់ចេញចូលគ្រាន់បើជាងបន្ទប់បុរស ។ ប៉ុន្តែបន្ទប់នោះលិច សើមដោយកន្លែង ហើយ ក្រខ្វក់ទៀតផង ។ គេបានរាយការណ៍ថា គ្រប់ផ្នែកទាំងអស់នៅក្នុងពន្ធនាគារសុទ្ធសឹងតែសើម ទាំងអស់ ហើយលិចម្តងម្កាលនោះដូរវិស្សា ។

១០៦. ប្រព័ន្ធលូទឹកស្អុយដែលត្រូវបានជួសជុលឡើងវិញកាលពីឆ្នាំមុន ដោយកម្មវិធី WATSAN របស់ ICRC នោះត្រូវស្ទះញឹកញាប់ ហើយហូរហៀពាសពេញដូចដែលក្រុម PAP បានឃើញនិងភ្នែកជាច្រើនលើកស្រាបមកហើយ ។ ពួកអ្នកទោសមួយភាគច្រើនរាយការណ៍ថា កណ្តុរប្រែងក៏ជាបញ្ហាមួយដែរ ។

អំពើហិង្សារវាងអ្នកទោសនិងអ្នកទោស

១០៧. លក្ខណៈមួយដែលពន្ធនាគារ TJ ស្បៀងឈ្មោះនិងខុសប្លែកពីគុកកម្ពុជាផ្សេងៗ ទៀតនោះ ត្រូវបានគេរាយការណ៍យ៉ាងខ្លាំងក្លា ពីភិក្ខុនៃអំពើហិង្សាររបស់ពួកអ្នកទោស ។ អ្នកសម្ភាសន៍ ៧ នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកសម្ភាសន៍ ៩ នាក់ បានរាយការណ៍ថា នៅក្នុងចំណោម ពួកអ្នកទោស មានការវាយប្រគប់គ្នាខ្លាំង ។

បញ្ហានេះ វាមិនដូចទៅនឹងពន្ធនាគារផ្សេងៗខ្លះទៀត ដែលបានរៀនសូត្រនោះទេ ។ ពន្ធនាគារកម្ពុជាជាទូទៅ ហាក់ដូចជាគ្មានអំពើហិង្សារវាងអ្នកទោស និងអ្នកទោសខ្លាំងក្លាទេ ។ ចំពោះបញ្ហានេះ លើកលែងតែពន្ធនាគារ PJ ប្រហែលជាមកពីមានអ្នកទោសច្រើនពេក ហើយ និងបញ្ហាទាក់ទងផ្សេងៗទៀត ដូចជាការខ្វះខាតទឹក ហើយនិងម្ហូបអាហារជាដើម ។

ការរំលោភលើអ្នកទោស

១០៨. មានភ័ស្តុតាងជាក់ស្តែងមួយអំពីការរំលោភលើអ្នកទោស ។ អ្នកទោស ៦ នាក់ ក្នុងចំណោមអ្នកទោស ៩ នាក់ បានរាយការណ៍ថា ត្រូវបានគេវាយដំ ដោយទៀកអ្នកទោស ទាំងអស់រាយការណ៍ថា រឿងនេះមានកើតឡើងមែន ។ បញ្ហានេះត្រូវបានគេគាំទ្រផងដែរ តាម ភ័ស្តុតាងជាក់ស្តែង បានមកពីការទាក់ទងក្រៅផ្លូវការ ។ ចំពោះបញ្ហានេះ មិនត្រឹមតែអ្នកទោសទេ

ដែលត្រូវគេបញ្ឈប់បណ្តាញភាពថ្លៃថ្នូរនៅក្នុងឱកាសជាប់គុក PJ នោះ ចំពោះពួកគ្នាគុកខ្លះក៏ដូច្នោះ
ដែរ ។

ការគ្រប់គ្រង

១០៩. បញ្ហានៅក្នុងគុកនេះ មានសភាពកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរឡើង ដោយសារការរៀបចំការ
គ្រប់គ្រងនៅទីកន្លែង ។ ចំណែកឯពន្ធនាគារផ្សេងទៀតនៅក្នុងតំបន់ក្រុងភ្នំពេញ គឺស្ថិតនៅ
ក្រោមការត្រួតត្រានិងគ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់របស់នាយកដ្ឋានគុករបស់ MI ប៉ុន្តែគុកនេះមិនមែន
ទេ ។ ពន្ធនាគារនេះ ទំនងជាស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតត្រាដោយផ្ទាល់ របស់ស្នងការប៉ូលីស
ភ្នំពេញ ដោយមានការត្រួតត្រារួមគ្នាបន្តិចបន្តួច ដូចដែលគេបានឃើញនៅក្នុងពន្ធនាគារផ្សេងៗ
ទៀត ។ បញ្ហានេះអាចពន្យល់ឲ្យឃើញថា គេពុំបានបញ្ជូនអ្នកទោសទៅកាន់ពន្ធនាគារផ្សេង
ដែលមិនសូវចង្អៀត ហើយដែលគុកទាំងនោះ មិនស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតត្រាដោយផ្ទាល់
របស់ស្នងការប៉ូលីសនោះ ។

លទ្ធផល

១១០. សភាពធ្ងន់ធ្ងរនៅក្នុងពន្ធនាគារ PJ គឺវាដូច្នោះ ម៉្លោះហើយទើបមានកម្មវិធីពិសេស
មួយចាប់ផ្តើមធ្វើអន្តរាគមន៍ ។ សេចក្តីរាយការណ៍មួយចុះថ្ងៃទី ១១ ឧសភា ១៩៩៤ ត្រូវបានធ្វើ
ឡើង ហើយនិងត្រូវបញ្ជូនទៅ MI, MJ ហើយនិងតំណាងពិសេសរបស់អគ្គលេខាធិការ
ទទួលបន្ទុកផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ នៅថ្ងៃទី ២៧ ឧសភា លោកបាន
ចុះសួរសុខទុក្ខពន្ធនាគារនេះ ហើយបានសរសេរលិខិតមួយច្បាប់ចុះថ្ងៃទី ២៧ ឧសភា ជូនរដ្ឋ
មន្ត្រីការបរទេសកម្ពុជា ដោយមានចម្លងជូន MI ហើយនិង MJ ផងដែរ ។ PHR បានចេញ
ផ្សាយព័ត៌មានមួយ ដោយអំពាវនាវឲ្យបិទពន្ធនាគារនេះ ហើយសារព័ត៌មានមួយនេះ បានទទួល
លទ្ធផល (មើលឧបសម្ព័ន្ធលេខ ៩) ។

ប្រធានស្នងការប៉ូលីសភ្នំពេញ បានព្រមព្រៀងផ្ទេរអ្នកទោសពីពន្ធនាគារ PJ បន្ទាប់ពី
មានសំណូមពរមួយពីលោក Justice Kirby រដ្ឋាភិបាលអូស្ត្រាលី ដែលបានផ្តល់ជំនួយជាលើក
ដំបូងចំនួន ៥០០០ដុល្លារអាមេរិក ដើម្បីចាប់ផ្តើមធ្វើការជួសជុលថ្មីខ្លះៗ ដែលជាមូលដ្ឋាននោះ
មក ។ ជំនួយនេះ ត្រូវធ្វើឡើងទៅលើការយោគយល់ដែលថា អ្នកទោសនៅក្នុងពន្ធនាគារ
PJ នឹងត្រូវគេកាត់បន្ថយ ហើយនិងយោគយល់ថា គេអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទោសចេញក្រៅហាត់
ប្រាណបួនទៅប្រាំម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ ហើយនិងអាងទឹកស្អុយ ដែលនឹងត្រូវបង្ហូរចេញនោះ ។
នៅពេលសរសេររបាយការណ៍ មានតែលក្ខខណ្ឌចុងក្រោយប៉ុណ្ណោះ ដែលមិនទាន់បំពេញ ។

នាយកដ្ឋានសំណង់របស់ MI បន្ទាប់មកបានព្រមព្រៀងចាប់ផ្តើមធ្វើការជួសជុលឡើងវិញ នៅក្រុមពន្ធនាគារព្រៃស ហើយនិងពន្ធនាគារ T3 ដើម្បីទទួលពួកអ្នកទោសទាំងនេះ ។ ប្រការនេះ សមទៅនឹងកិច្ចការ ហើយនិងប្រភេទដែលរដ្ឋាភិបាលអូស្ត្រាលីបានសន្យា ។ ជាលទ្ធផលគឺថា នៅពេលគេសរសេររបាយការណ៍ ពួកអ្នកទោសនៅក្នុងពន្ធនាគារ PJ ត្រូវបានគេកាត់បន្ថយចំនួន ១១ នាក់ ដែលនៅក្នុងចំណោមនោះ មានស្ត្រី ៤ នាក់ផងដែរនោះ ។ នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃដំណើរការផ្ទេរនេះ យ៉ាងហោចណាស់ក៏មានអ្នកទោស ៥៤ នាក់ ត្រូវបានគេដោះលែងដែរ ។

១១១. វិស្វករដែលបំរើការនៅក្នុងកម្មវិធី WATSAN របស់អង្គការ ICRC នោះបានផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសដ៏មានតម្លៃ ដល់ការជួសជុលឡើងវិញ ហើយនិងការចរចាជាមួយនាយកដ្ឋានសំណង់របស់ MI ។

១១២. មកដល់សព្វថ្ងៃនេះ អាងទឹកហើយនិងបង្គន់ត្រូវបានគេស្តារឡើងវិញហើយហើយជញ្ជាំងនិងពិដានត្រូវបានលាបកំបោស បន្ទប់គុកស្រ្តីត្រូវបានប្រក់ដំបូលថ្មី ផ្ទះបាយត្រូវបានជួសជុល កៅស៊ូដែកសំរាប់ដេកត្រូវបានគេយកទៅដាក់ក្នុងបន្ទប់ពន្ធនាគារ ហើយគេបានសង់របងខាងក្រៅ ដើម្បីអាចឲ្យអ្នកទោសហាត់ប្រាណ បង្ហូរត្រូវបានពង្រីកឲ្យធំ បន្ទះដីរឹងមាំនៅពីលើទ្វារ ត្រូវបានដាក់ជំនួសដោយថ្មរឹងដែក ហើយនិងបង្ហូរទឹកសំរុយចេញពីអាង ។ សមត្ថភាពផ្គត់ផ្គង់ទឹកត្រូវបានកែលម្អ ដោយពង្រីកអាងទឹកឲ្យធំ តម្លើងទម្ងន់ដើម្បីត្រងទឹកភ្លៀង ហើយនិងដងបំពេញជាញឹកញាប់ទៀតផង ។

១១៣. មកទល់បច្ចុប្បន្ននេះ រដ្ឋាភិបាលអូស្ត្រាលីបានចំណាយប្រាក់ជាង ៧០០០ដុល្លារអាមេរិក នៅពន្ធនាគារ PJ ហើយនិងប្រហែល ៣០០០ដុល្លារនៅពន្ធនាគារព្រៃស ហើយនិង T3 ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

១១៤. បញ្ហានានានៅក្នុងពន្ធនាគារ PJ ស្ថិតនៅក្នុងកំរិតធ្ងន់ធ្ងរមួយ ដូចគ្នាទៅនឹងពន្ធនាគារកម្ពុជាជាច្រើនទៀតដែរ ។ ចំនួនអ្នកទោសដ៏ច្រើនសន្លឹកសន្លាប់នេះ បានធ្វើឲ្យបាត់បង់នូវប្រព័ន្ធមួយ ទាំងលទ្ធភាពទទួលយកអ្នកទោស ហើយនិងការគ្រប់គ្រងនៅពេលមានបញ្ហាកើតឡើង ។ ការផ្លាស់ប្តូរនេះ ផ្តួចផ្តើមឡើងដោយកម្មវិធី PAP អាស្រ័យដោយកិច្ចសហការដ៏មានប្រសិទ្ធភាពរវាងក្រុមអន្តរវិទ្យាល័យ ហើយនិងអន្តរទិដ្ឋភាពវិទ្យាល័យ ដែលមានការជឿ

ទុកចិត្ត និងមានការគាំទ្រពីរដ្ឋបាលទទួលខុសត្រូវ ។ ការឆ្លើយតបរបស់ប៉ូលីសក្រុងភ្នំពេញ MI ហើយនិង PJ មានការទទួលខុសត្រូវនិងមានប្រសិទ្ធភាព នៅពេលមានប្រភពផង់ធាន (ទោះជាតិចតួចក៏ដោយ) ។ បញ្ហានេះ ក៏បានបង្ហាញឲ្យឃើញផងដែរថា សុខុមាលភាពរបស់អ្នកទោសជាច្រើន ហើយនិងករណីខ្លះ គឺជីវិតរបស់គេអាចត្រូវបានជួយសង្គ្រោះតាមប្រភពផង់ធានថវិកាតិចតួច និងតាមរយៈគំរោងសកម្មភាពនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ។

ជំពូក ៩

សៀមរាប : ទិណ្ហាមានការព្យាយាម ទីនោះនឹងបានសំរេច

១១៥. ពន្ធនាគារសៀមរាប គឺជាគុកមួយកសាងនៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៤០ ដោយរដ្ឋការណាទិកមហារាជ ។ នៅពេលកម្មវិធី PAP ចុះពិនិត្យសួរសុខទុក្ខកាលពីខែមិថុនា ១៩៩៤ នោះគុកនេះដាក់អ្នកទោស ៩៨ នាក់ ហើយក្នុងចំណោមអ្នកទោស ៩៨ នាក់នេះមាន ២៨ នាក់មិនទាន់កាត់ទោស និងមានស្រ្តី ៤ នាក់ ។ ស្ថិតនៅក្នុងបរិវេណដ៏ធំទូលាយ ដែលនៅក្នុងជំនាន់ប៉ូល ពត គេរាយការណ៍ថា មានអ្នកទោសជាងពីរពាន់នាក់នោះ ។ ទឹកនៃគុកតូចដោយកំផែងខាងក្រៅមានទទឹងប្រវែង ៥៧ ម៉ែត្រ បណ្តោយ ៣៥ ម៉ែត្រ (មើលឧបសម្ព័ន្ធលេខ១១០) ។ ថ្មីមជ្ឈមណ្ឌលហើយស៊ីម៉ង់ត៍ក៏ពុកផុយដែរ ដោយឡែកកន្លែងផ្ទះបាយជាកន្លែងឯង ចាំបាច់ត្រូវជួសជុលកែលម្អឡើងវិញ ។ ចំពោះប្រការទាំងអស់នេះ គុកកម្ពុជាគឺជារឿងធម្មតាទៅហើយ ។ ប៉ុន្តែសៀមរាប គឺជាគុកមួយដែលដាក់អ្នកទោសច្រើនលើសគុកផ្សេងទៀតទាំងអស់ នៅក្នុងការសិក្សារបស់យើង ។ កត្តាសំខាន់នៃការខុសប្លែកគ្នានេះ គឺជាឥរិយាបថមួយមានការចាត់ចែងកំរិតខ្ពស់ ។ ដោយសារប្រការនេះហើយ ទើបគេអះអាងថា សៀមរាបគឺជាពន្ធនាគារមួយល្អ ។

កំណត់សំគាល់លើករណីទី ៨

គុកខ្មែរក្រហម : គត់ត្រាពីបទសម្ភាសន៍មួយ ថាមួយអ្នកនោះសំប្លាត់ ១

នៅក្នុងអំឡុងពេលខ្មែរក្រហមកាន់កាប់ គុកសៀមរាបមានអ្នកទោសប្រមាណ ២.៥០០ នាក់ ។ ពួកអ្នកទោសភាគច្រើន ត្រូវគេដាក់ឲ្យនៅតាមបរិវេណកណ្តាលវាលជុំវិញអាគារគុក ។ ពួកគេពុំមានជម្រក ហើយនិងគ្រែដេកទេ ។ នៅក្នុងបន្ទប់គុកពីរ ដែលឥឡូវនេះដាក់អ្នកទោស

ពី ២០ ទៅ ៣០ នាក់នោះ មានអ្នកទោស ១២៥ នាក់ក្នុងបន្ទប់នីមួយៗ ។ នៅក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៧៤ មានអ្នកទោសប្រហែល ៣០ នាក់ ស្លាប់ក្នុងមួយថ្ងៃ ។ ដោយសារភាពទុក្ខិក្ស ជម្ងឺ ឬ សម្លាប់ ។ ជួនកាលគេយកពួកអ្នកទោសទាំងក្រុមៗទៅសម្លាប់ ។ គេផ្តល់ឲ្យពួកអ្នកទោសនូវ បឋមរាវដោយមានអង្ករច្រើនដប់គ្រាប់ប៉ុណ្ណោះ ។ ជាប់គុកបីខែដំបូង យើងហើយនិងដែនរបស់ខ្ញុំ ជាប់ខ្លោះច្រវាក់ ២៤ ម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ ជាមួយនិងអ្នកទោស ៧ នាក់ទៀតនៅក្នុងបន្ទប់ដំបូង តូចមួយ ។ យើងបានទទួលទឹកតែមួយចុងប៉ុណ្ណោះក្នុងមួយថ្ងៃ ។ បន្ទាប់ពីនេះ គេអនុញ្ញាតឲ្យ ខ្ញុំចេញពីបន្ទប់គុក ប៉ុន្តែជើងនៅតែជាប់ខ្លោះរយៈពេល ២៤ ម៉ោងដដែល ។ ខ្ញុំមានខោខ្លីពីរ ប៉ុណ្ណោះ ដែលជាសម្លៀកបំពាក់របស់ខ្ញុំ ខ្ញុំកើតជម្ងឺកមរមាស ហើយនិងគ្រុនចាញ់ ។ យើង ដេកផ្ទាល់នឹងដី សូម្បីតែភ្លៀងក៏ដោយ ។

ពួកអ្នកជាប់គុកជាមួយយើងដែលមានមុខជំនាញ ត្រូវបានគេប្រមូលឲ្យនៅក្នុង បន្ទប់គុកមួយ ហើយនៅពេលថ្ងៃត្រូវចេញធ្វើការជួសជុលរបស់របរ ។

មានអ្នកយាមប្រហែល ៧០ នាក់រង់ចាំធ្វើការវាយដំ ហើយនិងធ្វើទារុណកម្មជាប់ជា និច្ច ។

ខ្ញុំមានជីវិតរស់នៅ ដោយសារខ្ញុំមានមុខជំនាញ ។ មានថ្ងៃមួយ ខ្ញុំត្រូវបានគេនាំយក ទៅសម្លាប់ ប៉ុន្តែមានម៉ាស៊ីនមួយខូច ហើយគេត្រូវការឲ្យខ្ញុំជួសជុល ដូច្នេះខ្ញុំក៏មានជីវិតរស់ មកទល់សព្វថ្ងៃនេះ ។

១១៦. ពួកអ្នកទោសត្រូវសំអាតបន្ទប់មួយថ្ងៃពីរដង ហើយនិងដុសលាងបង្គន់ ។ ពួក អ្នកទោសត្រូវគេកំណត់ឲ្យមានកម្មវិធីហាត់ប្រាណទៀងទាត់ រត់ជុំវិញទីធ្លាខាងក្នុង ហើយនិង ហាត់ក្រាបលើបលើទម្រង់រាងដល់ប្រាំ ពីរលើកក្នុងមួយថ្ងៃ ។ មានទីធ្លាលេងបាល់ទះសំរាប់ អ្នកទោស ហើយនិងកន្លែងទាត់សី ។ មានរោងជាងឈើ ហើយនិងកន្លែងធ្វើមង់សំណាញ់ និងមានម៉ាស៊ីនដេរេប្រើទៀងផង ។ គេបានបញ្ជាំងវិជេស្ត្រអ្នកទោសមើលក្នុងមួយសប្តាហ៍ម្តង ហើយនិងមានគ្រឿងឧបករណ៍តន្ត្រីប្រពៃណីជាច្រើនឲ្យប្រើ ។ ពួកអ្នកទោសមានសិទ្ធិស្តាប់ វិទ្យុ អាណកាសែត សៀវភៅ ហើយនិងមានការសិក្សាទៀតផង ។

១១៧. គេអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទោសចេញក្រៅបន្ទប់ឃុំឃាំងរបស់គេ យ៉ាងតិចក៏ ៤ ម៉ោង ដែរក្នុងមួយថ្ងៃ ហើយអ្នកទោសជាច្រើន ត្រូវបានគេអនុញ្ញាតឲ្យចេញក្រៅរយៈពេលយូរជាង នេះ ។ ក្នុងមួយខែៗគេអនុញ្ញាតឲ្យមានថ្ងៃទាក់ទងគ្នាបីថ្ងៃ (ថ្ងៃទី១០ ទី២០ និងទី៣០) ។ ទោះ បីជាគេឲ្យសួរសុខទុកជាមធ្យមត្រឹម ១៥ នាទីក៏ដោយ ។

១១៨. មន្ទីរព្យាបាលត្រូវបើកពិនិត្យរាល់ថ្ងៃ ទោះជាពេទ្យពុំមានគ្រឿងឧបករណ៍ ហើយ និងមានថ្នាំពេទ្យផ្គត់ផ្គង់តិចតួចក៏ដោយ ។ ប៉ុន្តែពួកអ្នកទោស ត្រូវបានគេពិនិត្យជម្ងឺដោយមាន ប្រសិទ្ធភាព និងយកចិត្តទុកដាក់ ហើយបញ្ជូនទៅកាន់មន្ទីរពេទ្យពេលណាចាំបាច់ ។

១១៩. ភាពស្មុគស្មាញពិសេសមួយ ដែលពន្ធនាគារនេះជួបប្រទះនោះ ពន្ធនាគារនេះ តូចចង្អៀត ហើយត្រូវដាក់អ្នកទោសនៅដោយឡែកពីគ្នាទៀតនោះ ។ បន្ទប់ឃុំឃាំងស្រ្តី មិនត្រូវបានគេបែងចែកឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ដោយឡែកពីបន្ទប់បុរសទេ ។ ប៉ុន្តែអ្នកទោសដែល ត្រូវគេកាត់ឲ្យជាប់ទោស ហើយនិងអ្នកដែលមិនទាន់កាត់ទោស ត្រូវគេដាក់ឲ្យនៅដោយឡែក ពីគ្នា នៅក្នុងអំឡុងពេលជាប់ពន្ធនាគារក្នុងបន្ទប់រៀងៗខ្លួនរបស់គេ ។

១២០. អ្នកទោសពីរនាក់ដែលនៅតែព្យាយាមរត់គេចនោះ ត្រូវបានគេដាក់ខ្នោះច្រវាក់ ។ ក៏ប៉ុន្តែពុំមានការធ្វើទារុណកម្មវាយដំច្រំធាក់ ឬដាក់គុកឲ្យនៅតែឯង ត្រូវបានគេរាយការណ៍ នៅ ក្នុងពន្ធនាគារនេះទេ ។ គេបានដាក់វិន័យលែងឲ្យមានការដើររហែតរហូត ឬធ្វើឲ្យមានស្នូរសម្លេង នៅជុំវិញទីធ្លាពន្ធនាគារ ។ ជាអកុសលគេនៅតែប្រើ "របៀបហាត់ប្រាណដោយប្រើម្រាមដៃចង្អុល" " គឺតម្រូវឲ្យអ្នកទោសម្នាក់ចង្អុលម្រាមដៃទៅនឹងដី ដោយជាំក្បាលចុះក្រោម ហើយបង្ខំឲ្យគាត់ ហើយនិងបង្ខំលទ្ធផលរហូតទាត់តែគាត់វិលមុខហើយដួល ។

១២១. ពន្ធនាគារនេះមានឈ្មោះល្បីផងដែរ ដោយសារខ្លួនបានបើកឲ្យមានកិច្ចសហ- ប្រតិបត្តិចំហរជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ និងក្នុងស្រុក ក្នុងនោះរួមមាន REDD Barna.. Concern ហើយនិង ADHOC ។ ADHOC គឺជាក្រុមដើម្បីសិទ្ធិមនុស្សក្នុងស្រុក មួយ ដែលចុះសួរសុខទុក្ខដល់ពន្ធនាគាររៀងរាល់ថ្ងៃសុក្រ ។ ក្រុមសិទ្ធិមនុស្សនេះ ក៏នឹងសួរ សុខទុក្ខផងដែរ នៅពេលមានអ្នកទោសឈឺធ្ងន់ ដើម្បីជួយពិនិត្យព្យាបាល ហើយនិងជួយដល់ NGOs ផ្សេងៗទៀត ដើម្បីអាចឲ្យគេចូលទៅក្នុងពន្ធនាគារបាន ។ អង្គការ Concern បានជួយ ជាមួយនិងអង្គការនេះ ដោយកសាងសួនច្បារមួយ ផ្គត់ផ្គង់ពូជបន្លែ ហើយនិងប្រដាប់ប្រដា សួនច្បារ ។

១២២. បញ្ហាសំខាន់មួយតាមពួកអ្នកទោសបានសំដែងឲ្យដឹងនៅក្នុងពន្ធនាគារនេះ វា ដូចទៅនឹងពន្ធនាគារផ្សេងៗទៀតទាំងអស់ដែរ គឺបញ្ហាខ្វះខាតម្ហូបអាហារ ។ ពួកអ្នកយាមគុក ក៏ទទួលស្គាល់ផងដែរថា បញ្ហាខ្វះស្បៀងអាហារនេះ គឺជាបញ្ហាសំខាន់ ។

១២៣. បញ្ហានានាដែលទាក់ទងទៅនឹងពន្ធនាគារផ្សេងៗ ដូចជាការពន្យារពេលយ៉ាងយូរមុនការកាត់ទោស ហើយនិងការមិនបង្ហាញអ្នកទោសនោះ នៅតែមានដដែល ។ គេកម្របណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកធ្វើការក្នុងពន្ធនាគារនេះ ដូចពន្ធនាគារផ្សេងៗណាស់ ។

១២៤. អ្វីដែលខុសប្លែកនៅទីនេះ គឺការខំប្រឹងប្រែងយកចិត្តទុកដាក់នៅក្នុងជួរវគ្គបុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់ដែលព្យាយាម ហើយនិងឲ្យផ្តល់ការសង្គ្រោះដល់ពួកអ្នកទោសយ៉ាងសកម្មទៅតាមលទ្ធភាព ។ បញ្ហានេះ ត្រូវបានពង្រឹងដោយមានវគ្គមានជ័យសកម្មរបស់អង្គការទាំងឡាយដែលមានមូលក្នុងសហគមន៍ក្នុងស្រុក ។ ការទាក់ទងរវាងទិដ្ឋភាពទាំងនេះ ហើយនិងការកែលម្អសន្តិសុខ គឺពុំមានការខូចខាតអ្វីឡើយចំពោះបុគ្គលិកពន្ធនាគារទេ ។

១. កម្មវិធីអក្ខរកម្ម

១.១. នាយកដ្ឋានពន្ធនាគារ បានអនុវត្តកម្មវិធីអក្ខរកម្មមួយនៅក្នុងពន្ធនាគារនានាតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន ដោយមានជំនួយពីក្រុមសិទ្ធិមនុស្ស ឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (NGOs) ផ្សេងទៀត ។ កម្មវិធីបែបនេះ គួរតែបើកធ្វើតិចបំផុត ពី ៤ ទៅ ៨ ម៉ោងក្នុងមួយសប្តាហ៍ នៅក្នុងពន្ធនាគារនីមួយៗ ហើយគួរឲ្យអ្នកទោសទាំងអស់ចូលរួមក្នុងកម្មវិធីនេះ ។

១.២. កម្មវិធីសំរាប់កម្មវិធីអក្ខរកម្មនេះ ត្រូវឲ្យអង្គការ NGOs ជាអ្នករៀបចំ ហើយដាក់ជូនក្រសួងមហាផ្ទៃ ហើយនិងក្រសួងយុត្តិធម៌អនុម័ត ។

១.៣. នាយកពន្ធនាគារម្នាក់ៗត្រូវជ្រើសតាំង "មន្ត្រីអប់រំអក្ខរកម្ម" ម្នាក់ ដើម្បីជួយចាត់ចែងកម្មវិធីខាងលើ ជ្រើសរើសអ្នកទោសណាដែលសមរម្យ ហើយរាយការណ៍អំពីការរីកចំរើននៃវគ្គសិក្សាជូននាយកដែលនឹងរាយការណ៍បន្ត ស្តីពីការរីកចំរើននេះតទៅទៀត ជូនក្រសួងមហាផ្ទៃ ហើយនិងការិយាល័យខេត្តក្រុង ។

២. ពិធីសារសន្តិសុខ ហើយនិងបញ្ហាអាវុធ

២.១. គេត្រូវណែនាំឲ្យនាយកពន្ធនាគារម្នាក់ ព្រាងពិធីសារមួយស្តីពីសន្តិសុខ សំរាប់រក្សាសន្តិសុខនៅក្នុងពន្ធនាគារ ។ ពិធីសារនេះ ត្រូវរួមបញ្ចូលទាំងចំនួនអ្នកយាមល្បាតដែលមានអាវុធ និងគ្មានអាវុធ នៅរាល់ម៉ោងនៃថ្ងៃល្បាត ហើយនិងចំនួនមន្ត្រីពន្ធនាគារដែលចូលរួម ចំនួនអ្នកយាមមានអាវុធ និងគ្មានអាវុធ ស្ថិតនៅក្នុងពន្ធនាគារនៅម៉ោងណាក៏ដោយ ទំ-

រងការឆ្លើយតបទៅនឹងភាពអាសន្ន ឬល្មមរត់. ការខ្វះខាត ឬបញ្ហានានានៅក្នុងការរក្សាសន្តិសុខនៅក្នុងពន្ធនាគារ ។

២.២. បន្ទាប់ពីទទួលព័ត៌មាននេះហើយ ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវព្រាង«ពិធីសារសន្តិសុខមួយមានលក្ខណៈឯកភាព» ដែលនឹងដាក់ឱ្យពន្ធនាគារទាំងអស់អនុវត្ត ។ ភ្ជាប់ជាមួយ «ពិធីសារសន្តិសុខឯកភាព» នោះគឺ «ពិធីសារសន្តិសុខជាក់លាក់មួយ» ដែលនឹងត្រូវមានការណែនាំជាក់លាក់ ដើម្បីរក្សាសន្តិសុខនៅក្នុងគុកពិសេស ដែលក្រសួងចេញពិធីសារនេះឱ្យ ។ ពិធីសារសន្តិសុខតាមលក្ខណៈឯកភាព ហើយនិងពិធីសារសន្តិសុខជាក់លាក់ ត្រូវតែចេញប្រើតាមរយៈបទបញ្ជាមួយរបស់សហរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ។

២.៣. ចំណែក“ពិធីសារសន្តិសុខឯកភាព” នេះ ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវចេញច្បាប់ សំរាប់ការប្រើអារុចដោយពួកមន្ត្រីពន្ធនាគារ ។ ក្នុងការបង្កើតច្បាប់ទាំងនេះ ត្រូវតែយោងតាមនិងអនុវត្តតាមគោលការណ៍ណែនាំដែលមានចែងនៅក្នុងគោលការណ៍ ជាមូលដ្ឋាន សំរាប់ការប្រើកម្លាំង ហើយនិងប្រើអារុចដោយពួកមន្ត្រីពង្រឹងច្បាប់ ។ ជាពិសេស ត្រូវតែបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់ នៅពេលណាដែលពួកភ្នាក់ងារពន្ធនាគារមិនអាចប្រើប្រាស់អារុចទាំងនោះ ។

៣. ច្បាប់ពន្ធនាគារ

៣.១. កែប្រែច្បាប់ដែលមានស្រាប់ ដែលគេចេញឱ្យប្រើជាលើកដំបូងបង្អស់ក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៩ សំរាប់ពួកអ្នកទោស នៅតាមពន្ធនាគារអនុវត្ត ហើយនិងព្រាងច្បាប់ថ្មីមួយ ។

៣.២. ក្រុមការងារមួយក្រុម មានអ្នកតំណាងពីរនាក់មកពីក្រសួងមហាផ្ទៃ ហើយនិងក្រសួងយុត្តិធម៌ ដែលត្រូវអញ្ជើញចូលរួមប្រជុំ ហើយនិងត្រូវអញ្ជើញឱ្យដឹកនាំអង្គប្រជុំ ដើម្បីព្រាងច្បាប់ថ្មីមួយ ។

៣.៣. ក្រុមការងារខាងលើនេះ នឹងធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយមជ្ឈមណ្ឌល អ.ស.ប. ដើម្បីសិទ្ធិមនុស្ស ហើយនិងទីភ្នាក់ងារដែលជាប់ទាក់ទងផ្សេងៗទៀត ដើម្បីជួយជ្រោមជ្រែងនៅក្នុងដំណើរការនេះ ។

៣.៤. ក្រុមការងារខាងលើនេះពិចារណានៅក្នុងចំណោមប្រការផ្សេងទៀត លើករណី SMRTP ហើយនិងគោលការណ៍នានាជាមូលដ្ឋាន សំរាប់អនុវត្តនៅលើពួកអ្នកទោស នៅពេលគេព្រាងច្បាប់ថ្មី ។

៣.៥. ច្បាប់ថ្មីនេះ នឹងត្រូវគេបញ្ចូលទៅក្នុងប្រកាសរបស់ក្រសួងដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ និងត្រូវបានអនុម័តក្រោមនីតិបញ្ញត្តិដែលទាក់ទង ។

៤. សុខភាពក្នុងពន្ធនាគារ ហើយនិងសេវាកម្មពេទ្យ

៤.១. ក្រសួងយុត្តិធម៌ត្រូវចេញជាបន្ទាន់នូវសេចក្តីណែនាំមួយ ជូនទៅព្រះរាជអាជ្ញា ទាំងអស់ ដើម្បីឲ្យគេរៀបចំបញ្ជូនពួកអ្នកទោសទៅកាន់មន្ទីរពេទ្យ នៅពេលនាយកពន្ធនាគារ និងមន្ត្រីពេទ្យប្រចាំនៅពន្ធនាគារនោះ មានសំណូមពរឲ្យធ្វើយ៉ាងនោះ ។

៤.២. នាយកដ្ឋានពន្ធនាគារនៃក្រសួងមហាផ្ទៃ នឹងទាក់ទងជាមួយអង្គការសុខភាព ពិភពលោក ដើម្បីសម្រួលការអនុវត្តន៍ការពិនិត្យជម្ងឺរបេង និងពិនិត្យជម្ងឺ HIV/AIDS ហើយ និងវិធានការការពារសុខភាពផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងគុក នៅពេលដែលចាំបាច់ ។

៤.៣. នាយកពន្ធនាគារម្នាក់ៗត្រូវជ្រើសរើស "ប្រធានពេទ្យម្នាក់" ហើយនិង "ជំនួយ ការប្រធានពេទ្យ" ពីរនាក់ ហើយមន្ត្រីពេទ្យបែបនេះ នឹងទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលពីអង្គការ សុខភាពកម្ពុជា ហើយនិងសម្ព័ន្ធភាពសិទ្ធិមនុស្ស ។

៤.៤. ត្រូវប្រកាន់យកវិធានការដើម្បីដាក់ពួកអ្នកទោសដែលកើតជម្ងឺឆ្លង ឲ្យនៅដាច់ ដោយឡែកពីគ្នា ។

៤.៥. ប្រធានពេទ្យបង្កើតនិងរក្សាសំណុំឯកសារពេទ្យ ស្តីពីអ្នកទោសម្នាក់ៗ ដែល នឹងត្រូវរក្សាទុក ហើយនិងឲ្យទាន់ពេលវេលាជានិច្ច ។

៤.៦. ពន្ធនាគារនីមួយៗ ត្រូវតែរក្សាបន្ទប់ពិនិត្យជម្ងឺដោយឡែកមួយ ដោយមានតុ ហើយនិងគ្រែពិនិត្យជម្ងឺ និងជាកន្លែងដែលគេរក្សាទុកសំណុំឯកសារពន្ធនាគារ ហើយនិង ថ្នាំចាក់ការពារជំនួយបន្ទាន់ ហើយនិងការផ្តល់ថ្នាំសំរាប់ជម្ងឺធម្មតា ដែលគេអាចគ្រប់គ្រងបាន ។

៤.៧. ប្រធានពេទ្យ ឬជំនួយការប្រធានពេទ្យ អាចចូលរួមនៅក្នុងពេលភ្នាក់ងារពេទ្យ NGOs ចុះសួរសុខទុក្ខនិងពិនិត្យជម្ងឺអ្នកទោស ។

៤.៨. នាយកដ្ឋានសុខាភិបាល ក្រសួងមហាផ្ទៃ ហើយនិងក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្នុងការ ពិគ្រោះពិភាក្សាជាមួយគណៈកម្មាធិការជនភៀសខ្លួនអាមេរិក គ្រូពេទ្យពិភពលោក ហើយនិង អង្គការ LICADHO បានរៀបចំពិធីសារមួយ សំរាប់ការពិនិត្យទំនុកបំរុងពួកអ្នកទោស ហើយ ថាពិធីសារមួយបែបនេះ ត្រូវចេញឲ្យនាយកពន្ធនាគារទាំងអស់ ហើយនិងនាយកមន្ទីរពេទ្យ ដើម្បីណែនាំពួកគេក្នុងការព្យាបាលពួកអ្នកទោស ។

៤.៩. ពួកអ្នកទោសវិកលចរិត ឬកំពុងទទួលរងនូវជម្ងឺសរសៃប្រសាទធ្ងន់ធ្ងរនោះ មិនត្រូវឃុំឃាំងនៅក្នុងពន្ធនាគារទេ ។

៤.១០. អ្នកទោសថ្មីនីមួយៗនៅពេលមកដល់ក្នុងពន្ធនាគារ ត្រូវឲ្យពេទ្យពិនិត្យមុននឹងចូលដល់មណ្ឌលគុកធំ ហើយនិងកសាងសំណុំឯកសារ ស្តីពីសភាពជម្ងឺរបស់គេ ។ ប្រសិនបើគេសង្ស័យថា អ្នកទោសនោះកើតជម្ងឺឆ្លង ឬឈឺធ្ងន់ ឬក៏របួសនោះ ត្រូវបញ្ជូនជាបន្ទាន់ទៅកាន់មន្ទីរពេទ្យក្នុងស្រុក ។ ប្រសិនបើអ្នកទោសកើតជម្ងឺឆ្លង ពេលនោះនឹងត្រូវគេដាក់ឲ្យនៅដាច់ដោយឡែកពីអ្នកដទៃ ។

៤.១១. អ្នកជាប់គុកទាំងអស់ ត្រូវតែមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ទឹក ហើយនិងបង្គន់ ។

៤.១២. គុកទាំងឡាយ ត្រូវតែរក្សាឲ្យបានស្អាតគ្រប់ពេលវេលា ក្នុងនោះរួមមានទាំងបន្ទប់គុក ហើយនិងកន្លែងទូទៅនានា ។

៤.១៣. នៅក្នុងពន្ធនាគារដែលមានអ្នកទោសច្រើនលើសចំណុះ គេត្រូវចែកចន្លោះកន្លែងឲ្យបានស្មើគ្នា សំរាប់ឲ្យអ្នកទោសដេកនៅ ។

៤.១៤. នៅក្នុងពន្ធនាគារដែលមានអ្នកទោសកកកុញ រយៈពេលនៅខាងក្រៅបន្ទប់ពន្ធនាគារ ត្រូវតែបន្ថែមឲ្យវែងទៀត ។

៥. ការកសាងពន្ធនាគារឡើងវិញ

៥.១. ក្រសួងមហាផ្ទៃ បានទាក់ទងជាមួយកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍អង្គការសហប្រជាជាតិ (UNDP) ដើម្បីបញ្ជាក់ឲ្យច្បាស់ពីការប្រើប្រាស់មូលនិធិទៅទៀត សំរាប់ការកសាងគុកឡើងវិញ ។

៥.២. រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានអំពាវនាវដល់បណ្តារដ្ឋាភិបាល ដែលយកចិត្តទុកដាក់ផ្តល់ជំនួយឲ្យផ្តល់មូលនិធិ សំរាប់ធ្វើឲ្យពន្ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍សារជាថ្មី ។

៥.៣. ក្រសួងមហាផ្ទៃបានបង្កើតកម្មវិធីកសាង ហើយនិងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាថ្មីមួយ សំរាប់ពន្ធនាគារនានា ដែលជ្រើសរើសកិច្ចការថែរក្សាបន្ទាន់ នៅក្នុងពន្ធនាគានីមួយៗ ហើយនិងតម្រូវឲ្យមានការជួសជុលជាថ្មីឡើងវិញច្រើននិងតិច ហើយនិងកសាងឡើងវិញនៅក្នុងពន្ធនាគារនីមួយៗ ។

៦. ការដាក់អ្នកទោសឱ្យនៅជាប់ដោយឡែកពីគ្នា

៦.១. តាម SMRTP គឺជា ត្រូវតែប្រកាន់យកវិធានការបន្ទាន់ ដើម្បីដាក់អ្នកទោស ដែលកាត់ទោសរួចហើយ និងអ្នកដែលមិនទាន់កាត់ទោសឱ្យនៅជាប់ដោយឡែកពីគ្នា ។ ជា ពិសេស ចាំបាច់ត្រូវមានការពិនិត្យឡើងវិញឱ្យបានឆាប់ ទៀងទាត់ដើម្បីរក្សាអ្នកទោស មុន ការកាត់ទោសនៅក្នុងគុក នៅពេលដែលគេពិនិត្យឃើញថា ពួកគេគឺជាជនស្មុតត្រង់នោះ ។

៦.២. ពួកអ្នកទោសស្រ្តី ត្រូវដាក់ឱ្យនៅដោយឡែកពីអ្នកទោសបុរស តាមលទ្ធភាព ដែលអាចធ្វើទៅបាន ក្នុងនោះរួមមានការប្រើកន្លែងកំសាន្ត ហើយនិងកន្លែងដូតទឹកដោយ ឡែកពីគ្នាផងដែរ ។

៦.៣. ពួកអ្នកទោសយុវជន ត្រូវដាក់ឱ្យនៅដោយឡែកពីអ្នកទោសដទៃទៀត ហើយ គេត្រូវបង្កើតស្ថាប័នដោយឡែកមួយ សំរាប់អ្នកទោសយុវជននៅជិតក្រុងភ្នំពេញ តាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

៦.៤. យោងតាមស្ថានការសេដ្ឋកិច្ច និងស្ថានការសង្គម ពួកអ្នកជាប់គុកមិនត្រូវគេ ចាត់ជាក្រុមជាពួកទេ ។

៦.៥. អ្នកមិនទាន់កាត់ទោស មានសំលៀកបំពាក់សណ្ឋានគុកមួយខុសៗគ្នា ដែលត្រូវ គេថែដំថែកដោយយោងតាម SMRTP នីមួយៗ ។

៧. ការចុះឈ្មោះ ហើយនិងបញ្ជីពន្ធនាគារ

៧.១. ទម្រង់គំរូមួយ ត្រូវរៀបចំឡើងសំរាប់ការចុះឈ្មោះទាំងអស់ក្នុងពន្ធនាគារ ស្របទៅតាម SMRTP ។

៧.២. ការរក្សាទម្រង់បញ្ជីគំរូមួយ ត្រូវបង្កើតឱ្យមាននៅក្នុងពន្ធនាគារនីមួយៗ ក្រោម ការណែនាំរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ។ ហើយទម្រង់គំរូនេះ ត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងដោយឡែកៗ ស្តីពីអ្នកទោសម្នាក់ៗ ហើយនិងមានរួមទាំងការទទួលទុកទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកទោស ការ សរសេរទាក់ទងគ្នាជាផ្លូវការ ហើយនិងការផ្តល់ឯកសារដែលទាក់ទងនឹងអ្នកទោស ។

៨. ការផ្គត់ផ្គង់សម្ភាររដ្ឋ និងសម្បត្តិបំពាក់ដល់អ្នកទោស

៨.១. អ្នកទោសម្នាក់ៗនឹងត្រូវគេផ្គត់ផ្គង់កន្លែង ភូមិ មុង នៅពេលគេចូលមកដល់ ពន្ធនាគារ ហើយសម្ភារៈទាំងនេះ ត្រូវផ្លាស់ថ្មីជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។

៨.២. អ្នកទោសម្នាក់ៗ ត្រូវគេចែកសម្លៀកបំពាក់ពីរសំរាប់ នៅពេលចូលពន្ធនាគារ លើកលែងតែអ្នកដែលមិនទាន់កាត់ទោស ត្រូវផ្តល់សិទ្ធិឲ្យគេជ្រើសរើសក្នុងការស្លៀកពាក់ នូវសម្លៀកបំពាក់របស់ខ្លួនគេ ។

៨.៣. នៅក្នុងពន្ធនាគារនីមួយៗ គេត្រូវចាត់អ្នកទោសពីរ ឬបីនាក់ ឲ្យធ្វើជា "ជាងកាត់ សក់" សំរាប់កាត់សក់ឲ្យពួកអ្នកទោសផ្សេងៗទៀត ។

៩. ម្ហូបអាហារ

៩.១. ក្នុងមួយថ្ងៃត្រូវមានម្ហូបអាហារពីរពេលឲ្យអ្នកទោស ។

៩.២. ក្នុងមួយពេល ឬពីរពេលក្នុងមួយថ្ងៃនោះ ត្រូវមានត្រី សាច់ ឬបន្លែ ។

៩.៣. របបម្ហូបអាហារប្រចាំថ្ងៃសំរាប់អ្នកទោសម្នាក់ៗ ត្រូវអោយមានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បី រក្សាសុខភាពល្អ ហើយនិងកម្លាំងមាំមួន ។

៩.៤. របបប្រចាំថ្ងៃ (ដែលបច្ចុប្បន្នមានចំនួន ១.០០០៛ ក្នុងមួយថ្ងៃ) គួរតែបន្ថែមបន្ថយ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។

៩.៥. ថ្លៃអុសដុតមិនត្រូវកាត់ពីរបបប្រចាំថ្ងៃនេះទេ ។

៩.៦. ប្រធានពន្ធនាគារម្នាក់ៗ ត្រូវជ្រើសរើសភ្នាក់ងារម្នាក់ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យសេចក្តី ត្រូវការ ការរៀបចំ ហើយនិងការផ្គត់ផ្គង់ម្ហូបអាហារដល់ពួកអ្នកទោស ហើយនិងធ្វើរបាយ ការណ៍ជូនប្រធានពន្ធនាគារកន្លះខែម្តង ស្តីពីបញ្ហានេះ ។

១០. ការហាត់ប្រាណ ហើយនិងកីឡា

១០.១. អនុប្រធានពន្ធនាគារម្នាក់ៗ ជាមួយនិងមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ផ្សេងទៀត ត្រូវបង្កើតឲ្យ មានគណៈកម្មាធិការ "ហាត់ប្រាណហើយនិងកីឡា" មួយ ដែលនឹងរៀបចំរបបហាត់ប្រាណ សំរាប់ពន្ធនាគារ ។ របបនេះរួមមាន ៖

- ហាត់ប្រាណយ៉ាងតិចមួយម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ សំរាប់អ្នកទោសម្នាក់ៗ.

- មានអង្គការកម្មវិធីកីឡាមួយទៀតទាត់ (បាល់ទះ ១ល១) សំរាប់អ្នកទោសទាំងអស់ ដែលយកចិត្តទុកដាក់ ។

១០.២. អ្នកទោសទាំងអស់នៅក្នុងពន្ធនាគារកម្ពុជា ត្រូវបានគេអនុញ្ញាតឲ្យចេញក្រៅ បន្ទប់គុករបស់គេយ៉ាងតិច ៥ ម៉ោង ក្នុងមួយថ្ងៃ លើកលែងតែកន្លែងណាដែលមានគ្រោះថ្នាក់ សន្តិសុខធ្ងន់ធ្ងរ ។

១១. វិធីសាស្ត្រ ហើយនិងការដាក់ទណ្ឌកម្ម

១១.១. ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវបង្កើតពិធីសារមួយ ស្តីពីវិន័យ ហើយនិងការធ្វើទារុណកម្ម ឲ្យសមទៅតាមគំរូរបស់អ.ស.ប. សំរាប់ពន្ធនាគារទាំងអស់ ។ ពិធីសារនេះ ត្រូវតែហាមឱ្យគ្រប់អំពើឃោរឃៅ ហើយនិងការធ្វើទារុណកម្មមិនគប្បី ក្នុងនោះរួមមានវិធីធ្វើទុណ្ណកម្ម ដូចតទៅ ៖

- ការដាក់ខ្នោះច្រវាក់
- ការបង្ខំតម្លៃបរាហារ
- ការដាក់ឲ្យនៅឯកោនៅក្នុងបន្ទប់តូច ឬឯងឹត
- ការវាយដំ
- អោយឈរហាលវិថ្វរយះពេលយូរ
- ហាត់ប្រាណ" ប្រើម្រាមដៃអង្គុល" គឺបង្ខំឲ្យអ្នកទោស ប្រើម្រាមដៃមួយចង្កុលផ្តុច និងដីបង្វិលខ្លួនជុំវិញ (ដែលបណ្តាលឲ្យឯងឺតមុខ)
- មិនឲ្យក្រុមគ្រួសារគេចុះសួរសុខទុក្ខ

១១.២. ការប្រើអ្នកទោសឲ្យពង្រឹងវិន័យទៅលើអ្នកទោសផ្សេងទៀត ត្រូវហាមឃាត់ ដាច់ខាត ។

១២. ការទាក់ទងខាងក្រៅ

១២.១. រដ្ឋាភិបាលគួរតែចេញច្បាប់ដែលតម្រូវឲ្យពួកអាជ្ញាធរចាប់ចង ជួនដីណឹងដល់ បងប្អូនសាច់ញាតិ ឬនៅក្នុងករណីជាជនបរទេស ដែលទាក់ទងទៅនឹងបុគ្គលិកការទូតឲ្យដឹង ក្នុងរយៈពេល ២៤ ម៉ោងនៃការចាប់ខ្លួន ។

១២.២. គេត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទោសសរសេរសំបុត្រឆ្លើយឆ្លង ហើយនិងទទួល អាណាស័ត ទស្សនាវដ្តី ស្តាប់វិទ្យុ ទូរទស្សន៍ ហើយនិងព័ត៌មានផ្សេងៗ ។

១២.៣. ពួកអ្នកទោសត្រូវមានសិទ្ធិជួបមិត្តភក្តិ និងបងប្អូនយ៉ាងតិចក៏ ៤ ដងដែរក្នុងមួយខែ ហើយការមកសួរសុខទុក្ខយ៉ាងតិច ក៏មួយម៉ោង ។

១២.៤. អាជ្ញាធរពន្ធនាគារ គួរតែជូនដំណឹងដល់បងប្អូនសាច់ញាតិអ្នកទោសឲ្យដឹងពីការបញ្ជូនអ្នកទោស មានជម្ងឺធ្ងន់ធ្ងរ ឬស្លាប់ក្នុងអំឡុងពេល ២៤ ម៉ោង ។ ត្រូវធ្វើការស៊ើបអង្កេតដោយឯករាជ្យមួយ ទៅលើសាកសពរបស់អ្នកទោសមួយណាក៏ដោយ ។

១២.៥. មេធាវី ឬស្មារតីរបស់អ្នកទោស មកសួរនាំពួកគេនៅពេលណាក៏បាន តាមការសមស្រប ។

១២.៦. អង្គការ NGOs ផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស គួរមានសិទ្ធិចូលទៅក្នុងពន្ធនាគារទាំងឡាយដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានទៀតទាត់មួយ ។

១២.៧. ដើម្បីហេតុផលសន្តិសុខ គេគួរតែស្រាវជ្រាវស៊ើបសួរបងប្អូនសាច់ញាតិអ្នកទោសនៅពេលចាំបាច់ ហើយស៊ើបសួរតែមនុស្សណាដែលមានភេទដូចគ្នា ។

១២.៨. រដ្ឋាភិបាល ត្រូវតែបង្កើតនយោបាយមួយទៅលើការសួរសុខទុក្ខ នៅក្នុងពន្ធនាគារ ដោយមានគ្រឿងផ្សាយព័ត៌មាន ។

១២.៩. គួរតែអនុញ្ញាតឲ្យលោកសង្ឃ និងយាយជី ដែលមកសួរសុខទុក្ខធម្មតានោះចូលពន្ធនាគារ ។

១៣. បុគ្គលិកពន្ធនាគារ

១៣.១. តាមអង្គការ SMRTP ឲ្យដឹងថា តាមរយៈនាយកដ្ឋានបណ្តុះបណ្តាលរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ គួរតែបង្កើតកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលមួយ រយៈពេលបីខែ សំរាប់ភ្នាក់ងារពន្ធនាគារដែលទើបជ្រើសរើសថ្មីទាំងអស់ ។ ការិយាល័យកម្ពុជា អាចផ្តល់ជំនួយនៅក្នុងការត្រៀមរៀបចំ ហើយនិងការបើកវគ្គនេះ ។

១៤. ការត្រួតពិនិត្យ

១៤.១. ការត្រួតពិនិត្យ នឹងត្រូវធ្វើឡើងដោយមានការចូលរួមពីសំណាក់ក្រុមប្រតិភូតុលាការ ហើយនិងព្រះរាជអាជ្ញារួមមកពិនិត្យការក្នុងស្រុក យ៉ាងហោចណាស់ក៏មួយខែម្តង

យកល្អពីរដងក្នុងមួយខែ ។ របាយការណ៍របស់ពន្ធនាគារទាំងនេះ នឹងត្រូវបញ្ជូនទៅឲ្យក្រសួង
មហាផ្ទៃ ហើយនិងក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

១៤.២. ទម្រង់គំរូសំរាប់ធ្វើរបាយការណ៍ និងត្រូវអនុវត្តសំរាប់គោលដៅត្រួតពិនិត្យ
ដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងអនុសាសន៍ ១៤.១. ។

១៤.៣. រដ្ឋាភិបាលត្រូវជួយសមាជិកសភាជាតិ ជាពិសេសអង្គការសិទ្ធិមនុស្ស ហើយ
គណៈកម្មការទទួលពាក្យបណ្តឹងឲ្យចូលសួរសុខទុក្ខ ហើយនិងត្រួតពិនិត្យពន្ធនាគារ ។

១៥. ការងារពលកម្ម

១៥.១. ពលកម្មបង្ខំ ត្រូវហាមឃាត់

១៥.២. ក្រសួងមហាផ្ទៃគួរតែបង្កើតគោលការណ៍មួយ ដែលទាក់ទិនទៅនឹងឱកាស
ពលកម្មសំរាប់ពួកអ្នកទោស ស្របទៅតាម SMRTP ។ ជាពិសេស ការងារទាំងអស់ ជាការ
ងារមានប្រយោជន៍ មិនមែនការងារអាជីវកម្មទេ ។ នយោបាយនេះ គួរតែកែលម្អ ឬរក្សាមុខ
ជំនាញរបស់អ្នកទោស ។

១៥.៣. នាយកពន្ធនាគារនៅក្នុងពន្ធនាគារនីមួយៗ ត្រូវជ្រើសតាំង "ប្រធានការងារ
ម្នាក់" ដើម្បីរៀបចំ និងគ្រប់គ្រងកម្មវិធីការងារមួយ ស្របទៅតាម SMRTP ។ គួរតែមានប្រ-
ព័ន្ឋមួយ ចេញផ្ទៃសង់ដែលមានគុណធម៌ សំរាប់ការងារពលកម្មរបស់អ្នកទោស ។ គេត្រូវតែ
ចំណាយឲ្យអ្នកទោសយ៉ាងហោចណាស់ ក៏មួយចំណែកនៃប្រាក់ដែលរកបាន សំរាប់ការប្រើ
ប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេដែរ ។

១៥.៤. បើមានលទ្ធភាព ពន្ធនាគារទាំងអស់គួរតែផ្តល់ឱកាសដល់អ្នកទោស ដើម្បីធ្វើ
ស្មុនដាំបន្លែ ។

១៦. រដ្ឋបាល

១៦.១. ក្រុមការងាររួមមួយ ដែលត្រូវតែតាំងដោយរដ្ឋាភិបាលនោះ ត្រូវតែពិនិត្យ
ការរៀបចំផ្នែករដ្ឋបាល ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធនាគារនានា ។ ក្រុមការងាររួមនេះ ត្រូវមាន
អ្នកតំណាងមកពីក្រសួងនានា ហើយនិងបណ្តាទីភ្នាក់ងារខាងក្រៅ ដែលមានបទពិសោធន៍
ខាងកិច្ចការពន្ធនាគារ ។ ក្រុមការងាររួមនេះ ត្រូវតែពិនិត្យនូវបញ្ហានានាដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- ទីតាំងរដ្ឋបាលរបស់ពន្ធនាគារនៅក្នុងក្រសួងមហាផ្ទៃ ហើយនិងលទ្ធភាពវិទ្ចីកន្លែង
រដ្ឋបាលនេះ ទៅកាន់ក្រសួងមួយទៀត ។
- ការអនុវត្តគ្រឹះស្ថានលេខ ៣១
- តួនាទីរបស់ប៉ូលីសនៅក្នុងរដ្ឋបាលពន្ធនាគារ
- ការទាក់ទងព័ត៌មានជាមួយពន្ធនាគារ
- របាយការណ៍នៃការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារ

១៧. នីតិបញ្ញត្តិ

១៧.១. ច្បាប់កំរិតអប្បបរមា (SMRTP) និងត្រូវអនុម័តបញ្ចូលទៅក្នុងនីតិបញ្ញត្តិ ។

១៨. ការល្អចរត់

១៨.១. ពួកអ្នកទោសដែលល្អចរត់ចេញពីពន្ធនាគារ ត្រូវដោះស្រាយតាមច្បាប់ ។

១៨.២. នីតិបញ្ញត្តិ ហើយនិងបទបញ្ជាណា ដែលខាងក្រោមនេះត្រូវតែធានាឲ្យបានថា
ពួកអ្នកទោសដែលល្អចរត់ចេញពីពន្ធនាគារនោះ នឹងត្រូវគេចោទប្រកាន់ និងកាត់ទោសទៅ
តាមច្បាប់ដែលបានចែង ។

១៨.៣. នីតិបញ្ញត្តិ ហើយនិងបទបញ្ជាខាងក្រោម ត្រូវធ្វើឡើងសំរាប់ដាក់ទោសចំពោះ
អ្នកទោសណាដែលល្អចរត់ចេញពីពន្ធនាគារ ហើយបន្ទាប់មក ត្រូវបានគេចាប់ខ្លួនម្តងទៀត
ដោយត្រូវទទួលការធ្វើទារុណកម្មមិនស្របច្បាប់ ឬទារុណកម្មដែលច្បាប់មិនបានចែង ។

១៩. ការបញ្ជូនអ្នកទោស

១៩.១. ត្រូវធានាឲ្យបានថា អ្នកទោសដែលត្រូវគេបញ្ជូនពីពន្ធនាគារមួយ ទៅកាន់កន្លែង
មួយទៀតនោះ នឹងធ្វើឡើងតាមបទបញ្ជារបស់ចៅក្រម ឬព្រះរាជអាជ្ញា ។

២០. ស្រ្តី

២០.១. ត្រូវធានាឲ្យបានថា អ្នកទោសស្រ្តីត្រូវដាក់ឲ្យនៅដោយឡែកពីអ្នកទោសបុរស ។

២០.២. កន្លែងកំសាន្ត ហើយនិងកន្លែងផ្សេងៗសំរាប់អ្នកទោសស្រ្តី ត្រូវធ្វើឲ្យដាច់ដោយ
ឡែកពីកន្លែងរបស់អ្នកទោសបុរស បើសិនជាអាច ។

២០.៣. ត្រូវធានាឲ្យបានថា ការរំលោភលើគេ ឬការរំលោភផ្សេងៗលើអ្នកទោសស្រ្តី នោះ គឺជាទោសឧក្រិដ្ឋ ។

២០.៤. ត្រូវធានាឲ្យបានថា សេចក្តីត្រូវការចាំបាច់ពិសេសរបស់អ្នកទោសស្រ្តី ត្រូវបាន គេទទួលស្គាល់ថា មាននៅក្នុងច្បាប់ ហើយនិងបទបញ្ជាទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធនា- គារ ហើយនិងស្របទៅតាម SMRTP ។

២០.៥. នៅក្នុងពន្ធនាគារទាំងអស់ អ្នកទោសស្រ្តីត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងផ្ទាល់ របស់ភ្នាក់ងារពន្ធនាគារស៊ីស្ត ។

២០.៦. ត្រូវធ្វើការជ្រើសរើសពិសេសមួយ ដើម្បីប្រើភ្នាក់ងារពន្ធនាគារស្រ្តីនៅក្នុងពន្ធនា- គារនីមួយៗ ធ្វើការពិនិត្យអ្នកទោសស្រ្តី ។

២០.៧. អ្នកទោសស្រ្តីត្រូវមានការថែទាំខ្លួនមុនពេលសំរាលកូន ឬក្រោយពេលសំរាល កូន បញ្ហានេះនឹងត្រូវគេផ្គត់ផ្គង់ ហើយនិងចាត់ថាជាបញ្ហាត្រឹមត្រូវ ។

២០.៨. ទារកដែលកំពុងបៅ ត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យនៅជាមួយមាតារបស់គេ ហើយត្រូវផ្តល់ សេចក្តីត្រូវការពិសេសសំរាប់ទារក ។

២១. អ្នកទោសយុវជន

២១.១. គំរោងសំរាប់មជ្ឈមណ្ឌលឯកទេសដែលឃុំអ្នកទោសយុវជន និងសំរាប់យុវ- ជនដែលមានអាយុក្រោម ១៨ ឆ្នាំនោះ នឹងបានទទួលការគិតគូរក្នុងការផ្តល់មូលនិធិមុនគេ ។

២១.២. នៅពេលយុវជនត្រូវបានគេឃុំឃាំងនៅក្នុងពន្ធនាគារនោះ នឹងត្រូវគេដាក់ឲ្យ នៅដោយឡែកពីប្រភេទអ្នកទោសផ្សេងៗ ។

២១.៣. ចំពោះសេចក្តីត្រូវការរបស់អ្នកទោសយុវជន គេត្រូវទទួលស្គាល់ថាមាននៅ ក្នុងច្បាប់ ហើយនិងបទបញ្ជាទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធនាគារ និងស្របទៅតាម SM RTP ហើយនិងច្បាប់សំរាប់អ្នកទោសយុវជន ។

២២. ការបិទពន្ធនាគារ T3 ហើយនិងការរើរកាន់ពន្ធនាគារវិស្វកម្ម

២២.១ ត្រូវធានាឲ្យបានថា មូលដ្ឋានពន្ធនាគារវិស្វកម្ម ត្រូវតែធ្វើឲ្យបានល្អប្រសើរ ដើម្បី ទទួលយកអ្នកទោសឲ្យបានច្រើន ហើយពិសេសគឺថា :

- ត្រូវមានការផ្គត់ផ្គង់ទឹកឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ សំរាប់ពន្ធនាគារ
- ត្រូវមានសម្ភារៈដឹកជញ្ជូនគ្រប់គ្រាន់សំរាប់នាយកដ្ឋានពន្ធនាគារ ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការដឹកជញ្ជូនអ្នកទោសពីព្រៃសទៅតុលាការ ពីតុលាការទៅកាន់ព្រៃស ហើយនិងមូលដ្ឋានផ្សេងៗទៀត ។
- ត្រូវផ្គត់ផ្គង់ពន្ធនាគារព្រៃសនូវស្បៀងអាហារឲ្យបានល្អប្រសើរ ពីព្រោះពន្ធនាគារនេះ នៅឆ្ងាយដាច់ពីគេ ។
- ត្រូវផ្តល់សម្ភារៈបរិក្ខារពេទ្យឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ដល់ពន្ធនាគារព្រៃស ។

២២.២. ត្រូវបង្កើតមូលដ្ឋានមួយ សំរាប់ឃុំខ្លួនរយៈពេលខ្លីនៅតំបន់កណ្តាលក្រុងភ្នំពេញ ដើម្បីឃុំអ្នកទោសនៅក្នុងអំឡុងពេលកាត់ទោស ហើយនិងរងការបញ្ជូនអ្នកទោសនោះទៅកាន់ពន្ធនាគារព្រៃស ។

២៣. អនាម័យ ហើយនិងអនាម័យបុគ្គល

- ២៣.១. នាយកពន្ធនាគារទាំងអស់ ត្រូវធានាឲ្យបាននូវការសំអាតបន្ទប់ពន្ធនាគារ ហើយនិងសម្ភារៈផ្សេងៗឲ្យបានស្អាតល្អជារៀងរាល់ថ្ងៃ ។
- ២៣.២. ប្រព័ន្ធអាងទទួលទឹកស្អុយនៅក្នុងពន្ធនាគារទាំងអស់ ត្រូវពិនិត្យជារៀងរាល់សប្តាហ៍ ហើយនិងត្រូវបូមចេញពីខែម្តង និងធានានូវការប្រើប្រាស់ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព ។
- ២៣.៣. ត្រូវចែកគ្រឿងឧបភោគបរិភោគឲ្យអ្នកទោសម្នាក់ នៅពេលចូលពន្ធនាគារ ។
- ២៣.៤. គោលការណ៍ណែនាំសំរាប់រក្សាគំរូអនាម័យឲ្យបានត្រឹមត្រូវនោះ និងត្រូវចេញឲ្យនាយកពន្ធនាគារទាំងអស់ ។ បញ្ហានេះគួររួមមាន :

- ការផ្តល់សាប៊ូឲ្យពន្ធនាគារទាំងអស់
- មានសិទ្ធិចូលបង្គន់គ្រប់គ្រាន់
- ការផ្តល់សម្ភារៈដូតទឹកគ្រប់គ្រាន់

២៣.៥. ប្រធានពេទ្យដែលគេជ្រើសតាំងឲ្យប្រចាំការនៅក្នុងពន្ធនាគារនីមួយៗ ត្រូវតែត្រួតពិនិត្យប្រឹក្សាយោបល់ឲ្យបានទៀតទាត់ ជាមួយនាយកពន្ធនាគារស្តីពី :

- បរិមាណ គុណភាព ការរៀបចំ ហើយនិងសេវាកម្ម ម្ហូបអាហារ
- អនាម័យ ហើយនិងការសំអាតពន្ធនាគារជាទូទៅ
- ប្រតិបត្តិការច្បាប់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការកំសាន្ត

២៣.៦. នាយកដ្ឋានការងារស្រាវជ្រាវ និងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រជាជន ហើយនិងការផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស ពេទ្យនៅក្នុងលេខ ២៣.៥ ហើយនិងប្រកាន់យកនូវវិធានការបន្ទាន់ ដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ច្បាប់ តាមលទ្ធភាព នៅទីណាក៏ដោយ ។

២៤. ការឃុំខ្លួនមុនកាត់ទោស (ការចាប់ខ្លួន ការជំរុញប្រាក់ធានា ហើយនិង ការសួរចម្លើយ)

២៤.១. ការឃុំខ្លួនមុនពេលកាត់ទោស ជានិច្ចកាលគប្បីរាប់ថាជាពេលវេលាជាប់ទោស ហើយមិនឲ្យលើសពីការកាត់ទោសអតិបរមា សំរាប់ទោសកំហុសដែលត្រូវចោទប្រកាន់លើ អ្នកជាប់ឃុំ ។

២៤.២. រយៈពេលឃុំខ្លួនមួយថ្ងៃក្នុងរយៈពេលមុនការកាត់ទោស ដែលកំណត់ឡើង ដោយច្បាប់ (ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន តាម(ខ) ដែលបានចែងបណ្តោះអាសន្ន ស្តីពីបទឧក្រិដ្ឋមាន រយៈពេលបួនខែ ឬក្នុងករណីខ្លះ មានរយៈពេលប្រាំមួយខែ) នឹងត្រូវរាប់ថាជាប់ឃុំបីថ្ងៃ ហើយនិង ត្រូវកាត់បន្ថយរយៈពេលតាមរបៀបនេះចេញពីការកាត់ទោសណាមួយ ដែលត្រូវធ្វើឡើង ។ ខ ដែលបានចែងនេះ គប្បីត្រូវបញ្ចូលទៅក្នុងលក្ខន្តិកៈច្បាប់ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ ។

២៤.៣. អ្នកទោសទាំងអស់ដែលត្រូវចោទប្រកាន់ពីបទប្រព្រឹត្តទុសនោះ មានសិទ្ធិប្រើ ប្រាក់ធានា (ការដោះលែងមានលក្ខខណ្ឌមុនការកាត់ទោស) ។ ខ ដែលបានចែងនេះ គប្បីត្រូវ បញ្ចូលនៅក្នុងលក្ខន្តិកៈច្បាប់ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ ។

២៥. កម្មវិធីកាត់ទោស ហើយនិងកម្មវិធីដោះលែងមុនពេលកំណត់

២៥.១. ការជំនួសកម្មវិធីដោះលែងមុនពេលកំណត់ដែលមានស្រាប់ ដោយកម្មវិធីមួយ មានច្បាប់ទូលំទូលាយ អនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទោសទាំងអស់ដាក់ពាក្យសុំការដោះលែងមុនពេលកំ- ណត់ ហើយនិងតាមពេលវេលាសមស្របនោះ ត្រូវគ្រប់គ្រងដោយអាជ្ញាធរតុលាការឯករាជ្យ មួយ ដែលត្រូវបង្កើតឡើងក្រោមអំណាច និងធ្វើជាគណៈអធិបតីដោយចៅក្រមម្នាក់របស់ សាលាឧទ្ធរណ៍កម្ពុជា ។

២៦. ពន្ធនាគារ PJ

២៦.១. ពន្ធនាគារ PJ គួរតែដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់ ពីនាយក-
ដ្ឋានពន្ធនាគាររបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ។

២៦.២. ចំនួនអ្នកទោសនៅក្នុងពន្ធនាគារ PJ ត្រូវតែកំរិតដោយច្បាប់ ចំពោះអ្នកទោស
បុរសឱ្យត្រឹម ៣០ នាក់ ហើយនិងអ្នកទោសស្ត្រី ១០ នាក់ ។

២៧. ឧប្រតិបត្តិការវិន័យពាក្យបណ្តឹង

២៧.១. គេគួរតែបង្កើត "សាលាក្តីពន្ធនាគារមួយ" នៅក្នុងពន្ធនាគារនីមួយៗ ដោយ
មានចៅក្រមម្នាក់ ដែលនឹងត្រូវគេតែងតាំងជាពិសេសឱ្យធ្វើជាគណៈអធិបតី ដើម្បីស្តាប់ពាក្យ
បណ្តឹងរបស់អ្នកទោស ហើយត្រូវពិនិត្យពន្ធនាគារនៅពេលណាចាំបាច់ ។ សាលាក្តីត្រូវមាន
អំណាចពេញលេញ ដើម្បីណែនាំអាជ្ញាធរពន្ធនាគារនៅពេលចាំបាច់ ជាពិសេសទាក់ទងទៅ
នឹងស្ថានភាពរស់រានរបស់អ្នកទោស ។

២៧.២. អ្នកទោសត្រូវបានគេអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើពាក្យបណ្តឹងដោយសម្ងាត់ ជូនសាលាក្តី
ពន្ធនាគារ អំពីការប្រព្រឹត្តរបស់គេ ។

២៧.៣. យុត្តាធិការ នីតិក្រម ហើយនិងការតែងតាំងចំពោះ "សាលាក្តីពន្ធនាគារ" ត្រូវ
តែមាននៅក្នុងនីតិបញ្ញត្តិ ហើយនិងទម្រង់បញ្ជាតាមច្បាប់ ។

២៨. អ្នករចនាសម្ព័ន្ធ

២៨.១. អ្នកទោសដែលជាជនជាតិបរទេស ជនភៀសខ្លួន ឬអ្នកដែលពុំមានរដ្ឋនោះ
នឹងត្រូវគេអនុញ្ញាតឱ្យមានសម្ភារៈសមស្រប ដើម្បីទាក់ទងជាមួយបងប្អូនសាច់ញាតិ មិត្តភក្តិ
របស់គេ ជាមួយនិងតំណាងស្ថានទូតក្នុងស៊ុល ការទូតនៃរដ្ឋរបស់គេ ឬជាមួយតំណាងការ
ទូតប្រទេស ទទួលសម្ភារៈចំពោះជនប្រយោជន៍របស់គេ ឬស្ថាប័នជាតិ ឬអន្តរជាតិ ដែល
មានភារកិច្ចការពារ មនុស្សប្រភេទនេះ ឬថែរក្សាជនប្រយោជន៍របស់គេ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ I

- មជ្ឈមណ្ឌលអង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបន្ទុកបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស
- ការិយាល័យនៅកម្ពុជា
  - កម្មវិធីហ្វឹកហ្វឺនរយៈពេលខ្លីរបស់ពន្ធនាគារកម្ពុជា : ការឃុំឃាំង ហើយ និងសិទ្ធិមនុស្ស ។

១. បុព្វកថា

១.១. បន្ទាប់ពីមានកិច្ចប្រជុំមួយចំនួនជាមួយពួកមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់នៃក្រសួងមហាផ្ទៃ ដើម្បីពិភាក្សាពីមធ្យោបាយនានាដែលមជ្ឈមណ្ឌល អ.ស.ប. សំរាប់សិទ្ធិមនុស្ស អាចជួយដល់ក្រសួងដែលបានស្នើឲ្យមានវគ្គហ្វឹកហ្វឺនរយៈពេលជាបន្តបន្ទាប់ ស្តីពីកម្មវត្ថុនៃ "ការឃុំឃាំង ហើយ និងសិទ្ធិមនុស្ស" ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងពន្ធនាគារមួយចំនួននោះមក ។

២. គោលដៅ

- ២.១. មន្ត្រីពន្ធនាគារដែលបានរៀនចប់វគ្គនេះ គួរតែ :
  - ២.១.១. មានការយល់ដឹងនូវគោលការណ៍សំខាន់ៗនៃច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ហើយ និងនីតិក្រមដែលទាក់ទងទៅនឹងការឃុំឃាំងខ្លួន ហើយនិងការដាក់គុក ។

៣. មាតិកា

៣.១. វគ្គនេះនឹងត្រូវផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើទម្រង់ការច្បាប់ ស្តីពីបទឧក្រិដ្ឋនៅកម្ពុជា ដែលមានស្រាប់ ដែលអាចពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចការរបស់ភ្នាក់ងារពន្ធនាគារ ហើយនិងស្តីពីឯកសារសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ ដែលអាចអនុវត្តបានក្នុងនោះ រួមមាន :

- គោលការណ៍នានា សំរាប់ការការពារមនុស្សគ្រប់រូបទាំងអស់ ក្រោមទម្រង់នៃការឃុំខ្លួន ឬការដាក់គុកណាមួយ
- អនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងការដាក់ទារុណកម្ម
- សេចក្តីប្រកាសស្តីពីការការពារមនុស្សគ្រប់រូប កុំឲ្យទទួលបានការធ្វើទារុណកម្ម និងអំពើប្រព្រឹត្ត ឬទណ្ឌកម្មយោរយោ អមនុស្សធម៌ ឬការធ្វើទណ្ឌកម្មទណ្ឌកម្មចោកទាប ។
- បញ្ញត្តិច្បាប់អប្បបរមាជាបទដ្ឋានសំរាប់ការប្រព្រឹត្តចំពោះអ្នកទោស
- ច្បាប់របស់អង្គការសហប្រជាជាតិសំរាប់ការការពារអ្នកទោសយុវជន កុំឲ្យបាត់បង់សិទ្ធិសេរីភាពរបស់គេ

៣.២. ត្រូវមានសម័យប្រជុំផ្ដើមមួយដងដែរ ស្ដីពីការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារ ហើយនិង ការកែទម្រង់ជាថ្មី ។

ឧបសម្ព័ន្ធ I

៤. ទីរយោង

៤.១. វគ្គនីមួយៗនឹងមានរយៈពេល ១២ ម៉ោង

៥. អ្នកចូលរួម

៥.១. ការចូលរួមនៅក្នុងវគ្គនីមួយៗនឹងត្រូវកំណត់សិស្សត្រឹម ២០ នាក់ ដែលជាមន្ត្រី ជាឧត្តម ហើយនិងសមាជិកដែលជាបុគ្គលិក ។

៦. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល

៦.១. តំបន់ភ្នំពេញ៖ ចំពោះពន្ធនាគារទាំងឡាយនៅក្នុងតំបន់ភ្នំពេញ (ព្រៃស T3 ហើយ និង PJ) ត្រូវគេរំពឹងថា វគ្គនេះនឹងត្រូវគេផ្តល់ឲ្យរយៈពេលមួយព្រឹកក្នុងមួយសប្តាហ៍ (ពីម៉ោង ៨ ដល់ម៉ោង ១១ ព្រឹក) ក្នុងរយៈពេលមួយសប្តាហ៍ ។ នៅពេលដែលគេបានរៀបចំវគ្គមួយ នៅពន្ធនាគារ T3 រួចមក គេបានផ្តល់យោបល់ថា វគ្គសិក្សានេះនឹងត្រូវធ្វើនៅពន្ធនាគារ PJ មុន និងបន្តធ្វើនៅពន្ធនាគារព្រៃស ហើយនិងពន្ធនាគារ T3 តទៅទៀត ។ កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល នេះ ត្រូវបានរៀបចំដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- ពន្ធនាគារ PJ នៅថ្ងៃទី ៣១ មីនា ថ្ងៃទី ៧.២១ ហើយនិង ២២ មេសា ។
- ពន្ធនាគារព្រៃស ថ្ងៃទី ៥.១២.១៩ និង ២៦ ឧសភា ។
- ពន្ធនាគារ T3 ថ្ងៃទី ៧.៤.១៤ និង ១៥ មិថុនា ។

៦.២. ខេត្ត ៖ ទីរួមខេត្តចំនួន ១០ ត្រូវបានគេជ្រើសរើសបញ្ចូលក្នុងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនេះ ។ បញ្ជីឈ្មោះនេះអាចកែប្រែបានស្រេចទៅលើក្រសួង ។ ការបណ្តុះបណ្តាល តាមខេត្តនីមួយៗ នឹងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងរយៈពេលមួយលើសពីពីរថ្ងៃ (ព្រឹកពីម៉ោង ៨ ដល់ម៉ោង ១១ ល្ងាចពីម៉ោង ២ ដល់ម៉ោង ៥ ក្នុងមួយថ្ងៃ) ។ កម្មវិធីត្រូវបានរៀបចំដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- ខេត្តស្វាយរៀង ថ្ងៃទី ១ និងទី ២ មីនា
- ខេត្តព្រៃវែង ថ្ងៃទី ១៥ និងទី ១៦ មីនា
- ខេត្តកំពង់ចាម ថ្ងៃទី ៥ និងទី ៦ មេសា
- តាខ្មៅ ថ្ងៃទី ១៩ និងទី ២០ មេសា
- ខេត្តកំពត ថ្ងៃទី ៣ និងទី ៤ ឧសភា

- ខេត្តកំពង់សោម ថ្ងៃទី ១៧ និងទី ១៨ ឧសភា
- ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ថ្ងៃទី ១ និងទី ២ មិថុនា
- ខេត្តបាត់ដំបង ថ្ងៃទី ២១ និងទី ២២ មិថុនា
- ស្រុកស៊ីសុផុន ថ្ងៃទី ៥ និងទី ៦ កក្កដា
- ខេត្តសៀមរាប ថ្ងៃទី ១៩ និងទី ២០ កក្កដា

៧. របាយការណ៍

៧.១. របាយការណ៍មួយ ស្តីពីការបណ្តុះបណ្តាល និងត្រូវធ្វើជូនក្រសួងមហាផ្ទៃ ។

៨. ការបន្តវគ្គបណ្តុះបណ្តាល

៨.១. គេអាចផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលនេះ ដល់ពន្ធនាគារផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងវគ្គសិក្សាជាបន្តបន្ទាប់ ។ វគ្គសិក្សារយៈពេលខ្លីនេះ អាចត្រូវគេចំពេញបន្ថែមផងដែរ តាមការបង្ហាញពីទីប្រឹក្សាដែលប្រចាំការនៅមជ្ឈមណ្ឌល ។

៨.២. ប្រសិនបើក្រសួងចាត់ថា បញ្ហានេះចាំបាច់នោះ គេអាចរៀបចំផងដែរនូវសន្និសីទជាតិមួយ សំរាប់ភ្នាក់ងារពន្ធនាគារ ។

៩. វគ្គសំរាប់មន្ត្រី

៩.១. វគ្គនេះនឹងបង្រៀនដោយលោក Peter Condliffe ប្រធានអប់រំ បណ្តុះបណ្តាលហើយនិងព័ត៌មាន ។

ជំនើរការ : វគ្គនេះនឹងត្រូវចែកជាក្រុម ក្នុងមួយក្រុមមានរយៈពេល ៣ ម៉ោង ។ ក្រុមនីមួយៗ លើកលែងតែក្រុមទី ៤ ដែលមានសុទ្ធតែរយៈពេលមួយម៉ោង អមទៅដោយកិច្ចពិភាក្សា ហើយបន្ទាប់មកមានក្រុមតូចៗអនុវត្តរយៈពេលខ្លី ។ ក្រុមទី ៤ នឹងត្រូវផ្អែកទៅលើការពិនិត្យឯកសារសំណួរដែលត្រូវបែងចែក ។

ក្រុម I

ផ្ដើមសេចក្ដី គូនាទីរបស់ការិយាល័យទទួលបន្ទុកនៅកម្ពុជា ។ បរិបទស្តីពីច្បាប់ហើយនិងរដ្ឋធម្មនុញ្ញរបស់កម្ពុជា ។ ក្រុមនេះនឹង ត្រូវរួមបញ្ចូលទាំងការណែនាំមួយអំពី :

- ខ ដែលបានចែងពីសិទ្ធិមនុស្សរបស់រដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា
- ខ ដែលបានចែងបណ្តោះអាសន្នស្តីពីបទឧក្រិដ្ឋ
- ច្បាប់ស្តីពីនីតិក្រមព្រហ្មទណ្ឌ

ក្រុម II និង III

ច្បាប់អន្តរជាតិ ហើយនិងសិទ្ធិរបស់អ្នកជាប់ឃុំ ។ ក្រុមនេះនឹងត្រូវរួមបញ្ចូលការណែនាំមួយអំពី :

- * កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ
- * បញ្ញត្តិអប្បបរមាជាបទដ្ឋានសំរាប់ការប្រព្រឹត្តទៅលើអ្នកទោស
- * អនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងការធ្វើទារុណកម្ម
- * សេចក្តីថ្លែងការណ៍ស្តីពីការការពារអ្នកទោសទាំងអស់ ដែលត្រូវទទួលបានការធ្វើទារុណកម្ម និងអំពើប្រព្រឹត្ត ឬទណ្ឌកម្មយោរយោផ្សេងៗ អមនុស្សធម៌ ឬថោកទាប ។
- * គោលការណ៍នានាសំរាប់ការការពារមនុស្សគ្រប់រូបទាំងអស់ ដែលស្ថិតនៅក្រោមទម្រង់ណាមួយនៃការឃុំខ្លួន ឬការដាក់គុក ។
- * ច្បាប់របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ សំរាប់ការការពារអ្នកទោសយុវជនកុំឲ្យបាត់បង់សិទ្ធិសេរីភាពរបស់គេ ។

ក្រុម IV

ក្រុមនេះនឹងត្រូវផ្អែកទៅលើការពិនិត្យរយៈពេលខ្លី ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងលក្ខខណ្ឌហើយនិងបញ្ហានានារបស់ពន្ធនាគារ ដែលប្រឈមមុខទៅនឹងបុគ្គលិកពន្ធនាគារ ។ គំនិតសំរាប់ការកែទម្រង់ថ្មីរបស់ពន្ធនាគារ ហើយនិងប្រព័ន្ធពន្ធនាគារពិសេស នឹងត្រូវលើកឡើងនិងពិភាក្សា ។

លិខិតបញ្ជាក់ការសិក្សា

លិខិតបញ្ជាក់ពីការចូលរៀន នឹងត្រូវផ្តល់ឲ្យសិស្សគ្រប់រូបទាំងអស់ ។

Appendix II

UNITED NATIONS CENTRE FOR HUMAN RIGHTS

CENTRE DES NATION UNIES POUR LES DROITS DE L'HOMME

SURVEY OF CAMBODIAN PRISONS

ការស្ទង់ប្រមាណលើពន្ធនាគារកម្ពុជា

PART I ផ្នែកទី ១

PRELIMINARY INFORMATION ព័ត៌មានបឋម

NAME OF PRISON ឈ្មោះពន្ធនាគារ _____

CLASSIFICATION OF PRISON ការចែងចែកជាផ្នែករបស់ពន្ធនាគារ

- A. Number of prisoners
ចំនួនអ្នកទោស _____
- B. Number of untried prisoners
ចំនួនអ្នកទោសពុំទាន់កាត់ក្តី <ពិន្ទុជំន> _____
- C. Number of tried prisoners
ចំនួនអ្នកទោសដែលកាត់ក្តីហើយ <ទណ្ឌិត> _____
- D. Number of female prisoners
ចំនួនអ្នកទោសស្ត្រី _____
- E. Number of young prisoners (ie. under 18 years)
ចំនួនអ្នកទោសកូនក្មេង <ក្រោមអាយុ១៨ឆ្នាំ> _____
- F. Number of infants with their mother
ចំនួនកុមារដែលរស់នៅជាមួយម្តាយ _____
- G. Age of the prison
អាយុពន្ធនាគារ _____

H. General state of buildings លក្ខណៈទូទៅនៃអាគារពន្ធនាគារ	5	4	3	2	1
	Excellent	Good	Just Sufficient	Poor	Very Poor
	ល្អណាស់	ល្អ	សមរម្យ	អធ្ម	អន់ណាស់

Briefly describe
ចូរពិពណ៌នាដោយសង្ខេបអំពីលក្ខណៈទូទៅនៃពន្ធនាគារ

_____

_____

_____

I. Holding capacity of the Prison
ចំណុះពន្ធនាគារ _____

J. General State of Grounds លក្ខណៈទូទៅនៃបរិវេណ	5	4	3	2	1
	Excellent	Good	Just Sufficient	Poor	Very Poor
	ល្អណាស់	ល្អ	សមរម្យ	អធ្ម	អន់ណាស់

Briefly describe
ចូរពិពណ៌នាដោយសង្ខេបអំពីលក្ខណៈទូទៅនៃបរិវេណពន្ធនាគារ

_____

_____

_____

Appendix II

K. Draw a sketch plan of the prison in the space below. Include notable features.
 ចូរគូររូបផែនទីពន្លឺនៃគុក ទៅទាំងក្រោម ។ រួមទាំងលក្ខណៈគត់សំគាល់ ។

L. Type of cells ? How many Prisoners in each Cell ?
 តើមានបន្ទប់ប៉ុន្មានប្រភេទ ? តើមានអ្នកទោសប៉ុន្មានក្នុងបន្ទប់នីមួយៗ ?

M. Prison staff morale (From classroom & general observation)
 ទឹកចិត្តបុគ្គលិកពន្លឺនៃពិធីការណ៍និងការសង្កេតទូទៅ

5	4	3	2	1
Excellent	Good	Just Sufficient	Poor	Very Poor
ល្អណាស់	ល្អ	សមរម្យ	អន់	អន់ណាស់

N. Other notable features about this prison.
 លក្ខណៈដែលគួរកត់សំគាល់ផ្សេងៗទៀតអំពីពន្លឺនៃគុកនេះ

O. SECURITY. If security is defined as the ability to keep prisoners contained, and the difficulty of escape how would you rate this prison សន្តិសុខ. ប្រសិនបើសន្តិសុខត្រូវបានគេកំណត់ច្បាស់ថា មានលទ្ធភាពអាចរក្សាអ្នកទោសបាន ហើយពិបាកនឹងរត់គេចនោះ តើលោកនឹងឲ្យពិន្ទុលើពន្លឺនៃគុកនេះត្រង់លេខណាមួយ

5	4	3	2	1
Excellent	Good	Just Sufficient	Poor	Very Poor
ល្អណាស់	ល្អ	សមរម្យ	អន់	អន់ណាស់

P. LIST THE 3 MOST PRESSING ISSUES FACING THIS PRISON IN ORDER OF IMPORTANCE FROM: 1 TO 3
 ចូរសរសេររបញ្ហាបន្ទាន់សំខាន់ៗ ៣ ដែលកំពុងប្រឈមមុខនឹងពន្លឺនៃគុកនេះទៅតាមលំដាប់លេខរៀងនៃបញ្ហាដែលមានសារៈសំខាន់ពីលេខ ១ ដល់លេខ ៣ :

1. _____

2. _____

Appendix II

3.

Part II : PRISON CONDITIONS

ផ្នែកទី ២ ស្ថានភាពពន្ធនាគារ

1. Prison Register
បញ្ជីពន្ធនាគារ

1.1 Is there a prison registration book ? Yes / No
តើពន្ធនាគារមានសៀវភៅចុះឈ្មោះឬទេ ? មាន, អត់មាន

1.2 What information does it record ?
តើគេកត់ព័ត៌មានអ្វីខ្លះក្នុងបញ្ជីនោះ ?

- (i) _____
អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ
- Reason for detention _____
ហេតុផលនៃការឃាត់ទាំងខ្លួន
- Date and hour of admission _____
កាលបរិច្ឆេទ និងម៉ោងនៃការទទួលខ្លួន
- Details of the commitment order _____
សេចក្តីពិស្តារតាមលំដាប់លំដោយនៃប្រព្រឹត្តិកម្ម

2. SEGREGATION

វិឃោគកម្ម «ការដាក់ដោយខ្សែក»

- 2.1 Are women kept separate from men ? Yes / No
តើគេដាក់មនុស្សស្រីដោយខ្សែកពីមនុស្សប្រុសឬទេ ? បាទ, ទេ
- 2.2 Are untried prisoners kept separate from convicted prisoners ? Yes / No
តើគេដាក់ពុទ្ធជំនួយដោយខ្សែកពីទណ្ឌិតឬទេ ? បាទ, ទេ
- 2.3 Are they treated differently ? Yes / No
តើគេប្រព្រឹត្តលើជនទាំងនោះខុសៗពីគ្នាឬទេ ? បាទ, ទេ
- 2.4 Are civil prisoners kept separate from criminal offenders ? Yes / No
តើអ្នកទោសរដ្ឋប្បវេណីគេដាក់ដោយខ្សែកពីទណ្ឌិតទេ ? បាទ, ទេ
- 2.5 Are young offenders kept separate from adults ? Yes / No
តើគេដាក់អ្នកទោសកូនក្មេងដោយខ្សែកពីមនុស្សចាស់ទេ ? បាទ, ទេ
- 2.6 Are security prisoners kept in this prison ? Yes / No
តើអ្នកទោសនយោបាយត្រូវដាក់ក្នុងពន្ធនាគារនេះឬទេ ? បាទ, ទេ

If yes how many are there _____ Are they separated from other prisoners ? Yes/No
បើមានតើមានប៉ុន្មាន --- តើពួកគេត្រូវបានដាក់ដោយខ្សែកពីអ្នកទោសដទៃឬទេ ? បាទ, ទេ

3. ACCOMMODATION

កន្លែងស្នាក់នៅ

3.1 What is the accommodation like ? Briefly describe :
តើកន្លែងស្នាក់នៅយ៉ាងណាដែរ ? ចូរពិពណ៌នាដោយសង្ខេបអំពីកន្លែងស្នាក់នៅ

_____

_____

_____

Appendix II

3.1.1 Rank on the following scale : 5 4 3 2 1
 Excellent Good Just Sufficient Poor Very Poor
 ច្បាប់ល្អបំផុត ល្អ សមរម្យ អន់ អន់ណាស់

3.2 Is there adequate light, ventilation, sanitary facilities and bathing facilities ?
 តើមានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់, ខ្យល់, សំភារៈអនាម័យ និងសម្ភារៈដូកទឹកគ្រប់គ្រាន់ទេ ?
 Briefly describe :
 ចូរពិពណ៌នាដោយសង្ខេប

_____

_____

_____

_____

3.3 Are facilities properly maintained and clean ? Yes / No
 តើសម្ភារៈខាងលើត្រូវបានថែទាំហើយស្អាតត្រឹមត្រូវឬទេ ?
 Briefly Describe : ចូរពិពណ៌នាដោយសង្ខេប

_____

_____

4- APPEARANCE OF PRISONERS
 លក្ខណៈអាការៈរបស់អ្នកទោស

4.1 Briefly Describe ចូរពិពណ៌នាដោយសង្ខេបអំពីលក្ខណៈអាការៈរបស់អ្នកទោស

_____

_____

5- BEDDING គ្រឿងដេក

5.1 Briefly Describe bedding arrangements & facilities
 ចូរពិពណ៌នាដោយសង្ខេបនូវសម្ភារៈនិងការរៀបចំគ្រែដេក

_____

_____

_____

6- FOOD ម្ហូបអាហារ

6.1 Time of meals First លើកទីមួយ _____
 ម៉ោងចែកអាហារ
 Second លើកទីពីរ _____
 Other(if provided) ម៉ោងផ្សេងទៀត<បើមាន> _____

6.2 Food provided at meals First លើកទីមួយមាន _____
 ម្ហូបដែលផ្តល់ឲ្យពេលបាន
 Second លើកទីពីរ _____
 Other(if provided) លើកផ្សេងទៀត<បើមាន> _____

Appendix II

6.3 Is drinking water available ? Yes / No
 តើមានទឹកទទួលបានឬទេ? មាន, អត់
Briefly ចូរពិពណ៌នាដោយសង្ខេប

6.4 Rank the quantity of food given to prisoners on the following scale
 ចូរឲ្យពិន្ទុលើបរិមាណអាហារដែលផ្តល់ឲ្យអ្នកទោស

5	4	3	2	1
Excellent	Very Good	Just sufficient	Poor	Very Poor
ល្អណាស់	ល្អ	សមរម្យ	អន់	អន់ណាស់

6.5 Rank the quality of food given to prisoners
 ចូរឲ្យពិន្ទុលើគុណភាពអាហារដែលផ្តល់ឲ្យអ្នកទោស

5	4	3	2	1
Excellent	Very Good	Just sufficient	Poor	Very Poor
ល្អណាស់	ល្អ	សមរម្យ	អន់	អន់ណាស់

7- Exercise & Sport ការហាត់ប្រាណ និងកីឡា

7.1 What recreational facilities exist ? តើមានគ្រឿងកំសាន្តអ្វីខ្លះ?
 _____
 _____

7.2 What exercise do prisoners get ? តើអ្នកទោសមានការហាត់ប្រាណបែបណា?
 _____
 _____

8- Medical វេជ្ជសាស្ត្រ

8.1 What medical personnel are available ? តើបុគ្គលិកពេទ្យបែបណាដែលមាន?
Briefly describe ចូរពិពណ៌នាដោយសង្ខេប
 _____
 _____

8.2 What medical facilities exist ? តើការសម្រួលការងារវេជ្ជសាស្ត្រមានអ្វីខ្លះ?
Briefly describe ចូរពិពណ៌នាដោយសង្ខេប
 _____
 _____

8.3 Are drugs and pharmaceuticals available to prisoners ? Yes, No
 តើមានថ្នាំសង្កូវឬថ្នាំប្រាប់ផ្តល់ឲ្យអ្នកទោសឬទេ? មាន, ទេ

Comment ផ្តល់យោបល់
 _____
 _____

8.4 Are prisoners regularly medical examined ? Yes, No

Appendix II

តើគេពិនិត្យសុខភាពអ្នកទោសជាទៀងទាត់ឬទេ?

បាទ, ទេ

Comment ផ្តល់របាយការណ៍

8.5 Rank the prison medical service on the following scale
 ចូរច្បាប់រៀបចំសេវាវេជ្ជសាស្ត្រក្នុងគុណភាពដូចខាងក្រោម

5	4	3	2	1
Excellent	Very Good	Just Sufficient	Poor	Very Poor
ល្អណាស់	ល្អ	សមស្រប	អធ្យម	អន់ណាស់

9- Discipline & Punishment ការពិន័យ និង ការដាក់ទណ្ឌកម្ម

9.1 How are prisoners disciplined? តើគេដាក់ពិន័យអ្នកទោសដោយរបៀបណា?

Briefly describe ចូរពិពណ៌នាដោយសង្ខេប

9.2 Do prisoners know about disciplinary rules? តើអ្នកទោសចេះច្បាប់ទោសឬទេ?

Yes / No
បាទ, ទេ

Comment ផ្តល់របាយការណ៍

9.3 Are dark cells, shackling or other instruments of restraint, or reduction of diet used as punishments? Yes / No
 តើបន្ទប់ងងឹត, ខ្នោះជើង, ឬឧបករណ៍សម្រាប់ឃាត់ខ្លួនផ្សេងៗ ឬការកាត់បន្ថយអាហារត្រូវបាន
 គេប្រើធ្វើជាការដាក់ទណ្ឌកម្មឬទេ?

បាទ, ទេ

Comment ផ្តល់របាយការណ៍

9.4 What are the most common disciplinary problems? តើបញ្ហាដែលគេត្រូវដាក់ពិន័យញឹកញាប់មានអ្វីខ្លះ?

9.5 Is there much prisoner-on-prisoner violence? តើមានអំពើហិង្សារវាងអ្នកទោស និងអ្នកទោសច្រើនឬទេ?

Yes / No
បាទ, ទេ

Comment ផ្តល់របាយការណ៍

9.6 Are there sexual assaults in this prison? តើមានការចាប់រំលោភផ្នែកភេទនៅក្នុងពន្ធនាគារនេះឬទេ?

Yes / No
បាទ, ទេ

Comment ផ្តល់របាយការណ៍

Appendix II

_____

10- Outside Contact ការទំនាក់ទំនងពីខាងក្រៅ

10.1 Who can visit ? តើអ្នកណាអាចមកសាកសួរ សួរសុខទុក្ខបាន?

_____

10.2 How Often ? ញឹកញាប់យ៉ាងណាប៉ុន្មានដង?

_____

10.3 Contact or non-contact ? ជិះពាស់ត្រូវបាន ឬមិនបាន?

_____

10.4 Are visitors searched ? តើគេត្រួតពិនិត្យមកសួរសុខទុក្ខឬទេ?

_____

10.5 What can visitors bring ? តើអ្នកមកសួរសុខទុក្ខអាចយកអ្វីមកបានខ្លះ?

_____

11- Prisoners Property ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកទោស

11.1 What happens to prisoner property ? គេធ្វើដូចម្តេចចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកទោស?

Briefly describe ចូរពិពណ៌នាដោយសង្ខេប

_____

12- Prison Personnel បុគ្គលិកពន្ធនាគារ

12.1 How many prison officers are there ? តើមានបុគ្គលិកពន្ធនាគារប៉ុន្មាននាក់?

_____

12.2 Other Staff ? តើមានបុគ្គលិកដទៃទៀតទេ?

12.3 Have prison staff received training ? តើបុគ្គលិកពន្ធនាគារមានទទួលបានការហ្វឹកហ្វឺនឬទេ?

Briefly describe ចូរពិពណ៌នាដោយសង្ខេប

_____

13- Inspection ការត្រួតពិនិត្យ

13.1 Is there regular inspection of the prison by outside authorities ? Yes / No

តើគេពិនិត្យសុខភាពអ្នកទោសជានិច្ចដែរឬទេ?

បាទ, ទេ

Comment ផ្តល់របាយការណ៍

8.5 Rank the prison medical service on the following scale
ចូរច្បាប់រៀបចំសេវាវេជ្ជសាស្ត្រនៅក្នុងគុណភាពនេះលើអត្រាខាងក្រោម

5	4	3	2	1
Excellent	Very Good	Just Sufficient	Poor	Very Poor
ល្អណាស់	ល្អ	សមរម្យ	អន់	អន់ណាស់

9- Discipline & Punishment ការពិន័យ និង ការដាក់ទណ្ឌកម្ម

9.1 How are prisoners disciplined? តើគេដាក់ពិន័យអ្នកទោសដោយរបៀបណា?

Briefly describe ចូរពិពណ៌នាដោយសង្ខេប

9.2 Do prisoners know about disciplinary rules? តើអ្នកទោសចេះបទវិន័យឬទេ?

Yes / No
បាទ, ទេ

Comment ផ្តល់របាយការណ៍

9.3 Are dark cells, shackling or other instruments of restraint, or reduction of diet used as punishments? Yes / No
តើបន្ទប់ងងឹត, ខ្នោះ, ធ្មេច, ឬការកាត់បន្ថយអាហារត្រូវបាន
គេប្រើធ្វើជាការដាក់ទណ្ឌកម្មឬទេ? បាទ, ទេ

Comment ផ្តល់របាយការណ៍

9.4 What are the most common disciplinary problems?
តើបញ្ហាដែលត្រូវដាក់ពិន័យញឹកញាប់មានអ្វីខ្លះ?

9.5 Is there much prisoner-on-prisoner violence?
តើមានការបោកបំបាត់រវាងអ្នកទោស និងអ្នកទោសច្រើនឬទេ?

Yes / No
បាទ, ទេ

Comment ផ្តល់របាយការណ៍

9.6 Are there sexual assaults in this prison?
តើមានការចាប់រំលោភផ្នែកភេទនៅក្នុងគុណភាពនេះឬទេ?

Yes / No
បាទ, ទេ

Comment ផ្តល់របាយការណ៍

Appendix II

តើមានការត្រួតពិនិត្យទៀងទាត់ពីអាជ្ញាធរឯកជនណាមួយទាក់ទងនឹងក្រៅប្រទេស?

បាទ, ទេ

Briefly describe ចូរពិពណ៌នាដោយសង្ខេប

14- Work ការងារ

14.1 Briefly Describe the prisons work programme for prisoner's
ចូរពិពណ៌នាដោយសង្ខេបអំពីកម្មវិធីការងារពន្ធនាគារសម្រាប់អ្នកទោស

14.2 Are prisoners required to work ? Yes / No
តើគេតម្រូវឱ្យអ្នកទោសធ្វើការឬទេ? បាទ, ទេ

14.3 Are prisoners paid for work ? Yes / No
តើគេបង់ប្រាក់ឱ្យអ្នកទោសចំពោះការងារដែលគេធ្វើឬទេ? បាទ, ទេ
How much បើបង់តើប៉ុន្មាន? _____

14.4 Do inmates wish to work ? តើអ្នកទោសប្រាថ្នាចង់ធ្វើការឬទេ?

15- Special Programmes កម្មវិធីពិសេស

15.1 Are there special programmes for prisoners eg. education, artistic etc. ? Yes / No
តើមានកម្មវិធីពិសេស ដូចជាការអប់រំ, ជំនាញខាងសិល្បៈសម្រាប់អ្នកទោសទេ? បាទ, ទេ

16- Overall How Would You Rate The Prison វិនិយោគរួម តើលោកនឹងឱ្យពិន្ទុពន្ធនាគារនេះក្រុងលេខណាមួយ

5	4	3	2	1
Excellent	Good	Just Sufficient	Poor	Very Poor
ល្អណាស់	ល្អ	សមរម្យ	អន់	អន់ណាស់

17- Are there any other comments you would like to make ? តើលោកមានយោបល់អ្វីផ្សេងទៀតចង់បន្ថែមទេ?

ឧបសម្ព័ន្ធ III

១- ពន្ធនាគារ : ស្វាយរៀង

២- កាលបរិច្ឆេទទទស្សនកិច្ច : ថ្ងៃទី១ ដល់ទី ៣ ខែមីនា ១៩៩៤

៣- កម្រិតគុណភាពទាំងមូល : មិនល្អ

៤-

អ្នកទោស	ចំនួន	មិនទាន់កាត់ទោស	កាត់ឲ្យជាប់ទោស	ស្រ្តី	អាយុក្រោម ១៨ឆ្នាំ	ទារកជាមួយម្តាយ	បញ្ជីពន្ធនាគារ
	៦៩នាក់	២៦នាក់	៤៣នាក់	៤នាក់	០	១នាក់	មាន

៥-

ស្ថានភាពទូទៅនៃពន្ធនាគារ	កសាង	លក្ខណៈទូទៅ	ព្រំដែនទំហំ	សន្តិសុខ	ចំនួនភ្នាក់ងារពន្ធនាគារ
	១៩២៤-៣០	ទ្រុឌទ្រោម	៤០*៦០ម	មិនល្អ	៣២ នាក់

៦-

ការដាក់ឲ្យដាច់ដោយឡែក	បុរសដាច់ចេញពីនារី	អ្នកមិនទាន់កាត់ទោសនៅដាច់ពីអ្នកដែលកាត់ទោសឲ្យជាប់ទោស	ទោសស៊ីវិលដាច់ចេញពីឧក្រិដ្ឋ	កូនក្មេងដាច់ចេញពីមនុស្សពេញវ័យ
	មាន	គ្មាន	គ្មាន	គ្មានអ្នកទោសណាមួយអាយុក្រោម១៨ឆ្នាំទេ

ឧបសម្ព័ន្ធ III

៧- កន្លែងស្នាក់នៅ	ការពិពណ៌នាជាទូទៅ	ផ្ទះបាយ	ពន្លឺ និងខ្យល់ចេញចូល	កន្លែងបន្ទោះបង់	កន្លែងដេក
	<p>គេដាក់ពួកអ្នកទោសភេទប្រុសឲ្យនៅក្នុងប្លុកដីធំមួយដែលបែងចែកជា៤ផ្នែកស្មើគ្នានិងផ្នែកទីមួយមានឡៅភ្លើមួយ។ គ្មានការចេញចូលទៅបង្គន់ទេក្នុងពេលគេចាក់សោ។ ស្រ្តី៤នាក់ត្រូវគេដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្នុងបន្ទប់ដោយឡែកៗ មានគីលានដ្ឋានមួយដែលគេទុកសម្រាប់តែប្រធានពួកអ្នកទោស និងពួកអ្នកទោសដែលគេចូលចិត្ត ។</p>	<p>ដាច់ចេញពីគ្នាដោយមានកន្លែងចំហមួយមានដំបូលនៅជាប់ទៅនឹងបន្ទប់ពួកអ្នកទោស ។ សត្វមាន់ ១ ដើរដោយសេរីនៅកន្លែងនោះ ។</p>	<p>ពន្លឺមានត្រឹមត្រូវ ប៉ុន្តែខ្យល់ចេញចូលមិនគ្រប់គ្រាន់នៅបន្ទប់ទាំងអស់។</p>	<p>ល្មមគ្រប់គ្រាន់ ប៉ុន្តែពួកអ្នកទោសភេទប្រុសមិនអាចចេញចូលទៅបង្គន់បានទេក្នុងអំឡុងពេលត្រូវគេចាក់សោរ (២០-២២ ម៉ោង) ។ ស្រ្តីមានបង្គន់នៅក្នុងបន្ទប់ដែលបច្ចុប្បន្ននេះមិនអាចប្រើប្រាស់បាន ។</p>	<p>គ្មានពួក ខ្វះតូច មុង និងកន្លែងដេកសមល្មមប្រមាណ១០ភាគរយ ។</p>

ឧបសម្ព័ន្ធ III

៨-	កិច្ចការ ការកំសាន្ត និងទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ	ហាត់ប្រាណ គេផ្តល់កម្មវិធីហាត់ប្រាណដល់ពួកអ្នកទោស ពី២០-៣០នាទីរាល់ព្រឹក។ កន្លែងលេងបាល់ទះមួយក្នុងបរិវេណពន្ធនាគារគឺសម្រាប់តែឆ្នាំពន្ធនាគារលេងតែប៉ុណ្ណោះ ។	ការងារ គ្មានកម្មវិធីការងារ ឬ ផលិតកម្មណាមួយទេ។ ស្នូលបន្ថែមមួយត្រូវពួកអ្នកទោសមួយចំនួនធ្វើ ។	ទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ គេអនុញ្ញាតឲ្យមានការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាក្នុងរយៈពេលខ្លីក្នុងមួយខែម្តង ។	ការត្រួតពិនិត្យ មានពីរដងក្នុងមួយខែដោយព្រះរាជអាជ្ញា ។
----	--	---	--	--	---

៩-	ពេទ្យ	បុគ្គលិក	កន្លែង និងសម្ភារៈ	ការពិនិត្យជម្ងឺ	កម្រិតគុណភាពទាំងមូល
		គ្មាន	គ្មាន	គ្មានទេ លុះត្រាតែមានសំណើ	មិនល្អសោះ

១០-	វិន័យ និងការដាក់ទណ្ឌកម្ម	ក្បួនវិន័យ	ការដាក់ទណ្ឌកម្ម	អំពើហិង្សារវាងអ្នកទោស និងអ្នកទោស
		មានគោលការណ៍ចំនួន ១២ដែលគេប្រកាស	ការចោទប្រកាន់ពីបទវាយដំធ្វើទារុណកម្ម ព្រមទាំងប្រើប្រាស់បន្ទប់ដំឡើងតូចៗសម្រាប់ធ្វើទណ្ឌកម្ម	មានភស្តុតាងតិចតួចណាស់

១១-	អាហារូបត្ថម្ភ	ពេលវេលាអាហារ	អាហារលើកទីមួយ	អាហារលើកទី២	ទឹក
		ម៉ោង១១ព្រឹក និងម៉ោង៤:៣០នាទីល្ងាច	បាយ និងសម្លមួយ	បាយ និងសម្លមួយ	អង្គការICRC បានរៀបចំឲ្យល្អឡើងវិញនូវអណ្តូងទឹកពីរសម្រាប់ផឹកក្រោយពីដាំពុះ

១២-

បញ្ហាសំខាន់ៗដែលប្រឈមមុខនឹងពន្ធនាគារនេះ

- ស្ថានភាពទ្រុឌទ្រោមនៃអាគារ
- មានការចោទប្រកាន់ពីបទវាយដំ ធ្វើទារុណកម្ម និងការប្រើប្រាស់បន្ទប់តូចៗធ្វើទណ្ឌកម្ម ។
- គិតពេលនៅក្រៅបន្ទប់ និងពេលកំសាន្តក្រៅបន្ទប់សម្រាប់ពួកអ្នកទោសរួមបញ្ចូលទាំងការខ្វះសម្ភារៈសម្រាប់អាណាផង ។
- ឥតការចេញចូលទៅបង្គន់ក្នុងអំឡុងពេលដែលគេចាក់សោ ។
- ការកំណត់ពេលវេលា និងទំនាក់ទំនងខាងក្រៅមិនបានញឹកញាប់
- កន្លែងសម្ភារៈ និងសេវាកម្មពេទ្យ (ដោយកពន្ធនាគាររាយការណ៍ថាមានអ្នកកើតរោគស្លឹកចំនួន ១៥នាក់ទៅហើយ) ។
- កន្លែងរៀបចំម្ហូបអាហារមិនបានល្អ
- ខ្វះខាតគ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់បរិភោគ
- សន្តិសុខមិនបានល្អ
- បុគ្គលិកមានការហាត់ហ្វឹកហ្វឺនមិនបានល្អ

ឧបសម្ព័ន្ធ III

១- ពន្ធនាគារ : ព្រៃវែង

២- កាលបរិច្ឆេទទទស្សនកិច្ច : ថ្ងៃទី១៥-១៦ ខែមីនា

៣- កម្រិតគុណភាពទាំងមូល : មិនល្អសោះ

៤-	អ្នកទោស	ចំនួន	មិនទាន់ កាត់ទោស	កាត់ព្រហ្មទណ្ឌ ទោស	ស្ត្រីភេទ	រាយការណ៍ ១៤ឆ្នាំ	ទារកជា មួយម្តាយ	បញ្ជីពន្ធ នាគារ
		៩៥នាក់	៤២នាក់	៥៣នាក់	៤នាក់	០	០	មាន

៥-	ស្ថានភាពទូទៅ របស់ពន្ធនាគារ	កសាង	លក្ខណៈទូទៅ	ព្រំដែនទំហំ	សន្តិសុខ	ចំនួនភ្នាក់ងារពន្ធនាគារ
		១៩៣០	មិនល្អ	" ជញ្ជាំងខាង ក្នុង" ២៥*១៧ម	មិនល្អ	២៧ នាក់

៦-	ការដាក់ពន្ធនាគារ ដាច់ដោយ ខ្សែកញ្ចក់	បុរសដាច់ ចេញពីនារី	អ្នកមិនទាន់កាត់ ទោសដាច់ចេញពី អ្នកកាត់ព្រហ្មទណ្ឌទោស	សុវិលដាច់ ចេញពីខក្រិដ្ឋ ជន	កូនក្មេង ដាច់ចេញពី មនុស្សពេញវ័យ	
		មាន	មាន (ទើបនឹងមាន នៅសប្តាហ៍មុនការ មកដល់របស់PAP)	គ្មាន	មិនទាន់មានធ្វើ ទេពេលដែល មានក្មេងខ្លះៗ	

៧-	កន្លែង ស្នាក់ នៅ	ការពិពណ៌នាជាទូទៅ	ផ្ទះបាយ	ពន្លឺ និងខ្យល់ ចេញចូល	កន្លែងបង្គំ	កន្លែងដេក
		ភាគច្រើននៃពួកអ្នក ទោសត្រូវគេដាក់នៅ ក្នុងបន្ទប់ធំពីរ ។ អ្នក ទោសថ្មីចំនួន១៨នាក់ ត្រូវគេដាក់នៅក្នុង បន្ទប់តូចៗដែល ឯងឥតគ្មានខ្យល់ ចេញចូល ។	អាគារដាច់ ដោយឡែក ដែលមិន សមល្មម ។	មិនគ្រប់គ្រាន់	មិនល្អសោះ ។ ពួកអ្នកទោស នៅក្នុងបន្ទប់ បុរសបង្ហោរ បង់បណ្តោះ អាសន្ននៅលើ កម្រាលកែវ ទ្វារចូល ។	ធ្វើពីបន្ទះ បេតុងមិនល្អ

៨-	ការងារ ពេល កំសាន្ត និង ទំនាក់ទំនង ខាងក្រៅ	ហាត់ប្រាណ	ការងារ	ទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ	ការត្រួតពិនិត្យ
		គ្មានកម្មវិធីទេ ។ នាយកបានដាក់ ជូនកម្មវិធីមួយ ទៅក្រសួងដើម្បី សុំការយល់ព្រម។	ពួកអ្នកទោស មួយចំនួនត្រូវ បានគេដោះលែង ឲ្យទៅធ្វើការនៅ ក្នុងរោងជាង លើ ឬ ធ្វើការ ងារខាងក្រៅ សម្រាប់ប៉ូលីស។	- អនុញ្ញាតឲ្យស្តាប់ វិទ្យុបានពីរដងក្នុង មួយសប្តាហ៍ អាច មើលទូរទស្សន៍ ។ - គ្រួសារអាចទៅ សួរសុខទុក្ខបាននៅ ពេលខ្លះ ។ អ្នកខ្លះ ទៀតចាំបាច់ត្រូវមាន ការអនុញ្ញាត ។	ពីរដងក្នុងមួយខែ ដោយព្រះរាជ អាជ្ញា ។

ឧបសម្ព័ន្ធ III

៩	ពេទ្យ	បុគ្គលិក	មូលដ្ឋាន	ការពិនិត្យជម្ងឺ	កម្រិតគុណភាពទាំងមូល
		បុគ្គលិកពេទ្យ ប៉ូលីស និងបុគ្គលិក សុខាភិបាលបឋម ម្នាក់ ។	គ្មាន	បុគ្គលិកសុខាភិបាល ទៅមករាល់ថ្ងៃ	មិនគ្រប់គ្រាន់ដោយសារ ខ្វះសម្ភារៈ ថ្នាំ និង បុគ្គលិកជំនាញ

១០-	វិន័យ និង ទណ្ឌកម្ម	ការគ្រប់គ្រង គេបិទប្រកាស គោលការណ៍ ចំនួន១២	ការធ្វើទណ្ឌកម្ម - បន្ទប់ធ្វើទណ្ឌកម្មតូចៗ - រឹតត្បិតពេលវេលានៅ ខាងក្រៅបន្ទប់ ។	ហិង្សារបស់អ្នកទោសលើអ្នកទោស មានភស្តុតាងតិចតួចចំពោះប្រការនេះ ។
-----	--------------------------	--	---	---

១១-	អាហាររូប ត្ថម្ភ	ពេលវេលាអាហារ	អាហារលើកទី១	អាហារលើកទី២	ទឹក
		ម៉ោង១០:៣០នាទីព្រឹក ម៉ោង ៤:៣០នាទីល្ងាច	សម្លជាមួយ បាយ	សម្លជាមួយ បាយ	ICRC ផឹក អណ្តូងមួយ សម្រាប់ផឹក

១២- បញ្ហាសំខាន់ដែលប្រឈមមុខនឹងពន្ធនាគារនេះ

- ស្ថានភាពគ្មានអនាម័យដោយសារអ្នកទោសច្រើនពេក
- ខ្វះបុគ្គលិកដែលមានការហាត់ហ្វឹកហ្វឺន
- ម្ហូបអាហារមិនបានល្អ
- ខ្វះកម្មវិធីហាត់ប្រាណ និងកំសាន្ត
- កំពែងខាងក្រៅមិនធានាបាន

ឧបសម្ព័ន្ធ III

១- ពន្ធនាគារ : កំពង់ចាម

២- កាលបរិច្ឆេទសម្រេចកិច្ច : ថ្ងៃទី៥-៦ ខែមេសា

៣- កម្រិតគុណភាពទាំងមូល : អតិថិមហាវិទ្យាល័យភស្តុភារដែលទ្រុឌទ្រោមមួយនៅក្នុងបរិវេណយ៉ាងទូលាយតែមានសន្តិសុខ និងកន្លែងស្នាក់អាស្រ័យមិនសូវល្អ ។

៤-

អ្នកទោស	ចំនួន	មិនទាន់កាត់ទោស	កាត់ច្បាប់ទោស	ស្ត្រីភេទ	អាយុក្រោម១៨ឆ្នាំ	ទារកជាមួយម្តាយ	បញ្ជីពន្ធនាគារ
	៧៣នាក់	៤០នាក់	១៣នាក់	១១នាក់ (៥នាក់កាត់ទោសហើយ)	០	០	មាន

៥-

ស្ថានភាពទូទៅនៃពន្ធនាគារ	កសាង	លក្ខណៈទូទៅមិនល្អ	ព្រំដែនទំហំ	សន្តិសុខមិនល្អ	ចំនួនភ្នាក់ងារពន្ធនាគារ
	១៩៥១	មិនល្អ	៧៨ម*១១៧ម	មិនល្អ	៤៥នាក់ (៣នាក់ជាស្ត្រីភេទ)

៦-

ការបំបែកច្បាប់នៅដាច់ដោយខ្សែកពីគ្នា	បុរសដាច់ចេញពីនារី	អ្នកមិនទាន់កាត់ទោសដាច់ចេញពីអ្នកដែលកាត់ច្បាប់ទោស	ស៊ីវិលដាច់ចេញពីឧក្រិដ្ឋជន	កូនក្មេងដាច់ចេញពីមនុស្សពេញវ័យ
	មាន	មាន	គ្មានអ្នកទោសស៊ីវិលទេ	គ្មានអ្នកទោសកូនក្មេងទេ

ឧបសម្ព័ន្ធ III

៧-

កន្លែងស្នាក់នៅ	ការពិពណ៌នាជាទូទៅ	ផ្ទះបាយ	ពន្លឺ និងខ្យល់ចេញចូល	កន្លែងបង្គន់	កន្លែងដេក
	មិនបានល្អ	នៅដាច់ចេញពីអាគារ	- ពន្លឺមិនល្អ - ខ្យល់ចេញចូលមិនល្អ	ប្រអប់អនាម័យនៅរាល់បន្ទប់ដែលសំអាតពីរដងក្នុងមួយថ្ងៃ	- គ្មានគ្រែ - កន្ទេល - ភួយ - មុង

៨-

ការងារការកំសាន្ត	ហាត់ប្រាណ	ការងារ	ទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ	ការគ្រួតពិនិត្យមើល
	មានកន្លែងកីឡាមួយ ប៉ុន្តែគ្មានសម្ភារៈ	- ហាត់ប្រាណពេលព្រឹកចំនួនមួយម៉ោង។ - ធ្វើការនៅស្នងបន្តនៅពេលព្រឹក និងរសៀល ។	គ្មានការអិតត្បិត	ពីរដងក្នុងមួយខែ ជួនកាលមួយដងក្នុងមួយខែ ឬករណីដែលពិសេសដោយព្រះរាជអាជ្ញា ។

៩-

ពេទ្យ	បុគ្គលិក	មូលដ្ឋាន	ការពិនិត្យជម្ងឺ	កម្រិតគុណភាពទាំមួល
	បុគ្គលិកពេទ្យ១នាក់	- អប្បបរមា - គួចហើយគ្មានគ្រឿងសម្ភារៈបរិក្ខារ	មាន	បានត្រឹមតែគ្រប់គ្រាន់

១០-

វិន័យ និងទណ្ឌកម្ម	ការគ្រប់គ្រង	ការធ្វើទណ្ឌកម្ម	ការរំលោភរបស់អ្នកទោសលើអ្នកទោស
	មានគោលការណ៍ចំនួន១២	- រត់ជុំវិញអាគារ - កាត់ស្មៅ - ប្តូរបន្ទប់ - ធ្វើការព្រមាន - ទណ្ឌកម្មលើរូបកាយ	អប្បបរមា

១១-

អាហាររូប តួអង្គ	ពេលវេលាអាហារ	អាហារលើកទី១	អាហារលើកទី២	ទឹក
	ម៉ោង១០:៣០-១១ព្រឹក ម៉ោង៣:៣០-៤ ល្ងាច	សម្រុម (តាមធម្មតា ត្រីបាយ) ។ ជួនកាលឆ្អឹងជ្រូក (ថ្ងៃអាទិត្យបង្អែម បបរផ្អែម)	សម្រុម	ប្រើប្រាស់ទឹក ដែលក្រុងផ្តល់ឲ្យ

១២-

បញ្ហាសំខាន់ៗដែលប្រឈមមុខនឹងពន្ធនាគារនេះ

- ស្ថានភាពអាគារមិនល្អ
- សន្តិសុខមិនល្អ
- ខ្វះបង្គន់ កន្លែងដេក និងមុង
- ការហ្វឹកហ្វឺនបុគ្គលិកមិនបានល្អ
- គ្មានកម្មវិធីគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ពួកអ្នកទោស

ឧបសម្ព័ន្ធ III

១- ពន្ធនាគារ : ភាខ្មៅ

២- កាលបរិច្ឆេទស្សនកិច្ច : ថ្ងៃទី១៤-១៥ ខែមេសា ១៩៩៤

៣- កម្រិតគុណភាពទាំងមូល : ស្ថាបនាក្នុងឆ្នាំ១៩៨០ នៅលើកន្លែងរោងចក្រធ្វើសំឡីដីចាស់មួយ អាគារនេះមិនសមធ្វើជាមូលដ្ឋានពន្ធនាគារមួយទេ ។

៤-

អ្នកទោស	ចំនួន	មិនទាន់កាត់ទោស	កាត់ឲ្យជាប់ទោស	ស្រ្តីភេទ	វាយក្រោម ១៤ឆ្នាំ	ទារកជាមួយម្តាយ	បញ្ជីពន្ធនាគារ
	១០១	៧៧នាក់	២៤នាក់	៤នាក់	០	ក្មេងប្រុស ម្នាក់វាយ ២ឆ្នាំ	មាន

៥-

ស្ថានភាព ទូទៅនៃពន្ធនាគារ	កសាង	លក្ខណៈទូទៅ	ប្រព័ន្ធនៃទំហំ	សន្តិសុខ	ចំនួនភ្នាក់ងារពន្ធនាគារ
	១៩៨០	មិនសូវល្អ		ល្មមគ្រប់គ្រាន់	៣៣នាក់ (នារី៤នាក់)

៦-

ការដាក់ឲ្យនៅដាច់ដោយឡែក	បុរសដាច់ចេញពីនារី	អ្នកមិនទាន់កាត់ទោសនៅដាច់ចេញពីអ្នកកាត់ទោសឲ្យជាប់ទោស	ស៊ីវិលដាច់ចេញពីខក្រិដ្ឋជន	កូនក្មេងចេញពីមនុស្សពេញវ័យ	
	មាន	គ្មាន	គ្មាន	គ្មាន	

៧-	កន្លែងស្នាក់នៅ	ពណ៌នាទូទៅ	ផ្ទះបាយ	ពន្លឺ និងខ្យល់ចេញចូល	កន្លែងបង្គន់	កន្លែងដេក
	មិនល្អសោះ	- ដាច់ចេញពីអាគារ - មានការខ្វះខាត		ពន្លឺមានគ្រប់គ្រាន់ ប៉ុន្តែប្រាប់ទឹក ។ មានភ្លើងមិនគ្រប់គ្រាន់នៅពេលយប់	មូលដ្ឋានតូច ហើយមានបង្គន់នៅក្នុងបន្ទប់ដីមួយៗ	ក្រាលកន្ទេលនៅលើកម្រាលបេតុង

៨-	ការងារ ការកំសាន្ត និងទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ	ហាត់ប្រាណ	ការងារ	ទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ	ការត្រួតពិនិត្យ
		- សូន្យ ។ មានកន្លែងលេងបាល់ទះ ប៉ុន្តែគ្មានសម្ភារៈ ។ - ការហាត់ប្រាណមានពី២-៣ដង ក្នុងមួយសប្តាហ៍រយៈពេលពី១ម៉ោងទៅ១ម៉ោង៥នាទី	សូន្យ	គ្រួសារ និងមិត្រភក្តិ ២ដងក្នុងមួយថ្ងៃ	ពីរដងក្នុងមួយថ្ងៃ (ថ្ងៃ១៥ និងថ្ងៃ២១)

៩-	ពេទ្យ	បុគ្គលិក	មូលដ្ឋាន	ការពិនិត្យជម្ងឺ	កម្រិតគុណភាពទាំងមូល
	អ្នកជួយធ្វើការខាងពេទ្យម្នាក់	គ្មានសម្ភារៈបរិក្ខារ ឬថ្នាំពេទ្យ		អង្គការលើកាដូធ្វើទស្សនកិច្ចរាល់ថ្ងៃសុក្រ	មិនសូវល្អ

ឧបសម្ព័ន្ធ III

១០-	វិន័យ និង ទណ្ឌកម្ម	ការគ្រប់គ្រង មានគោលការណ៍ ១២	ការធ្វើទណ្ឌកម្ម - សំអាតបន្ទប់ - បោសសំអាត + កាត់ស្មៅ - ឈរលើកជើង ម្ខាង	ការរំលោភរបស់អ្នកទោសលើអ្នកទោស អប្បបរមា
-----	-----------------------	-----------------------------------	---	--

១១-	អាហាររូប ត្ថម្ភ	ពេលវេលាអាហារ	អាហារលើកទី១	អាហារលើកទី២	ទឹក
		ម៉ោង១១ព្រឹកទៅ ម៉ោង៥:៣០-៥ល្ងាច	ជួនកាលត្រី សាច់ ជ្រូក បន្លែ ។ល។	ម្ហូបអាហារមើល ទៅមានលក្ខណៈសម ហេតុសមផល	ប្រើប្រាស់ទឹក ទន្លេក្នុងស្រុក និងអណ្តូង តែមិនគ្រប់គ្រាន់

- ១២- បញ្ហាសំខាន់ៗដែលប្រឈមមុខនឹងពន្ធនាគារនេះ
- អាគារទ្រុឌទ្រោមអាចរលំបាន
  - សន្តិសុខសម្រាប់ពួកអ្នកទោស
  - ភ្លើងអគ្គិសនីសម្រាប់ពួកអ្នកទោស
  - គ្មានសម្លៀកបំពាក់សម្រាប់ពួកអ្នកទោស - ផ្តល់ឲ្យមិនគ្រប់គ្រាន់
  - ខ្វះខាតអុសសម្រាប់ដុតចំអិលម្ហូបអាហារ - ផ្គត់ផ្គង់ទឹកមិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ពួកអ្នកទោស (ម៉ាស៊ីនបូមទឹកចាស់ពេក) ។
  - គ្មានកម្មវិធីសម្រាប់ពួកអ្នកទោស
  - ការហ្វឹកហ្វឺនបុគ្គលិកមិនបានល្អ

ឧបសម្ព័ន្ធ III

១- ពន្ធនាគារ : PJ

២- កាលបរិច្ឆេទស្សនកិច្ច : ថ្ងៃ ៨ , ២២ , និង ២៣ ខែមេសា ១៩៩៤

៣- កម្រិតគុណភាពទាំងមូល : ជាពន្ធនាគារមួយដែលមានភាពយ៉ាប់ខ្សឹមយ៉ាងខ្លាំងដោយសារមានពួកអ្នកទោសកកកុញដែលចាំបាច់ធ្វើអន្តរាគមន៍ជាបន្ទាន់ដើម្បីឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរ ។

៤-

អ្នកទោស	ចំនួន	មិនទាន់កាត់ទោស	កាត់ឱ្យជាប់ទោស	ស្រ្តីភេទ	ក្រោមអាជ្ញាធរ	ទារកជាមួយម្តាយ	បញ្ជីពន្ធនាគារ
	២១៦នាក់	១៧៥នាក់	៤១នាក់	២៣នាក់	០	០	មាន

៥-

ស្ថានភាពទូទៅនៃពន្ធនាគារ	កសាង	លក្ខណៈទូទៅ	ព្រំដែនទំហំ	សន្តិសុខ	ចំនួនភ្នាក់ងារពន្ធនាគារ
	១៩៣៧	មិនល្អ	៣៥ម*១២ម	តឹងរ៉ឹង	៨៨នាក់

៦-

ការបំបែកនៅដាច់ដោយឡែកពីគ្នា	បុរសដាច់ចេញពីនារី	អ្នកមិនទាន់កាត់ទោសដាច់ចេញពីអ្នកកាត់ឱ្យជាប់ទោស	សិរិលចេញពីខក្រិដ្ឋជន	កូនក្មេងចេញពីមនុស្សពេញវ័យ	
	មាន	គ្មាន	គ្មាន	គ្មានភស្តុតាងដែលជាមានអ្នកទោសអាជ្ញាក្រោម១៨ឆ្នាំ ។ ប្រហែលជាចាំបាច់ត្រូវធ្វើការស៊ើបអង្កេតតទៅទៀត ។	

៧-	កន្លែង ស្នាក់ នៅ	ពណ៌នាទូទៅ	ផ្ទះបាយ	ពន្លឺ និងខ្យល់ចេញចូល	កន្លែងបង្គន់	កន្លែងដេក
		មានអ្នកទោស១២៩ នាក់នៅប្រជ្រៀតគ្នា បន្ទប់ដំបូង សើម គ្មានខ្យល់ចេញ ចូល ។ អ្នកនៅសល់រស់នៅ តាមរបៀង ។	មានការខ្វះ ខាត	មិនគ្រប់គ្រាន់	មិនល្អសោះ	ខ្វះខាត ណាស់

៨-	ការងារ ការកំ សាន្ត និងទំនាក់ទំ នង់ខាងក្រៅ	ហាត់ប្រាណ	ការងារ	ទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ	ការត្រួតពិនិត្យ
		សូន្យ	សូន្យ	ជំងឺដងក្នុងមួយខែ	ពីរដងក្នុងមួយខែ ដោយ ព្រះរាជអាជ្ញា

៩-	ពេទ្យ	បុគ្គលិក	មូលដ្ឋាន	ការពិនិត្យជម្ងឺ	កម្រិតគុណភាពទាំងមូល
		មានបុគ្គលិក ពេទ្យម្នាក់	បន្ទប់តូចមួយ គ្មានសម្ភារៈបរិក្ខារ ប្រចាំពេទ្យ	គ្រូពេទ្យពិភពលោក ធ្វើទស្សនកិច្ចមួយ សប្តាហ៍ម្តង ។	ខ្វះខាតណាស់

ឧបសម្ព័ន្ធ III

១០-	វិន័យ និង ទណ្ឌកម្ម	ការគ្រប់គ្រង	ការដាក់ទណ្ឌកម្ម	ការរំលោភរបស់អ្នកទោសលើអ្នកទោស
	មានគោលការណ៍ ចំនួន១០ ។ អ្នក មកដល់ថ្មីនីមួយៗ ត្រូវបានគេប្រាប់ ឲ្យដឹង ។	- ការវាយដំ - ប្តូរទៅបន្ទប់៨ និង៩ ដែលមាន អ្នកទោសកកកុញ និងមានប្តូកទឹកស្អុយ អុយ ។ - លែងឲ្យមានទំ នាក់ទំនងខាង ក្រៅ ។	មានខ្ពស់ លើមធ្យមភាគ	

១១-	អាហាររូប ត្ថម្ភ	ពេលវេលាអាហារ	អាហារលើកទី១	អាហារលើកទី២	ទឹក
	ម៉ោង១០:៣០ (ត្រូវ ការពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ តទៅទៀត)	សម្បូរ	គ្មានអាហារ លើកទី២	ជួនកាលមិនគ្រប់គ្រាន់	

១២- បញ្ហាសំខាន់ៗដែលប្រឈមមុខ និងពន្ធនាគារនេះ

- ពីដើមគេធ្វើសម្រាប់តែអ្នកទោសពី៣០-៤០នាក់ ឥឡូវនេះដាក់អ្នកទោសជាង២០០នាក់ ។
- ផ្គត់ផ្គង់ទឹក និងខ្យល់ចេញចូលមិនគ្រប់គ្រាន់ មានទឹកស្អុយ ។
- ការផ្គត់ផ្គង់អាហារមានការខ្វះខាតទាំងស្រុង (អាហារមានតែម្ហូបក្នុងមួយថ្ងៃ) ។
- ការត្រួតពិនិត្យមើលដោយក្រសួងមហាផ្ទៃហាក់ដូចជាមានកម្រិតអប្បបរមា ។
- អ្នកទោសទាំងអស់ក្នុងពន្ធនាគារមានជម្ងឺរ៉ាំរ៉ៃ ។
- មានភស្តុតាងនៃការវាយដំពួកអ្នកទោសជាទូទៅ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ III

១- ពន្ធនាគារ : ព្រៃស

២- កាលបរិច្ឆេទសុំរួចកិច្ច : ថ្ងៃ ៣-៤ ខែឧសភា ១៩៩៤

៣- កម្រិតគុណភាពទាំងមូល : ពន្ធនាគារនេះដំនើរការបានល្អដោយមាននាយកម្នាក់ដែលគួរឲ្យគោរព ។ បញ្ហាសំខាន់គឺរចនាសម្ព័ន្ធអគារទ្រុឌទ្រោម និងខ្វះការផ្គត់ផ្គង់ទឹកឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ។

៤-

អ្នកទោស	ចំនួន	មិនទាន់កាត់ទោស	កាត់ឲ្យជាប់ទោស	ស្រ្តីភេទ	អាជ្ញាក្រោម ១៨ឆ្នាំ	ទារកជាមួយម្តាយ	បញ្ជីពន្ធនាគារ
	៥៦នាក់	៩នាក់	៤៧នាក់	០	១ ប្រ២នាក់	០	មាន

៥-

ស្ថានភាពទូទៅនៃពន្ធនាគារ	កសាង	លក្ខណៈទូទៅ	ព្រំដែនទំហំ	សន្តិសុខ	ចំនួនភ្នាក់ងារពន្ធនាគារ
	១៩៦៣	មានការខ្វះខាត	៧២ម ^២	មិនល្អ	៦៧នាក់

៦-

ការបំបែកឲ្យនៅដាច់ចេញពីគ្នា	បុរសចេញពីនារី	អ្នកមិនទាន់កាត់ទោសចេញពីអ្នកកាត់ឲ្យជាប់ទោស	ស៊ីវិលចេញពីឧក្រិដ្ឋជន	កូនក្មេងចេញពីមនុស្សពេញវ័យ	
		មាន		គ្មាន	

៧-

កន្លែងស្នាក់នៅ	ពណ៌នាទូទៅ	ផ្ទះបាយ	ពន្លឺ និងខ្យល់ចេញចូល	កន្លែងបង្គន់	កន្លែងដេក
	បន្ទប់ដេកមានពន្លឺមានខ្យល់ចេញចូលបានសមរម្យនិងមានគ្រែធ្វើពីបន្ទះបេតុង ។	ប្រសើរជាងមធ្យមភាគ		សមស្រប	សមរម្យ

ឧបសម្ព័ន្ធ III

៨-	ការងារ ការកំសាន្ត និងទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ	ហាត់ប្រាណ	ការងារ	ទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ	ការត្រួតពិនិត្យ
		- កន្លែងលេងបាល់ទះសម្រាប់ពួកអ្នកទោសលេងបាទ ។ - កម្មវិធីហាត់ប្រាណចំនួន១៥សម្រាប់ពួកអ្នកទោសរាល់ព្រឹក ។	មិនមាន	ដោយសេរី	ពីរដងក្នុងមួយខែដោយព្រះរាជអាជ្ញា។

៩-	ពេទ្យ	បុគ្គលិក	មូលដ្ឋាន	ការពិនិត្យជម្ងឺ	កម្រិតគុណភាពទាំងមូល
		សូន្យ	សូន្យ	អង្គការលីកាដូធ្វើទស្សនកិច្ចពាក់ព័ន្ធក្នុងមួយសប្តាហ៍ ។	យ៉ាងយឺត

១០-	វិន័យ និងទណ្ឌកម្ម	ការគ្រប់គ្រង	ការធ្វើទណ្ឌកម្ម	ការរំលោភរបស់អ្នកទោសលើអ្នកទោស
		មានគោលការណ៍ ១២	- ប្រើក្រឹត្យលេខ ២៨ - ឈររហាលថ្ងៃក្នុងរយៈពេលខ្លី	មានតិចតួចណាស់

១១-	អាហាររូបត្ថម្ភ	ពេលវេលាអាហារ	អាហារទី១	អាហារទី២	ទឹក
		ម៉ោង១០ព្រឹក ម៉ោង៨ ល្ងាច	សម្បូរ	សម្បូរ (មានបង្អែមម្តង ឬពីរដងក្នុងមួយ ខែ)	មិនគ្រប់គ្រាន់

១២- បញ្ហាសំខាន់ៗដែលប្រឈមមុខនឹងពន្ធនាគារនេះ

- ការផ្គត់ផ្គង់ឲ្យទឹក - ពួកអ្នកទោសត្រូវទៅយកទឹកចម្ងាយ៥០០ម ។
- អាគារបច្ចុប្បន្នពីរភាគបីមិនអាចប្រើប្រាស់បានហើយត្រូវការកែលម្អឡើងវិញ ។
- ម្ហូបអាហារ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ III

១- ពន្ធនាគារ : កំពង់ឆ្នាំង

២- កាលបរិច្ឆេទស្សនកិច្ច : ថ្ងៃទី១៧-១៨ ខែឧសភា ១៩៩៤

៣- កម្រិតគុណភាពទាំងមូល : អាគារពន្ធនាគារនេះមានស្ថានភាពទ្រុឌទ្រោមដែលផ្តល់នូវសន្តិសុខ តិចតួច ។

៤-	អ្នកទោស	ចំនួន	មិនទាន់ កាត់ទោស	កាត់ឲ្យ ជាប់ទោស	ស្ត្រីភេទ	អាជ្ញ ក្រោម១៨ឆ្នាំ	ទារកជា មួយម្តាយ	បញ្ជីពន្ធ នាគារ
		៤៧នាក់	៣៤នាក់	១៣នាក់	២នាក់	១នាក់	២នាក់	មាន

៥-	ស្ថានភាព ទូទៅនៃពន្ធ នាគារ	កសាង	លក្ខណៈទូទៅ	ព្រំដែនទំហំ	សន្តិសុខ	ចំនួនភ្នាក់ងារពន្ធនាគារ
		១៩៨៧	ទ្រុឌទ្រោមខ្លាំង	៦៦ម*៧៦ម	ល្មមគ្រប់ គ្រាន់	២៩នាក់

៦-	ការបំបែកឲ្យ នៅដាច់ ចេញពីគ្នា	បុរសចេញពីនារី	អ្នកមិនទាន់កាត់ទោសចេញ ពីអ្នកកាត់ឲ្យជាប់ទោស	សុវិលចេញពី ឧក្រិដ្ឋជន	កូនក្មេងចេញពី មនុស្សពេញវ័យ
		មាន	មាន	គ្មាន	គ្មានមានម្នាក់អាជ្ញ ១១ឆ្នាំ

៧-	កន្លែងស្នាក់ នៅ	ពណ៌នាទូទៅ	ផ្ទះបាយ	ពន្លឺ និងខ្យល់ ចេញចូល	កន្លែងបង្គន់	កន្លែងដេក
		មានលក្ខណៈសម រម្យ បើគេធ្វើការ ជួសជុលជាមូល ដ្ឋាន	ដាច់ចេញពី អាគារ	សមស្រប	មាននៅ ខាងក្នុង	មានកន្លែង មុង ក្រមាំ

ឧបសម្ព័ន្ធ III

៨-	ការងារ ការកំសាន្ត និងទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ	ហាត់ប្រាណ	ការងារ	ទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ	ការត្រួតពិនិត្យ
		- គ្មានកីឡា - គ្មានការហាត់ប្រាណ ជួនកាលមានលេងបាល់ទះ	សូន្យ	ចេញចូលដោយសេរី ៤ដងក្នុងមួយខែ	ពីរដងក្នុងមួយខែ ដោយសុភាពរាបរស

៩-	ពេទ្យ	បុគ្គលិក	មូលដ្ឋាន	ការពិនិត្យជម្ងឺ	កម្រិតគុណភាពទាំងមូល
		មានអ្នកជួយធ្វើការខាងពេទ្យ ម្នាក់ ប៉ុន្តែគ្មានគុណសម្បត្តិ	គ្មានថ្នាំ	គ្មាន	មានការខ្វះខាត

១០-	វិន័យ និង ទណ្ឌកម្ម	ការគ្រប់គ្រង	ទណ្ឌកម្ម	ការរំលោភរបស់អ្នកទោសលើអ្នកទោស
		មានគោលការណ៍១២	- រត់ប៊ូរិញអាគារ - កាត់ស្មៅ	អប្បបរមា

១១-	អាហារូបត្ថម្ភ	ពេលវេលាអាហារ	អាហារលើកទី១	អាហារលើកទី២	ទឹក
		ម៉ោង១០:៣០នាទីព្រឹក ម៉ោង៤:៣០នាទីល្ងាច	សម្បូរ	សម្បូរ	មានគ្រប់គ្រាន់

១២- បញ្ហាសំខាន់ៗដែលប្រឈមមុខនឹងពន្ធនាគារនេះ

- អាគារទ្រុឌទ្រោមបណ្តាលឲ្យមានបញ្ហាសន្តិសុខជាទូទៅមួយ
- គ្មានកម្មវិធីគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អ្នកទោស
- ភាគរយនៃអ្នកទោសដែលមិនទាន់កាត់ទោសមានខ្ពស់
- ការហ្វឹកហ្វឺនបុគ្គលិកនៅខ្វះខាត

ឧបសម្ព័ន្ធ III

- ១- ពន្ធនាគារ : ពោធិសាត់
- ២- កាលបរិច្ឆេទនៃទស្សនកិច្ច : ថ្ងៃ២៦ ខែឧសភា ១៩៩៤
- ៣- កម្រិតគុណភាពទាំងមូល : មធ្យម

៤-

អ្នកទោស	ចំនួន	មិនទាន់ កាត់ទោស	កាត់ព្យ ជាប់ទោស	ស្រ្តីគេទ	រោង	ទារកជា មួយម្តាយ	បញ្ជីពន្ធ នាគារ
	៣១នាក់	១៦នាក់	១៥នាក់	០	០	០	មាន

៥-

ស្ថានភាព ទូទៅនៃពន្ធ នាគារ	កសាង	លក្ខណៈទូទៅ	ត្រូវដឹងទំហំ	សន្តិសុខ	ចំនួនភ្នាក់ងារពន្ធនាគារ
	១៩៨៧- ១៩៨៧	មធ្យម	៣៧ម*៤៥ម	មធ្យម	៣០នាក់

៦-

ការបំបែកព្យ នៅដាច់ ចេញពីគ្នា	បុរសចេញពីនារី	អ្នកមិនទាន់កាត់ទោសចេញ ពីអ្នកកាត់ព្យជាប់ទោស	ស៊ីវិលចេញពី ឧក្រិដ្ឋជន	កូនភ្នែងចេញពី មនុស្សពេញវ័យ
		គ្មាន		

៧-

កន្លែងស្នាក់ នៅ	ពណ៌នាទូទៅ	ផ្ទះបាយ	ពន្លឺ និងខ្យល់ ចេញចូល	កន្លែងបង្គន់	កន្លែងដេក
	ពន្លឺ និងខ្យល់ ចេញចូលមិនគ្រប់ គ្រាន់ ។ គ្រែដេក ធ្វើពីបេតុង	ខ្វះខាត	មិនគ្រប់គ្រាន់	សមស្រប	សមស្រប

៨-

ការងារ ការកំ សាន្ត និងទំ នាក់ទំនងខាង ក្រៅ	ហាត់ប្រាណ	ការងារ	ទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ	ការត្រួតពិនិត្យ
	គ្មានកម្មវិធី	គ្មានកម្ម វិធី	គ្រួសារទៅសួរសុខ ទុក្ខរាល់ថ្ងៃសៅរ៍ ។ គ្មានវិទ្យុស្តាប់ អាច មានសៀវភៅ និង កាសែតអាន	ពីរដងក្នុងមួយខែ ដោយព្រះរាជអាជ្ញា។

ឧបសម្ព័ន្ធ III

៩-	ពេទ្យ	បុគ្គលិក	មូលដ្ឋាន	ការពិនិត្យជម្ងឺ	កម្រិតគុណភាពទាំងមូល
		មានអ្នកបំរើការងារខាងពេទ្យ	សូន្យ	សូន្យ	នៅខ្សោយណាស់

១០-	វិន័យ និង ទណ្ឌកម្ម	ការគ្រប់គ្រង	ទណ្ឌកម្ម	ការរំលោភរបស់អ្នកទោសលើអ្នកទោស
		ពួកអ្នកទោសមិន បានដឹងច្រើនទេអំពីវិន័យ	ដាក់បញ្ចូលឲ្យនៅ ជាមួយគ្នានូវទណ្ឌិត ១៣នាក់ក្នុងបណ្តា ទណ្ឌិតទាំងឡាយ ដែលត្រូវដោះលែង ដោយមានធ្វើកិច្ច សន្យា ។	អប្បបរមា

១១-	អាហាររូបត្ថម្ភ	ពេលវេលាអាហារ	អាហារលើកទី១	អាហារលើកទី២	ទឹក
		ម៉ោង១០, ១០: ៣០នាទីព្រឹក ម៉ោង៣, ៣:៣០នាទីល្ងាច	សម្ល និងបាយ	សម្ល និងបាយ	មានធុងICRC យកពីក្រុង

១២- បញ្ហាសំខាន់ៗដែលប្រឈមមុខនឹងពន្ធនាគារនេះ

- ងងឹត និងគ្មានខ្យល់ចេញចូលគ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងបន្ទប់
- គ្មានកម្មវិធីហាត់ប្រាណ ហើយទុកឲ្យនៅយូរក្នុងបន្ទប់
- គ្មានទឹកសម្រាប់ធ្វើស្អាតច្បារ

ឧបសម្ព័ន្ធ III

១- ពន្ធនាគារ : T1 (អតីត T3)

២- កាលបរិច្ឆេទស្សនកិច្ច : ថ្ងៃទី២២ -៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៤

៣- កម្រិតគុណភាពទាំងមូល : មធ្យម

៤-

អ្នកទោស	ចំនួន	មិនទាន់ កាត់ទោស	កាត់ឲ្យ ជាប់ទោស	ស្ត្រីភេទ	អាយុ ក្រោម១៨ឆ្នាំ	ទារកជា មួយម្តាយ	បញ្ជីពន្ធ នាគារ
	១៥៤នាក់	១០៤នាក់	៥០នាក់	៥នាក់	៣នាក់	១នាក់	មាន

៥-

ស្ថានភាព ទូទៅនៃពន្ធ នាគារ	កសាង	លក្ខណៈទូទៅ	ព្រំដែនទំហំ	សន្តិសុខ	ចំនួនភ្នាក់ងារពន្ធនាគារ
	១៩៣៩	មធ្យម	?	លើមធ្យមភាគ	៧៨នាក់

៦-

ការបំបែកឲ្យ នៅដាច់ ចេញពីគ្នា	បុរសចេញពីនារី	អ្នកមិនទាន់កាត់ទោសចេញ ពីអ្នកកាត់ឲ្យជាប់ទោស	សុវិលចេញពី ឧក្រិដ្ឋជន	កូនក្មេងចេញពី មនុស្សពេញវ័យ
	មាន	មាន	សូន្យ	គ្មាន

៧-

កន្លែងស្នាក់ នៅ	ពណ៌នាទូទៅ	ផ្ទះបាយ	ពន្លឺ និងខ្យល់ ចេញចូល	កន្លែងបង្គន់	កន្លែងដេក
	មធ្យម ។ គ្មាន ប្រភពផ្គត់ផ្គង់ ដាក់ការគ្រប់គ្រង ថ្មី ។	មធ្យម	មានគ្រប់គ្រាន់		ខ្លះកន្លែង មុង កូន

៨-

ការងារ ការកំ សាន្ត និងទំ នាក់ទំនងខាង ក្រៅ	ហាត់ប្រាណ	ការងារ	ទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ	ការត្រួតពិនិត្យ
	ម៉ោង៧:៣០នាទី ព្រឹក រយៈពេល២០ នាទី	មាន សម្រាប់ អ្នកទោស មួយចំនួន	មួយដងក្នុងមួយ សប្តាហ៍រយៈពេល ១០នាទី	មួយដង ប្រតិបត្តិដង ក្នុង មួយខែដោយព្រះរាជ អាជ្ញា

ឧបសម្ព័ន្ធ III

៩-

ពេទ្យ	បុគ្គលិក	មូលដ្ឋាន	ការពិនិត្យជម្ងឺ	កម្រិតគុណភាពទាំងមូល
	មានអ្នកជួយបំរើការងារពេទ្យ	មានសម្ភារៈបរិក្ខារមួយចំនួន	អង្គការលីកាដូ + M.D.M ធ្វើទស្សនកិច្ចពីរដងក្នុងមួយសប្តាហ៍ ។ បុគ្គលិកមន្ទីរពេទ្យប៉ូលីសចុះមើលជារៀងរាល់ ។	នៅខ្សោយណាស់

១០-

វិន័យ និងទណ្ឌកម្ម	ការគ្រប់គ្រង	ទណ្ឌកម្ម	ការរំលោភរបស់អ្នកទោសលើអ្នកទោស
	មានគោលការណ៍ ១២	ធ្វើការព្រមានបន្ថយអាហារ និង បញ្ជូនទៅកាន់អាគារ (New C) ដែលនៅទីនោះបន្ទប់តូច ហើយងងឹត	អប្បបរមាមួយដង ឬពីរដងក្នុងមួយខែ

១១-

អាហារូបត្ថម្ភ	ពេលវេលាអាហារ	អាហារលើកទី១	អាហារលើកទី២	ទឹក
	ម៉ោង១០:៣០ព្រឹក ម៉ោង៤ល្ងាច	ម៉ោង១០:៣០ព្រឹក ដល់ម៉ោង៤ល្ងាច សម្បជូនគ្នា-បាយ ជួនកាលបន្ថែម។	.	មានការខ្វះខាតខ្លះដែលទាក់ទិនទៅនឹងការផ្តល់របស់ក្រុង ។

- ១២-
- បញ្ហាសំខាន់ៗដែលប្រឈមមុខនឹងពន្ធនាគារនេះ**

  - នឹងត្រូវបិទ
  - ចាស់ និងបាក់បែកលើកលែងអាគារ " new C "
  - សន្តិសុខមិនល្អ
  - ការផ្គត់ផ្គង់ម្ហូបមិនបានគ្រប់គ្រាន់

ឧបសម្ព័ន្ធ III

- ១- ពន្ធនាគារ : ពោធិ៍សាត់
- ២- កាលបរិច្ឆេទនៃទស្សនកិច្ច : ថ្ងៃ២៦ ខែឧសភា ១៩៩៤
- ៣- កម្រិតគុណភាពទាំងមូល : មធ្យម

៤-

អ្នកទោស	ចំនួន	មិនទាន់ កាត់ទោស	កាត់ព្យ ជាប់ទោស	ស្ត្រីភេទ	រោយ ក្រោម១៤ឆ្នាំ	ទារកជា មួយម្តាយ	បញ្ជីពន្ធ នាគារ
	៣១នាក់	១៦នាក់	១៥នាក់	០	០	០	មាន

៥-

ស្ថានភាព ទូទៅនៃពន្ធ នាគារ	កសាង	លក្ខណៈទូទៅ	ព្រំដែនទំហំ	សន្តិសុខ	ចំនួនភ្នាក់ងារពន្ធនាគារ
	១៩៤៧- ១៩៤៧	មធ្យម	៣៧ម*៤៥ម	មធ្យម	៣០នាក់

៦-

ការបំបែកព្យ នៅដាច់ ចេញពីគ្នា	បុរសចេញពីនារី	អ្នកមិនទាន់កាត់ទោសចេញ ពីអ្នកកាត់ព្យជាប់ទោស	ស៊ីវិលចេញពី ឧក្រិដ្ឋជន	កូនក្មេងចេញពី មនុស្សពេញវ័យ
		គ្មាន		

៧-

កន្លែងស្នាក់ នៅ	ពណ៌នាទូទៅ	ផ្ទះបាយ	ពន្លឺ និងខ្យល់ ចេញចូល	កន្លែងបង្គន់	កន្លែងដេក
	ពន្លឺ និងខ្យល់ ចេញចូលមិនគ្រប់ គ្រាន់ ។ គ្រែដេក ធ្វើពីបេតុង	ខ្លះខាត	មិនគ្រប់គ្រាន់	សមស្រប	សមស្រប

៨-

ការងារ ការកំ សាន្ត និងទំ នាក់ទំនងខាង ក្រៅ	ហាត់ប្រាណ គ្មានកម្មវិធី	ការងារ គ្មានកម្ម វិធី	ទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ គ្រួសារទៅសួរសុខ ទុក្ខរាល់ថ្ងៃសៅរ៍ ។ គ្មានវិទ្យុស្តាប់ អាច មានសៀវភៅ និង កាសែតអាន	ការត្រួតពិនិត្យ ពីរដងក្នុងមួយខែ ដោយព្រះរាជអាជ្ញា
--	----------------------------	-----------------------------	--	--

ឧបសម្ព័ន្ធ III

៩-	ពេទ្យ	បុគ្គលិក	មូលដ្ឋាន	ការពិនិត្យជម្ងឺ	កម្រិតគុណភាពទាំងមូល
		មានអ្នកបំពេញការងារពេទ្យ	សូន្យ	សូន្យ	នៅខ្សោយណាស់

១០-	វិន័យ និង ទណ្ឌកម្ម	ការគ្រប់គ្រង	ទណ្ឌកម្ម	ការរំលោភរបស់អ្នកទោសលើអ្នកទោស
		ពួកអ្នកទោសមិនបានដឹងច្រើនទេអំពីវិន័យ	ដាក់បញ្ចូលឲ្យនៅជាមួយគ្នានូវទណ្ឌិត ១៣នាក់ក្នុងបណ្តាទណ្ឌិតទាំងឡាយដែលត្រូវដោះលែងដោយមានធ្វើកិច្ចសន្យា ។	អប្បបរមា

១១-	អាហារូបត្ថម្ភ	ពេលវេលាអាហារ	អាហារលើកទី១	អាហារលើកទី២	ទឹក
		ម៉ោង១០: ១០: ៣០នាទីត្រឹម ម៉ោង៣: ៣:៣០នាទីស្ងាច	សម្ល និងបាយ	សម្ល និងបាយ	មានចុងICRC យកពីក្រុង

១២- បញ្ហាសំខាន់ៗដែលប្រឈមមុខនឹងពន្ធនាគារនេះ

- ងងឹត និងគ្មានខ្យល់ចេញចូលគ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងបន្ទប់
- គ្មានកម្មវិធីហាត់ប្រាណ ហើយទុកឲ្យនៅយូរក្នុងបន្ទប់
- គ្មានទឹកសម្រាប់ធ្វើស្អាតច្បារ

ឧបសម្ព័ន្ធ III

- ១- ពន្ធនាគារ : កំពង់សោម
- ២- កាលបរិច្ឆេទស្សនកិច្ច : ថ្ងៃទី៧ -៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៤
- ៣- កម្រិតគុណភាពទាំងមូល : នៅខ្សោយ

៤-

អ្នកទោស	ចំនួន	មិនទាន់ កាត់ទោស	កាត់ឲ្យ ជាប់ទោស	ស្រ្តីភេទ	អាយុ ក្រោម១៨ឆ្នាំ	ទារកជា មួយម្តាយ	បញ្ជីពន្ធ នាគារ
	៥៩នាក់	៤២នាក់	១៧នាក់	២នាក់	សូន្យ	សូន្យ	មាន

៥-

ស្ថានភាព ទូទៅនៃពន្ធ នាគារ	កសាង	លក្ខណៈទូទៅ	ព្រំដែនទំហំ	សន្តិសុខ	ចំនួនភ្នាក់ងារពន្ធនាគារ
	១៩៨៥	មធ្យម	៨១,២ម * ៥១,៥ម	លើមធ្យមភាគ	២៥នាក់

៦-

ការបំបែកឲ្យ នៅដាច់ ចេញពីគ្នា	បុរសចេញពីនារី	អ្នកមិនទាន់កាត់ទោសចេញ ពីអ្នកកាត់ឲ្យជាប់ទោស	ស៊ីវិលចេញពី ឧក្រិដ្ឋជន	កូនក្មេងចេញពី មនុស្សពេញវ័យ
	មាន	មិនទាន់មាន	សូន្យ	មិនមានជនជាតិថៃ ណាមួយក៏អាយុ១៧ ឆ្នាំទេ

៧-

កន្លែងស្នាក់ នៅ	ពណ៌នាទូទៅ	ផ្ទះបាយ	ពន្លឺ និងខ្យល់ ចេញចូល	កន្លែងបង្គន់	កន្លែងដេក
	មធ្យម ។ គ្មាន ប្រភពផ្គត់ផ្គង់ ដាក់ការគ្រប់គ្រង ថ្មី ។	មធ្យម	មានគ្រប់គ្រាន់		ខ្វះកន្លែង មុង ក្នុង

៨-

ការងារ ការកំ សាន្ត និងទំ នាក់ទំនងខាង ក្រៅ	ហាត់ប្រាណ	ការងារ	ទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ	ការត្រួតពិនិត្យ
	អប្បបរមា	អ្នកទោសមួយ	មួយដឹងក្នុងមួយ សប្តាហ៍រយៈពេល ១០នាទី	មួយដឹង ឬពីរដឹង ក្នុង មួយខែដោយព្រះរាជ អាជ្ញា

ឧបសម្ព័ន្ធ III

៩-

ពេទ្យ	បុគ្គលិក	មូលដ្ឋាន	ការពិនិត្យជម្ងឺ	កម្រិតគុណភាពទាំងមូល
	មានអ្នកជួយបំពេញការងារខាងពេទ្យ	មានសម្ភារៈបរិក្ខារមួយចំនួន	អង្គការលីកាដូ + M.D.M ធ្វើទស្សនកិច្ចពីរដងក្នុងមួយសប្តាហ៍ + បុគ្គលិកមន្ទីរពេទ្យប៉ូលីសចុះមើលជារៀងរាល់ ។	នៅខ្សោយណាស់

១០-

វិន័យ និង ទណ្ឌកម្ម	ការគ្រប់គ្រង	ទណ្ឌកម្ម	អ្នកទោសដោយសាររំលោភលើអ្នកទោស
	មានគោលការណ៍ ១២	ធ្វើការព្រមានបន្ថយអាហារ និង បញ្ជូនទៅកាន់អាគារ (New C) ដែលនៅទីនោះបន្ទប់តូច ហើយងងឹត	អប្បបរិមាមួយដង ឬពីរដងក្នុងមួយខែ

១១-

អាហារូបត្ថម្ភ	ពេលវេលាអាហារ	អាហារលើកទី១	អាហារលើកទី២	ទឹក
	ម៉ោង១០:៣០ព្រឹក ម៉ោង៤ល្ងាច	ម៉ោង១០:៣០ព្រឹក ដល់ម៉ោង៤ល្ងាច សម្លដូចគ្នា-បាយ ជួនកាលបន្លែផ្សេងៗ		មានការខ្វះខាតខ្លះដែលទាក់ទិនទៅនឹងការផ្តល់របស់គ្រប់ ។

- ១២-
- បញ្ហាសំខាន់ៗដែលប្រឈមមុខនឹងពន្ធនាគារនេះ

  - នឹងត្រូវបិទ
  - ចាស់ និងបាក់បែកលើកលែងអាគារ " new C "
  - សន្តិសុខមិនល្អ
  - ការផ្គត់ផ្គង់ម្ហូបមិនបានគ្រប់គ្រាន់

ឧបសម្ព័ន្ធ III

១០

វិន័យ និង ទណ្ឌកម្ម	វិន័យ	ទណ្ឌកម្ម	អំពើហិង្សារវាងអ្នកទោសដូចគ្នា
	១២	ធ្វើការច្រើនលើសពេលធម្មតា កាត់ពុះឈើ, កាត់ស្មៅ	កិច្ចបំផុត

១១

ការផ្តល់ ប្តូរស្ថាប្រារ	ពេលវេលា	បរិភោគលើកទី១	បរិភោគលើកទី២	ទឹក
	១០:៣០ព្រឹក ៨:៣០-៥ ល្ងាច សាច់មាន់ជ្រីង	បាយ + សម្ល សម្លសាច់ត្រីលាយបរិន្ត	កាមធម្មតាជាសាច់មាន់	អណ្តូងទឹកដោយ ICRC ខ្លះខាតខ្លះ

១២

- បញ្ហាសំខាន់ៗដែលពន្ធនាគារនេះប្រឈមមុខ :
- * មិនអាចកែប្រែប្រព័ន្ធនៃបន្ទប់ឃុំឃាំង
  - * អ្នកទោសត្រូវជាប់គុកយូរមកហើយ / ភកកុញ
  - * អាងមុជទឹករៀបចំមិនបានល្អ
  - * ខ្លះខាតទឹក

ឧបសម្ព័ន្ធ III

- ១. ពន្ធនាគារ : T.S (ត្រពាំងជ្រុង)
- ២. ថ្ងៃទស្សនា : ១៨ មិថុនា ១៩៩៤
- ៣. កិរិតគុណភាពទូទៅ : លើមធ្យម

៤

អ្នកទោស	ចំនួន	មិនទាន់កាត់ទោស	កាត់ទោសរួច	ស្រ្តី	ក្រោមអាយុ១៨ឆ្នាំ	កុមារជាមួយម្តាយ	សៀវភៅពន្ធនាគារ
	២៥១	គ្មានសោះ	២៥១	គ្មាន	២	គ្មាន	មាន

៥

សភាពទូទៅ របស់ពន្ធនាគារ	ឆ្នាំសាងសង់	លក្ខណៈទូទៅ	ទំហំបរិវេណ	សន្តិសុខ	ចំនួនមន្ត្រីពន្ធនាគារ
	១៩៨១	មានកន្លែងលេង កីឡា ដាំដំណាំ	២០០×២០០ម៉ែត្រ	លើមធ្យម (អ្នកទោស ៣នាក់រត់គេចក្នុងពេល ៥ឆ្នាំកន្លងមក)	៨៨៩.គិតទាំងបុគ្គលិក ជំនួយការផ្នែកពេទ្យ ពិរោគ

៦

ការងារកំប៉ៃបកគ្នា	បុរសច្បែងពីតារី	មិនទាន់កាត់ទោសពីអ្នកកាត់ទោសរួច	ទោសសិរិលច្បែងពីទោសឧក្រិដ្ឋ	ក្រុងច្បែងពីមុនស្សបាល
	គ្មាន	គ្មាន	គ្មាន	ទេ

៧

ការស្នាក់អាស្រ័យ	ពណ៌នាទូទៅ	បន្ទប់បាយ	ពន្លឺនិងខ្យល់	ឧបករណ៍បន្លោះបង់	សម្ភារៈដេក
	ត្រែលើពិរោគ	ដាច់ដោយខ្សែកពី បន្ទប់គុក	លើមធ្យម	៣ក្នុងបន្ទប់នីមួយៗ	កន្លែងចាស់, មុងនិងកូយ (រិច សន្តើចតាមត្រែក្នុងបន្ទប់)

៨

ការងារ ការកំសាន្ត ទំនាក់ទំនងទាងក្រៅ	ការហាត់ប្រាណ	ការងារ	ទំនាក់ទំនងទាងក្រៅ	ការត្រួតពិនិត្យ
	ហាត់ប្រាណពី ១៥ទៅ ២០នាទីជារៀងរាល់ព្រឹក	ដាំបន្លែ, ចិញ្ចឹមជ្រូក, រោងជាង សិប្បកម្ម, ការងារធ្វើពី ឈើ : តុ, កៅអី, ត្រែ, បង្អួច ។ល។	រៀងរាល់ពីរខែម្តង	គ្មាន (ផ្លូវអាត្រាក់, មាន ទស្សនកិច្ចខ្លះមុនពេលមាន កិច្ចព្រមព្រៀងក្រុងប៉ារីស

៩

ផ្នែកពេទ្យ	បុគ្គលិក	សម្ភារៈ	ការពិនិត្យជម្ងឺ	គុណភាពទូទៅ
	អ្នកជំនួយកិច្ចការពេទ្យពិរោគ	បន្ទប់ព្យាបាល ១ ឧបករណ៍ និងគ្រឿងផ្គត់ផ្គង់គិចតូច	រៀងរាល់ថ្ងៃសំរាប់អ្នក ទោសដែលឈឺ	ក្រោមមធ្យម

ឧបសម្ព័ន្ធ III

១០

វិន័យ និង ទណ្ឌកម្ម	វិន័យ	ទណ្ឌកម្ម	អំពើហិង្សារវាងអ្នកទោសដ្ឋាន
	៣៨ វិន័យ	ករណីស្រាល, កត់ត្រានិងរក្សាទុកក្នុងឯកសារ ។ ករណីធ្ងន់, ដាក់ច្រវាក់, ឃុំក្នុងបន្ទប់ដាច់តែឯង ១-២ សប្តាហ៍ ហើយបន្ថយអាហារ	គ្មាន

១១

ការឧបត្ថម្ភ ផ្លូវអាហារ	ពេលវេលា	បរិភោគលើកទី១	បរិភោគលើកទី២	ទឹក
	១១.៣០ ព្រឹក ៥.៣០ ល្ងាច	បាយនិងសម្លផ្កាស្ករ ១ ភាគ ១ សាច់គោ, ជ្រូកនិងបន្លែ	បាយនិងសម្លផ្កាស្ករ ១ ភាគ ១ សាច់គោ ១ ភាគ ១ ជ្រូក និងបន្លែ	អ្នកទោសទាំងអស់ប្រើ ប្រាស់ទឹកពុះស្រាប់ពីក

១២ *

បញ្ហាសំខាន់ៗដែលពន្ធនាគារនេះប្រឈមមុខ :

គ្មានបណ្ណាល័យសំរាប់អ្នកទោស

ខ្វះថ្នាំពេទ្យ

ចាំបាច់ត្រូវធ្វើពិធានអំពីស៊ីម៉ង់ត៍

ឧបសម្ព័ន្ធ III

១. ពន្ធនាគារ : សៀមរាប

២. ថ្ងៃទស្សនា : ២១-២៣ មិថុនា ១៩៩៤

៣. កំរិតគុណភាពទូទៅ : លើមធ្យម

៤

អ្នកទោស	ចំនួន	មិនទាន់កាត់ទោស	កាត់ទោសរួច	ស្រ្តី	ក្រោមអាយុ១៨ឆ្នាំ	កុមារជាមួយម្តាយ	សៀវភៅពន្ធនាគារ
	៩៨	២៨	៧០	៤	-	-	មាន

៥

សភាពទូទៅ របស់ពន្ធនាគារ	ឆ្នាំសាងសង់	លក្ខខណ្ឌទូទៅ	ទំហំបរិវេណ	សន្តិសុខ	ចំនួនមន្ត្រីពន្ធនាគារ
	១៩៤០	លើមធ្យម	៣៥*៥៧ម	លើមធ្យម	៥៤ (៥ជាស្រ្តី)

៦

ការដាក់ បំបែកគ្នា	បុរសរៀងពីស្រ្តី	មិនទាន់កាត់ទោសពីអ្នកជាប់ពិន្ទុ	ទោសសុរិលរៀងពីទោសទុក្រដ្ឋ	ក្មេងរៀងពីមនុស្សចាស់
	មាន តែមិនគ្រប់គ្រាន់	មាន	គ្មាន	គ្មាន

៧

កន្លែងស្នាក់ អាស្រ័យ	ពណ៌នាទូទៅ	បន្ទប់បាយ	ពន្លឺនិងខ្យល់	ឧបករណ៍បន្ទោបង់	សម្ភារៈជេក
	សាងសង់ដោយ បន្ទះបេតុង	បិទក្នុងបន្ទប់គុក មួយនៃអាគារ	គ្រប់គ្រាន់ជា ទូទៅ	គ្មានក្នុងមួយសម្រាប់អ្នកទោស ម្នាក់ៗ/ផ្គត់ផ្គង់សំរាប់ពេលរដូវ	បន្ទះក្រាលបេតុង / កន្លែងនិងមុងមិនគ្រប់គ្រាន់

៨

ការងារ ការកំសាន្ត ការជួបអ្នកទាំងក្រៅ	ការហាត់ប្រាណ	ការងារ	ទំនាក់ទំនងពីក្រៅ	ការត្រួតពិនិត្យ
	បាល់បោះ / វាយសី ដោយដើម / ឧបករណ៍ក្នុងវិទ្យុ ហាត់ប្រាណច្រត់ដីដឹងក្នុងមួយថ្ងៃ	រោងជាងលើម៉ាស៊ីន- ដើរ ធ្វើសំណាញ់	ទិតុទី១០ ទី២០ ទី៣០ ព្យាគ្រឹសណ្តូន ជួប១៥	២ដងក្នុងមួយខែដោយ ព្រះរាជអាជ្ញា ADHOC នៅរៀងរាល់ថ្ងៃសុក្រ

៩

ផ្នែកពេទ្យ	បុគ្គលិក	សំភារៈ	ការពិនិត្យជម្ងឺ	គុណភាពទូទៅ
	គិលានុប្បដ្ឋាយិកាមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ម្នាក់	ថ្នាំពេទ្យ	រៀងរាល់ថ្ងៃនៅក្នុងពន្ធនាគារ	លើមធ្យម

ឧបសម្ព័ន្ធ

១០

វិន័យ និង ខណ្ឌកម្ម	វិន័យ	ខណ្ឌកម្ម	អំពើហិង្សារវាងអ្នកទោសដូចគ្នា
	១២ វិន័យ	ខ្មោច / ហាមឃាត់ការស្សនាហាត់ប្រាណលើចុងម្រាមដៃ ដាក់ប្រដាប់ចំពោះអ្នកទោសវិងរូស	អប្បបរមា

១១

ការផ្តល់ម្ហូប អាហារ	ពេលបរិភោគ	បរិភោគលើកទី១	បរិភោគលើកទី២	ទឹក
	១១ ព្រឹក ៥ ល្ងាច	សម្បូរ / មានពេលមួយគេប្រើសាច់ត្រី	សម្បូរ / មានពេលមួយគេប្រើ សាច់ត្រី	មានអណ្តូងទឹកចុងដោយ អង្គការ CONCERN

១២

បញ្ហាសំខាន់ៗ ដែលពន្ធនាគារនេះប្រឈម :

- ម្ហូបអាហារ
- ទំហំ
- ខ្វះខាតការបែងចែកបន្ទប់ពន្ធនាគារសំរាប់ស្ត្រី

ឧបសម្ព័ន្ធ III

១. ពន្ធនាគារ : បាត់ដំបង

២. ថ្ងៃទស្សនា : ៤-៦ កក្កដា ១៩៩៤

៣. កំរិតគុណភាពទូទៅ : បរិវេណល្អ តែកន្លែងស្នាក់នៅមធ្យម របបរិទ្ធិយត្រូវការកែទំរង់ជាបន្ទាន់

៤

អ្នកទោស	ចំនួន	មិនទាន់កាត់ទោស	កាត់ទោសរួច	ស្រ្តី	ក្រោមអាយុ១៨ឆ្នាំ	កុមារជាមួយម្តាយ	សៀវភៅពន្ធនាគារ
	២១៩	៤៥	១៣៤	១៤	១	១	៣៧

៥

សភាពទូទៅរបស់ ពន្ធនាគារ	ឆ្នាំសាងសង់	លក្ខណៈទូទៅ	ទំហំបរិវេណ	សន្តិសុខ	ចំនួនមន្ត្រីពន្ធនាគារ
	រង្វង់ឆ្នាំ១៩៧០	ចាស់ទ្រុឌទ្រោម	ទាងក្នុង:១០០*១០០ម ទាង- ក្រៅ : ប្រមាណ១៥០*១៧០ម	គ្រប់គ្រាន់ល្អ	៥៥

៦

ការដាក់បំបែកភ្នាក់	បុរសផ្សេងពីក្រីវី	មិនទាន់កាត់ទោសពីអ្នកកាត់ទោសរួច	ទោសស៊ីវិលផ្សេងពីក្រីវី	ក្មេងផ្សេងពីមនុស្សចាស់
	៣៧	១១	១១	១១

៧

កន្លែងស្នាក់អាស្រ័យ	ពណ៌នាទូទៅ	បន្ទប់បាយ	ពន្លឺ និង ខ្យល់	ឧបករណ៍បន្លាបង់	សំភារៈទេស
		កំរាលក្រាស់ / ខូចខាតនៅបន្ទប់ ៣*៥	មធ្យម	ល្អ	ជាមធ្យមមានបង្គន់ពីរ ក្នុងបន្ទប់នីមួយៗ

៨

ការងារ ការកំសាន្ត ការជួបអ្នកទាំងក្រៅ	ការហាត់ប្រាណ	ការងារ	ជំនួបពីក្រៅ	ការត្រួតពិនិត្យ
		១១	មានសំរាប់អ្នកទោសខ្លះ	ថ្ងៃទី១០ទី២០ទី៣០

៩

ផ្នែកពេទ្យ	បុគ្គលិក	សំភារៈ	ការពិនិត្យជម្ងឺ	គុណភាពទូទៅ
		អ្នកជំនួសកិច្ចការពេទ្យ២នាក់	ខ្សត់ខ្សោយ	ជារៀងរាល់ថ្ងៃ

ឧបសម្ព័ន្ធ III

១០

វិន័យ និងទណ្ឌកម្ម	វិន័យ	ទណ្ឌកម្ម	កំរើហិង្សារវាងអ្នកទោសដូចគ្នា
	១២ វិន័យ	រាយជំ / រតំ / លួនតាមប្រពន្ធបញ្ជារបស់ "មេតុក"	ច្រើនអនេក

១១

ការផ្តល់ប្តូរបរិយាកាស	ពេលវេលា	បរិភោគលើកទី១	បរិភោគលើកទី២	ទឹក
	១០ ព្រឹក ៨ ល្ងាច	បាយនិងសំល	បាយនិងសំល	អណ្តូងទឹក+អាងស្តុកទឹកឧបត្ថម្ភដោយ UNDP

១២

<p>បញ្ហាសំខាន់ៗដែលពន្ធនាគារនេះប្រឈម :</p> <ul style="list-style-type: none"> • អាគារចាស់ • ការផ្គត់ផ្គង់ថ្នាំពេទ្យមិនគ្រប់គ្រាន់ • បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងសំរាប់អ្នកទោស

ឧបសម្ព័ន្ធ IV

កម្មវិធីជួយឧបត្ថម្ភពន្ធនាគារ : កម្ពុជា

ការចុះពិនិត្យអ្នកទោស

ការចុះពិនិត្យនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និង ការិយាល័យ របស់កម្ពុជាដើម្បីជួយលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយនេះ សំរាប់ពន្ធនាគារកម្ពុជា ក្នុងដំណាក់កាល ក្រោយវគ្គមានអំណាច ។ កិច្ចការនេះត្រូវបានអនុវត្តចំពោះអ្នកទោសមួយក្រុមដែលជ្រើសរើសមិនចំពោះមុខ ពីក្នុងបណ្តាគុកចំនួន ១៣ ។ ការរកឃើញទាំងឡាយដែលចេញពីការចុះពិនិត្យនេះនឹងជួយបន្ថែមទៅលើ កិច្ចការពិគ្រោះនានា ដែលបានធ្វើជាមន្ត្រី និងប៉ូលីសពន្ធនាគារ ដែលមានវគ្គមាន ក្នុងពេលនោះដែរ ។

លក្ខខណ្ឌទូទៅ

ការសាកសួរអំពីហេតុផលដូចម្តេចបានជា អ្នកទោសរូបនេះ ស្ថិតនៅក្នុងគុកឬមួយសួរថាបទឧក្រិដ្ឋ អ្វីដែល គេបានប្រព្រឹត្ត ជារឿងពុំចាំបាច់ឡើយ ។ ប៉ុន្តែព័ត៌មាននេះអាចនឹងចេញមក ក្នុងអំឡុងសន្ទនា ។ ប្រសិនបើដូច្នោះ គេត្រូវបញ្ចូលព័ត៌មានទាំងនេះ ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ដោយធ្វើឲ្យប្រាកដថាអ្នកទោសនោះជឿទុក ចិត្តថា ព័ត៌មានដែលអ្នកកំពុងប្រមូលនេះ ជាកិច្ចការសម្ងាត់ ។ ជាពិសេសបទសំភាសន៍ជាមួយអ្នកទោស ត្រូវធ្វើឲ្យគ្នាជឿជាក់ច្របូកច្របល់របស់អ្នកទោសដ៏ទៃទៀត ឬ បុគ្គលិកពន្ធនាគារ

A . ព័ត៌មានទូទៅ

- ១. ឈ្មោះអ្នកទោស
- ២. អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ
- ៣. តើអ្នកស្ថិតនៅទីនេះ អស់ពេលប៉ុន្មានហើយ ? (ប៉ុន្មានខែ)
- ៤. តើអ្នកជាប់ទោសរយៈពេលប៉ុន្មាន ? (ខែ)
- ៥. អ្នកមានអាយុប៉ុន្មាន ? (ឆ្នាំ) ភេទ
- ៦. តើអ្នកស្ថិតនៅក្នុងការឃុំឃាំងមុនការកាត់ទោសអស់រយៈពេលប៉ុន្មាន ? (ខែ)

B . លក្ខខណ្ឌរស់នៅ

- ៧. តើអ្នករស់នៅក្នុងបន្ទប់គុក ប្រភេទណា ?
- ៨. តើគេចាក់សោរដាក់អ្នកក្នុងបន្ទប់គុក ប៉ុន្មានម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ ?
- ៩. តើលក្ខខណ្ឌនានាក្នុងបន្ទប់គុករបស់អ្នក ធ្លាស់ប្តូរដែរឬទេ ក្នុងអំឡុងរដូវកាលផ្សេងទៀត ។

៩. តើលក្ខខណ្ឌនានាក្នុងបន្ទប់គុករបស់អ្នក ផ្លាស់ប្តូរដែរឬទេ ក្នុងអំឡុងរដូវកាលផ្សេងទៀត ?

១០. ផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងម្តេច ?

១១. បន្ទប់គុករបស់អ្នកមានទំហំប៉ុណ្ណា ? (ប្រសិនបើប៉ុន្មានម៉ែត្រការ៉េ)

១២. ឥឡូវនេះតើមានមនុស្សប៉ុន្មាននាក់នៅក្នុងបន្ទប់គុករបស់អ្នក ?

១៣. តើក្នុងបន្ទប់គុករបស់អ្នក ធ្លាប់មានចំនួនមនុស្សច្រើនបំផុត ប៉ុន្មាននាក់ ?

១៤. តើអ្នកចាត់ទុកថា បន្ទប់គុករបស់អ្នក ល្អ អាក្រក់ ឬមួយមធ្យម ?

១៥. តើមានអ្វីខ្លះផ្លាស់ប្តូរក្នុងរង្វង់ពន្ធនាគាររបស់អ្នក ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានថ្ងៃ ចុងក្រោយនេះ ?

១៦. អ្វីខ្លះទៅ ?

១៧. តើបន្ទប់ ឬអាគារណាខ្លះ ដែលទ្រុឌទ្រោមជាងគេ ?

C . លក្ខខណ្ឌអនាម័យ

១៨. តើអ្នកអាចមុចទឹកបានប៉ុន្មានដង ? (ក្នុងមួយសប្តាហ៍)

១៩. តើអ្នកបានទទួលបំណាស់សំលៀកបំពាក់ថ្មី ប៉ុន្មានដង ? (ក្នុងមួយខែ)

២០. តើនរណាផ្គត់ផ្គង់ប្រដាប់ប្រដាការពុកមាត់អ្នក ? (គ្រួសារផ្ទាល់ រដ្ឋបាលពន្ធនាគារ)

២១. តើពន្ធនាគារនេះ ផ្គត់ផ្គង់សាប៊ូ ថ្នាំដុសធ្មេញ ក្រដាសចម្អិន ក្រណាត់អនាម័យ (សំរាប់ស្រ្តី)

២២. តើអ្នកមានបណ្តឹងតវ៉ាអ្វីទេ ចំពោះលក្ខខណ្ឌអនាម័យ ? អ្វីទៅ ?

D . ប្តូរអាហារ

២៣. តើអ្នកបរិភោគនៅក្នុងបន្ទប់យ៉ូណាយ ឬមួយនៅកន្លែងទទួលទានណាមួយ ?

២៤. តើបរិមាណបាយទឹកគ្រប់គ្រាន់ដែរឬទេ ?

២៥. តើអ្នកអាចន្ថែមប្តូរអាហារដែលបានមកពីក្រុមគ្រួសារឬក៏ទិញពីកន្លែងដទៃទៀត ?

E . សកម្មភាព

២៦. តើគេអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកមានវិទ្យុមួយដែរឬទេ ?

២៧. តើអ្នកអាចមានសៀវភៅមើលដែរឬទេ ?

២៨. តើអ្នកអាចលេងកីឡាបានដែរឬទេ ?

F . ការជួបជាមួយអ្នកខាងក្រៅ

- ៣១. តើអ្នកខាងក្រៅមកលេងនឹងអ្នកប៉ុន្មានដង ? (ក្នុងមួយខែ)
- ៣២. ឈរណាដែលអាចមកលេងនឹងអ្នក ? (ក្រុមគ្រួសារ មិត្តភក្តិ អ្នកដទៃ)
- ៣៣. សំរាប់រយៈពេលប៉ុន្មាន ? (ម៉ោង)
- ៣៤. តើគេកំពុងស្វែងរកអ្នក ? ៣៥ - តើគេកំពុងស្វែងរកអ្នកទស្សនា ?
- ៣៥. តើពន្ធនាគារផ្គត់ផ្គង់សំភារៈសរសេរដល់អ្នកដែរឬទេ ?

G . វិធីសាស្ត្រក្នុងពន្ធនាគារ

- ៣៦. តើអ្នកស្គាល់ក្បួនវិធីសាស្ត្រទាំងឡាយនៅក្នុងកន្លែងនេះទេ ?
- ៣៧. ដូចម្តេច ?
- ៣៨. តើមានវិធីសាស្ត្រពិសេសណាខ្លះទេ សំរាប់អ្នកទោស ? អ្វីខ្លះទៅ ?
- ៣៩. តើមានវិធីសាស្ត្រណាខ្លះទេ ដែលរំខានជាពិសេសចំពោះអ្នក ? អ្វីខ្លះទៅ ?

H . វិធានការណ៍ពាក់ព័ន្ធនឹងវិធីសាស្ត្រ

- ៤០. តើគេមានដែលប្រើប្រាស់ការធ្វើទារុណកម្មដែរឬទេ ?
- ៤១. តើគេមានដែលប្រើប្រាស់ការវាយដំ ដែរឬទេ ?
- ៤២. តើគេមានដែលប្រើប្រាស់ ការឃុំឃាំងឲ្យនៅតែឯងដែរឬទេ ?
- ៤៣. តើគេមានដែលឲ្យហាត់ប្រាណជ្រុលហួសហេតុដែរឬទេ ?
- ៤៤. តើគេមានដែលឲ្យទុកការមកទស្សនា ឬ ការសរសេរឆ្លើយឆ្លង ដែរឬទេ ?
- ៤៥. តើគេមានដែលប្រើប្រាស់ការបង្ខិតបង្ខំ ខាងផ្នែករាងកាយ ដែរឬទេ ?
- ៤៦. ផ្នែកដទៃទៀត ?
- ៤៧. តើអ្វីទៅ ដែលគេប្រើប្រាស់ញឹកញាប់ ?
- ៤៨. តើមានចំណុចណា ដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ប្រឆាំងជាមួយអ្នក ? ចំណុចអ្វីខ្លះ ?
- ៤៩. តើការដាក់ទណ្ឌកម្មណាខ្លះ ដែលអ្នកយល់ថា មិនយុត្តិធម៌ ? អ្វីទៅ ?
- ៥០. តាមទស្សនៈរបស់អ្នក ប្រព័ន្ធនៃការដាក់ទណ្ឌកម្មនេះត្រឹមត្រូវដែរឬទេ ? ព្រោះអ្វី ?
- ៥១. តើអ្នកទោសធ្វើដូចម្តេច ពេលណាគេយល់ថាខ្លួនត្រូវរងទណ្ឌកម្មដោយអយុត្តិធម៌ ?

I . ការថែទាំសុខភាព

- ៥២. តើអ្នកអាចជួបវេជ្ជបណ្ឌិតបានទេ ពេលណាខ្លួនអ្នកឈឺ ? បាទ ទេ ឬមួយជួនកាល ?
- ៥៣. ក្រោយពីរាយការណ៍ពីសភាពជម្ងឺ តើគេមកពិនិត្យភ្លាមដែរឬទេ ? (ប៉ុន្មានម៉ោងក្រោយ)
- ៥៤. តើសុខភាពរបស់អ្នក ល្អ អាក្រក់ ឬ មួយមធ្យម ក្នុងពេលនេះ ?
- ៥៥. តើអ្នកកំពុងមានការឈឺចាប់ដោយសារបញ្ហាសុខភាពដែរឬទេ ? អ្វីខ្លះទៅ ?

J . បញ្ហាធំបំផុតរវាង អ្នកជាប់ឃុំឃាំងដូចគ្នា

- ៥៦. តើមានការរំលោភច្នៃច្នួររវាងអ្នកទោសនិងអ្នកទោសដែរឬទេ ?
- ៥៧. អ្វីខ្លះទៅ ?
- ៥៨. តើការប្រព្រឹត្តផ្សេងៗទៅលើអ្នកទោសទាំងអស់ ដូចគ្នាដែរឬទេ ?
- ៥៩. ពន្យល់ចម្លើយរបស់អ្នក ចំពោះសំណួរទី ៥៨

L . បញ្ហា

- ៦០. តើអ្វីទៅជាបញ្ហាធំបំផុត នៅក្នុងពន្ធនាគារនេះ ?
- ៦១. តើមានអ្វីខ្លះដែលខ្ញុំគួរសួរអ្នក និងមិនគួរសួរ ?

ឧបសម្ព័ន្ធ V

គ្រូពេទ្យសំរាប់ផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស

គណៈកម្មាធិការការពារទឹកខាងជនក្រសួង

សេចក្តីផ្តើមការណ៍ពីការសម្ងាត់

ព័ត៌មានដែលទទួលបានពីបុគ្គលម្នាក់ៗ ក្នុងអំឡុងពេលធ្វើសម្ភាសន៍ នឹងមិនត្រូវយកទៅផ្លាស់ប្តូរ យោបល់ជាមួយមន្ត្រី ឬប៉ូលីសពន្ធនាគារឡើយ ហើយព័ត៌មាននេះ គ្រាន់តែប្រើប្រាស់សំរាប់វាយតម្លៃអំពី លក្ខខណ្ឌសុខភាពក្នុងពន្ធនាគារតែប៉ុណ្ណោះ ។

ការអនុញ្ញាតឲ្យជួបគ្រួសារ

១. តើអ្នកអាចអនុញ្ញាតឲ្យយើងជួបនឹងគ្រួសាររបស់អ្នក ដើម្បីសាកសួរព័ត៌មានបន្ថែមបានដែរឬទេ ?
បាទ/ចាសី - ទេ -

A. ព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួន

១. ឈ្មោះពេញ :

២. អត្តសញ្ញាណ : ភូមិ _____ ឃុំ _____ ស្រុក / សង្កាត់ ឬក្រុង _____ ខេត្ត _____

៣. ថ្ងៃខែកំណើត : _____ ៤. ភេទ : _____ ៥. សញ្ជាតិ : _____

៦. ខេត្តកំណើត : _____ ៧. ជនជាតិ : _____

៨. សាសនា :

៩. ស្ថានភាពបុគ្គល : ទោលីវ / មានគ្រួសារ / លែងលះគ្នា / ពោះម៉ាយ ឬមេម៉ាយ ; តើអ្នកមានកូន ដែរឬទេ ?

បាទ/ចាសី _____ ទេ _____ មានប្តី/ភរិយា ? _____ អាជ្ញកុមារ (ឆ្មាំ) : _____

១០. កំរិតសិក្សាអប់រំ : _____ ឆ្នាំ

កំរិតខ្ពស់បំផុត : គ្មាន / បឋមសិក្សា / មធ្យមសិក្សា / ឧត្តមសិក្សា / ផ្សេងទៀត

១១. អក្ខរកម្ម : អាណ _____ បាទ/ចាសី _____ ទេ _____

សរសេរ _____ បាទ/ចាសី _____ ទេ _____

១២. មុខរបរធម្មតា / ទេព្យកោសល្យ : _____

ឧបសម្ព័ន្ធ V

B. ប្រវត្តិសុខភាព

១. តើអ្នកធ្លាប់មានបញ្ហាឈឺថ្កាត់រយៈពេលយូរអ្វីខ្លះ មុនពេលត្រូវជាប់ឃុំឃាំង ? បាទ/ចាសី - ទេ

ប្រសិនបើមាន ចូររៀបរាប់ :

A. _____ C. _____

B. _____ D. _____

២. តើអ្នកធ្លាប់បានទទួលការច្បាប់ពេទ្យប្រចាំថ្ងៃ ដែលចេញបញ្ជាដោយគ្រូពេទ្យ មុនពេលជាប់ឃុំ-ឃាំងឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ -

ប្រសិនបើមានចូរពន្យល់ : _____

៣. តើអ្នកធ្លាប់មានការវះកាត់ ឬមួយរបួសធ្ងន់ធ្ងរដែរឬទេ មុនពេលជាប់ឃុំឃាំង ? បាទ/ចាសី-ទេ

ប្រសិនបើមាន ចូរពន្យល់ : _____

C. ការចាប់ខ្លួន

១. កាលបរិច្ឆេទនៃការចាប់ខ្លួនអ្នក ពេលថ្មីបំផុត (ថ្ងៃ / ខែ / ឆ្នាំ) _____

២. តើគេបានសាកសួរចម្លើយអ្នកដែរឬទេ ក្រោយពេលចាប់ខ្លួនអ្នក ? បាទ/ចាសី - ទេ -

៣. ទីកន្លែងនិងកាលបរិច្ឆេទនៃការសួរចម្លើយអ្នក ?

ទីកន្លែង : _____ កាលបរិច្ឆេទ _____

៤. នរណាជាអ្នកសាកសួរចម្លើយនេះ ?

៥. ក្នុងពេលសាកសួរចម្លើយ តើគេមានប្រព្រឹត្តិអំពើអ្វីយោរយៅចំពោះអ្នកដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ -

(វាយដំ, ធ្វើទារុណកម្ម) ប្រសិនបើមាន ចូរពន្យល់ :

៦. ប្រសិនបើមាន តើអ្នកបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ -

៧. តើសុខភាពរបស់អ្នកចុះទ្រុឌទ្រោមដែរឬទេ ក្នុងអំឡុងពេលសាកសួរចម្លើយ ? ចូរពន្យល់ :

៨. តើអ្នកបានស្នើសុំឲ្យមានការថែទាំសុខភាព ក្នុងពេលសាកសួរចម្លើយដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ -

ប្រសិនបើមាន តើនៅពេលណា ហើយបានលទ្ធផលដូចម្តេច ?

ឧបសម្ព័ន្ធ V

- ៩. ក្នុងពេលសាកសួរអ្នក តើមានវត្តមានអ្នកជំនាញខាងសុខភាពនៅទីនោះដែរឬទេ ? បាទ/ចាសិ
- ទេ - មិនប្រាកដ -
- ១០. ប្រសិនបើមាន តើនៅពេលណា ហើយតួនាទីរបស់ពួកគេជាអ្វី ?

D. ការឃុំខ្លួន

- ១. ពេលនៃការចាប់ផ្តើមឃុំឃាំង : - (ថ្ងៃ / ខែ / ឆ្នាំ) កាលបរិច្ឆេទថ្ងៃនេះ - កន្លែង -
- ២. តើមានសេវាកម្មពេទ្យដែរឬទេ នៅក្នុងពន្ធនាគារនេះ ? វេជ្ជបណ្ឌិត - ឱស្សិតពេទ្យ -
គិលានុប្បដ្ឋាធិការ - អ្នកផ្សេងទៀត -
- ៣. តើអ្នកស្គាល់ឈ្មោះអ្នកមានវិជ្ជាជីវៈទាំងនោះដែរឬទេ ? បាទ/ចាសិ - ទេ -
- ៤. ពណ៌នាពីសេវាកម្មសុខភាពក្នុងមន្ទីរពេទ្យនេះ ? (ពេទ្យបុរាណ ឬតាមបែបលោកខាងលិច)
- ៥. ពណ៌នាពីកន្លែងរស់នៅក្នុងពន្ធនាគារ
ទំហំបន្ទប់គុក : បណ្តោយ - ម៉ែត្រ , ទទឹង -
ចំនួនមនុស្សជាមធ្យមក្នុងបន្ទប់គុកនីមួយៗ -
សម្ភារៈដេក (ត្រែ / ពួក / កន្លែង / គ្មាន / សម្ភារៈផ្សេងទៀត -)

៦. សូមច្បតម្លៃទៅលើលក្ខខណ្ឌនានានៃមជ្ឈដ្ឋានជុំវិញ : ១

ពន្លឺ :	១	២	៣	៤	៥
គុណភាពខ្យល់ :	១	២	៣	៤	៥
កំរិតសូរសម្លេង	១	២	៣	៤	៥
ភាពស្អាតនៃបន្ទប់គុក	១	២	៣	៤	៥
ការសាងសង់សត្វល្អិត / សត្វកកេរ	១	២	៣	៤	៥/៦

កំណត់សម្គាល់ចំពោះចំណុចខាងលើ : _____

- ៧. ចំនួនបង្គន់សាធារណៈក្នុងពន្ធនាគារ _____
- ចំនួនអ្នកទោសគិតជាមធ្យមសំរាប់បង្គន់មួយ _____
- ប្រភេទបង្គន់សាធារណៈ :

១ = អាក្រក់, ២ = បង្គុរ, ៣ = មធ្យម, ៤ = ល្អ, ៥ = ប្រពៃណាស់

ឧបសម្ព័ន្ធ V

រណ្តៅជីក ___ លើទឹក ? ___ ធុង ___ ផ្សេងពីនេះ : _____

វាយតម្លៃពីភាពស្អាតនៃបង្គន់សាធារណៈ : ១ ២ ៣ ៤ ៥

- ៨. តើអ្នកដូតទឹកផ្កាឈូក ឬដូតទឹកដងពីរោង ? បាទ/ចាសី-ទេ - ប៉ុន្មានដង ? - /ក្នុង១សប្តាហ៍
- ៩. តើអ្នកបានទទួល (ពិន្ទុនាគារ)

	បាទ/ចាសី	ទេ	អត់ដឹង
សាប៊ូ :	_____	_____	_____
ក្រដាសបង្គន់ :	_____	_____	_____

១០. តើប្រភពទឹក បានមកពីអ្វី ? (ចូរជ្រើសរើសណាមួយ)

ទឹកក្រុង / បឹងបួនន្លេ / អណ្តូង / អាងទឹក / ពីប្រភពផ្សេង

១១. តើគេអាចរកទឹកស្អាត ឬទឹកដាំពុះសំរាប់ប្រើប្រាស់បានដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ -

១២. តើការបរិភោគប៉ុន្មានដងក្នុងមួយថ្ងៃ ? - (សូមបញ្ជាក់ពីបរិមាណ និងមុខម្ហូបផ្សេងៗ)

អាហារពេលព្រឹក :

អាហារពេលថ្ងៃត្រង់ :

អាហារពេលល្ងាច :

តើអ្នកអាចសំល្លាមពរសុំ ឬរៀបចំម្ហូបអាហារថែមទៀតបានដែរឬទេ ប្រសិនបើអាហារផ្តល់ឲ្យមិនគ្រប់គ្រាន់ . បាទ/ចាសី - ទេ -

១៣. ពណ៌នាពីកន្លែងធ្វើម្ហូប, សេវាកម្ម, ការសំអាតប្រដាប់ប្រដា និងសម្ភារៈដាំស្នូ :

តើគេប្រើប្រាស់សាប៊ូដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ -

ប្រដាប់ដាក់ម្ហូប : ឆ្នាំង / ធុង / ថង់ប្លាស្ទិក / ផ្សេងទៀត

១៤. តើអ្នកអាចហាត់ប្រាណបានដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ -

១៥. ចំនួនម៉ោងនៅក្រៅបន្ទប់តុកក្នុងមួយថ្ងៃ ? _____

១៦. តើអ្នកបានធ្វើការដែរឬទេ ក្នុងអំឡុងពេលជាប់ពន្ធនាគារ ? បាទ/ចាសី - ទេ -

ប្រសិនបើមានតើកិច្ចការអ្វីទៅ ?

ឧបសម្ព័ន្ធ V

តើគេបង់កម្រៃដូចម្តេចទៅឲ្យអ្នក ?

គ្មាន / ចំណីអាហារ / ផ្តល់សិទ្ធិ / បង់លុយ / ផ្សេងពីនេះ

E. ការថែទាំសុខភាព ក្នុងពន្ធនាគារ

១. ពេលមកពន្ធនាគារ តើគេមានបានសួរដាំអ្នកអំពីស្ថានភាពសុខភាពរបស់អ្នកដែរឬទេ ?
បាទ/ចាសី - ទេ -
២. ប្រសិនបើអ្នកកំពុងទទួលការព្យាបាល តាំងពីពេលមុនជាប់ឃុំឃាំងមកម៉្លេះ តើគេអនុញ្ញាតឲ្យអ្នក
បន្តវាដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ -
៣. ប្រសិនបើអនុញ្ញាត តើការព្យាបាលបន្តនេះ ប្រព្រឹត្តទៅភ្លាមៗក្រោយពេលអ្នកទៅដល់ឬ ?
ប៉ុន្មានថ្ងៃ -
៤. តើអ្នកបានទទួលការត្រួតពិនិត្យទូទៅផ្នែកពេទ្យ ក្នុងពេលណាមួយដែរឬទេ ក្នុងអំឡុងពេល
ជាប់ឃុំឃាំង ? ..... បាទ - ទេ -
៥. តើការត្រួតពិនិត្យផ្នែកពេទ្យនេះ ប្រព្រឹត្តទៅភ្លាមៗក្រោយពេលអ្នកទៅដល់ឬ ? ប៉ុន្មានថ្ងៃ ?
៦. តើនរណាជាអ្នកត្រួតពិនិត្យជម្ងឺ ?
វេជ្ជបណ្ឌិត - និស្សិតពេទ្យ - គិលានុប្បវត្តិយិកា - អ្នកដទៃទៀត - មិនដឹង
៧. តើការត្រួតពិនិត្យជម្ងឺនេះ គិតរួមទាំងការពិនិត្យ :

	បាទ/ចាសី	ទេ	មិនដឹង
ជីពចរ	_____	_____	_____
សីតុណ្ហភាព	_____	_____	_____
សំពាធឈាម	_____	_____	_____
ទម្ងន់	_____	_____	_____
កំពស់	_____	_____	_____

d. តើដំណើរការ ដើម្បីទទួលបានការថែទាំព្យាបាលក្នុងគុកប្រព្រឹត្តទៅដូចម្តេច ?

ឧបសម្ព័ន្ធ V

- ៩. តើអ្នកធ្លាប់ដែលសំណូមពរសុំការថែទាំព្យាបាលដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ ប្រសិនបើមាន សំរាប់ព្យាបាលជម្ងឺអ្វី ?
- ១០. តើត្រូវរង់ចាំអស់រយៈពេលប៉ុន្មាន ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងសំណូមពរសុំការថែទាំផ្នែកពេទ្យ ? - តាទី ។ _____ ម៉ោង ។ _____ ថ្ងៃ ។
- ១១. តើគេដែលបដិសេធចំពោះសំណូមពរនេះដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ -
- ១២. ប្រសិនបើមាន តើគេបដិសេធប៉ុន្មានដងហើយ ? _____
- ១៣. តើគេរក្សាទុកការរកគ្រាន់ពីការថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកដែរឬទេ ក្នុងអំឡុងពេលជាប់ឃុំឃាំង ? បាទ/ចាសី - ទេ -
- ១៤. តើអ្នកអាចទទួលការព្យាបាលថែទាំធ្មេញ ក្នុងពន្ធនាគារដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ
- ១៥. តើអ្នកបានទទួលការព្យាបាលថែទាំធ្មេញ តាមតម្រូវការរបស់អ្នកដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ ប្រសិនបើទេ ចូរពន្យល់ :
- ១៦. តើអ្នកមានចូលព្យាបាលក្នុងមន្ទីរពេទ្យដែរឬទេ ក្នុងអំឡុងពេលជាប់ឃុំឃាំង ? បាទ/ចាសី-ទេ- ប្រសិនបើមាន តើនៅទីណា _____
- ១៧. ប្រសិនបើមាន តើបុគ្គលិកពេទ្យ អាចធ្វើតាមតម្រូវការរបស់អ្នកដោយគ្មានការជ្រៀតជ្រែកពី សំណាក់បុគ្គលិកសន្តិសុខដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ - ។ ប្រសិនបើទេ ចូរពន្យល់
- ១៨. តើអ្នកធ្លាប់មានជម្ងឺរាគូសអ្វីទេ ពេលស្ថិតក្នុងពន្ធនាគារ ? បាទ - ទេ - នៅក្នុងខែកន្លងមក នេះ តើអ្នកមានជម្ងឺរាគូសអស់រយៈប៉ុន្មានថ្ងៃ - ថ្ងៃ
- ១៩. តើអ្នកចុះទម្ងន់ដែរឬទេ ក្នុងអំឡុងពេលឃុំឃាំង ? បាទ - ទេ ។ ប្រសិនបើមាន តើចុះអស់ ប៉ុន្មានគីឡូ ? .....
- ២០. តើអ្នកដែលមានការក្អករាវៃយូរដែរឬទេ ក្នុងពេលឃុំឃាំង ? បាទ - ទេ
- ២១. តើអ្នករស់នៅក្នុងបន្ទប់ជាមួយនរណាម្នាក់ដែលមានជម្ងឺក្អករាវៃយូរដែរឬទេ ? បាទ - ទេ
- ២២. តើអ្នកដែលមានអាការៈរោគគ្រុនចាញ់ (គ្រុនលាប់ឡើងវិញ, គ្រុនរងា) ក្នុងពេលឃុំឃាំង ដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ

ឧបសម្ព័ន្ធ V

២៣. ប្រសិនបើមានជម្ងឺនេះ តើថ្នាំប្រឆាំងជម្ងឺគ្រុនចាញ់ អ្នកអាចរកបានដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ
ប្រសិនបើអាចរកបាន, តើអ្នកទទួលបានតាមរបៀបណា ?

គ្រួសារ បាទ/ចាសី / ទេ / មិនដឹង

ទិញ បាទ/ចាសី / ទេ / មិនដឹង

អ្នកថែរក្សាសុខភាព បាទ/ចាសី / ទេ / មិនដឹង

អ្នកដទៃ

២៤. ក្នុងពេលឃុំឃាំង តើអ្នកធ្លាប់ដែលមាន : បញ្ហាស្រពន់ ឬស្លឹកជើង ឬបាទជើងអ្នកដែរឬទេ ?
បាទ/ចាសី - ទេ

បញ្ហារមួលក្រពើ ? បាទ/ចាសី - ទេ

២៥. តើអ្នកដែលមានជម្ងឺរមាស់ដែរឬទេ ក្នុងពេលជាប់ពន្ធនាគារ ? បាទ/ចាសី - ទេ

ប្រសិនបើមាន តើមានគេពិនិត្យព្យាបាលដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ

២៦. តើអ្នកដែលមានជម្ងឺសើស្បែកណាផ្សេងទៀតទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ

សូមរៀបរាប់ _____

២៧. តើអ្នកមានដែលបាត់បង់ព្រហ្មចារិយ៍ឬទេ ក្នុងពេលជាប់ពន្ធនាគារ ? បាទ/ចាសី - ទេ

លំបាកក្នុងការបន្ទោរបង់ទឹកមូត្រ ? បាទ/ចាសី - ទេ

តើគេមានព្យាបាលជម្ងឺកាមរោគឲ្យអ្នកដែលឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ - មិនដឹង

តើគេអនុញ្ញាតឲ្យប្តីឬប្រពន្ធអ្នកទោសចូលជួបអ្នកទោសក្នុងពន្ធនាគារដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ
- មិនដឹង

២៨. តើអ្នកដែលបានឃើញឥណាឯអ៊ិនតាក់, អង្គការ ICRC និងអង្គការដទៃទៀត ចូលសាកសួរ
ព័ត៌មានរបស់អ្នក ក្នុងពេលឃុំឃាំងដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ - ប្រសិនបើមាន នៅឆ្នាំណា
(ពេលថ្មីបំផុត) ? - ប៉ុន្មានដង ? -

F. សុខភាពផ្លូវចិត្ត

១. តើអ្នកកំពុងមានទំនាក់ទំនងជាមួយគ្រួសាររបស់អ្នកដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ

ឧបសម្ព័ន្ធ V

- ២. តើគេអនុញ្ញាតឲ្យគ្រួសារមកជួបអ្នកដែរឬទេ ក្នុងអំឡុងពេលឃុំឃាំង ? បាទ/ចាសី - ទេ
ប្រសិនបើមាន តើប៉ុន្មានដងក្នុងមួយខែ - ១ រយៈពេលមកទស្សនា - នាទី
- ៣. តើអ្នកបានទទួលសំបុត្រ និងទទួលការអនុញ្ញាតឲ្យសរសេរសំបុត្រដែរឬទេ ? បាទ/ចាសី - ទេ
ប្រសិនបើមាន តើប៉ុន្មានដង ? # ដង / ខែ
- ៤. តើអ្នកមានការយល់សប្តិបែបភ័យរន្ធត់ដែរឬទេ ? បាទ - ទេ ប្រសិនបើមាន តើប៉ុន្មានដងក្នុង
មួយសប្តាហ៍ ? តើការយល់សប្តិអាក្រក់នេះ ធ្វើឲ្យអ្នកភ័យក្លាយពេញមួយថ្ងៃ ឬមួយសប្តាហ៍តែ
ម្តងឬ ? បាទ - ទេ -
- ៥. តើអ្នកមានអារម្មណ៍ទុក្ខព្រួយដែរឬទេ ? បាទ - ទេ ប្រសិនបើមាន តើអ្នកអាចរៀបរាប់ប្រាប់ខ្ញុំ
បានទេ អំពីទុក្ខព្រួយនោះ ?
- ៦. សូមអ្នកវាយតម្លៃចំពោះខ្លួនឯងអំពី :

- ការទទួលទានដំណេក	១	២	៣	៤	៥
- ចំណង់ទទួលទានអាហារ	១	២	៣	៤	៥
- កំរិតថាមពល	១	២	៣	៤	៥
- លទ្ធភាពប្រមូលផ្តុំអារម្មណ៍	១	២	៣	៤	៥
- ការចងចាំ	១	២	៣	៤	៥
- ៧. តើអ្នកដែលមានអារម្មណ៍ចង់ធ្វើអត្តឃាតខ្លួនឯង ក្នុងពេលជាប់ពន្ធនាគារដែរឬទេ ? បាទ-ទេ
ប្រសិនបើមាន ចូរពន្យល់ :
- ៨. តើអ្នកធ្លាប់មានផែនការ ឬមួយប៉ុនប៉ងធ្វើអត្តឃាតក្នុងពេលជាប់ពន្ធនាគារដែរឬទេ ? បាទ - ទេ
- ៩. តើអ្នកអាចរួមចំណែកនៅក្នុងសកម្មភាពសាសនា ដែរឬទេ ? បាទ - ទេ ។ ប្រសិនបើទេ
ចូរពន្យល់ :

G . ការឃុំឃាំងដាច់តែឯង និង ឬ បន្ទប់ទណ្ឌកម្ម

- ១. តើគេកំពុងប្រើបន្ទប់ឃុំឃាំងដាច់តែម្នាក់ឯង បន្ទប់ងងឹត បន្ទប់ធ្វើទារុណកម្ម ដែរឬទេ នៅក្នុង
ពន្ធនាគារនេះ ? បាទ - ទេ មិនដឹង

ឧបសម្ព័ន្ធ V

តើមានអ្នកទោស នាពេលថ្មីៗនេះត្រូវគេដាក់ខ្នោះដាក់ច្រវាក់ដែរឬទេ ? បាទ / ទេ / មិនដឹង

តើដែលមានការវាយដំ ឬទារុណកម្មលើអ្នកទោសណាមួយដែរឬទេ នាពេលថ្មីៗនេះ ? បាទ / ទេ / មិនដឹង

ប្រសិនបើមានករណីណាមួយខាងលើនេះកើតឡើងពេលអ្នកនៅក្នុងពន្ធនាគារ សូមមេត្តាពន្យល់ :

២. តើអ្នកធ្លាប់ត្រូវបានគេដាក់ក្នុងបន្ទប់ឃុំឃាំងដាច់តែម្នាក់ឯង ឬ ដាក់ក្នុងបន្ទប់ធ្វើទារុណកម្មវិសេស ក្នុងពេលណាមួយ ដែរឬទេ ? បាទ - ទេ ប្រសិនបើមាន តើក្នុងឆ្នាំណា ? រយៈពេលប៉ុន្មាន សប្តាហ៍ ? -

៣. ពណ៌នាពីបន្ទប់ឃុំឃាំងដាច់តែឯង : សំភារៈដេក សំភារៈបំភ្លឺ ខ្យល់ចេញចូល ភាពស្អាត សំភារៈ បង្គន់ ម្ហូបអាហារ ។

អ្នកមានដែលគេដាក់ច្រវាក់ ឬខ្នោះដែរឬទេ ? បាទ - ទេ

៤. ក្នុងអំឡុងពេលឃុំឃាំងដាច់តែឯង តើគេមានប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយបែបណាទេ ចំពោះរូប អ្នក ? បាទ - ទេ

បើមាន ចូរពន្យល់ :

៥. មានការបំភិតបំភ័យ ឬ គំរាមកំហែងបែបណាខ្លះ ? បាទ-ទេ

ប្រសិនបើមាន ចូរពន្យល់ :

៦. តើអ្នកមានបញ្ហាផ្នែកពេទ្យដែរឬទេ ក្នុងអំឡុងពេលឃុំឃាំងដាច់តែឯង ? បាទ-ទេ ។

ប្រសិនបើមាន ចូររៀបរាប់ :

៧. តើអ្នកដែលបានទទួលជំនួយថ្នាំពេទ្យដែរឬទេ នៅពេលដែលអ្នកត្រូវការនោះ ? បាទ/ចាសី -

ទេ - បើសិនជាគ្មាន, ចូរពន្យល់ :

H . កំរិតទូទៅនៃអំពើវិលោតក្នុងពន្ធនាគារ

១. តើអ្នកធ្លាប់បានទទួលការវាយដំ គំរាមកំហែង ឬមួយការបំភិតបំភ័យពីសំណាក់ អ្នកទោស ដទៃទៀតដែរឬទេ ? បាទ - ទេ ។ ប្រសិនបើមាន ចូរពណ៌នា :

២. តើអ្នកធ្លាប់បានទទួលការរួមរក្សដោយបង្ខំពីសំណាក់អ្នកទោសដទៃទៀតដែរឬទេ ? បាទ - ទេ

I . ជ្រុងទៀត

ឧបសម្ព័ន្ធ V

ពាក់ព័ន្ធនឹងការចាប់ខ្លួន ឬ ឃុំខ្លួនរបស់អ្នក តើមានអ្វីផ្សេងទៀតទេ ដែលទាក់ទងនឹងបញ្ហា សុខភាពផ្លូវចិត្ត ដែលអ្នកយល់ថា យើងគួរតែដឹងរឿងនោះ ? ប្រសិនបើដូច្នោះមែន ចូរពណ៌នា :

J . ប្រវត្តិនៃការព្យាបាលដែលទាក់ទងនឹងបុគ្គល :

K . ការពិនិត្យរាងកាយ

ទូទៅ :

VS   សីតុណ្ហភាព   ជីពចរ   ចង្វាក់ដង្ហើម   សំពាធឈាម   ទំងន់   កំពស់

HEENT

ក

ទ្រូង

បេះដូងសរសៃឈាម

ពោះ

ប្រដាប់ទឹកមូត្រ និងបន្តពូជ

ភាពរួស - ភាពញោច

ស្បែក

សរសៃប្រាសាទ

សរុបលទ្ធផលដែលរកឃើញនៅលើរាងកាយ :

ឧបសម្ព័ន្ធ VI

ក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុ

ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុស្រុក

កម្ពុជា

បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃមជ្ឈមណ្ឌលឃុំឃាំងបណ្តោះអាសន្ន

ដើម្បីថែរក្សាបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់មជ្ឈមណ្ឌលឃុំឃាំង ហើយនិងអនុវត្តឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព តាមមតិ
នយោបាយរបស់ច្បាប់រដ្ឋ អ្នកជាប់ឃុំនិងអ្នកទោសទាំងអស់ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើការណែនាំតាមមាត្រាដូចខាងក្រោម
នេះ ៖

- មាត្រា ១ : តម្រូវឲ្យគោរពជាដាច់ខាត នូវច្បាប់របស់រដ្ឋ ហើយនិងបញ្ជាទាំងឡាយដែលដាក់ចេញពី
មន្ត្រីពន្ធនាគារ ដែលធ្វើការក្នុងការិយាល័យឃុំឃាំងនេះ ។
- មាត្រា ២ : ត្រូវប្រកាសរាយការណ៍ឲ្យបានច្បាស់លាស់ អំពីអ្វីដែលនរណាម្នាក់បានប្រព្រឹត្ត និងកុំប្រើ
ល្បិចកល ឬអាកប្បកិរិយាលំអៀងទៅកាន់បុគ្គលិកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតដែលខ្លួនស្គាល់ ។
- មាត្រា ៣ : ហាមឃាត់ដាច់ខាតមិនឲ្យប្រព្រឹត្តអំពើណាដែលប្រឆាំងនឹងមតិសាធារណៈ និងច្បាប់
របស់រដ្ឋ, ភូមិឃាំងអបិយជំនឿជាដើម, រួមរក្សាគោរពក្នុងពន្ធនាគារ, ឬមួយបំផ្លិចបំផ្លាញទ្រព្យសម្បត្តិ
និងសកល្យឯរត់គេចពីមន្ទីរឃុំឃាំង ។
- មាត្រា ៤ : អ្នកជាប់ឃុំ និងអ្នកទោសទាំងឡាយត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យនាំយកចូលក្នុងពន្ធនាគារនូវរបស់
របរចាំបាច់មួយចំនួនដូចតទៅ ៖ សំលៀកបំពាក់, មុង, ភួយ, កន្ត្រក, ខ្នើយ, ថ្នាំជក់, សាប៊ូ,
ស្បែកជើង, ក្រមា, បានហើយនិងស្នាមក្រា ។ មាសនិងប្រាក់ចាំបាច់ត្រូវរក្សាទុកក្នុងការិយាល័យ
ពន្ធនាគារ ។ មន្ត្រីពន្ធនាគារ នឹងចេញនូវបង្កាន់ដៃមួយអំពីរឿងនេះទៅឲ្យអ្នកជាប់ឃុំ ឬអ្នកទោស
រូបនោះ ។
- មាត្រា ៥ : ហាមឃាត់ការទាក់ទង ឬប្តោះប្តូរព័ត៌មានជាមួយនឹងអ្នកទោសដទៃទៀត ក្នុងគោលបំណង
លាក់បាំងនូវអំពើខុសរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ឬមួយជួយអ្នកដទៃឲ្យលាក់បាំងរាល់កត្តាដែលខ្លួនបានដឹង
ក្នុងអំឡុងពេលសាកសួរចម្លើយ ។ រាល់ទំនាក់ទំនងសព្វបែបឃាំងត្រូវតែមានការអនុញ្ញាតពី
សំណាក់ប្រធានពន្ធនាគារជាមុន ។

- មាត្រា ៦ : ហាមឃាត់ការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងដោយចេតនា ដើរលេងទៅតាមចំណង់របស់ខ្លួន ។ ជាពិសេស ក្នុងអំឡុងពេលបិទទ្វារ អ្នកជាប់ឃុំនិងអ្នកទោសម្នាក់ៗ ចាំបាច់ត្រូវអនុវត្តតាមជាដាច់ខាតនូវតារាងពេលវេលារបស់ពន្ធនាគារ ។
- មាត្រា ៧ : ហាមធ្វើជាសម្ងាត់ នូវ កំណត់សម្គាល់ លិខិត ឬវត្ថុផ្សេងៗពីអ្នកទោសម្នាក់ទៅអ្នកទោសម្នាក់ទៀត ទោះបីជាអ្នកជាប់ឃុំឬអ្នកទោសទាំងនោះ ស្ថិតនៅក្នុងឬក្រៅបន្ទប់ឃុំឃាំងក៏ដោយ ។ ហាមមិនឲ្យអ្នកទោសសន្ទនាគ្នាខ្លាំងៗ ដោយហៅឈ្មោះអ្នកទោសដទៃទៀត ។
- មាត្រា ៨ : ហាមធ្វើប្រកបការក្រអឺតក្រទម ឬធ្វើផែនការសម្ងាត់ជាមួយអ្នកទោសដទៃទៀត ដើម្បីស្វែងរកសម្ភារៈសាធារណៈ ឬសម្ភារៈពន្ធនាគារ ។
- មាត្រា ៩ : អ្នកជាប់ឃុំ និងអ្នកទោសម្នាក់ៗ ចាំបាច់ត្រូវថែរក្សាកន្លែងរបស់ខ្លួនឲ្យបានស្អាត និងរក្សាសម្ភារៈរបស់ខ្លួនឲ្យមានរបៀបរៀបរយ ។ អ្នកទោស មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យគូសវាស ឬលាបពណ៌នៅលើជញ្ជាំង បង្អួច ហើយនឹងមិនអនុញ្ញាតឲ្យជាំស្លក្នុងបន្ទប់គុកឡើយ ។ រាល់អ្នកទោសត្រូវគោរពសេចក្តីបង្គាប់នានារបស់មន្ត្រីពន្ធនាគារ ។
- មាត្រា ១០ : ហាមផឹកគ្រឿងស្រវឹង, និយាយគ្នាខ្លាំងៗ, ឈ្មោះប្រកែកគ្នាទៅវិញទៅមក, លក់របស់របរដើម្បីលេងល្បែងស៊ីសង ឬមួយលើកខ្លួនឯងដើម្បីឲ្យអ្នកដទៃគោរព ឬបង្ក្រាបនោះឡើយ ។
- មាត្រា ១១ : ពាក់ព័ន្ធនឹងឆ្នាំពន្ធនាគារ អ្នកជាប់ឃុំនិងអ្នកជាប់ទោស ត្រូវគេទាំងនោះថា "មន្ត្រីពន្ធនាគារ" ហើយរវាងអ្នកជាប់ឃុំ និងអ្នកជាប់ទោសគ្នាឯង ត្រូវហៅគ្នាទៅវិញទៅមក ដោយប្រើពាក្យថា "មា, មីង, ឬបង" អាស្រ័យទៅតាមអាយុរបស់ពួកគេ ហើយចាំបាច់ត្រូវឆ្លើយតបដោយពាក្យថា "បាទ ឬចាសី" ។
- មាត្រា ១២ : ប្រសិនបើអ្នកជាប់ឃុំ ឬអ្នកជាប់ទោសណា គោរពភ្លាមៗចំពោះមាត្រានានាដែលមានចែងខាងលើនេះ នឹងត្រូវបានគិតគូរពិចារណា ហើយអ្នកទាំងនោះនឹងទទួលបានលិខិតកោតសរសើរ។ នរណាម្នាក់ដែលប្រព្រឹត្តអំពើផ្សេងៗ ផ្ទុយទៅនឹងបទបញ្ជាទាំងនេះ នឹងត្រូវទទួលបានការផ្តន្ទាទោសទៅតាមកំហុសរបស់ខ្លួន ។

លេខ ៩៩ អ.ស.ន

លា រ ទ រ ល ប

Handwritten notes and signatures on the left margin.

អង្គជំនុំជម្រះ : ប្រធានសាលាដំបូង និង ព្រះរាជអាជ្ញា

អង្គជំនុំជម្រះ : ព្រះករុណាសង្ឃប្រជុំព្រះរាជព្រះបរមបណ្ឌិតវិទ្យាសាលា ឬ លើកលែងទៅរាល់
ទៅរាល់សម្រាប់សិទ្ធិស្រាវជ្រាវលើកលែងទៅរាល់ ។ ដូចនេះ សូមឱ្យប្រធាន
បណ្ឌិតវិទ្យាសាលា ឬ លើកលែងទៅរាល់សម្រាប់សិទ្ធិស្រាវជ្រាវ
ស្ថិតនៅក្នុង ផ្នែក ទី ១១ លេខ ១១៧ ។ វិញសូម រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

ធ្វើនៅ ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៩៩ ។
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ព្រះបរមរាជវាំង

Ministry of Justice Kingdom of Cambodia
Number: 26 T.S Nation Religion and Kingdom

May 13, 1994

TELEGRAM

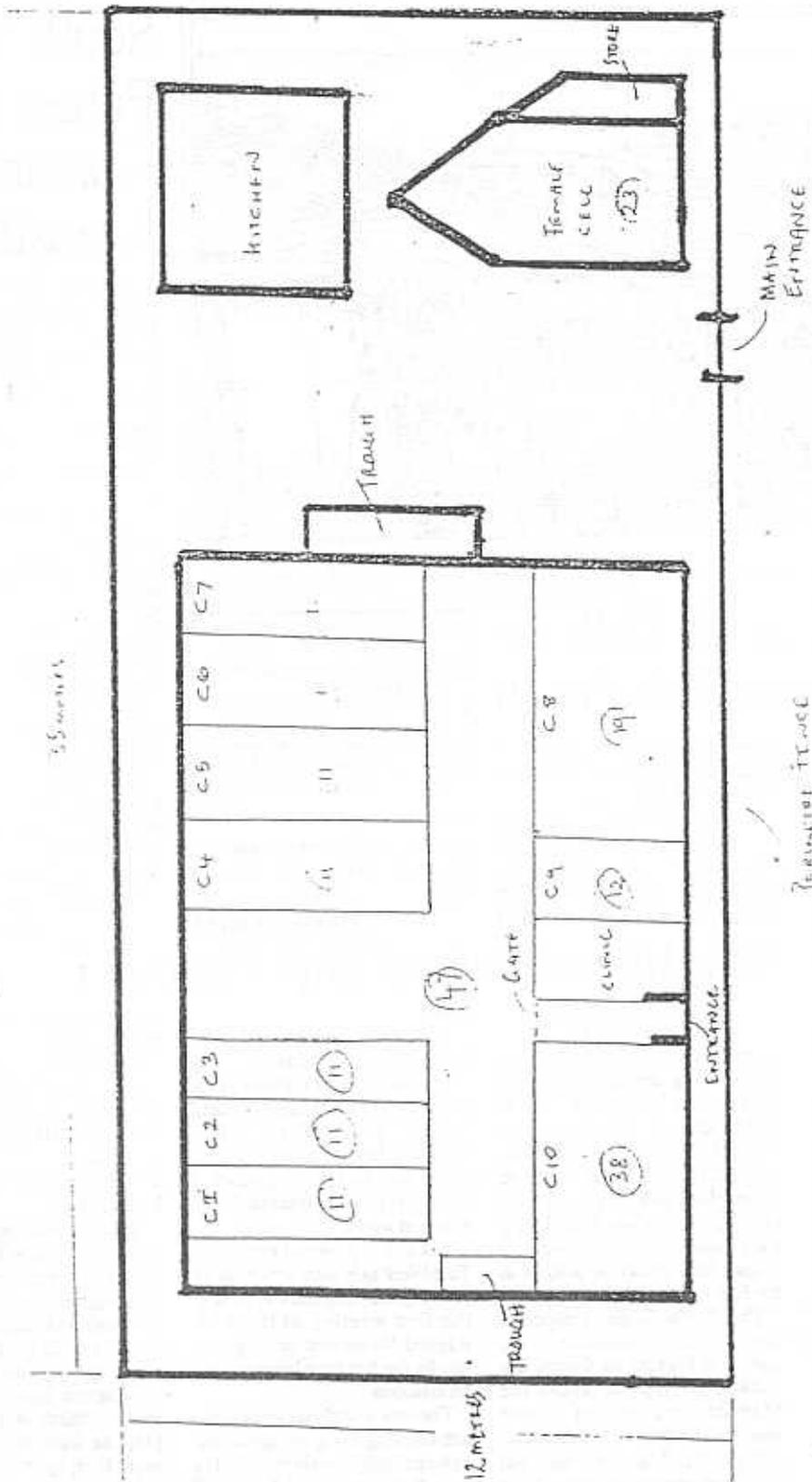

Receivers: The chief of the Court and the prosecutors of
Kompong Chhnang province.

Subject : His Majesty the King, satisfies to have
the prisoners sentences reduced or released
on parole once more in Pisak Buchea Ceremony.
So, please make a petition for the sentences be
reduced or released on parole and send it to
the Ministry of Justice as soon as possible.

Phnom Penh 13 May, 1994
For Minister

Vice-Department Director
Signed & sealed
TONG HEN

PT PRISON

SKETCH PLAN FOR SOURCE

(11) = Number of prisoners in each cell

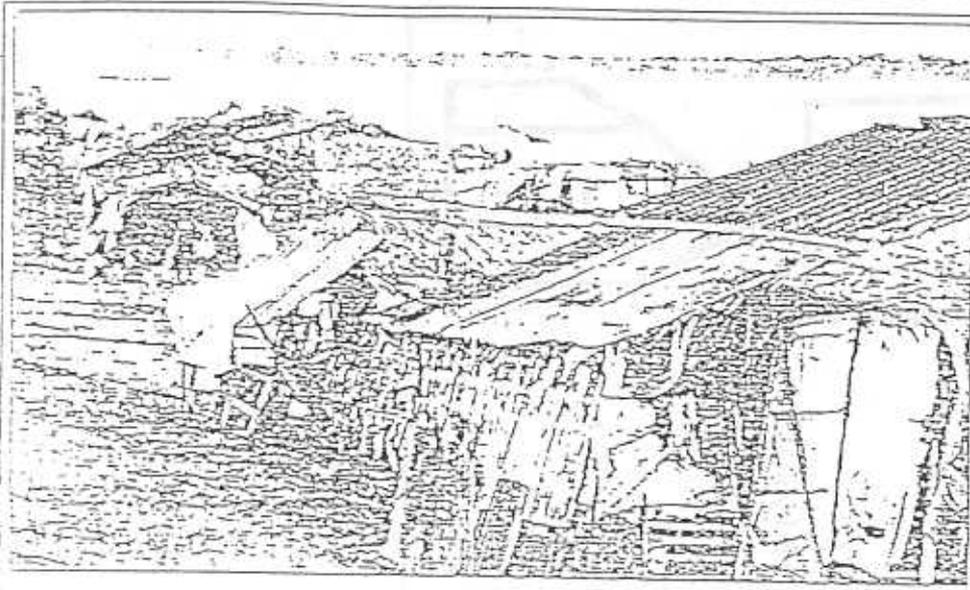
Wednesday - November 1994

The CAMBODIA DAILY

Volume 2 Issue 94

Thursday, June 2, 1994

1000 riel/40 cents

FLOODING THREATENS riverside shanty villoges during the rainy season (see page 5).

South 'Alerts' Forces as Korean Crisis Intensifies

COMPILED FROM WIRE SERVICES
SEOUL - South Korea put its armed forces and police on alert Tuesday as international pressure intensified on North Korea to allow UN inspectors to study its nuclear reactor. But the North's hard-line Communist government showed no sign of relenting.

The Wall Street Journal reported Tuesday that the UN Security Council could decide within days to impose economic sanctions on North Korea. The South Korean Foreign Minister, Han Sang Joo, confirmed Tuesday that chances for sanctions are high.

North Korea responded by re-issuing warnings that it would consider any sanctions an act of war. South Korean officials said the military alert was part of preparations for President Kim Young-sam's weeklong visit to Russia beginning Wednesday.

Kim telephoned US President Clinton Tuesday.

Continued on page 2

About Cambodia

- Military Action Stopped Up Following Round Table Talks
- Newly Formed Riverside Sanitation Force Erection by Roms
- CR Deny Responsibility for Abductions
- Local Rights Group Receives \$50,000
- Australian Ambassador to Be Advisor

Page 5

short-term prisoners, according to the UN Center for Human Rights.

Continued on page 5

Human Rights Group Calls for Closing of Phnom Penh Prison

By OLKS VORA
THE CAMBODIA DAILY

A US group of health professionals is calling for the closure of Police Judicial (PJ) prison in Phnom Penh, citing dangerous health conditions related to severe overcrowding, food and water shortages, and an extreme level of prisoner-on-prisoner violence.

"This is a public health calamity ready to happen," Dr. Gabriel Omerman of the NGO Physicians for Human Rights said.

Last week the UN Secretary General's Special Representative on Human Rights in Cambodia, Justice Michael Kirby, was in Cambodia for two days and visited PJ. He recommended closure or renovation of the prison so that it can serve as its intended

function as a short stay remand facility, according to a UN Center for Human Rights report.

The prison, which is located on Street 51 near the Central Market, was built in 1937 by the French as a medium sized police lock-up designed to hold 30 to 40

prisoners, according to the UN Center for Human Rights.

Continued on page 5

Non-Aligned Nations' Shift Focus to Economics

By KIM MURPHY
LOS ANGELES TIMES

CAIRO, Egypt - The world seemed to be sliding inexorably toward violent confrontation, if not nuclear disaster, that day in 1961 when the leaders of Egypt, Yugoslavia and India declared themselves officially out of the running of the Cold War, laying the ground-work for a network of nations that would be neither of the East nor the West.

The Berlin Crisis threatened superpower confrontation in the middle of Europe; an ill-fated US-backed attempt to topple the Marxist regime in Cuba foundered near America's southern shores; disputes broke out over nuclear testing around the globe; superpowers still extended their military and colonial influence in large areas of Africa and

Asia. This week, the Non-Aligned Movement created by Yugoslavian leader Josip Tito, Egyptian President Gamal Abdul Nasser and Indian Prime Minister Jawaharlal Nehru convenes here for its 11th Council of Ministers in a dramatically charged world.

Not only is there no longer any East-West axis with which to be non-aligned, Yugoslavia, host of the first meeting of the Non-Aligned Movement in Belgrade, has for the first time been refused an invitation.

The new world's confrontations are erupting along religious and nationalistic frontiers, and the new Yugoslavia will find itself competing for a chance to debate foreign ministers of break-away Croatia and Bosnia-Herzegovina

over an appropriate response to the long-running Balkan civil war.

Iran, embroiled in mounting disputes with the Arab world over its support of Islamic fundamentalist militants, will send its foreign minister to Cairo for the first time since the 1979 Islamic revolution in Iran.

South Africa, one of whose first actions as a new black-majority-led government was to join the Non-Aligned Movement, will sit at the table with nations that spent decades reviling apartheid.

For the 108 disenfranchised, non-aligned countries that represent two-thirds of the world's people, the battles this week are more likely to shape up over trade policy than national liberation—the widely loathed GATT agreement, economic relief for debt-ridden

Continued on page 2

INSIDE	
AND ALSO	2
INTERNATIONAL	3
REGIONAL	4
LOCAL	5
BUSINESS	6
OPINION	7
NEWS IN KHMER	8
NEWS FROM JAPAN	10
HEALTH	12

NEWS Briefing

KR Deny Responsibility For Abductions: King

Khmer Rouge nominal leader Khieu Samphan told King Norodom Sihanouk that he knows nothing about the abduction and kidnapping of British citizens Dominic Chappell and Tina Donini, and Australian Kelly Wilkinson, the king said in a telegram written to British Prime Minister John Major and released by the palace yesterday. King Sihanouk told the prime minister that he had long discussions with Khieu Samphan in North Korea over the weekend. The guerrilla faction is "absolutely not responsible" for the kidnapping or the disappearance of the three missing foreigners, Khieu Samphan told the king. King Sihanouk offered assurances to Prime Minister Major that the Royal government has been ordered to do everything possible to ensure the safe return of the three who have been missing since April 1. (Robin McDowell)

Local Human Rights Group Receives \$50,000

The Khmer Kampuchea Human Rights Association (KHKHRA) received a grant for over \$50,000 from the Asia Foundation and the US Embassy yesterday. Thoun Saren, the president of the organization, said. The main goal of the KHKHRA is to strengthen human rights in Cambodia, he said, especially for minorities and Vietnamese living in Cambodia. We have to finish the violence against these ethnic groups in Cambodia, he told The Cambodia Daily. (Hong Sakking)

Australian Ambassador To Become Gov'l Aide

The Australian ambassador to Cambodia, John Holloway, will take up an assignment as senior advisor to Cambodian Foreign Minister Prince Norodom Sirivuth, embassy sources said Tuesday. Holloway, 51, who has been ambassador to Cambodia since 1991, will begin work for Prince Sirivuth on July 14 when his term as the Australian diplomatic representative comes to an end, the sources said. (AFP)

LOCAL

Military Action Stepped Up Following Talks

By ROS SOKHET
THE CAMBODIA DAILY

Following unsuccessful round table talks in North Korea, the Royal government has increased its military activities with the Khmer Rouge, a Ministry of Information spokesman said.

"We have used helicopters to attack the Khmer Rouge guerrillas around Kampot and Kampong Som province," Sieng Lapresse said at a press briefing yesterday.

Venting his anger at Khmer Rouge nominal leader Khieu Samphan—who rejected propos-

als put forth by King Norodom Sihanouk for a cease-fire—Sieng Lapresse said:

"We must take all top Khmer Rouge leaders to trial."

As the government is stepping up fighting, the Khmer Rouge forces are starting to wane, he said. In the last week the rebel faction has been relying increasingly on shelling, ambushes and hit and runs attacks.

"The Khmer Rouge are doing the same thing they had been doing during their rule of the country from 1975 to 1979," he said. "They continue to kill peo-

ple, students and monks."

In the meantime, government forces in northwestern provinces of Cambodia have taken control of Treng, he said.

Thirty-nine Khmer Rouge guerrillas were killed in the fighting in the provinces of Battambang and Banteay Meanchey, he said. The government seized 84 weapons from the guerrilla faction.

Casualty figures for the government remained low, he said. Five government soldiers were killed and seven were wounded in the fighting.

Resettled Squatters to be Evicted by Rain

By CHHA SOTHACHHEATHI
THE CAMBODIA DAILY

Three weeks after the government chased squatters off a large, dusty plot of land behind the Hotel Cambodiana, Prum Sakun and several other families have rebuilt their homes on a dried-up riverbed.

"But in a month and a half it will be rainy season and this land will be flooded," Prum Sakun, 34, said.

In 1986, Prum Sakun and about sixty others were living on the land behind the luxury hotel. But many of the squatters who have been evicted in recent months from other settlements, came to his "village." Before long the swelling number of people living on the land drew the attention of local authorities, he said. Soldiers, police, military, police came to force them to dismantle their makeshift homes.

Prum Sakun said that after the eviction many of the newer settlers returned to homes in the provinces or rented houses elsewhere.

"Myself, I don't know what to do anymore," he said. "It is up to destiny."

The vice governor of the Phnom Penh municipality, Khau Meng Heang, said that the eviction of squatters is part of an effort to beautify the capital.

"The squatters and homeless who are living in anarchy throughout the city are obstructing development," he said, adding that the number of homeless in Phnom Penh is not as high as it may appear.

"Many of the 'squatters' in Phnom Penh are actually officials or high ranking soldiers who

claim that they have no land," he said.

A woman, Rui Sambo, 53, also living on the riverbed, said that those who were not really homeless were only adding to the plight of the poor.

"In the last several months many officials, lieutenants, soldiers, and heads of communes came to occupy the land for the purpose of selling," said Sambo. "Those people marked off pieces of land for themselves and set up small houses where they lived during day. At night they went

back to their home."

The governor is cooperating with the government to set aside land for those who are legitimately homeless. Khau Meng Heang said. "But the government is poor. It does not have money to buy land for the squatters."

A recent survey carried out by the city in cooperation with a local NGO, the Urban Sector Group, indicated that 77 percent of the squatters at Phnom Penh are willing to leave their sites voluntarily if another place to live could be found.

Call for Prison Closing...

CONTINUED FROM PAGE ONE

Instead, Srey Vantha, the Deputy Prison Officer at PJ, said 210 prisoners crowd the prison and many of them are there for up to a year.

"It is overcrowded, and everything is lacking—space, food, water, toilets," said Srey Vantha, who had not heard of the human rights group's call to close the prison yesterday, but welcomed a proposal by the PHR that prisoners be transferred to Prey Sar prison.

While conditions are bad in all five of the capital's prisons, conditions in PJ are by far the worst, Otterman said.

The director of LICADHO, (Cambodian League for the Promotion and Defense of Human Rights) Jean Turrel, expressed concern that if PJ is closed and prisoners are sent to Prey Sar prison or other local prisons, the problems will be transferred from one holding facility to another. Acknowledging the critical state of PJ, Turrel

suggested renovation of the prisons.

During a three month investigation conducted by PHR into prison conditions, one prisoner with "dimming lymph nodes in his neck," according to Otterman who said the prisoner was treated for tuberculosis but never resolved.

Due to severe overcrowding and poor sanitation, prisoners at PJ are at particular risk of contracting tuberculosis, PHR said in a press release issued yesterday.

In addition, many prisoners said they were suffering from diarrhea, and skin disease such as scabies, fungal infections, and abscesses, according to the PHR report.

According to a report written by Peter Condliffe of the US Center for Human Rights, "The prison system reflects the problem confronting the whole legal system—too few resources, aging and dilapidated facilities and poorly trained staff."

Appendix IX

Hockry moves to counter prison critics

By ANUGRANA PALAN

INTERIOR Minister You Hockry said he has taken action in the wake of criticism from local NGOs and international human rights organizations over cramped and inhumane living conditions in Phnom Penh's prisons.

Hockry said temporary measures have been taken to relieve overcrowding and that 54 prisoners from P1 prison have been shifted to Prey Sar prison and to the T3 prison in Kampong Cham.

Hockry told the *Post* there are major plans to expand prison facilities at Prey Sar and to provide a separate prison for women. He also said there were plans to provide medical and sports facilities and vocational training for prisoners.

He said: "The expanded prison Prey Sar will relieve overcrowding in other prisons, especially P1."

Hockry said there are also plans to set up a separate prison for juvenile offenders near Pochentong airport. He said the much-stipulated demolition of T3 prison will not happen until Prey Sar has been expanded.

According to a press statement from The Physicians for Human Rights, limited renovations of Prey Sar, T3 and P1 have begun with assistance from the International Committee of the Red Cross (ICRC) and the UN Center for Human Rights. The statement also said the four juvenile prisoners in P1 have been shifted to T3 and segregated from adults.

The Ministry of Interior has also reportedly announced that the population at P1 will be limited to fifty by mid-July. Last year the government introduced some improvements such as regular prison visits by prosecutors and a decrease in prisoners' daily allowance to 1,000 riel.

The flurry of activity was prompted by several NGO reports from NGOs. The one from the Physicians for Human Rights called for the closure of P1 prison citing "severe overcrowding, food and water shortages and an extreme level of prisoner on prisoner violence."

A UN Center for Human Rights report issued on June 1 found that P1 meant to be a temporary holding facility built for an estimated 40 persons awaiting trial had in fact become a prison holding over 190 people by late May. As a result 47 prisoners lived in the corridors.

An ICRC one year study on 18 prisons observed "a lack of water, sanitation, food and medical supplies in most of the jails visited", and overcrowded conditions in the city prisons in Phnom Penh,

Banambang and Siem Reap.

King Sihanouk in a statement issued earlier this month said: "Many defendants who are particularly impoverished, notably the women, have stagnated in preventive detention for months or even years."

The King asked for the release of very sick prisoners and those who have not committed very serious crimes to alleviate the overcrowding problem.

The extreme overcrowding in prisons is in part due to the fact that a majority of prisoners are still awaiting trial.

A study done by human rights NGO LICADHO in May found that 410 of the 532 prisoners held in P1, T3, Prey Sar and Takh Mau prisons had received no trial, and 134 of those people had been in prison for more than six months awaiting trial. One prisoner held in T3 has been awaiting trial for 6 years. The study found 33 of the people in those prisons were women, and 19 prisoners were children under the age of 18.

Co-Prime Ministers Prince Norodom Ranariddh and Hun Sen have earlier this month reportedly instructed the Ministry of Justice to ensure that women and minor offenders are lodged in separate detention facilities, and that those prisoners awaiting trial be separated from those who have been tried.

Lary Chhampal of the Cambodian Defenders Association says officials with his organization in the provinces have also reported that significant numbers of prisoners are being held without trial, but no statistics are available.

Peter Condliffe of the UN Center for Human Rights said: "The Ministry of Justice cannot be expected to ensure proper standards in the criminal justice system when it receives only 0.2 percent of the national budget."

The delays in holding trials are exacerbated by a lack of trained legal staff and resources. A press release issued by five Cambodian NGOs on June 27 called for the creation of a Cambodian Bar with professionally trained lawyers.

The statement said: "The shortage of lawyers has been a major obstacle to rebuilding the country's legal system. Many persons accused of crimes are tried without adequate legal representation."

The NGOs have requested that during this transitional period Cambodians who have been trained as defenders by the UN or NGOs be allowed to defend people in court. The suggested length of the transitional period before years.

The question will be decided when the National Assembly considers a bill to set up a Cambodian Bar Association which is reportedly being drafted.

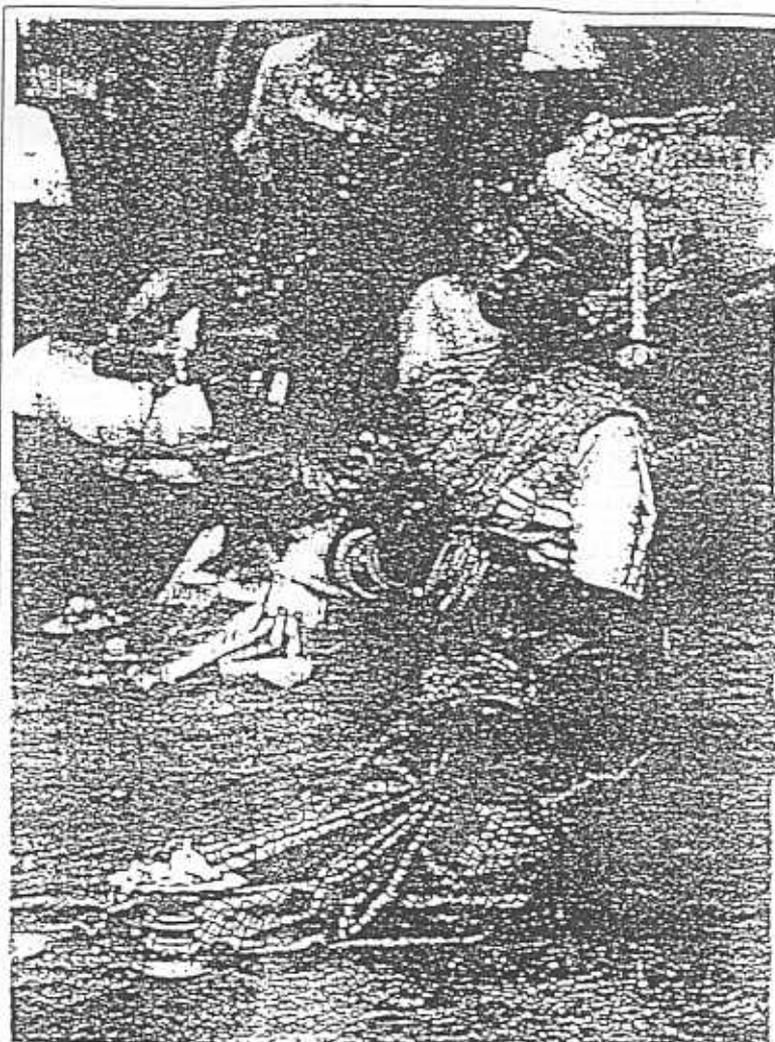

Photo: John W.

Culture exhibition comes to town

Women perform traditional dance routines to mark the opening in Phnom Penh of a to exhibition entitled "Cambodia: The People, The Culture." The exhibition at Wet Lanja is intended to preserve and revive Khmer tradition, arts and festivals. Organized by Krourar Thmey, a Ph-Cambodian NGO, it has already toured seven provinces and attracted more than 60,000 visitors. The NGO deduced to mount the exhibition to combat ignorance of Khmer culture in children, is the result of the dislocating effect of two decades of warfare.

Spoilsports sour football final

By HEAVY SOX CANTON

WHILE football fans have been engrossed in the World Cup a mini-drama unfolded at the first national youth football tournament after the governor of Prey Veng withdrew his team home at the climax of the final because they could not juggle balls.

Youths aged between 11 and 14 were selected to represent their provinces in a knockout tournament running from June 9-11 which saw Prey Veng and the Phnom Penh based Wood Trade team qualify for the final.

At the end of regular time the teams were tied and the organizer of the tournament Faye Diamil ordered a juggling competition. The winner would be the team able to keep the ball in the air

longest with their feet. Senegalese Diamil said: "The governor of Prey Veng who managed the team realized they were no good at juggling. He wanted to change the regulations but was told this was impossible so rather than face defeat he simply took his team home in bad sportsmanship."

Diamil, who is an adviser to the National Olympic Committee, said thousands of disappointed fans, who took time and spent money to see Prey Veng, tore up their tickets and left the Olympic Stadium and went home in disgust.

He said: "This is the fourth time in six months fans have been bad sports and gone home halfway through tournaments. I am afraid this bad habit may be repeated again if Prey Veng is selected to play in the international matches

against Thailand very soon.

He suggested the Olympic Committee should take a ban any team who disrespect the rules and regulations.

Dr May Samedi, First Vice-President of the National Olympic Committee of Cambodia, said the Committee would create regulations which would stop the habit of teams walking out in the middle of tournaments. The committee can guarantee this thing won't happen in national tournaments.

The secretary-general of the Committee, Meas Serey, said: "Due to financial problems it had to take responsibility for the tournament. Sometimes they couldn't afford to pay the tournament. The committee wants their problems."

